

Årsredovisning 2012

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

Innehåll

Landshövdingen har ordet	5
Organisation	8
Länsstyrelseinstruktion 2 §	9
Länsstyrelseinstruktion 3-6 §§	17
Trafikföreskrifter	17
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	18
Lantbruk och landsbygd	21
Fiske	37
Regional tillväxt	39
Infrastrukturplanering	49
Energi och klimat	51
Hållbar samhällsplanering och boende	57
Naturvård samt miljö- och hälsoskydd	64
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	77
Kulturmiljö	80
Folkhälsa	85
Jämställdhet	94
Integration	101
Övrig verksamhet	113
Organisationsstyrning	115
Personaluppgifter	115
Året i siffror	117
Finansiell redovisning	
Bilaga	

Landshövdingen har ordet

Att kraftsamla i samverkan med andra

Året som gått har tydliggjort de utmaningar länet står inför, utmaningar som i mångt och mycket kan synas motstridiga. Å ena sidan har vi återigen drabbats hårt av lågkonjunkturen och har legat i den mindre smickrande varseltoppen, och å andra sidan ger många av länets företag samtidigt uttryck för stora svårigheter att få tag i medarbetare med rätt kompetens. En svårighet så stor att den är ett reellt hinder för tillväxt. Problematiken pekades också ut i den OECD-rapport som publicerades för drygt ett år sen där länets stora andel tillverkningsindustri, med stor slagsida mot låg- och mellanteknologisk tillverkning, många underleverantörer och lågt förädlingsvärde tillsammans med låga utbildningsnivåer och svag infrastruktur lyftes som stora framtidsutmaningar. Rekommendationerna bestod i att fokusera insatser mot att 1) skapa en kunskapsbaserad ekonomi och 2) skapa attraktivitet som affärsarena för företagen, livsarena för invånarna och som besöksarena för turister och besökare. Under året har vi i vårt arbete med att främja länets utveckling fokuserat just på den sortens insatser och sammankopplat dem med vårt arbete med att implementera de nationella målen. Länsstyrelsen kan inte agera som ensam aktör när det gäller dessa sektorsövergripande utmaningar utan samverkan och samarbete med andra aktörer, såväl privata som offentliga, är en grundförutsättning för att lyckas. Under 2012 har vi flyttat fram positionerna ytterligare när det gäller reella samarbeten, på lokal, regional och nationell nivå - vi har gått från ord till handling.

Länsstyrelsens uppdrag formar framtiden

Resultatet av länsstyrelsens reguljära verksamhet beskrivs i detalj i de olika avsnitten i denna årsredovisning; det är uppdrag som specificeras i länsstyrelseinstruktion, regleringsbrev och förordningar. Länsstyrelsens unika roll som regional statlig aktör med ett brett samhällsuppdrag ger stort manöverutrymme för att anpassa verksamheten efter länets behov men utgör också en stabil plattform för särskilda uppdrag från regering och andra. Vår vana trogen låter vi inte dessa extra uppdrag löpa som isolerade parallellprocesser utan väver nogsamt ihop dem med vårt ordinarie arbete för att kunna skapa synergieffekter, helhet och hållbara resultat.

Glasrikeuppdraget

Under 2012 har behovet av att främja förnyelse av det kronobergska näringslivet blivit allt större vilket även markerades med det särskilda regeringsuppdraget riktat gentemot Glasriket; såväl den industriella utvecklingen som besöksnäringen. Inom ramen för uppdraget har under året en stark samverkan vuxit fram mellan de två länsstyrelserna, de fyra berörda kommunerna samt de två regionförbunden. Tiden var knapp innan den första delrapporten skulle lämnas vilket stimulerat till innovativa arbetssätt. Arbetet har efter delrapporten gått in i en mer verkställande del och har påverkats av de många varsel som under hösten drabbade regionen. Parterna har gemensamt ställt sig bakom förslagen till insatser och också formerat en gemensam budget med medel för genomförande. Dock behöver dessa kompletteras med insatser från olika nationella aktörer. Styrgruppen har särskilt lyft behovet av nationellt stöd när det gäller sannersfrågan och en särskild skrivelse till regeringen formulerades under höstens arbete.

Nära kopplat till glasrikeuppdraget har arbetet med att ansöka om Vinnovas planeringsbidrag inom Vinnväxt bedrivits. Två ansökningar från Småland beviljades planeringsbidrag, "Homes from Sweden – hållbara bostäder för fler" och "Transparent Intelligence". Länsstyrelsen agerade snabbt vid utlysningen och stöttade aktivt parterna som ville vara involverade. Bakom ansökningarna stod SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och glasforskningsinstitutet Glafo, näringslivet samt länsstyrelserna och

regionförbunden i Småland. Arbetet med att utforma en gemensam huvudansökan pågår nu för fullt med stor uppbackning av olika aktörer i vårt och övriga smålandslän.

Förenkla på riktigt

Samordningsuppdraget som Kronobergs län erhöll 2011 har under året intensifierat. Året inleddes med en turné till samtliga länsstyrelser för att förankra uppdraget, se hur man påbörjat arbetet och samla in goda exempel. Turnén var lärorik och gav en bild av hur uppdraget tagits emot och visade att skillnaden mellan länen var stor i fråga om hur långt man hunnit.

Det är inte bara mellan länsstyrelser det krävs samordning utan också mellan alla de myndigheter som fått förenklauppdrag av regeringen. Länsstyrelsen i Kronoberg tog på sig att samla generaldirektörerna från dessa myndigheter inklusive representanter från Näringsdepartementet i februari månad. Dialogen mellan statliga myndigheter är viktig för att undvika parallella processer och för att gynna samarbete. Detta arbete har fortsatt under året, bland annat genom referensgrupper, Tillväxtverkets förenklingsforum, Bolagsverkets dialogmöten och i dialog med Skogsstyrelsen. Projektet har också fått möjlighet att sprida information om länsstyrelsernas arbete på Näringsdepartementets förenklingsdag och Jordbruksverkets dag för alla medarbetare.

Förenkla för företag handlar ju om att förenkla för dem vi är till för, så företag och branschorganisationer är givetvis viktiga samarbetsparter. Vid ett flertal tillfällen under året har dialog och möten med företag utgjort ypperliga tillfällen att kvalitetssäkra att vi arbetar med rätt saker.

Bredbandsutredningen

I december fick jag regeringens förtroende att leda utredningen av bredbandsstrategin. Erfarenheterna från att verka i ett landsbygdslän där bredbandsfrågorna är av yttersta vikt kommer väl till pass i uppdraget. För att det ska vara möjligt att bo och arbeta i hela länet måste det finnas tillgång till bredband med höga hastigheter. Det är en viktig tillväxtfråga och en viktig landsbygdsfråga som spelar stor roll för oss som enskilda och för alla som driver företag. I slutet av 2011 togs inledande steg till att ta fram en bredbandsstrategi för Kronobergs län och i början på 2012 arrangerade Länsstyrelsen, med medverkan från exempelvis Näringsdepartementet, Bredbandsforum och Länsstyrelsen i Örebro, ett strategiskt samtal på temat digital agenda och bredband. Inbjudna var i första hand kommunerna. Efter detta har Länsstyrelsen, Regionförbundet och Landstinget tagit ställning för att bli signatärer av den digitala agendan och därmed också tagit ställning för att arbeta fram en regional agenda. Avsikten är att denna även ska innehålla en strategi för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur.

Samordnad löneservice och telefoni

Under året har arbetet med att samordna länsstyrelsernas lönehantering samt telefonistuppgifter fortgått. Erfarenheterna från den flerårigt samordnade löneservicen tas tillvara nu när vi bygger upp länsstyrelsernas gemensamma telefonistservice som ska utgöra navet för den första kontakten med länsstyrelserna. Anslutningen till telefonistverksamheten sker på frivillig basis och redan nu är 6 länsstyrelser anslutna och många fler har visat intresse. En samordnad service utgör en god bas för att möta dem vi är till för på ett professionellt sätt med värskapet i fokus.

Andra typer av uppdrag

Tillkommandet av Familjen Kamprads stiftelse där såväl landshövding som universitet är representerade i styrelsen har inneburit ett allt starkare samarbete mellan parterna, ett samarbete som i allra högsta grad gynnar länets utveckling. Grundbulten i stiftelsen är att de satsningar som görs ska komma de många människorna till del. Under 2012 har ett par konkreta satsningar kommit till stånd.

I slutet av året utsågs jag som ansvarig för nomineringsarbetet till ny styrelse för Linnéuniversitetet. Arbetet är synnerligen viktigt då universitetet spelar en avgörande roll i arbetet med att främja en utveckling mot en mer kunskapsbaserad ekonomi. Landshövdingssuppdraget ger god överblick och förståelse för länets behov och medför en stor kontaktyta gentemot olika aktörer och sektorer i länet vilket ger en god grund för förankringsarbetet som följer med nomineringsförfarandet.

Innovativa myndigheter kräver modiga ledare

Verksamhetsutvecklingen på länsstyrelsen i Kronobergs län bygger på fyra huvudprinciper; de vi är till för i fokus, helhetssyn, ledarskapets roll och vikten av alla medarbetares medverkan. Under 2012 har en ledarutvecklingsprocess pågått som involverat samtliga ledare/chefer i hela organisationen. Under sju dagar har man gemensamt diskuterat ledarrollen där utgångspunkten varit hur man i en myndighet kan integrera ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det krävs modiga ledare för att verkligen tillvarata våra medarbetares engagemang och kompetens och att skapa en miljö där man vågar testa nytt. Såväl strukturer som kultur behöver synas och förändras för att få till stånd ett förändrat förhållningssätt. Ledarutvecklingen har varit en levande process där innehållet har formerats efter hur diskussionerna i gruppen har vuxit fram. En levande process är grunden för att förändringen av ledarskapet ska bli hållbart, långsiktigt och på riktigt!

Summering av året

Ännu ett spännande år är till ända. Efter fem år som landshövding imponeras jag fortfarande av hur Länsstyrelsens verksamhet främjar länets hållbara utveckling. Att få äran att vara ansvarig för en myndighet med ett så brett samhällsansvar är både hedrande och utmanande. Men uppdraget vore omöjligt utan alla kompetenta och engagerade medarbetare som kan hantera alla de olika perspektiv som måste vägas mot varandra för att vi ska kunna bidra till tillväxt i balans med hållbar utveckling.

Året avslutades med att Sjöstrands utredning presenterades. Utredningen tydliggör länsstyrelsens viktiga roll men problematiserar också dess förutsättningar att klara sina uppdrag. Oavsett vad som i slutändan realiserars av de förslag som förs fram i utredningen ser vi redan nu behovet av ett ökat samarbete över länsgränserna. Kronoberg och Kalmar län har redan inlett samarbete och under 2013 kommer detta arbete att intensifieras med målet att vår samlade verksamhet ska göra största möjliga nytta för de vi är till för.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har, enligt min bedömning, under 2012 bidragit positivt till utvecklingen av länet och dess förutsättningar. Jag intygar härmed att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamheten samt kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 fastställs härmed.

Växjö den 20 februari 2013

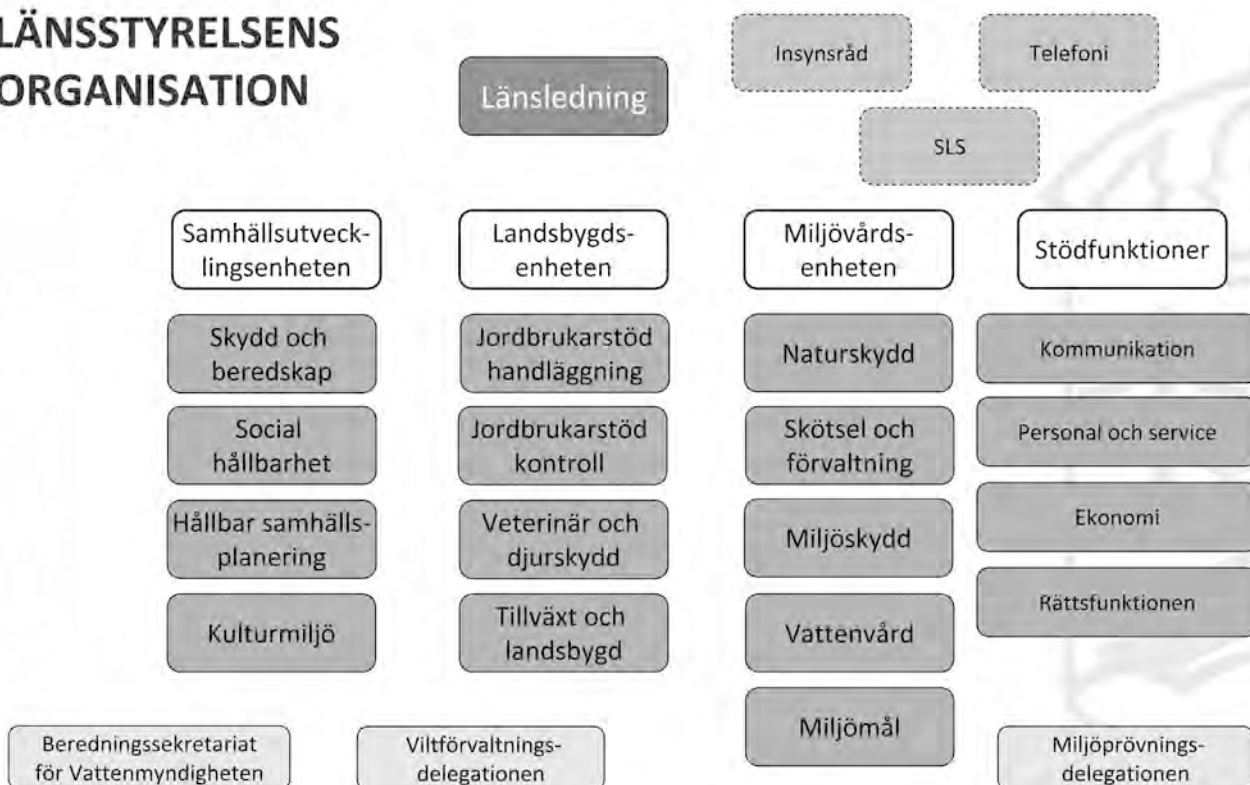

Kristina Alsér, landshövding

Blogg <http://landshovdingkronoberg.blogspot.com>
Twitter @Landshovding

Organisation

LÄNSSTYRELSENS ORGANISATION

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

1. *Länsstyrelsen ska redovisa sina insatser och sin bedömning av uppnådda resultat för sin uppgift att verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.*

I länsstyrelsernas regleringsbrev 2011 fick Länsstyrelsen i Örebro uppdraget att samordna arbetet med att utarbeta enhetliga indikatorer, som beskriver hur resultat förhåller sig till målet att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta uppdrag fick en fortsättning i regleringsbrevet 2012, där Länsstyrelsen i Örebro ska samordna arbetet och bland annat föreslå ett urval av indikatorer som ska kunna mäta resultat av länsstyrelsernas arbete. Rapporten lämnades till regeringskansliet i juni 2012. Genom ett separat beslut bestämde Socialdepartementet därefter att föreslagna indikatorer skulle användas redan i årsredovisningen för 2012. Det är alltså första året som länsstyrelsen presenterar och analyserar indikatorer inom fem olika områden. Avsikten är att presentera en tidsserie med data över en treårsperiod, men för vissa indikatorer har det bara varit möjligt att redovisa en serie på två år. Fr.o.m. årsredovisningen för 2013 kommer det att presenteras en treårig tidsserie för samtliga indikatorer.

Länsstyrelsen ska i årsredovisningen diskutera och analysera förändringar av indikatorvärden och relatera dessa till länsstyrelsens insatser och resultat. Det övergripande syftet är att visa på hur de nationella målen får genomslag i länet samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Areella näringar, landsbygd och livsmedel utgiftsområde 23

Sysselsättning	2012	2011	2010
Antal kvinnor sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal kvinnor sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		6	6
Antal män sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal män sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		10	11
Antal sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		8	8
Nyföretagande	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		17,4	14,1
Antal nystartade företag av män utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		31,6	30,7
Antal nystartade företag utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		48,9	44,7

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Kommentar kring ovanstående indikatorer:

Mellan 2010 och 2011 ökade det totala antalet sysselsatta i länet med två procent. Ökningen var lika stor på landsbygden som i tätorterna. Landsbygdens andel av sysselsättningen förblev därför, som i de flesta andra län, oförändrad och detta gäller såväl kvinnor som män. Kronobergs län har en förhållandevis liten andel av de sysselsatta verksamma på landsbygden.

Sysselsättningsutvecklingen på landsbygden har kunnat hålla jämna steg med utvecklingen i tätorterna och det beror troligen delvis på insatser inom Landsbygdsprogrammets företagsstöd och projekt.

Närmare hälften av nyföretagandet i Kronobergs län sker på landsbygden och detta gäller både män och kvinnor. Endast Gotland, Jämtland och Värmland har en högre andel. Liksom i andra län ökade andelen nyföretagande påtagligt mellan 2010 och 2011. Mest ökade den för kvinnorna, vilket medförde att könsskillnaden minskade. Fortfarande svarar dock männen på landsbygden för en betydligt större andel av det totala nyföretagandet än vad kvinnorna gör.

Medvetna satsningar på kvinnors företagande inom Landsbygdsprogrammet har förhoppningsvis bidragit till att könsskillnaden har minskat. Länets genomförandestrategi för landsbygdsprogrammet har generellt sett ett lägre takbelopp än i de flesta län. Detta har gjort att pengarna i programmet har räckt längre och kunnat stötta både kvinnor och män. Även inom länets kompetensutvecklingsprojekt i landsbygdsprogrammet har satsningar gjorts på olika former av företagande för kvinnor.

Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik utgiftsområde 18

Detaljplaner	2012	2011	2010
Antal överprövade detaljplaner		0	0
Antal upphävida detaljplaner		0	0
Strandskyddsdispenser	2012	2011	2010
Antal strandskyddsdispenser som Länsstyrelsen har överprövat		7	8
Antal strandskyddsdispenser som Länsstyrelsen har upphävt		1	7

Källa: Boverket,

2010: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2010. Naturvårdsverket ärendenr NV-00711-11, tabell 5

2011: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2011. Naturvårdsverket ärendenr NV-00289-12, tabell 4

Kommentar kring ovanstående indikatorer:

Mer än 90 % av kommunernas strandskyddsdispenser fastställs av Länsstyrelsen utan några synpunkter. Av den mindre del som tas in för överprövning upphävs några eftersom Länsstyrelsen bedömer att de inte har hanterats enligt intentionerna i miljöbalken strandskyddsbestämmelser. Förklaringen till att det är en betydligt högre siffra för upphävande 2010 än 2011 är främst att kommunerna inte uppmärksammat att strandskyddsdispenser inom vattenskyddsområden hanteras av Länsstyrelsen. En lagändring har införts som innebär att kommunerna själva hanterar strandskyddsdispenser även inom vattenskyddsområden. Minskningen av antalet upphävida strandskyddsdispenser beror också på den tillsynsrådgivning som Länsstyrelsen genomför i det löpande arbetet. Tillsynsrådgivning sker genom enskilda samtal mellan handläggare på kommun och Länsstyrelse samt genom Länsstyrelsens medverkan vid olika sammankomster mellan kommuner och Länsstyrelsen.

Allmän miljö- och naturvård utgiftsområde 20

Biologisk mångfald	2012	2011	2010
Markåtkomst produktiv skog, antal hektar	178	132	255
Förekomst av rovdjur i länet	2012	2011	2010
Antal vargrevir med föryngringar		0	0
Vattenmiljö	2012	2011	2010
Antal ytvattenförekomster som uppnår hög eller god ekologisk status i förhållande till totala antalet i länet (%)	45	45	45
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kvantitativ status i förhållande till totala antalet i länet (%)	100	100	100
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kemisk status i förhållande till totala antalet i länet (%)	95	95	95
Mark	2012	2011	2010
Antal sanerade objekt i förhållande till inventerade objekt i riskklass 1 (%)		24	16
Förnybar energi	2012	2011	2010
Installerad effekt MW (megawatt) i vindkraftverk		4,2	3,0
Producerad el, antal MWh (megawattimmar) som kommer från vindkraft		5 661	4 013

Källa: Naturvårdsverket,

2010: Ulv i Skandinavien, statusrapport för vintern 2010-2011. Hogskolen i Hedmark Oppdragsrapport nr 1-2011
2011: Varg i Skandinavien och Finland, slutrapport från inventering av varg vintern 2011-2012. Hogskolan i Hedmark
Uppdragsrapport nr 6-2012
VISS-databasen, Havs- och vattenmyndigheten, EBH-databasen
Vindkraftsstatistik 2011 (Statens Energimyndighet ES 2012.02)

Kommentar kring ovanstående indikatorer:

Biologisk mångfald

Arealen skyddad produktiv skogsmark ligger ganska jämnt under de tre senaste åren. Siffrorna är förhållandevis låga vilket dels beror på att de medel som Naturvårdsverket hanterar för att köpa eller betala intrång för skog är begränsade. Det finns en kö av områden som skulle kunna skyddas. En annan anledning är att hela länet är ett KOMET-område. Resurserna för att arbeta med områdesskydd har till stor del ställts om till att arbeta med de nya KOMET-objekt som kommer in istället för att slutföra eller påbörja de skyddsobjekt som finns i Länsstyrelsens plan för skydd av värdefull natur. Det blir därför en fördröjning i resultaten för markåtkomst. Det nya arbetssättet med KOMET ger än så länge lägre skyddad areal/nedlagd handläggningstid. Det stora arbetet med att bilda naturreservat av SNUS-objekten vars markåtkomst varit klar sedan flera år genererar inte heller något tillskott av areal skyddad skog men tar stora handläggningsresurser i anspråk.

Eftersom kommunerna har samma möjlighet att bilda naturreservat som Länsstyrelsen skulle en större aktivitet bland kommunerna bidra till en högre areal skyddad skog. Länsstyrelsen stimulerar kommunerna att bilda egna reservat genom att godkänna LONA-projekt som syftar till att skydda skog samt genom att informera om vilka möjligheter till statsbidrag som finns för att köpa in skog eller betala intrång för skydd av skog.

Förekomst av rovdjur i länet

Antalet vargar som bildat revir i länet är fortfarande noll. Antalet vargar som strövar genom länet har dock ökat markant. Detta kan konstateras genom att antalet vargrivna får ökat och genom att observationer av varg som rapporterats ökat både när det gäller kvalitetssäkrade observationer och observationer där Länsstyrelsen inte kunnat fastställa att det varit en varg. I maj 2011 slog sig den genetiskt värdefulla vargtiken Kynna ned i länet. Hon sköts genom skyddsjakt i november 2011 efter beslut från Naturvårdsverket då situationen, med många får rivna i en del av landet som inte alls var förberett för varg, blev ohållbar. Länsstyrelsen arbetar nu för att förbereda länet på en ökande rovdjursstam genom att stimulera färgare att sätta upp rovdjursstängsel samt genom att informera olika målgrupper om den rådande rovdjurspolitiken.

Vattenmiljö

Statusklassningen av vattenförekomsterna gjordes inför Vattenmyndigheternas beslut om åtgärdsprogram och förvaltningsplan i december 2009. Någon ny klassning har därefter inte gjorts, men kommer att göras under 2013. Andelen förekomster med god/hög status har därför inte förändrats sedan 2009.

Det finns vattenförekomster som i huvudsak ligger i något av våra grannlän och enbart till liten del ligger inom Kronobergs län. Även dessa förekomster ingår i siffrorna ovan.

Intressant att notera är att om ytvattenförekomsterna delas upp i sjöar och vattendrag uppnår 74 % av sjöarna god/hög status, medan endast 26 % av vattendragen uppnår samma nivå.

Samtliga grundvattenförekomster som saknar analysdata har, enligt bestämd bedömningsmetod, klassats till god status. Några av dessa förekomster har stort påverkanstryck och det har bedömts finnas en risk för att dessa inte uppnår god status till 2015.

Mark

Av tabellen framgår att andelen sanerade objekt i förhållande till inventerade objekt i riskklass 1 var 16 procent år 2010 och 24 % år 2011.

Vägen fram till att en sanering är slutförd är lång både när det gäller tillsyns- och bidragsobjekt. Detta kan innebära att flera åtgärdsprojekt genomförs under ett år och inga under ett annat år. År 2011 slutfördes åtgärder vid 3 objekt vilket innebär en stor ökning av andelen.

Siffrorna ger inte en rättvisande bild av takten i åtgärdsarbetet men om arbetet med tillsyns- och bidragsspåret kan hållas på samma nivå som idag så bedömer Länsstyrelsen att miljömålet för efterbehandlings-åtgärder kommer att klaras.

Förnybar energi

Vindkraftsutbyggnaden i Kronobergs län kännetecknas i hög grad av att länet är ett av de län som tidigare inte bedömdes ha tillräckligt goda vindförhållanden för att vara intressant för vindkraftsproduktion. Senare års beräkningar och mätningar har dock ändrat den bilden.

Intresset för att uppföra vindkraftverk i länet är numera stort. Under 2011 meddelade miljöprövningsdelegationen tillstånd till totalt 71 vindkraftverk. Utvecklingen har fortsatt och ökat under 2012. Då meddelade miljöprövningsdelegationen tillstånd till totalt 108 vindkraftverk.

I länet fanns 2011 dock endast fyra vindkraftverk och ett femte uppfördes 2012. Vindkraftsutbyggnaden är alltså i sin linda i länet, vilket också bekräftas av siffrorna i tabellen. Denna låga ökningstakt och förväntas fortsätta, dels pga. att majoriteten av beslutade tillstånd överklagas till högre instanser så långt möjligt och dels beroende på att dagens elnät på de mest vindkraftsattraktiva platserna i länet inte har tillräcklig kapacitet. Kostnaden för att bygga ut elnätet blir oftast en moment-22-situation, där ingen enskild aktör ensam vill ta hela kostnaden. Ett exempel på ett försök att lösa denna problematik är E.ON:s initiativ till ett projekt i Uppvidinge kommun. Syftet att alla vindkraftsprojektörer i ett område ska dela på kostnaden för elnätsutbyggnaden.

Mot bakgrund av regeringens målsättningar inom politikområdet Klimat- och energi är den låga utbyggnaden av vindkraft i Kronobergs län ett bekymmer. För att öka utbyggnadstakten behövs åtgärder som bidrar till att lösa den problematik som nämns ovan.

Jämställdhet utgiftsområde 13

Nystartade företag	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		36,8	31,5
Antal nystartade företag av män i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		63,2	68,5
Mäns våld mot kvinnor	2012	2011	2010
Anmällda misshandelsbrott inomhus mot kvinnor 18 år eller äldre, där förövaren är bekant eller obekant med offret. Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18 år eller äldre	153	154	130

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Brottsförebyggande rådet

Kommentar kring ovanstående indikatorer:

Nystartade företag:

Andelen nystartade företag som har startats av kvinnor ökar mellan åren 2010 och 2011. Stora satsningar har skett från nationellt håll, bland annat genom Tillväxtverket.

Närmare hälften av nyföretagandet i Kronobergs län sker på landsbygden och detta gäller både män och kvinnor. Endast Gotland, Jämtland och Värmland har en högre andel. Liksom i andra län ökade andelen påtagligt mellan 2010 och 2011. Mest ökade den för kvinnorna vilket medförde att könsskillnaden minskade. Fortfarande svarar dock männen på landsbygden för en betydligt större andel av det totala nyföretagandet än vad kvinnorna gör.

Medvetna satsningar på kvinnors företagande inom Landsbygdsprogrammet har bidragit till att könsskillnaden har minskat. Länets genomförandestrategi för landsbygdsprogrammet har generellt sett ett lägre takbelopp än i de flesta län. Detta har gjort att pengarna i programmet har räckt längre och kunnat stötta både kvinnor och män. Även inom länets kompetensutvecklingsprojekt i landsbygdsprogrammet har satsningar gjorts på olika företagande för kvinnor.

Indikatorn kring andelen företag som startas av kvinnor ger en snäv bild av jämställdhetsläget i Kronobergs län och måste ses sammantaget med ett flertal andra faktorer.

Mäns våld mot kvinnor:

Andelen anmällda misshandelsfall inom den aktuella brottskoden har minskat marginellt mellan 2011 och 2012 och inga direkta slutsatser kan dras av detta. Många faktorer spelar in och man vet att mörkertalet när det gäller mäns våld mot kvinnor är stort. Detta måste tas med i beräkningarna när man försöker mäta förekomsten av mäns våld mot kvinnor.

Integration utgiftsområde 13

Nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande	2012	2011	2010
Antal kommuner som tecknat överenskommelser om flyktingmottagande i förhållande till antal kommuner inom länet (%).	100	100	100
Antal platser per 10 000 invånare i länet	26	26	26
Ensamkommande flyktingbarn	2012	2011	2010
Antal platser per 10 000 invånare i länet	7	6	5

Källa: Migrationsverket, Befolkningsstatistik från SCB.

Kommentar kring ovanstående indikatorer:

Nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande

Som framgår av tabellen ovan har samtliga åtta kommuner i länet de tre senaste åren, haft överenskommelser om mottagande av nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande. Denna erfarenhet delar Kronobergs län med fjorton andra län, det vill säga drygt 70 procent av landets 21 län. Genomsnittsvärdet för landet är 93 procent.

Kronobergs län tar emot flest nyanlända flyktingar i förhållande till befolkningens mängd. Antalet överenskomna platser i förhållande till befolkningens mängd är dessutom betydligt över det nationella genomsnittet (16,8 platser år 2012). År 2010 hade Kronobergs län, tillsammans med Gävleborgs län, flest antal överenskomna platser för mottagandet av nyanlända i relation till befolkningens mängd. År 2011 var Kronobergs län tredje län, efter Västerbottens län och Jämtlands län. År 2012 har ett antal länet utökat sitt mottagande, och Kronobergs län är nu på en fjärde plats.

När det gäller antal platser per 10 000 invånare ökade dessa 2,7 procent mellan åren 2010 och 2011, men minskade i fjol med 1,1 procent. Minskningen av antalet platser beror bl.a. på en ökande befolkningens mängd utan motsvarande ökning i antal platser mellan åren 2011 och 2012. Migrationsverket har dessutom stora anläggningsboenden i länet vilket tillsammans med ett växande universitet och ett ökande antal gymnasiala utbildningsanordnare, gör att konkurrensen om boende är stor. Mottagandet av nyanlända har länge varit högt i länet i förhållande till länets folkmängd. Kommunerna i länet har därför ställt tydliga krav på ett större ansvarstagande för mottagande av nyanlända från övriga delar av landet. Ökat antal varsel i kombination med främlingsfientliga yttringar kan också förklara det något lägre indikatorstalet för Kronobergs län år 2012.

Ensamkommande flyktingbarn

Antalet platser för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn har ökat stadigt de senaste två åren. Kronobergs län intar en stabil fjärdeplats av landets 21 län, med ett mottagande som motsvarar drygt det dubbla genomsnittsvärdet för landet de tre senaste åren (3,3 platser år 2012; 2,9 platser år 2011; 2,1 platser år 2010). För länsstyrelsen var 2012 års

målsättning i första hand att utöka de så kallade PUT-platserna, vilket också har skett. Vilka övriga insatser som skett i länet och varför framgår av Kronobergs läns bilaga till länsstyrelsernas nationella rapport 78, se bilaga till denna årsredovisning

Redovisning av arbetet med övriga nationella mål

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelsen i Kronobergs län utgår alltid från ett helhetsperspektiv och försöker i största möjliga mån integrera olika aspekter och involvera de aktörer som är berörda i olika frågor. Länsstyrelsens hela verksamhet syftar till att främja länets hållbara utveckling och samordning och samarbete är en förutsättning för att åstadkomma reella långsiktiga effekter. För att tydliggöra detta sker återslagrapportering av 3b och 3c samlat, se nedan.

Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.

Inom Länsstyrelsens alla verksamheter genomförs insatser som syftar till att bidra till att de nationella målen uppnås. De viktigaste insatserna och resultaten redovisas mer detaljerat under varje verksamhetsavsnitt i årsredovisningen, här ges endast en överblick av hur länsstyrelsen arbetar för att samordna och främja utvecklingen.

Länsstyrelsens roll som samordnare av olika samhällsintressen kräver samarbete med en mängd aktörer, såväl offentliga som privata. För att främja länets utveckling på bästa sätt har en mängd av dessa samarbeten under året koncentrerats till insatser inom de områden som rekommenderats av OECD och som ligger i linje med det regionala utvecklingsprogrammet/strategin; insatser för en mer kunskapsbaserad ekonomi och insatser för ökad attraktivitet.

Samarbete för en kunskapsbaserad ekonomi

Länsstyrelsen arrangerade tillsammans med Linnéuniversitetet, Regionförbundet södra Småland och ALMI Kronoberg och en mängd andra aktörer Innovationshelg 2012 – Midweek. Under dagen deltog även nationella aktörer som Näringsdepartementet, Vinnova, Tillväxtverket och Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien. I innovativa dialoger fick deltagarna diskutera insatser för innovation i Kronobergs län och vilka åtgärder som krävs för att länet ska bli ännu mer framgångsrikt inom detta område. Arrangemanget var ett led i att implementera den nationella innovationsstrategin på regional nivå. Innovationshelg är ett begrepp som introducerades i samband med kronprinsessparets besök i länet 2011. Redan nu har beslut tagits om en uppföljning 2013. Även denna gång var det ett samarrangemang mellan Länsstyrelsen, universitet och regionförbundet.

Innovationsdagen användes också som kick-off för ett nytt samarbetsprojekt, Innovation och tillväxt i södra Småland. Under året utsågs Kronoberg som en av två regioner som Tillväxtverket särskilt ville stötta med sin utlysning inom programmet för regionalt innovationsarbete och kluster. Syftet med projektet är att öka förutsättningarna för innovation och tillväxt i södra Småland, genom att lägga grunden för ett samlat innovationsarbete i regionen. Projektet ska arbeta för att skapa gemensamma målbilder, tydliggöra roller, utveckla modeller för arbetet och ta fram en handlingsplan för fortsatt arbete efter projektslut. I projektgruppen ingår representanter för regionförbund, länsstyrelse, landsting, universitet och kommuner.

Projektet är delvis ett resultat av ett större möte på residenset i april månad. Under parollen Blickarna mot Småland samlades nästan 100 aktörer för att diskutera hur offentliga aktörer, näringslivet och akademien, med gemensamma resurser, kan göra verklig skillnad för den framtida utvecklingen i "vår del av världen". Samtalen varvades med inspel från såväl regionala som nationella aktörer.

Aprilmötet var också en grund för att rigga regionen att ansöka om Vinnväxt planeringsbidrag som utlystes av Vinnova under sommaren. Bakom ansökningarna står SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och glasforskningsinstitutet Glafo, näringslivet samt länsstyrelserna och regionförbunden i Småland. Två ansökningar från Småland beviljades planeringsbidrag, Homes from Sweden – hållbara bostäder för fler” och ”Transparent Intelligence”.

Under våren var länsstyrelsen drivande i en process med syfte att förstärka samarbetet mellan alla de rådgivningsaktörer som agerar inom innovationsstödsystemet, såsom Almi, Nyföretagarcentrum, Inkubatorn med flera. Ett antal workshops med gemensamma visionsdialoger ledde till att aktörerna nu på egen hand driver arbetet vidare under parollen att bygga Sveriges bästa innovationsstödsystem.

Samarbete för ökad attraktivitet

- som affärsarena

TvärdräG är ett regionalt profileringsprojekt och startskottet på ett långsiktigt arbete som ska locka fler inflyttare till Södra Småland och öka stoltheten hos dem som bor här. Projektet bygger på en tydlig samverkan mellan de åtta kommunerna i södra Småland och mellan näringsliv och offentliga organisationer. Projektet har tillkommit på efterfrågan från både näringsliv och offentlig sektor. Landshövdingen är ordförande i styrgruppen och projektet utgör en viktig plattform för att stödja näringslivet med kompetensförsörjningsproblematiken. Den 28 maj togs ett riktigt krafttag när 50 kreativa företag från Kronoberg intog Residenset och skapade verkstad kring matchningen arbetssökande ungdomar – kompetensbrist hos företagen. Mål att uppnå och följas upp sattes kommunvis både vad det gäller förbättrad statistik och verktyg att ta tillvara ungdomars kompetens. Arbetsförmedlingen fanns på plats och kunde svara på frågor bland annat om verktyget Nystartsjobb.

Arbetsförmedlingen är en naturlig samarbetspart för länsstyrelsen både när det gäller arbetslöshets- och integrationsfrågor. Två frågor som är avgörande för tillväxten i länet. Under året har stora steg tagits i att engagera näringslivet i dessa frågor och det nära samarbetet mellan de statliga aktörerna har varit en viktig förutsättning för detta. Vid flera strategiska samtal på residenset har integration och flyktingmottagande stått på agendan. Företagare, politiker, riksdagsledamöter och övriga berörda statliga myndigheter har bjudits in för att gemensamt skapa en modell; Integration Kronoberg. Utöver detta bjuder landshövdingen in till Integrationsråd två gånger per år.

Länsstyrelsen, Regionförbundet södra Småland och Växjö kommun gör en gemensam satsning på att stötta näringslivets koppling till Kina. Genom målmedvetet arbete ska affärsmöjligheter skapas för länets företag både i Kina och på hemmaplan, samtidigt som kinesiska investeringar och etableringar attraheras till länet. Satsningen ska ytterligare fördjupa samarbetet med staden Suzhou, särskilt med avseende på affärsmöjligheter för Kronobergs näringsliv. Satsningen görs i nära samarbete med Linnéuniversitetet och Exportrådet.

Under året har Länsstyrelsen engagerat sig både för att stötta kvinnors företagande och unga entreprenörer. När det gäller kvinnors företagande har arbetet bedrivits i nära samarbete med Regionförbundet södra Småland och i linje med länets jämställdhetsstrategi. Unga entreprenörer har bland annat stöttats genom att alla de rådgivningsaktörer som har särskilda insatser gentemot unga träffade ett stort antal unga entreprenörer på residenset. Landshövdingen ingår också i den jury som utser årets UF-företag.

- som livsarena

Många av Länsstyrelsens verksamhetsområden handlar om frågor som har stor betydelse för att skapa en god livsmiljö för våra medborgare. Allt från miljöfrågor, klimat- och energiarbete till insatser för att främja jämställdhet, integration och folkhälsa.

Under 2012 har Länsstyrelsen genom en rad olika åtgärder förstärkt sin roll inom det regionala klimat- och energiarbetet och tagit en allt mer ledande roll samt ytterligare utvecklat sin samordnade roll. Länsstyrelsen viktigaste verktyg för att leda och samordna det regionala arbetet är länsledningens stora engagemang och tydliga ledarskap inom klimatarbetet. Landshövdingen är till exempel drivande i den satsning på klimatavtal som påbörjades 2011 och utökats under 2012, där företag och organisationer kan skriva frivilliga avsiktsförklaringar med Länsstyrelsen inom klimat- och energiområdet.

De sociala hållbarhetsaspekterna, som är en viktig del av länsstyrelsens verksamhet, kan naturligt kopplas till att skapa attraktivitet som livsarena. Under året har länsstyrelsen tillsammans med regionförbund, landsting och länets kommuner arbetat fram en gemensam folkhälsopolicy. I policyn är en av prioriteringarna det gemensamma arbetet inom ANDT-området. ANDT-arbetet bedrivs sedan flera år i ett väl utvecklat samarbete inom ramen för Livsstil Kronoberg där samtliga berörda myndigheter är aktivt involverade.

Kronoberg är ett typiskt landsbygdslän och präglas av de därmed sammanhängande utmaningarna när det gäller infrastruktur och kommunikationer, såväl fysiska som digitala. Totalt sett ligger länet under riksgenomsnittet när det gäller täckning med högre hastighet. Däremot är det förhållandevis god täckning på den rena landsbygden, särskilt i vissa kommuner. Detta är ett resultat av den höga aktiviteten hos byalag och att Länsstyrelsen har varit framgångsrik med att snabbt fördela tillgängliga bidragsmedel. Länsstyrelsen tar nu ett aktivt ansvar för att tillsammans med andra aktörer arbeta fram en regional digital agenda och förstärka arbetet ytterligare.

Under året arrangerades ett uppföljande strategiskt samtal på residenset med landsbygdshandelns framtid och utvecklingspotential i fokus. Det har under de senaste åren startats projekt inom handel, turism och lokal mat som förhoppningsvis kommer att påverka möjligheterna att bedriva handel på den kronobergska landsbygden. Turism och lokal mat är viktiga ingredienser för att lanthandeln ska leva vidare, utvecklas och nå nya målgrupper. Här finns en ekonomisk potential att ta vara på som länsstyrelsen vill stötta för att möjliggöra att människor kan bo kvar på landsbygden.

För att ytterligare lyfta fram den lokala maten har Länsstyrelsen under året stått bakom arrangemanget MAT2012, en av de viktiga insatser som Länsstyrelsen gör för att öka produktionen, förädlingen och konsumtionen av närproducerade livsmedel i länet.

Runt 40 000 besökare upplevde under två dagar i september lokalproducerad mat i det gigantiska tältet på Växjö stortorg. En mängd större och mindre producenter och förädlare utgjorde tillsammans en fantastisk saluhall. I fonderna av jättetältet fanns servering, företrädare för den offentliga maten och riksfinalen i Unga Eko Kockar m.m.

Trygghet är en av de mest grundläggande faktorerna för att kunna skapa en god livsmiljö för länets medborgare. Länsstyrelsens arbete med skydd och beredskap är därför centralt, både när det gäller att bygga upp samverkan, samordning och regional ledning av krisarbete men också när det gäller att kommunicera och öka kunskapen hos allmänheten. Under 2012 har länsstyrelsen lagt mycket kraft på att starta upp och arbeta med Utvecklingsprocess för regional ledning och samordning tillsammans med polisen, räddningstjänsterna, kommunerna, landstinget, Försvarsmakten och SOS Alarm. Satsningen innehåller både utveckling av kompetens, genom anknytning till forskning, och dialoger och workshops för att arbeta fram gemensamma rutiner. Resultaten av arbetet sprids fortlöpande till allt en bredare krets genom nätverksmöten i Krissamverkan Kronoberg där frågan om former för ledning och samordning är central.

- som besöksarena

Kronobergs attraktivitet som besöksarena är redan stor men kan bli ännu större. Länsstyrelsen är involverad i flera satsningar som är nära kopplade till besöksnäring och turism. Under 2012 har arbetet med att bilda länets första nationalpark varit intensivt.

Förutom det reguljära arbetet som behövs för att bilda en nationalpark har Länsstyrelsen haft ett nära samarbete med andra aktörer, t ex näringslivsrepresentanter, det civila samhället och berörda kommuner, för att tydliggöra potentialen av en nationalpark i länet ur besöksnäringssperspektiv. Ett samarbete är till exempel etablerat med projektet Destination Åsnen för att uppmärksamma och tillvarata ängsfruktodlingsområdet som turismmål i samband med nationalparksbildandet. Landshövdingen arrangerar återkommande Turismmingel på residenset där årets turismentreprenör utses. I år var fokus på naturturism och de goda förutsättningarna som finns i länet för detta. Länsstyrelsens arbete med naturskydd och naturreservat är en kontinuerlig källa för stöd till att länet ska erbjuda fina möjligheter för besökare och turister. Då Kronoberg är ett län fyllt av sjöar bidrar även vårt reguljära vattenarbete och fiskeriverksamheten till att stärka länet som besöksarena.

Arbetet med att revidera länets kulturmiljöprogram är inte bara till gagn för länets invånare utan även för besökare då syftet med strategin är att levandegöra våra kulturmiljöer. Länsstyrelsen i Kronoberg har under en längre tid tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län arbetat med att få till stånd att Carl von Linnés gärning ska utses till världsarv. Länsstyrelsen arbetar sedan år 2002 med att vårda och upprätthålla skötseln inom länets enda Kulturresevat, komministerbostället Råshult, som också är Carl von Linnés födelseställe och ett av länets mest besökta turistmål.

Det specifika regeringsuppdraget riktat mot Glasriket har också bäring på besöksnäringen. Under hösten presenterades en förstudie där ett trettiotal aktiviteter inom sex fokusområden beskrivs som bland annat rör regionalt ledarskap, besöksnäring, miljö och energi, näringslivsutveckling samt kulturarvet.

Residenset som mötesplats

De strategiska samtalen är ett viktigt nav i Länsstyrelsens arbete med att främja länets utveckling och att samordna samhällsintressen. Samtliga samtal bygger på en modell bestående av inspiration, workshop och återkoppling. Residenset har blivit en mötesplats där näringsliv, offentliga aktörer och olika samhällsrepresentanter träffas för kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte. Som kunskapsförmedlare, samhällsbyggare och rättsgaranter möter länsstyrelsens medarbetare länets behov genom framåtriktade samtal inom aktuella sakfrågor. Under 2012 har följande samtal genomförts:

- Integration – modell Kronoberg – 2 stycken samtal
- Flyktingmottagning – möjligheter, ansvar och utmaningar för våra kommuner
- Revidering och digitalisering av länets kulturmiljöprogram – inspiration i hur vi kan levandegöra våra kulturmiljöer samt förankringsarbete
- Kvinnligt företagande tillsammans med Regionförbundet
- Ungdomar och droger – gemensamma krafttag mot en allt mer liberal syn på droger
- Turism – samtal om naturturism och årets turismentreprenör utses
- Ängsfruktodlingar
- Generationsskifte i de gröna näringarna – tillsammans med länsstyrelserna i Kalmar och Blekinge samt LRF Sydost
- Lanthandeln som motor för tillväxt på landsbygden
- Energi ur jord och skog
- Nationalpark Åsnen, 2 stycken samtal
- Grön omställning – kick off med inspiration för affärsnätverk kring mer klimatsmart fordonspark
- Vatten – en resurs vi vill ha lagom av – ett samtal om vattenflöden och hur de ska hanteras
- Färdplan 2050
- Bra Bostäder – Projektet Trästad 2012 och klimatsmart byggande

- Förenkla för företagen – samtal för input från näringslivet
- Förenkla för företagen – samtal med länsstyrelsernas kontaktpersoner
- Blickarna mot Småland – ett samtal om möjligheterna i Småland utifrån OECD-studien och Kampradstiftelsen
- Vision för Kronoberg – ett samtal om kompetensförsörjning
- Kinaseminarie – tillsammans med Regionförbundet och Växjö kommun
- Digital Agenda och bredband – inspirera länets aktörer att underteckna en gemensam avsiktsförklaring
- Smålands största designmingel – för femte året samlades ett hundratal personer för erfarenhetsutbyte, denna gång med fokus på att bidra till Glasrikeuppdraget
- Hjälpnätverket – länets aktörer med uppdrag att främja entreprenörskap bjuder tillsammans med Länsstyrelsen in ungdomar för att inspirera fler att våga tänka tanken att starta företag
- Åtgärdsstrategi Hälsa i miljöarbetet – för att nå miljökvalitetsmålen
- Världsarv Carl von Linnés gärning
- Kulturmiljöer av riksintresse
- Jämställdhet ur ett hållbarhetsperspektiv

- Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Förordning (2008:1346).

Länsstyrelsen har ett brett tillsynsuppdrag som omfattar tillsyn inom ca 30 olika verksamhetsområden. Tillsyn är en viktig uppgift för Länsstyrelsen, där syftet är att se till att lagar, förordningar och meddelade tillstånd följs samt i förekommande fall uppmärksamma brister. Under 2012 har tillsyn inte kunnat bedrivas i önskvärd och planerad utsträckning på grund av nedprioriteringar till förmån för annan verksamhet. I syfte att lyfta, uppmärksamma och stärka Länsstyrelsens tillsynsroll, kommer en tillsynsvecka att genomföras under 2013.

Länsstyrelseinstruktion 3-6 §§

Trafikföreskrifter

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,00	0,03
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,29	0,36	0,79
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,20	0,28	0,60
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	265	294	986
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,21	0,28	0,93
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	81	67	109
Antal beslutade ärenden	64	60	126
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	75

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 25*

Väsentliga prestationer och resultat

2012 har varit ett s.k. normalår rörande trafikföreskrifter. Detta innebär att Trafikverket inte initierat några större projekt som påverkat oss. Ärendetillströmningen har trots detta ökat något sedan föregående år. Ökningen består till största delen av ärenden om trafikföreskrifter som uppkommer till följd av vägbyggen och översyner som Trafikverket genomför. Återkommande ärenden om rallyn och tillfälliga lokala trafikföreskrifter har legat konstant. Antal beslut har ökat sedan föregående år, trots att nedlagd årsarbetskraft minskat. Detta är ett tecken på att den genomförda effektiviseringen av arbetet har slagit igenom. Beslutstakten har dock inte ökat i samma utsträckning som ärendeströmningen, varför den utgående balansen ökat något.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,51	1,79	1,88
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,26	4,21	4,90
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	4,78	4,56	4,94
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 979	6 051	6 511
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,66	5,69	6,12
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 174	1 102	1 101
Antal beslutade ärenden	1 189	1 119	1 181
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	3	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna omfattar verksamhetskod 28*

Väsentliga prestationer och resultat

Livsmedel

Inom livsmedelsområdet har en revision av lokal livsmedelskontroll i Tingsryds kommun genomförts och förberedelser för ytterligare en revision har påbörjats. Den genomförda revisionen i Tingsryds kommun visade att kraven i kontrollföreskriftens (EG) nr 882/2004 i stort sett uppfylldes. Länsstyrelsen har därmed genomfört revisioner av samtliga kommuner i länet under en fyraårsperiod. Länsstyrelsen har uppnått sitt mål med att påbörja och/eller genomföra två revisioner per år. Länsstyrelsen har anmält två av länets kommuner till Livsmedelsverket för att de inte uppfyllt kontrollföreskriftens krav på grund av bl.a. bristande personella resurser för livsmedelskontroller. Vid uppföljningen har båda kommunerna rättat till bristerna. Länsstyrelsen bedömer att de reviderade kommunerna har eller kommer att utveckla rutiner för kontrollverksamheten, vilket leder till en enhetligare kontroll och att den får effekt på en säkrare livsmedelshantering.

Tre länsmöten har genomförts tillsammans med kommunerna i Blekinge län och Livsmedelsverket. Aktuella livsmedelsfrågor, bl.a. juridiska frågor och förpackningsmaterial för livsmedel, har diskuterats och långsiktigt leder det till en mer enhetlig bedömning och en effektiv livsmedelskontroll. I samarbete med kommunerna i Blekinge län har länsprojektet "Projektinriktad livsmedelskontroll av julbufféer" genomförts. Syftet med projektet är att de kommunala kontrollmyndigheterna så långt det är möjligt ska uppnå likvärdiga bedömningar genom en gemensam checklista med tillhörande instruktioner vid kontroller av julbord. Sammanställningen av resultatet görs i januari 2013.

Länsstyrelsen har genomfört totalt 13 kontroller av primärproducenter av livsmedel i samband med genomförandet av tvärvillkorskontroller. En självständig kontroll av primärproducent – äggproduktion och gårdsförsäljning – har gjorts. Brister i journalföring kunde konstateras. Länsstyrelsen har för närvarande 78 primärproducenter registrerade. Målet är att kontrollera 1 % årligen och Länsstyrelsen har nått detta mål.

Djurskydd

Totalt har 456 djurskyddskontroller genomförts under 2012. Antalet normalkontroller har ökat från 284 till 332. Främst har nötkreaturs- och fårbesättningar, efterlevnad av meddelade djurförbud, ridanläggningar och djurtransporter i nationellt projekt kontrollerats. Även beteskravet för mjölkkor har kontrollerats. Av 60 kontrollerade objekt var det två som inte följde kravet, vilket ledde till föreläggande att rätta till bristen. Antalet inkommande anmälningssärenden har jämfört med 2011 ökat marginellt, från 320 till 329. Efterlevnaden av lagstiftningen har varit varierande hos kontrollobjekten. Flertalet av kontrollerna har dock inte resulterat i några övriga åtgärder från Länsstyrelsens sida. Antalet beslut om förelägganden eller förbud enligt 26 § djurskyddslagen, beslut om omhändertaganden av djur och djurförbud, har ökat med 48 % jämfört med 2011. Kontrollerna enligt kontrollförordningens (EG) nr 882/2004 krav har därmed haft effekt. Tio åtalsanmälningar om misstanke om brott mot djurskyddslagen alternativt brottsbalken (djurplågeri) har lämnats över till åklagare. För att ytterligare effektivisera kontrollerna har handdatorbaserade kontroller påbörjats i slutet av 2012.

Strategiska samtal har hållits med andra aktörer som kan beröras av djurskyddsfrågor, såsom polismyndigheterna i Kronobergs, Kalmar och Blekinge län, LRF:s djuomsorgsgrupp sydost, en ideell djurskyddsorganisation samt psykiatri i Växjö kommun. Genom ett ökat informationsutbyte och personliga kontakter mellan olika aktörer kan djurskyddsärenden handläggas effektivare och förståelsen för Länsstyrelsens roll och fattade beslut öka.

Antalet ansökningar om förprovningar har minskat jämfört med 2011. Ansökningar om byggnation av stallar för dikor har dominerat.

Länsveterinären har under året tjänstgjort 50 % vid Länsstyrelsen i Blekinge län, främst för att samordna djurskyddshandläggningen och den lokala livsmedelskontrollen.

Smittskydd

Länsstyrelsen har skyndsamt handlagt ärenden inom smittskyddsområdet. Rådgivning har även skett till allmänheten. Någon salmonellasanering har under 2012 inte delegerats från Jordbruksverket till Länsstyrelsen.

Allmänna veterinära frågor

Utöver handläggning av inkommande ärenden inom området, och dokumentgranskning av anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning för lantbrukets djur, har kontroller inom området nedprioriterats. Länsstyrelsen handlägger inkommande ärenden inom kontrollområdet och övervakar genom dokumentgranskning veterinärers anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning, så att läkemedelshanteringen uppfyller kraven i lagstiftningen. Vid eventuella brister i läkemedelshantering kontaktas berörd djurhälsopersonal. Under 2012 har någon sådan kontakt inte skett. Länsstyrelsen har efter utredning anmält en veterinär till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård för misstanke om brister i förskrivning av läkemedel åt en hund.

Foder och animaliska biprodukter

Angående kontroll av insamling och transport av animaliska biprodukter sker endast handläggning av inkommande anmälningssärenden och ansökningar om nedgrävningar av hästar. Inga anmälningssärenden har under året inkommit till Länsstyrelsen.

Ca 60 ansökningar om nedgrävning av häst har handlagts skyndsamt. Enstaka kontroller avseende foder i primärproduktionen har genomförts i samband med tvärvillkorskontroller.

Bedömning av Länsstyrelsens resultat

Enligt gjorda prioriteringar har sakområdet på ett tillfredsställande sätt genomfört uppdraget avseende operativ djurskyddskontroll. Samordning av olika typer av kontroller och administration har lett till effektiviseringar. Antalet normalkontroller avseende djurskydd har ökat jämfört med 2011, vilket var ett uppsatt mål, antingen genom självständiga kontroller eller samtidigt med genomförda djurmärkningskontroller eller tvärvillkorskontroller. Efter genomförda revisioner av kommunal livsmedelskontroll kommer denna att förbättras och anpassas ännu mer till kraven i förordning (EG) nr 882/2004.

Återrapportering regleringsbrev

5. Länsstyrelserna ska bistå Jordbruksverket i arbetet med att kvalitetssäkra uppgifterna i djurskyddskontrollregistret.

Jordbruksverket har under 2012 inte lämnat några instruktioner till länsstyrelserna om hur arbetet ska utföras. Därmed har Länsstyrelsen inte kunnat bistå Jordbruksverket i arbetet.

Tabell 1.1 Verksamma veterinärer och djurskyddsinspektörer

Länsfakta	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antalet verksamma veterinärer i länet ¹⁾	40	40	41
varav män	16	14	14
varav kvinnor	24	26	27
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal ²⁾	1	0	
Antal inspektörer inom djurskyddskontroll, åa ³⁾	3,9	3,9	3,6
varav män	0	0	0
varav kvinnor	6	5	5
Antal inspektörer inom kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen, åa ³⁾	0,02	0,05	0,1
varav män	1	1	1
varav kvinnor	0	0	0
Antalet under året meddelade djurförbud ⁴⁾	12	6	9
Antalet under året beslutade omhändertaganden av djur ⁵⁾	43	21	28
Antalet genomförda djurskyddskontroller ⁶⁾	456	417	348
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter ⁷⁾	0	0	0
Antal kontroller av hästpass ⁸⁾	19	0	

Källa: Platina, Agresso, Vet@bas och djurskyddskontrollregistret (DSK)

Kommentar tabell 1.1

Djurskyddshandläggarna har under 2012, utöver djurskyddskontroller, även arbetat med tvärvillkors- och djurmärkningskontroller (CDB-kontroller). Antalet årsarbetskrafter motsvarar därför inte antalet djurskyddshandläggare. Djurskyddskontroller och övriga kontroller genomförs samtidigt för ett effektivare resursutnyttjande.

Ökningen av antalet djurförbud beror på att flera provningar om djurförbud som påbörjades i slutet av 2011 avslutades under 2012. Ökningen av antalet förbud och omhändertaganden är ett resultat av kontrollerna och dessa innebär att bristerna åtgärdas, vilket är ett krav enligt kontrollförordningen (EG) nr 882/2004.

Antalet djurskyddskontroller kan inte jämföras med föregående år, eftersom uppgifterna om antalet genomförda kontroller inte har definierats tidigare.

För 2013 planeras en ökning av antalet tillsynstillfällen av djurhälsopersonal, kontroller av primärproducenter av livsmedel och kontroller av hästpass.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

2. tillsyn över veterinärers verksamhet samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Utöver handläggning av inkommande ärenden inom området, och dokumentgranskning av anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning för lantbrukets djur, har planerade kontroller inom området nedprioriteras under 2012. Länsstyrelsen handlägger inkommande ärenden inom kontrollområdet och övervakar genom dokumentgranskning veterinärers anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning, så att läkemedelshanteringen uppfyller kraven i lagstiftningen. Vid eventuella brister i läkemedelshandtering kontaktas berörd djurhälsopersonal. Under 2012 har någon sådan kontakt inte skett. Länsstyrelsen har efter utredning anmält en veterinär till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård för misstanke om brister i förskrivning av läkemedel åt en hund.

Ärenden inom smittskyddsområdet har handlagts skyndsamt. Rådgivning sker till allmänheten. Någon salmonellasanering har inte delegerats från Jordbruksverket till länsstyrelsen under 2012. Epizootiberedskapen är väl inordnad i länsstyrelsens övriga krisberedskap och är en del av den ordinarie övergripande beredskapsplaneringen. En tjänsteman i beredskap (TIB) vid Länsstyrelsen finns ständigt tillgänglig för extraordinära händelser i länet, vilket även omfattar misstanke om epizootiutbrott. Länsveterinären ingår i TIB-gruppen. Inga misstankar om epizootiska sjukdomar har förekommit under året.

Lantbruk och landsbygd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	8,81	8,40	8,89
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	21,70	19,41	19,75
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	21,55	21,11	20,88
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	27 525	24 677	23 526
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	22,34	23,22	22,12
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	14 349	17 071	11 447
Antal beslutade ärenden	14 468	17 206	10 928
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	4	5
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	643	0	0
Varav Jordbrukarstöd, VÅS 601*			
Antal behandlade SAM-ansökningar (st)	2 511	2 679	2 702
Antalet utbetalningar (st)	8 379	8 699	8 856
Direkta verksamhetskostnader vht 601* (tkr)	9 653	8 350	9 231
Direkta kostnader per SAM-ansökning (kr/st)	3 844	3 117	3 416
Direkta kostnader per utbetalningsärende (kr/st)	1 152	960	1 042
Varav Landsbygdsstöd, VÅS 602*			
Summa antal beslutade ansökningar om företagsstöd och ansökningar om utbetalning av företagsstöd (st)	224	172	175
Direkta verksamhetskostnader vht 6020 (tkr)	1 097	633	692
Direkta kostnader per beslutad ansökan om företagsstöd och ansökan om utbetalning av företagsstöd (kr/st)	4 897	3 680	3 954

Summa antal beslutade ansökningar om projektstöd och ansökningar om utbetalning av projektstöd (st)	72	104	84
Direkta verksamhetskostnader vht 6021 (tkr)	397	401	415
Direkta kostnader per beslutad ansökan om projektstöd och ansökan om utbetalning av projektstöd (kr/st)	5 514	3 856	4 940
Summa antal beslutade ansökningar om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (st)	104	88	45
Direkta verksamhetskostnader vht 6022 (tkr)	272	256	332
Direkta kostnader per beviljad ansökan om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (kr/st)	2 615	2 909	7 378
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 6020, Landsbygdsutveckling – företagsstöd 5)	61		

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 60*

5) Nöjdindex för verksamhet 6020 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 69.

Väsentliga prestationer och resultat

Organisationen ger fördelar

De flesta av landsbygdsens frågor har samlats vid landsbygdsenheten. Stödhanteringen inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd samt djurskyddsverksamheten har organiserats tillsammans. Genom att anställa fler djurskyddshandläggare, som under delar av året arbetar med kontroller och slutbesiktningar inom stödverksamheten, ökar kontinuitet och flexibilitet i stödverksamheten samtidigt som sårbarheten inom djurskyddet minskar. Att kunna betala ut stöden i rätt tid är viktigt för företagarnas likviditet. Administrationen av jordbrukarstöd- och landsbygdsstöd har genomförts på ett framgångsrikt sätt under 2012. En nyckel till framgången är att göra rätt saker vid rätt tillfälle och vår förmåga att disponera om personalresurser till olika delar av stödhanteringen när det krävs. Ett bra samarbete finns också vintertid med Jordbruksverket för jourhållning av nya ortofoton.

Utöver stödverksamheten bör nämnas att cirka 100 jordförvärvsärenden handlagts. Behörighetsutbildningar för bekämpningsmedel har genomförts med en grundutbildning och två repetitionskurser. Även rådgivningsverksamhet inom en mängd olika områden med koppling till miljömål och landsbygdsutveckling bedrivs.

Verksamhetskostnader

Inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd är det Jordbruksverket som är utbetalande myndighet medan länsstyrelsen är beslutande. De utbetalningar som länsstyrelsen gjort 2012 handlar om medfinansiering av bredbandsstöd, där vi betalar ut pengar vi erhållit från PTS.

Antalet ärenden inom Lantbruk och landsbygd har rent statistiskt minskat 2012 jämfört med 2011. Det beror på att många lantbrukare 2011 rent tekniskt förlängde sina åtaganden för miljöersättningar inom jordbrukarstöden (601). Under 2012 har arbetet med retroaktiva återkrav av gårdsstöd efter inventeringen varit omfattande inom jordbrukarstöden. Det är detta återkravsarbete, som tillsammans med höjd kontrollfrekvens för miljöersättningar, gör att kostnaden per hanterad SAM och utbetalningsärende ser ut att ha ökat.

Inom landsbygdsstöden (602) har antalet beslutade ansökningar och utbetalningar ökat ytterligare mellan 2011 och 2012 och arbetet har under året förstärkts med två nya medarbetare. Dessa har till stor del lagt sin tid på företagsstöd, medan de mera rutine-

rade handläggarna arbetat med projekt, miljöinvesteringar och Leader. Revisioner med tillhörande kvalitetsarbete som följd har under 2012 tagit tid i anspråk och kostnaden per hanterat företagsstöd och projekt har ökat. För projekt har även styckekostnaden ökat, då ärendevolymen alltmer består av komplexa bredbandsärenden som kompletterats upp utan att beslut kunnat tas, bl.a. på grund av medelsbrist. För miljöinvesteringar som ofta bygger på schabloner är styckekostnaden fortsatt låg.

Brukarundersökning

Under 2012 har länsstyrelserna genomfört brukarundersökning för företagsstöden (VÄS 602). Jämfört med 2009 har brukarnas uppfattning försämrats och Länsstyrelsen i Kronobergs län får något sämre värde än riksgenomsnittet. De tre påståenden som högst andel instämmer i är: 1) Bemötande, 2) Kontakt via e-post, nöjd med svarstiden 3) Engagerad och intresserad. Det vill säga sådant som berörda tjänstemän kan påverka. De tre påståenden som lägst andel instämmer i är: 1) Nöjd med handläggningstiden - som i alla fall inte blivit sämre sedan förra mätningen och inte ligger under riksgenomsnittet, 2) Blankett för stöd, strukturerad, 3) Information underlättade ansökningsprocessen. De två sista påståendena bygger på blanketter och information som är centralt framtagna och ser likadana ut i hela landet. Arbetet med att analysera vad som kan göras bättre för att brukarna ska få, och uppleva, en bättre service är en ständig process, samtidigt som revisionerna under 2012 visade på att Länsstyrelsen behöver skärpa tillämpning av regler och ta in ytterligare kompletteringar. Något som i sig knappast befrämjar kortare handläggningstid och förenkling för företag. Ambitionen är ändå givetvis att göra det yttersta för att vara ett föredöme och samtidigt få ner handläggningstiderna, underlätta ansökningsperioden och ge korrekt information i rätt tid, detta utan att äventyra rättssäkerheten för den sökande. Förstärkt bemanning, utbildning av personalen samt arbete med värdegrunden och visionen är åtgärder som påbörjats och kommer att löpa på under 2013 för att komma till rätta med de problem som framkommit i brukarundersökningen.

Återrapportering regleringsbrev

9. Länsstyrelserna ska på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samt med minimerad risk för sanktioner genomföra uppgifterna som åligger dem ifråga om direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsåtgärder enligt förordningarna (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m. och (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Länsstyrelserna ska, tillsammans med Jordbruksverket, säkerställa att direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsutveckling i så hög utsträckning som möjligt betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt säkerställa att handläggningstider för beslut och utbetalning av stöd minskar samtidigt som risken för finansiell korrigering förebyggs och minimeras. Länsstyrelserna ska dessutom särskilt arbeta med återkrav och under 2012 hantera de återkrav som är en följd av kommissionens ställningstagande om sanktion för stödåren 2005–2008.

Stödutbetalningar - resultat

Inom jordbrukarstöden har målet varit att försöka överträffa de nationella mål som satts upp för utbetalningar av direktstöd och miljöersättningar. Detta för att så många som möjligt ska kunna ingå i de första utbetalningarna både i gårdsstöd och delutbetalning och slututbetalning av kompensationsbidrag och miljöersättningar.

Det nationella målet för utbetalning av gårdsstödet den 3 december var satt till 95 %. I Kronobergs län fick 96 % av lantbrukarna sitt gårdsstöd detta datum. Utbetalningen uppgick till 123,8 miljoner kronor. Resterande lantbrukare, med undantag av fem brukare, fick sina ersättningar om totalt 4,2 miljoner kronor vid det andra utbetalningstillfället i slutet av december. Det nationella målet, att nå 90 % av brukarna vid första tillfället för del- och slututbetalning av miljöersättningar och kompensationsbidrag, överträffades. I Kronobergs län fick 96 % av brukarna sammanlagt 73,1 miljoner kronor i oktober. I slututbetalningen i december ingick 98 % av stödsökarna och utbetalningen uppgick till 28,3 miljoner kronor. De enstaka lantbrukare som återstår ska i de flesta fall ha återkrav, varför utbetalning ej kan ske. Totalt har Länsstyrelsen fattat beslut om

236 miljoner kronor i jordbrukarstöden som utbetalats 2012 för stödår 2012 eller tidigare.

Inom landsbygdsstöden har beslut fattats om totalt 59 miljoner kronor som under 2012 utbetalats till landsbygdsutvecklingsåtgärder enligt nedanstående fördelning. Det är en ökning jämfört med 2011, då utbetalningarna var totalt 40 mkr.

Företagsstöd	28 997 tkr.
Miljöinvesteringar	4 894 tkr.
Projektstöd	13 391 tkr.
Leader	11 584 tkr.

Kostnadseffektivt och enkelt för företagen

Verksamhetskostnader mäts ständigt i strävan att vara bland de mest kostnadseffektiva länen. Under 2012 har vi fått öka storleken på vår verksamhet inom jordbrukarstöden efter förhöjd kontrollfrekvens och för att klara tidsplanen i återkravshanteringen. Under 2013 ser vi istället möjlighet att förstärka inom landsbygdsstöden.

Vi strävar alltid efter att ge god service till företagen. Under 2012 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att få så många lantbrukare som möjligt att ansöka om jordbrukarstöd elektroniskt. Under 2012 ökade andelen elektroniskt inskickade ansökningar av jordbrukarstöd från 97 % till drygt 99 %.

För att underlätta så mycket som möjligt för lantbrukarna samt öka anslutningen har Länsstyrelsen gjort en rad insatser. Bland annat har ett personligt brev skickats ut till samtliga som ansökte om jordbrukarstöd 2011, med information om de supportinsatser som Länsstyrelsen och Jordbruksverket kunnat tillhandahålla under ansökningsperioden 2012. Information om de olika supportalternativen har också lämnats i en artikel i informationsbladet Landsbygd i Kronoberg.

För att förenkla för företagen upprättades en telefonslinga med hög bemanning och utbildad personal som kunde svara på frågor om ansökningsförfarandet i SAM-internet. Telefonnumret till slingan har spridits via den information som lämnats om våra supportinsatser. Slingan har inneburit att brukarna bara behövt hålla reda på ett telefonnummer och detta nummer har alltid varit bemannat under arbetstid. Det har inte gjorts någon mätning av antalet telefonsamtal eller väntetider 2012. Upplevelsen är att det varit en jämn genomströmning av telefonsamtal även under den mest intensiva perioden. Det har inte varit några klagomål från kunderna om att det varit svårt att komma fram på telefon. De brukare som önskade har också kunnat komma till Länsstyrelsen och låna en dator och få tillgång till support från en handläggare. 263 besök noterades under ansökningsperioden, vilket motsvarar 10 % av stödsökarna.

Inom kontrollerna har arbetet med att lägga större vikt vid att även muntligt sammanfatta kontrollresultat för brukare som inleddes 2011 fortsatt under 2012. Detta har lett till färre erinringar mot kontrollresultaten. I den i vissa stycken nationellt kritiserade återkravshanteringen hyrdes en handläggare med lantbruksbakgrund in från vecka 24 för att ta en kommunikativ roll. Detta för att förenkla för företagen och minska antalet överklaganden. Varje år genomförs en uppföljning av verksamheten inom jordbrukarstöden, där vi tittar på vilka moment som fungerat bra och mindre bra. Detta är utgångspunkten för en plan över förbättrings- och förenklingsarbetet för nästkommande år. För varje identifierat förbättringsområde utses en ansvarig.

Säker hantering av stöd

Vid varje års verksamhetsplanering upprättas en riskanalys för att identifiera de risker som kan äventyra att målen inte nås under nästkommande år. I riskanalysen dokumenteras riskerna och en handlingsplan tas fram. Riskanalysen är ett levande dokument som följs upp kontinuerligt under året.

För genomförandet av landsbygdsprogrammet har Länsstyrelsen en hög kompetens och en väl anpassad arbetsorganisation. Efter ett antal revisioner inom landsbygdsstöden under 2012, där Länsstyrelsen har granskats av ESV, EU:s revisionsrätt, Jordbruksverkets granskningsenhet och Jordbruksverkets Projekt ACKE, gör Länsstyrelsen ändå tolkningen att verksamheten har en god grund att stå på men behöver utvecklas utifrån nya och utökade krav. Inom ramen för revisionerna har en omfattande ärendegranskning genomförts både gällande handläggning av ansökningar om stöd och för utbetalningsärenden. Inför och utifrån resultat av dessa revisioner har Länsstyrelsen genomlyst handlägningsprocessen, gjort scheman för processer, riskanalyser och utvecklat rutiner för att leva upp till de krav som ställs utifrån förordningar och regelverk. Allt för att säkerställa och kvalitetssäkra verksamheten genom god dokumentation och uppföljning av att rutinerna följs samt att berörd personal har rätt kompetens. Länsstyrelsen vill, med hänvisning till nämnda revisioner, påtala svårigheten i att på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samtidigt även försöka att minimera risken för sanktioner eller återkrav ifråga om landsbygdsstöd.

Återkravshanteringen

Under året har arbetet med återkraven efter Jordbruksverkets inventering fortsatt, både gällande miljöersättningarna men främst för gårdsstödet.

Återkraven för gårdsstödet (GÅS) 2009 och 2010 påbörjades i vecka 24. Jordbruksverket kunde inte tillhandahålla något IT-system för beräkning av återkraven utan dessa hanterades i det vanliga handläggarsystemet. Arbetssättet skiljde sig därför åt från projekt GÅS 2005-2007, men innebar fortfarande en stor del manuellt arbete. Inledningsvis gjordes en datakörning för 2009 som resulterade i 1 256 brukare med avvikelser, för 2010 blev utfallet 1 027 brukare. En del av kraven kunde avskrivas och en del blev s.k. underposter (belopp lägre än 900 kronor), vilket slutligen ledde till att totalt 825 brukare kommunicerades under sommaren. Kommunikeringen resulterade i att var sjätte lantbrukare lämnade in skriftliga synpunkter för utredning, dessutom hörde många av sig per telefon. Arbetet försvårades av olika problem med datasystemet och att återkraven måste vara klara, för att utbetalning av 2012 års gårdsstöd skulle kunna genomföras. Brukare som haft handjursbidrag prioriterades dessutom, så att tilläggsbeloppet på stödrätterna skulle bli rätt. Sammanlagt för 2009 återkrävdes gårdsstöd omfattande 5 747 tkr för 516 brukare och för 2010 återkrävdes 766 tkr för 309 brukare.

Vecka 35 påbörjades den sista etappen av GÅS. Denna omfattade återkrav av gårdsstöd för 2008. Här var tillvägagångssättet detsamma som för GÅS 2005-2007 och som gjordes hösten 2011. Det innebar en stor del manuellt arbete. I Kronobergs län var det 880 brukare som skulle utredas. Av dessa fick 107 brukare återkrav utan sanktion till ett sammanlagt belopp på 204 tkr och 45 brukare fick återkrav med sanktion till ett återkravsbelopp på totalt 1 053 tkr. Alla brukare som skulle krävas har kommunicerats och getts möjlighet att skicka in synpunkter. Återkravsbesluten fattades under vecka 50.

I GÅS-projektet från 2005-2010 har totalt 1 418 brukare i Kronobergs län fått ett eller flera återkrav till ett sammanlagt belopp av 11,5 miljoner kronor, vilket kan jämföras med utbetalt gårdsstöd under samma period på cirka 768,5 miljoner kronor. Cirka 1,5 % av det utbetalade beloppet har alltså återkrävts.

Arbetet med återkraven inom miljöersättningarna efter inventeringen görs med samma hantering som våra ordinarie återkrav. 1 823 brukare ingår i utredningen, cirka 30 % av återkravsarbetet för betesmarksstödet har genomförts under 2012.

Utöver återkraven efter inventeringen har den ordinarie återkravshanteringen gjorts löpande under året. Den ordinarie återkravshanteringen omfattar bland annat brukarbegärda ändringar och återkrav efter fältkontroller. Återkraven för miljöersättningar omfattar 389 ärenden. Ytterligare 1 982 ärenden har utretts och fått ett återkravsbelopp på 900 kr eller lägre och har därför inte genererat något återkrav. Totalt har 2 371 ordinarie återkravsärenden avslutats under året.

10. Länsstyrelserna ska följa Jordbruksverkets styrning över stödprocessen avseende administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd. Länsstyrelserna ska löpande rapportera handläggnings och kontrolläge till Jordbruksverket enligt av verket fastställd rapportplan, samt bistå Jordbruksverket i att under stöddåret uppnå en bättre uppföljning av handläggnings- och kontrolläge av ovan nämnda stöd.

Jordbrukarstöd-SUSS

Länsstyrelsen har fortlöpande rapporterat och kommenterat delmål och slutmål i den tidsplan som Jordbruksverket levererat. Handläggningen av jordbrukarstöd har uppnått, och i många fall överskridit, de mål som har satts i den s.k. SUSS-planen som utarbetats gemensamt av Jordbruksverket och länsstyrelserna för att kunna följa upp och styra arbetet med jordbrukarstöden. SUSS står för styr- och uppföljningssystem i samverkan. Såväl ordinarie handläggning, åtagandeplanarbete, fältkontroller och återkravsarbete har utförts på ett framgångsrikt sätt under 2012. Slutresultatet i form av utbetalningar har varit utmärkt, se uppdrag 9.

Länsstyrelsen har handlagt 2 538 SAM-ansökningar omfattande ca 8 500 ansökningar om utbetalning. Vidare har 1 047 ansökningar om åtagande och 393 ansökningar om överlåtelse handlagts. Utöver detta har dessutom 296 ansökningar om förlängning av åtaganden handlagts. Återkravsarbetet i SUSS är omnämnt under uppdrag 9.

Totalt har 119 brukare besökts i fält med anledning av ansökan om någon av markklassernas särskilda värden, andra gräsfattiga marker, restaurering eller för slutbesiktning eller klassning efter restaurering eller på grund av ändring i befintlig plan. Det motsvarar totalt 256 block. Av de block som brukarna ansökt om särskilda värden för betesmarker och slåtterängar eller andra gräsfattiga marker, har 74 fått avslag och 74 fått bifall. Inom utvald miljö har 22 restaureringsansökningar handlagts. Av de restaureringsmarker som har besökts, så fick 18 block avslag och 29 bifall. För slutbesiktning och/eller klassning av restaureringsmark inom utvald miljö har 59 jordbruksblock besökts. Dessutom har två block besökts i fält som ingår i befintlig åtagandeplan samt restaureringsplan med begärda ändringar. Ett stort antal åtagandeplaner har reviderats efter bl.a. brukarskiften och fältkontroller. Samtliga åtagandeplaner var upprättade i tid, så att brukarna kunde få sina utbetalningar vid delutbetalningen.

Slutmålet om att en viss andel av kontrollföretagen ska ha nått högsta status vid en viss tidpunkt har uppfyllts i alla stödformer. Detta trots en högre kontrollfrekvens på 7,5 % för miljöersättningar (6,25 % år 2011) och att många nya kontrollanter har varit oerfarne. Totalt har 180 arealföretag kontrollerats med sammantaget cirka 5 400 skiften i det småbrutna landskapet med omväxlande åker och betesmark. Därutöver har 73 djurföretag kontrollerats och 25 fullständiga tvärvillkorskontroller genomförts. Tillsammans med länsstyrelserna i Jönköping, Kalmar och Östergötlands län har en regional kurs för fältkontroller av arealbaserade stöd genomförts. I ajourhållningen av blockdatabasen har cirka 4 000 block redigerats under säsongen och ytterligare ett stort antal block har redigerats i det samarbete runt ajourhållning efter nya ortofoton som Jordbruksverket och Länsstyrelsen har vintertid.

Under 2012 har det inkommit 82 överklagningsärenden avseende jordbrukarstöd. 73 ärenden har handlagts och vid årsskiftet återstår 39 ärenden. Överklagningarna rör till största delen återkravsprojektet efter Jordbruksverkets inventering. Projektet har haft två beslutsomgångar, en i juli och en i december, och vid dessa tillfällen har de flesta av årets överklagningar kommit in. En ytterligare handläggare har kopplats in på deltid för att arbeta med överklagningar med målet att korta ner handläggningstiderna.

Landsbygdstöd-SUSS

Länsstyrelsen har fortlöpande rapporterat och kommenterat de siffror som uppföljningen gett från start hösten 2012. Handläggningen av ansökan om stöd och utbetalningar har närmat sig de mål som har satts i LB-SUSS och som utarbetats gemensamt av Jordbruksverket och länsstyrelserna för att kunna följa upp och styra arbetet med landsbygdsstöden. Länsstyrelsen i Kronobergs län har haft en handläggare med i

arbetsgruppen som utvecklat LB-SUSS. Målet för ansökningar är att 90 % av ärendena ska handläggas till beslut inom 4 månader, 120 dagar. För utbetalningar är målet att 90 % av ärendena ska hanteras inom 3 månader, 90 dagar. För samtliga typer av utbetalningsärenden ingår också Jordbruksverkets tid på cirka en månad att hantera utbetalningen.

Av de ansökningsärenden som redovisas i LB-SUSS den 31 december 2012, ligger 61 % under tidsgränsen på 120 dagar, att jämföra med ett genomsnitt för riket på 54 %. För utbetalningsärenden, som redovisas i LB-SUSS, ligger 65 % under tidsgränsen på 90 dagar, att jämföra med ett genomsnitt för riket på 65 %. Inom Leader ingår också Leaderkontorens handläggningstid för ansökningarna. Även om det skiljer sig mellan de olika ärendegrupperna, så ligger Kronobergs län något bättre än riksgenomsnittet för ansökningar och på riksgenomsnittet för utbetalningar. Värt att notera när det gäller ansökningar är att det bara är tio län som handlagt fler ansökningsärenden och när det gäller utbetalningar är det bara sex län som handlagt fler utbetalningsärenden enligt DAWA-statistiken. Mängden ärenden får bedömas som ett gott resultat med tanke på att Kronobergs län ändå tillhör de mindre länen.

LB-SUSS Ärenden under handläggning - ansökan och utbetalning:

- Andel ansökningsärenden med handläggningstid kortare än 120 dagar.
- Andel utbetalningsärenden med handläggningstid kortare än 90 dagar.

Ärendetyp	Ansökan G-län	Ansökan Riket	Utbetalning G-län	Utbetalning Riket
EGENKUL	-	-	100 %	45 %
PRO	55 %	72 %	63 %	55 %
FÖRETAG	62 %	56 %	74 %	72 %
MINVEST	85 %	54 %	88 %	81 %
PROLAG	24 %	37 %	59 %	60 %
Totalt	61 %	54 %	65 %	65 %

Källa: Dawa 2012-12-31

11. Länsstyrelserna ska under 2012, tillsammans med Jordbruksverket, genomföra en processgenomgång av stödprocessen för landsbygdsutvecklingsstöd. I denna ska erfarenheter från andra medlemsländer tas tillvara.

I processgenomgången vid Jordbruksverket har en handläggare ingått. Syfte har varit att förenkla stödprocessen och ge tidsvinster i hanteringen. I projektet studerades även erfarenheter från andra medlemsländer. Genom benchmarking med andra län, deltagande i riskanalys vid chefskonferensen på Hasseludden 12-13 juni 2012, SUSS-LB, Projekt ACKE samt genom arbete vid Länsstyrelsen, har en genomgång och uppföljning av stödprocesserna för landsbygdsutvecklingsstöd genomförts. För landsbygdsstöden har Länsstyrelsen bland annat tagit fram en ny processbeskrivning, utvecklat kvalitetskontrollen med ett nytt dokument enligt Jordbruksverkets anvisningar, tagit fram ett nytt dokument för riskanalys för handläggningskontroller och gjort en utökad utbildningsplan. Vidare har Länsstyrelsen lagt in nedanstående fem åtgärder i verksamhetsplanen för 2013 med syfte att komma åt kvalitetsbrister i arbetet med landsbygdsstöden. Åtgärderna är framtagna i samverkan mellan landsbygdsdirektörernas nätverk och Jordbruksverket och ska ingå i samtliga 21 länsstyrelsernas verksamhetsplaner.

1. Gemensamma kompetenskrav.
2. Utbildning av handläggare.
3. Visualisera/omsätta revisionsresultat baserat på ex. projekt ACKE.
4. Följa och ta tillvara erfarenheter från LB-SUSS.
5. Visualisera framgångar.

12. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av Landsbygdsprogrammet för Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå de i programmet angivna målen i enlighet med förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. I detta ingår att enligt Jordbruksverkets riktlinjer rapportera om programmets genomförande, resultat och effekter. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2014–2020.

Organisation för effektivt genomförande

Länsstyrelsen har en organisation där en mycket stor del av landsbygdens frågor utgår från landsbygdsenheten, detta för att samla och underlätta Landsbygdsprogrammets genomförande i länet. Övergripande leds landsbygdsenhetens olika sakområden och fyra funktioner av landsbygdsdirektören.

Jordbrukarstöden hanteras gemensamt av de två funktionerna Jordbrukarstöd handläggning respektive Jordbrukarstöd kontroll. Handläggarfunktionen hanterar även åtagandeplaner, medan kontrollfunktionen förutom fältkontroll även ansvarar för blockredigering. Veterinär- och djurskyddsfunktionen har under året utfört samtliga tvärvillkorskontroller och djurkontroller.

Landsbygdsstöden hanteras av funktionen Tillväxt och landsbygd, och där finns även verksamheterna Regional tillväxt, Infrastruktur, Rådgivning och kompetensutveckling. Personalens olika specifika och breda kompetenser och arbetsområden är en viktig del i att Landsbygdsprogrammet har en god måluppfyllelse. Att Länsstyrelsen samlat olika former av projektstöd och företagsstöd tillsammans med kompetensutveckling och rådgivning bidrar till ett effektivt regionalt genomförande av Landsbygdsprogrammet. I funktionen Tillväxt och landsbygd ingår även planeringsdirektören som arbetar med övergripande strategiskt bredbandsarbete, kanalisationsstöd, kommersiell service, betaltjänster, 1.1-anslaget för regional utveckling samt serviceuppdraget, vilket medför att en stor del av landsbygdsutvecklingsfrågorna är samlade på funktionen. Landsbygdsprogrammet och serviceuppdraget har ett gemensamt partnerskap, vilket är effektivt och ger en helhetsbild. Slutbesiktning av landsbygdsstöd sker med hjälp av byggnadskonsulenten vid veterinär- och djurskyddsfunktionen. Det väl fungerande tvärspektoriella arbetet mellan Länsstyrelsens övriga funktioner är också värt att nämna.

Några väsentliga insatser

Partnerskapet för Landsbygdsprogrammet och regional genomförandestrategi

Bred samverkan sker i olika sammanhang med de aktörer som ingår i Landsbygdsprogrammets partnerskap. Partnerskapet har varit sammankallat vid två tillfällen under 2012. I partnerskapet ingår bland annat LRF, Skogsstyrelsen, Hushållningssällskapet, Länsbygderådet - Hela Sverige ska leva, Naturskyddsföreningen, Almi, Coompanion, Regionförbundet södra Småland samt länets kommuner. I detta forum sker avstämningar av länets regionala genomförandestrategi för Landsbygdsprogrammet.

Inför framtiden kan det konstateras att intresset för att delta i partnerskap för Landsbygdsprogrammet är fortsatt stort och närvaron hög, trots att det nuvarande programmet går in i en avslutande fas, där färre strategiska frågor remitteras till partnerskapet. Alla verkar ense om att en liknande konstruktion är önskvärd för nästa programperiod med motiveringen att det är en utmärkt plattform för samverkan om landsbygdsutveckling i länet.

Strategiskt samtal som metod

För Kronobergs län har representation i det vackra Residenset kommit att bli synonymt med samverkan, innovation och framåtrörelse. Landshövdingen har utvecklat ett strategiskt samtal som metod för strategisk utveckling och samordning av länets olika behov och resurser. Syftet med det strategiska samtalet är att skapa dialog kring viktiga samhällsproblem och möjligheter. Samtidigt underbygger Länsstyrelsen den demokratiska processen genom att bjuda in engagerade nyckelpersoner i relevanta

målgrupper till strategiska samtal i aktuella sakfrågor. Genom denna metod har flera av Landsbygdsprogrammets delar synliggjorts och det har även resulterat i olika handlingsplaner och operativ verksamhet för utveckling av landsbygden. Under 2012 har Landsbygdsenheten varit delaktiga i planering och genomförandet av strategiskt samtal om:

- Ägarskifte på landsbygden i sydost
- Landsbygdshandeln
- Vatten – en resurs vi vill ha lagom av
- Energi ur jord och skog

Andra möten

För att sträva mot målen med Landsbygdsprogrammet har deltagandet på olika sätt skett i möten, arbetsgrupper eller prioriteringsgrupper inom bl.a. följande områden:

- Integrationsråd Kronoberg
- Möte om förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp på fårbesättningar
- Tillväxt och Innovation - nytt projekt där ALMI sökt pengar och Länsstyrelsen ingår i styrgrupp
- Länsamverkan bredband
- Klimatanpassningsgruppen

Rådgivningens betydelse för att nå Landsbygdsprogrammets mål

Rådgivningsverksamheten, som är projektfinansierad via Landsbygdsprogrammet, är ett strategiskt mycket viktigt instrument för genomförandet av programmet. Dels bedriver Länsstyrelsens kunniga personal utbildning och rådgivning, där marknadens aktörer uteblir och ofta i samarbete med olika organisationer och myndigheter. Dels upphandlar Länsstyrelsen inom ramen för rådgivningsprojekten viktig kompetens för utveckling av landsbygden inom Landsbygdsprogrammets olika områden. Förutom att verka för genomförandet av landsbygdsstödens tre axlar, är rådgivningen även aktiv i information och utbildning för genomförandet av miljöersättningar samt miljömålen. Under 2012 har som ett urval av många fler följande aktiviteter genomförts av rådgivningen:

- Biodling, att bygga slungrum
- Styckningskurs - lamm
- Energi ur jord och skog
- Arbetsgrupp Offentlig lokal mat
- Landsbygd med livsmedel
- Odla dina trädgårdsprodukter miljövänligt
- Fiskedag - fokus på fisketurism
- Hästens utfodring
- Studieresa till mjölkgrupsgårdar i länet
- Fältvandring - Större vattensalamander
- Landsbygdshandeln som ökat turistmål
- Våtmarkskurs - Alvesta
- Fladdermöss - Nattens tysta jägare, guidning
- Sparsam körning
- Nötköttsresa till Östergötland och Stenhammar
- Prissättning småföretagare
- Ett stort antal individuella rådgivningar inom målområdet "Ett rikt odlingslandskap".

Matlandet

Projektet MAT 2012 genomfördes under tre dagar i september i närvaro av bland andra jordbruksminister Eskil Erlandsson. Projektet, som är ett gemensamt treårigt initiativ av Växjö kommun, Länsstyrelsen och LRF, bestod av en stor matmarknad och final i den nationella tävlingen unga EKO-kockar. Olika seminarier, som t.ex. Framtidsbygd, satte fokus på lokalproducerad mat, men även på det offentliga köket och LOU, mat och folkhälsa samt mat och klimat. För det samlade greppet har MAT 2012 uppmärksamats både regionalt och nationellt och ser efter två år ut att bli ett årligt återkommande evenemang.

Bredband

Intresset att bilda en förening för att anlägga bredband via fiber är fortsatt stort i länet. Länsstyrelsen har via bredbandsforum och andra kanaler fortsatt påtalat det stora medelsbehovet i länet. Vid årets ingång fanns det inneliggande ansökningar motsvarande 66 miljoner kronor i stöd, medan Länsstyrelsen tilldelades cirka 8 miljoner kronor. Under året har Länsstyrelsen därför varit tvungen att avslå ett antal bredbandsansökningar, i huvudsak kommunala ansökningar till förmån för lokala bredbandsföreningar enligt en regional prioritering. Det finns vid utgången av 2012 inneliggande stödansökningar om sammanlagt cirka 14 miljoner kronor. Tilldelningen i Landsbygdsprogrammet för 2013 och två år framåt blev endast drygt 15 miljoner kronor plus 4 miljoner kronor i medfinansiering från PTS. Till detta bör tilläggas att ett stort antal föreningar varit i kontakt med Länsstyrelsen under 2012 men inte funnit det lönt att söka, då det under första halvåret inte fanns några indikationer på att ytterligare medel skulle delas ut.

Projektet Greppa Näringen

Med start hösten 2010 var det tyvärr först 2012 som projektet Greppa Näringen kom igång på allvar. Projektet erbjuder lantbrukare gratis rådgivning om växtnäring, bekämpningsmedel och klimat. En av aktörerna i den första upphandlingen kom, trots upprepade påstötningar och viss omfördelning, inte igång med de viktiga startmodulerna, något som blockerade även för andra aktörer. Länsstyrelsen har gjort en andra upphandling, där kraven för genomförande och uppföljning skärpts, och verksamheten har nu kommit igång på ett tillfredsställande sätt. Länsstyrelsen har mot årets slut fått löfte om ytterligare 150 000 kronor för Greppa näringen vatten, då denna åtgärd var underfinansierad i förhållande till bedömt behov.

Marknadsföring av länets landsbygdsprogram genom Landsbygdsgalan 2012

Kronobergs län hade ett nominerat bidrag i form av ett leaderprojekt, "Ungdomar bygger landet", till Landsbygdsgalan 2012. Landsbygdrådet i länet har också väckt en tanke om att anordna ett lokalt evenemang i länet för att uppmärksamma föreningar som arbetar ideellt och diskussioner om upplägg har påbörjats. Syftet är att öka viljan att arbeta ideellt för en levande landsbygd.

Nyhetsbrev utvecklas för att nå nya målgrupper

Länsstyrelsen marknadsför också Landsbygdsprogrammet genom det egna nyhetsbrevet Landsbygd i Kronoberg. Under 2012 har en nätversion av nyhetsbrevet givits ut för att nå nya målgrupper och för att bli snabbare och mer kostnadseffektivt. Även andra mötesformer, informationskanaler och sociala medier har övervägts för att nå de i Landsbygdsprogrammet underrepresenterade grupperna kvinnor, ungdomar och invandrare.

Rapport om programmets genomförande, resultat och effekter

Länsstyrelsen rapporterade under våren 2012 till Jordbruksverket om Landsbygdsprogrammets utveckling 2011 och kommer i början av 2013 att göra likadant för 2012. Att nyttjandegraden är god i landsbygdsprogrammet med 89 % av den tilldelade budgeten beslutad 1 januari 2013 har till stor del sin grund i det strategiska och mångsidiga

arbete som beskrivits här ovan. Länsstyrelsen har medvetet satsat på att synliggöra underutnyttjade åtgärder för en högre anslutning och med en tydlig ambition att 100 % ska vara beslutat vid utgången av 2013.

Förberedelserna för nytt landsbygdsprogram

Länsstyrelsen har flera medarbetare som ingår i olika projekt på Jordbruksverket som arbetar med förberedelser av det nya Landsbygdsprogrammet.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har medverkat i Jordbruksverkets utvecklingsprojekt Tulpan under 2011 och 2012, med syfte att ta fram ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2014-2020. Landsbygdsdirektören har ingått i styrgruppen för Tulpan och funktionsledaren för Tillväxt och landsbygd har ingått i projektgruppen för konkurrenskraft. Parallellt med detta har även en tjänsteman ingått i Jordbruksverkets projektgrupp för SUSS-LB, vars huvudsyfte är att nå rätt handläggningstid och rätt beslut. Under vårvintern 2012 har också nätverket för landsbygdsdirektörerna varit aktivt och inventerat och förmedlat länsstyrelsernas synpunkter vidare i Tulpan. Arbetet med remissen för nytt landsbygdsprogram var efter sommaren omfattande. Samtliga handläggare av jordbrukarstöd och landsbygdsstöd involverades att arbeta med förslaget. Även övriga verksamhetsdelar på Länsstyrelsen fick möjlighet att lämna synpunkter. Resultatet från det interna arbetet och från diskussionen i det nationella nätverket av landsbygdsdirektörer sammanställdes till ett gemensamt remissvar från Kronobergs län av landsbygdsdirektören.

13. Länsstyrelserna anvisas medel från landsbygdsprogrammet via anslag 1.21 och 1.22 inom utgiftsområde 23 vilket regleras via Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2012. Under 2012 ska länsstyrelserna särskilt arbeta för att minska handläggningstiderna inom axel 1,3 och 4 samt delar av axel 2 (avseende Utvald miljö). Länsstyrelserna ska redovisa följande:

– handläggningstiderna för ansökningar om beslut om stöd och ansökningar om utbetalningar samt hur länsstyrelsen arbetar för att minska handläggningstiderna,

Handläggningstider och bemanning

Länsstyrelsen har under 2012 tillförts ökade TA-medel för att hantera Landsbygdsprogrammet och finansiera den ökande arbetsvolymen. Länsstyrelsen har under året förstärkt arbetet med mer resurser för handläggning av främst utbetalningar. Detta för att säkerställa att landsbygdsstödet i så hög utsträckning som möjligt betalas ut snabbt och säkert. Revisioner och kvalitetsarbete har emellertid i viss mån tagit ut effekten av den förstärkning som gjorts. Verksamheten kommer därför att förstärkas ytterligare 2013.

Handläggningstider för ansökan och utbetalningar

Under 2012 har stor vikt och mycket tid lagts vid arbetet med att utveckla, förankra, dokumentera och följa upp handläggningsrutiner, riskanalyser, kvalitetskontroller och övrig styrning och implementering av landsbygdsprogrammet. I samband med detta sker också en kontinuerlig uppföljning via s.k. DAWA-statistik från Jordbruksverkets system för att se hur verksamheten ligger till med avseende på handläggningstider, medelsförbrukning, ärendeflöden m.m.

Tabell över handläggningstider för ansökningar och utbetalningar 2011-2012

	År	Antal beslutade ärenden, (bifall)	Median, antal dagar
Ansökan företagsstöd	2011	73	168
	2012	97	155
Utbetalning företagsstöd	2011	99	147
	2012	130	80
Ansökan projektstöd	2011	38	174
	2012	19	213

Utbetalning projektstöd	2011	66	108
	2012	50	73
Ansökan miljöinvestering	2011	52	145
	2012	48	95
Utbetalning miljöinvestering	2011	36	58
	2012	53	62
Ansökan Leader	2011	28	117
	2012	51	203
Utbetalning Leader	2011	66	76
	2012	72	105

Källa: Dawa.

Nedan redovisas statistik som enligt överenskommelse ska användas för att redovisa måluppfyllelsen för handläggningstider för företagsstöd och projektstöd i årsredovisningen, siffror avseende år 2011 och 2012, tabell H. Målet är satt ur kundperspektiv och oberoende av hur kompletta ärendena är när de kommer in. För utbetalningar är Jordbruksverkets handläggningstid inkluderad. Målet är att minst 90 % av ärendena ska nå de uppsatta målen på 120 dagar för ansökan och 90 dagar för utbetalning. Handläggningstiden har förbättrats mellan åren och en större andel av ansökningarna når målet 2012.

Ärendeslag	Mål 2012 antal dagar	2012	2011
Ansökan om företagsstöd landsbygdsutveckling	120	39 %	6 %
Utbetalning av företagsstöd landsbygdsutveckling	90	54 %	15 %
Ansökan om projektstöd exkl. miljöinvesteringar	120	15 %	39 %
Utbetalning av projektstöd exkl. miljöinvesteringar	90	56 %	30 %

Källa: Dawa.

Det finns svårigheter med att dra korrekta slutsatser av tabellerna här ovan, då bemanning, antal ärenden, regler för ärendenas handläggning och typ av ärenden har förändrats över tid. En viktig faktor är att kraven på dokumentation och tillämpning av regler har ökat betydande över tiden. Besök av projekt ACKE från Jordbruksverket 2012 visar på att ärendehantering fungerar bättre nu än för tre år sedan men att ett stort kvalitetsarbete pågår för att komma tillrätta med de brister som påvisats. En hel del av de påtalade bristerna beror på att Länsstyrelsen, precis som de andra länsstyrelserna, har följt Jordbruksverkets instruktioner i handläggarsstödet vid given tidpunkt, medan projekt ACKE helt utgår från gällande regelverk. Vad som säkert kan konstateras är, att detta kvalitetsarbete har en negativ inverkan på handläggningstiden. Här spelar även ett stort antal handläggningskontroller in. Antalet handläggningskontroller under 2012 beror också på två nya handläggare samt fortsatt hög kontroll av leaderområdena.

Handläggningstid för ansökningar och utbetalningar har i de flesta fall förbättrats. För utbetalningar av företagsstöd och projektstöd har en stor förbättring skett. Inom Leader har såväl antal ärenden som svårighetsgraden i dem ökat och tyvärr har handläggningstiden blivit längre. Problemen i Leader för ansökningar beror på väldigt lång handläggningstid vid i huvudsak det ena leaderkontoret. För utbetalningar inom Leader beror problemen framförallt på allt större projekt med svårigheter när det gäller bemanning och kvalitet i inkommande ärenden.

Totalt antal bifall ansökningar och utbetalningar 2007-2012

År	Ansökningar	Utbetalningar	Antal ärenden
2007	66	7	73
2008	177	104	281
2009	315	231	546
2010	244	154	398
2011	190	272	462
2012	215	305	520

Den totala ärendemängden för ansökningar och utbetalningar som tagits beslut om har från 2011 till 2012 ökat från 462 till 520 stycken. Såväl ansökningar som utbetalningar har ökat. Länsstyrelsen har under hösten 2012 gjort en analys på det fortsatt ökade ärendeflödet för att kunna möta det.

Olika åtgärder för att minska handläggningstiden

Företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd

För företagsstöden har trenden även under 2012 varit minskande handläggningstider samtidigt som antalet ärenden ökat kraftigt. Det gäller särskilt för utbetalningsansökningar. Osäkerheten kring när, om och hur mycket medel som skulle tilldelas länet för bredband har fortfarande haft en negativ inverkan på handläggningstid för ansökningar av projektstöd. Detta har medfört att Länsstyrelsen inte har kunnat bifalla eller avslå några ärenden i avvaktan på besked. Det har tyvärr inneburit lång handläggningstid för ansökningar. Här kan noteras att volymen har halverats mot 2011. För utbetalningar av projektstöd har läget dock ljusnat och handläggningstiden minskat från en median på 108 till 73 dagar. När det gäller miljöinvesteringar är ärendebalansen för stödgivningen i stort sett i fas tidsmässigt efter att tidigare släpat efter stort.

Trots personalförändringar, återkommande revisioner och skärpning av regler har Länsstyrelsen under 2012 ändå lyckats korta handläggningstiderna för de flesta stöden. Detta ska ses mot bakgrund av att året präglats av mer kvalitetsarbete än snabbhet. Det har varit en stor hjälp att kontinuerligt kunna följa hur handläggningen ligger till via den av Jordbruksverket framtagna LB-SUSS-statistiken. För att korta handläggningstiderna har dels bemanningen ökats något, samtidigt som täta uppföljningar av handläggningsläget gjort handläggarna mer observanta på var extra insatser behövs. Handläggarna och funktionsledaren har även börjat med regelbundna möten, där handläggarna går igenom ärenden som det går trögt med i syfte att om möjligt gemensamt lösa upp de knutar som finns. En hel del tid har också lagts ner på analys av verksamheten, där den riskbedömning och de processbeskrivningar som gjorts förhoppningsvis leder till en större medvetenhet och bättre organisering av arbetet, vilket i sin tur bör ge bättre handläggningstider på sikt. Handläggarna har självfallet också deltagit i Jordbruksverkets utbildningar och genomgångar som erbjudits under året. Vid beredningsmöten var tredje vecka, där all berörd personal deltar, tas alla meddelanden som kommit från Landsbygdsprogrammet upp och ventileras för att alla ska ha en gemensam grund att stå på. Vid dessa möten finns även förbättringsförslag med som en stående punkt, där fokus ligger på att förenkla administrationen och framförallt förenkla för företagen.

Leader

Leaderverksamheten i länet har på det stora hela fungerat bra under 2012 och en av Länsstyrelsens medarbetare är, som tidigare år, adjungerad till de båda berörda leaderområdenas styrelsemöten. Det ger goda kunskaper om de projekt som Leader prioriterar. Dessutom träffar tjänstemännen från leaderområdena Länsstyrelsens handläggare för erfarenhetsutbyte varannan månad. Länsstyrelsens och leaderområdenas handläggare har också tillsammans deltagit i de utbildningar som Jordbruksverket har anordnat. Handläggningstiderna av både ansökningar och utbetalningar är ett bekym-

mer trots det gemensamma utvecklingsarbetet. Här ligger nog orsaken i en stor ökning av antal ärenden, främst i utbetalningarna samtidigt som personalförändringar har ägt rum. Förhoppningen är att ärendebalansen kommer att stabiliseras under 2013, samtidigt som ny personal blir mer erfaren. En annan orsak har också varit att främst det ena leaderområdet har tagit in ansökningar som varit tämligen ofullständiga och sedan legat länge på ärendena innan de blivit kompletta för beslut. Problemet är påtalat och kommer att upphöra under 2013, inte minst med tanke på att leaderområdenas budget på det stora hela är slut för nya projekt.

– vilka åtgärder som har låg anslutning i länet, översiktligt analysera orsakerna till detta samt redovisa vilka insatser länsstyrelsen vidtagit under 2012 för att öka anslutningen till dessa åtgärder för att besluten och utbetalningarna kopplade till programmet ska vara i fas och att de relevanta resultatmål och omfattningsmål som finns fastställda i programmet är uppnådda vid utgången av 2011.

Omfattningsmål och nyttjandegrad

Med ett år kvar av programperioden genomförs Landsbygdsprogrammet som helhet enligt ursprungliga planer och intentioner. Nya utmaningar har dock tillkommit. När 85 % av programperioden är genomförd, har 89 % av de samlade medlen som tilldelats länet utnyttjats. Utnyttjandegraden skiljer sig åt i de olika axlarna axel 1 (91 %), axel 2 (61 %), axel 3 (93 %). Genomförandet av Landsbygdsprogrammet i Kronobergs län ligger därmed väl till.

Tabell över nyttjandegrad för Landsbygdsprogrammet i Kronobergs län 2012

Åtgärd nr	Åtgärd	Tilldelad budget, kr	Beslutat, kr	Beslutat i %
	AXEL 1	2007-2013	2007-2012	
111	Kompetensutveckling	19 780 000	19 477 681	98
111	Kompetensutveckling – Matlandet	1 740 000	1 700 000	98
111	Kompetensutveckling – Modulering	1 882 000	1 882 000	100
111	Kompetensutveckling – Utvald miljö	591 000	591 000	100
112	Startstöd	11 125 000	9 594 164	86
121	Modernisering av jordbruksföretag	79 769 938	74 056 458	93
121	Modernisering av jordbruksföretag – Biogas	1 045 183	111 941	11
121	Modernisering av jordbruksföretag – Mjölk	7 883 872	7 883 872	100
121	Modernisering av jordbruksföretag – Modulering	6 303 000	3 379 463	54
123	Högre värden på jord- och skogsprodukter	7 538 532	6 243 736	83
124	Samarbete gröna näringen	394 095	394 095	100
125	Infrastruktur	2 609 604	2 609 604	100
	Axel 1 totalt kronor	140 662 224	127 924 014	91

AXEL 2				
214	Insatser för utvald miljö, miljöersättningar	7 918 000	3 985 525	50
216	Insatser för utvald miljö – Miljöinvesteringar	18 288 000	12 594 408	69
216	Miljöinvesteringar – Rovdjursstängsel	2 350 000	648 000	28
216	Miljöinvesteringar – Modulering vatteninsatser	4 426 232	2 987 713	68
	Axel 2 totalt kronor	32 982 232	20 215 646	61
Axel 3				
311	Diversifiering jordbruksföretag	9 560 000	8 415 734	88
311	Diversifiering – Biogas	8 255 744	8 255 744	100
311	Diversifiering – Modulering	3 000 000	3 000 000	100
312	Mikroföretag	13 731 001	12 183 535	89
312	Mikroföretag – Skog	450 000	450 000	100
312	Mikroföretag – Matlandet	725 000	593 950	82
313	Turism	13 231 737	11 723 825	89
321	Grundläggande tjänster	13 712 916	13 209 664	96
321	Grundläggande tjänster - Service bredband	14 467 705	14 046 255	97
322	Förnyelse av byarna	2 966 861	2 966 861	100
323	Uppgradering av natur- och kulturarvet	1 666 923	1 460 361	88
331	Kompetensutveckling	8 144 644	7 958 761	98
331	Kompetensutveckling – Matlandet	696 000	450 491	65
	Axel 3 totalt	90 608 531	84 715 181	93
	Kronobergs län Summa kronor	284 538 601	252 804 499	89

Nyttjandegraden är för i stort sett alla åtgärder hög och några har redan slagit i taket. Viss omfördelning, som inte syns ovan, har emellertid skett sedan programstart jämfört med de ursprungliga budgeterna. Bland annat har omfördelning skett från åtgärderna Startstöd (112) och Högre värden för jord- och skogsbruksprodukter (123) till Modernisering av jordbruksföretag (121) för att möta investeringsbehovet i lantbruket. Åtgärden (322) Förnyelse av byarna har till viss del omfördelats till Grundläggande service (321) för att möta behovet av medel för bredbandsprojekt. Flera nya åtgärder har tillkommit sedan programstart och i vissa fall också nya medel. Nedan kommenteras åtgärder där beslut tagits om mindre än 80 % av medel. Observera dock att det i flera fall kan finnas ansökningar inne med uppbokade pengar utöver tabellen ovan, det gäller särskilt Utvald miljö. Hur länet bidragit till de nationella omfattningsmålen finns analyserat i ett underlag till årsredovisningen.

Modernisering av jordbruksföretag (121)

– Biogas, 11 %

-- Modulering, 54 %

Ett stort biogasprojekt med samverkan mellan flera lantbrukare har beviljats inom axel 3. Det svaga intresset för biogasåtgärden i axel 1 har sin grund i svårigheterna för företagen att få en ekonomisk kalkyl som motiverar investeringar. Teknikutveckling sker också ständigt och många lantbrukare väljer att avvakta. Länsstyrelsen har under året marknadsfört och försökt öka intresset för åtgärden genom att erbjuda olika kompetensutvecklingsinsatser bl.a. tillsammans med LRF.

Inom moduleringsåtgärden har intresset ökat starkt under året, främst som ett resultat av att Länsstyrelsen börjat marknadsföra möjligheten att söka stöd för täckdikning som en klimatåtgärd. För att öka intresset inom energiområdet, bjöd vi tillsammans med landshövdingen in till ett strategiskt samtal i januari 2012. Syftet var att tillsammans med näringen, branschorganisationer och berörda myndigheter se hur intresset kan ökas för främst energieffektiviseringar på gårdsnivå, men även för energiproduktion inom lantbruket. Med tanke på att anslutningen var 0 % för ett år sedan, är ändå utvecklingen att betrakta som mycket positiv.

Utvald miljö, miljöersättningar (214), 50 %

Arealen ansökt restaurering av betesmark och slåtteräng som söks via SAM har varierat starkt mellan åren beroende på lantbrukarnas intresse. Det bör finnas goda möjligheter för fler ansökningar om stöd för restaurering av betesmarker och slåtterängar i SAM 2013. För 2012 har både riktad och efterfrågestyrd rådgivning genomförts med mer resurser än tidigare år. Detta med hjälp av de nya projektmedlen till kompetensutveckling. Området kring Alsteråns dalgång har identifierats som särskilt värdefullt och resurser har till viss del koncentrerats dit för att kunna ta ett mer samlat grepp och få större effekter av insatta resurser. En särskild betesmarksgrupp har bildats av handläggare/kontrollanter av jordbrukarstöd och rådgivare för att utbyta erfarenheter om betesmarker och för att öka anslutningen till stöden.

Utvald miljö, (216)

- Miljöinvesteringar, 69 %

- Miljöinvesteringar, Modulering – vatteninsatser, 68 %

- Miljöinvesteringar- Rovdjursstängsel, 28 %

Inom Utvald miljö finns en positiv utveckling för alla typer av miljöinvesteringar, inte minst för våtmarker. De rådgivningsinsatser som bedrivits under året, med hjälp av de nya projektmedlen till kompetensutveckling, har gett resultat. De inbokade medlen är därför väsentligt mycket högre än siffrorna ovan indikerar. Flera stora våtmarksansökningar ligger inne och om de faller väl ut, kommer medelsåtgången att vara 100 %. Genom Länsstyrelsens tvärsektoriella arbete marknadsför även andra delar av Länsstyrelsen åtgärderna, såsom funktionerna inom naturvård, vatten och kulturmiljö.

Rovdjursstängsel är en ny åtgärd i länet, till vilken Länsstyrelsen har omfördelat ytterligare medel. Efterfrågan kommer i omgångar när varg aktualiseras.

Kompetensutveckling - Matlandet (331), 65 %

Här finns en del planer och ett ganska stort intresse som är kopplat till genomförandet av MAT 2011-12. I relation till de medel som finns, är det Länsstyrelsens bedömning, att återstående medel med stor sannolikhet kommer att arbetas upp under 2013.

Övriga insatser för att öka anslutningen

Länsstyrelsen marknadsför Landsbygdsprogrammet genom det egna nyhetsbrevet Landsbygd i Kronoberg, med cirka 3 000 tryckta exemplar och en nätupplaga. Artiklarna i nyhetsbladet väljs delvis utifrån syftet att marknadsföra åtgärder med lägre

nyttjandegrad. Landsbygdsdirektören har också i sin ledare flera gånger berört åtgärder med goda möjligheter till stöd.

Partnerskapet för Landsbygdsprogrammet har sammankallats två gånger under 2012. Information lämnades om medelstillgången i olika åtgärder och partnerskapets olika representanter uppmanades marknadsföra åtgärder med lägre nyttjandegrad.

Länsstyrelsen har även organiserat sig och utvecklat ett nära samarbete mellan handläggningen av Landsbygdsprogrammet och Länsstyrelsens olika kompetensutvecklingsprojekt. Handläggningen har renodlats och kunskapsförmedling och information om Landsbygdsprogrammets olika möjligheter sköts i allt högre grad och med stor sakkunskap av egen eller upphandlad rådgivningspersonal. Detta ger goda förutsättningar att väcka intresse för åtgärder och utmaningar med låg nyttjandegrad. Rådgivningen har initierat flera s.k. strategiska samtal på residenset, där landshövdingen bjudit in organisationer för att diskutera t.ex. generationsväxling och förädling av livsmedel. Åtgärder som är viktiga för länet, men där söktrycket varit lågt.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

3. tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärodbalken. Förordning (2008:1346)

Under 2012 har ett register över alla bouppteckningar som kommit från Skatteverket upprättats. Vidare har uppgifter inhämtats från Skatteverket över avvecklade lantbruksfastigheter. Information har skickats till dödsbon angående att avveckling ska ske inom fyra år. Rutiner har upprättats för att detta ska ske löpande framöver. Under året har frågor besvarats från dödsbodelägare och information har lämnats om gällande regler.

Fiske

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,58	0,62	0,74
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,05	0,04	0,03
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,45	0,50	0,56
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	799	768	832
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,65	0,72	0,78
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	200	165	175
Antal beslutade ärenden	209	152	188
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	76	58	132

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 62*

Väsentliga prestationer och resultat

Antalet inkomna ärenden har ökat något i förhållande till tidigare år. Trots mindre resurser har Länsstyrelsen kunnat handlägga ett större antal ärenden genom minskade handläggningstiderna.

De väsentligaste insatserna har varit löpande basverksamhet i form av ärendehandläggning, planarbete, bidragsansökningar, rådgivning och information om bestämmelser och fiskevård. De flesta ärendena gäller förordnande av fisketillsynsmän, fiskevårdsbidrag och tillstånd för utplantering av fisk.

Länsstyrelsen har anordnat temadag om fiskevård och utveckling av fisketurism samt Fiskets dag tillsammans med Fiskevattenägarna och Sportfiskarna.

Länsstyrelsen har även genomfört miljöövervakning av mal och lett samordningen av detta med övriga län.

Återrapportering regleringsbrev

16. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå målen enligt förordningen (EG) 1198/2006. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt program 2014–2020. Länsstyrelserna ska fortsatt redovisa hur de främjat och bidragit till den nationella offentliga finansieringen av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige perioden 2007–2013.

Under 2012 har Länsstyrelsen inte tagit emot någon ansökan inom ramen för den Europeiska fiskefonden. Enskilda frågor, nästan bara kring fiskodling, kommer via telefon men ingen av dessa har under året varit så konkret, att det har resulterat i en ansökan. Nuvarande stödperiod löper ut 2013. Det låga söktrycket till fiskefonden i länet kan förklaras främst av att länet inte har någon havskust. Stödgivningen är organisatoriskt samordnad med hanteringen av Landsbygdsprogrammet.

17. Länsstyrelserna ska redovisa hur de bidragit till arbetet med omprövning av vattendomar.

Den mest angelägna åtgärden i länet för fisket och för miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" är att vandringsvägar och lekområden återskapas i Mörrumsån för lax och havsöring. För detta krävs åtgärder vid tre kraftverk i länet. Länsstyrelsen har tagit fram underlagsmaterial över vad som kan och bör göras. Länsstyrelsen har, tillsammans med Kammarkollegiet, Hav- och vattenmyndigheten (tidigare Fiskeriverket) samt Tingsryds kommun, i Miljödomstolen väckt frågan om att latent villkor för fiskets främjande ska genomföras. Därigenom ska fisken kunna vandra upp till nya områden där den kan fiskas och reproducera sig. Huvudförhandling kommer att ske under 2013 och då väntas även avgörande domar.

Tabell 1.2 Fiske

Länsfakta inom fiskeområdet	2012	2011	2010
Antal fiskevårdsområden	147	147	147
Antal yrkesfiskelicenser	3	4	4
Antal fartygstillstånd	0	0	0
Antal inkomna ansökningar om stöd ur struktur-fondsprogram	0	0	0

Källa: Diariet samt Havs- och Vattenmyndigheten (tidigare Fiskeriverket).

Kommentarer Tabell 1.2:

Antal yrkesfiskelicenser avspeglar inte på rätt sätt det förvärvsmässiga fiskets omfattning i länet. Ett betydande förvärvsmässigt fiske sker efter kräfter, gös, gädda och ål av fiskare som fiskar med stöd av enskild rätt. Den enskilde saknar därför motiv för att söka yrkesfiskelicens.

Regional tillväxt

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,86	0,74	0,80
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,46	0,23	0,10
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,93	0,74	0,65
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 179	1 412	1 193
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,77	1,33	1,12
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	60	53	68
Antal beslutade ärenden	58	62	61
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	4
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	5 020	6 228	7 273

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 30*

Väsentliga prestationer och resultat

Nedlagda resurser inom regional tillväxt ökade från 1, 0 till 1,3 årsarbetskrafter. Ökningen hänger samman med en expansion av verksamheten främst i form av konkreta engagemang i olika samarbetsprojekt som exempelvis, Glasriket, Vinnväxtprojekt, Trästrategi, Kinasamarbete och Innovationshelg. Dessa kommenteras nedan och under särskilda återskottningar. Vidare valde Länsstyrelsen att återuppta möjligheten för företag att söka investeringsbidrag inom ramen för förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling.

De senaste två årens minskning av utbetalade bidrag är en följd av att ansvaret för programmet för kvinnors företagande har flyttats över från länsstyrelserna till samverkansorganen.

Inom regional tillväxt kan en viss ökning av antalet inkomna ärenden noteras, samtidigt som något färre beslut fattades jämfört med 2011. Detta innebär en mindre ökning av ärendebalansen. En förklaring till det ökade antalet inkomna ärenden är, att Länsstyrelsen under 2012 i begränsad utsträckning har återupptagit möjligheten att söka företagsstöd enligt förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling. Bristande tillgång till regionala utvecklingsmedel i slutet av 2012 innebar att ett antal beslut om stöd till kommersiell service fick skjutas till 2013, vilket påverkar ärendebalansen negativt.

Breddat, förnyat och stärkt näringsliv

Verksamheten inom regional tillväxt tar till stor del sin utgångspunkt i de erfarenheter som nåddes vid den ekonomiska krisen 2008-2009 och det "varselarabete" som då bedrevs. Behovet av ett breddat, förnyat och stärkt näringsliv i länet blev uppenbart liksom behovet av att öka länets attraktivitet och lyfta fram de positiva värden som finns i form av trygghet, gleshet och natur och som kan locka inflyttare. Länets något ensidiga, konjunktürkänsliga och könssegregerade arbetsmarknad utgör, tillsammans med vissa brister i infrastrukturen, problem som behöver bli föremål för strategiska insatser. Ett kvitto på att aktörerna i länet har en korrekt bild av länets utmaningar gavs genom den Territorial Review som OECD genomförde för Småland, Blekinge och Öland.

Åtgärder i Glasriket

Efter en viss återhämtning 2010 och 2011 har länet åter drabbats hårt av nedgången i ekonomin med konkurser och varsel inom i stort sett samma sektorer som vid förra krisen. Neddragningarna i glasbranschen bedömdes så allvarliga för regionen, att regeringen gav ett särskilt uppdrag till länsstyrelserna i Kronoberg och Kalmar att

genomföra insatser för industriell utveckling och stärkt besöksnäring i Glasriket till och med 2014. Hittills har en förstudie redovisats till regeringen med en rad förslag till åtgärder inom utpekade fokusområden. Sammantaget innebär åtgärdsförslagen stora förändringar som kräver nytänkande och leder till att Glasriket utvecklas på olika sätt. Åtgärderna kommer att genomföras inom ramen för ett nytt projekt.

Träprojekt och Kina

Tidigare påbörjade projekt med koppling till förnyelse av länets näringsliv har fortsatt under 2012. Inom Trästad 2012 har ett koncept för bra bostäder till rimligt pris för små hushåll utvecklats. Kunskapen om att bygga i trä sprids i Småland till alla kommunfullmäktigeledamöter.

Efter genomförd förstudie har Träprogram 2012-2014 startats. Programmet samlar Småland under träregion Småland med marknadsföring Wood – the heart of Småland. Coachning av företag pågår. Båda dessa projekt är samarbetsprojekt mellan flera län. Kronobergs län är vidare partner i Swedish Sustainable Business China som drivs av Exportrådet. Det är en plattform för kunskapsutbyte inom hållbart företagande för svenska företag och deras kinesiska samarbetspartners. Ett flertal workshops och rundabordssamtal genomförs varje år i Kina och i Sverige. Länsstyrelsen stod som arrangör för ett partnarmöte 2012 dit även enskilda företagare var inbjudna. Fokus var hur man gör affärer i Kina och bland annat presenterade tre företagare sina erfarenheter av Kinamarknaden.

F4 – för fler framgångsrika företag

Länsstyrelsen medfinansierar till betydande del Almis projekt F4, För Fler Framgångsrika Företag i Kronobergs län, som också har fått strukturfondsmedel. Projektet omfattar en rad aktiviteter inom entreprenörskap, produkt- och tjänsteutveckling samt internationalisering. Särskilt framgångsrikt har arbetet med generationsskiftesproblematiken i företag varit. På detta tema har Länsstyrelsen 2012 också i samverkan med länsstyrelserna i Blekinge och Kalmar genomfört ett strategiskt samtal med inriktning särskilt mot landsbygdens företag.

MAT 2012

Länsstyrelsen gör betydande satsningar inom området lokal och ekologiskt framställd mat både inom Landsbygdsprogrammet och med medel från 1:1-anslaget. Det handlar om dels marknadsprojekt men även om att höja kompetensen inom restaurangnäringen, t.ex. genom kocktävlingen Unga Ekokockar. Länsstyrelsen medfinansierar MAT marknad 2012-2013 som är en mässa för lokalproducerad mat. Från att mässan 2011 hade vissa svårigheter att locka matföretagare, kunde mässan 2012 trots utbyggnad inte ta emot alla intresserade företag.

Investeringsstöd i Landsbygdsprogrammet

Inom Landsbygdsprogrammet ges direkta investeringsstöd för utveckling av landsbygdens näringsliv. Detta gäller inte bara inom jord- och skogsbruket utan även inom tillverkning, service och turism, vilket därmed påtagligt ökar tillväxten på landsbygden.

IT-infrastruktur

Inom det prioriterade området tillgänglighet har Länsstyrelsen under flera år arbetat intensivt med att stödja utbyggnaden av IT-infrastruktur på landsbygden. Länsstyrelsen bedömer att bredband med hög kapacitet är en förutsättning för boende och tillväxt på landsbygden och prioriterar denna fråga högt. Bristen på bidragsmedel har dock bromsat utbyggnadstakten och Länsstyrelsen hade vid utgången av 2012 en betydande kö av ansökningar. Länsstyrelsen har tillsammans med Regionförbundet och Landstinget beslutat att bli signatärer av den digitala agendan och därmed ta fram en regional agenda. Tanken är att den regionala agendan ska omfatta en strategi för bredbandsutbyggnaden i länet. En styrgrupp för arbetet har tillsatts.

Bedömning av resultat

Ovanstående insatser har koppling till den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning och det prioriterade området Innovation och förnyelse.

Det är Länsstyrelsens bedömning att dessa projekt och åtgärder påtagligt kommer att bidra till ett ökat entreprenörskap och förnyelse av länets näringsliv.

Länsstyrelsens arbete med tillväxtfrågorna bidrar till att stärka länets näringsliv i linje med de erfarenheter kring förnyelsebehov, kompetensbehov m.m. som gjordes inom ramen för varselsamordningsuppdraget och som också har bekräftats i OECDs Territorial Review för Småland, Öland och Blekinge. Länsstyrelsen bedömer också att landsbygdsinsatserna i form av till exempel bredbandsstöd, projekt med inriktning mot lokal mat och insatserna för utvecklad service främjar en geografiskt balanserad hållbar utveckling och ökar förutsättningarna för boende och företagande och därmed tillväxt på landsbygden.

Länsstyrelsens prioriteringar utgår i övrigt också från den regionala utvecklingsstrategin, vilket innebär att även samordningen av de statliga myndigheterna sker med koppling till de linjer som pekas ut här.

Bortprioriteringar

Länsstyrelsens uppdrag att främja konkurrensen har inte kunnat prioriteras i någon högre grad under 2012. Länsstyrelsen deltog vid Konkurrensverkets informationsdag, där verket informerade om aktuella ärenden och diskussion fördes kring länsstyrelsernas arbete och roll. I övrigt har konkurrensen bevakats via media. Internt sker en noggrann konkurrensprövning när det gäller stödgivning till företag.

Åtterrapportering regleringsbrev

20. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur samverkan mellan länsstyrelserna och statliga myndigheter sker inom det regionala tillväxtarbetet samt hur denna samverkan utvecklats.

Regelbundna möten med statliga myndigheter

Landshövdingen samlar de statliga myndigheterna specifikt för gemensamma möten cirka två gånger om året utöver de tillfällen när man av naturliga skäl samverkar runt olika sakfrågor. Tillväxtfrågorna har efter hand blivit allt mer framträdande vid dessa regelbundna möten. Vid höstmötet behandlades Länsstyrelsens uppdrag att samordna länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag. Kopplat till detta fanns på programmet också effektivitet och kvalitetsutveckling i statsförvaltningen med medverkan från Innovationsrådet.

Samverkan med ALMI

Länsstyrelsen kan särskilt peka på samverkan med ALMI Kronoberg inom exempelvis projektet F4 för fler framgångsrika företag i Kronobergs län. Ett projekt som beviljades strukturfondsmedel 2011 och som Länsstyrelsen har medfinansierat. I projektet ingår till exempel insatser för ägarskifte, där Länsstyrelsen tillsammans med länsstyrelserna i Kalmar och Blekinge arrangerat ett strategiskt samtal kring just problematiken på landsbygden och där ALMI medverkade. Länsstyrelsen deltar också i bedömningsgrupper när det gäller insatser för företag inom vissa ALMI-projekt. För att ytterligare öka samverkan har personal från Länsstyrelsen och ALMI träffats för att informera varandra och på så sätt kunna arbeta effektivare och ge en bättre service till de som söker finansiering.

Innovationshelg 2012 - Midweek

Länsstyrelsen arrangerade tillsammans med Linnéuniversitetet, Regionförbundet södra Småland ALMI Kronoberg samt en mängd andra aktörer Innovationshelg 2012 – Midweek. Under dagen deltog även nationella aktörer som Näringsdepartementet, Vinnova, Tillväxtverket och Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. I innovativa dialoger fick deltagarna diskutera insatser för innovation i Kronobergs län och vilka åtgärder som krävs för att länet ska bli ännu mer framgångsrikt inom detta område. Arrangemanget var ett led i att implementera den nationella innovationsstrategin på regional nivå. Innovationshelg är ett begrepp som introducerades i samband med kronprinsessparets besök i länet 2011. Redan nu har beslut tagits om en uppföljning 2013. Även denna gång blir det ett samarrangemang mellan Länsstyrelsen, Linnéuniversitetet och Regionförbundet södra Småland.

Stärkt innovationssystem

Länsstyrelsen har tillsammans med Regionförbundet södra Småland startat upp en process för att stärka innovationsstödsystemet i länet. Ett antal workshops och arbetsmöten har genomförts för att ena de aktörer som finns som rådgivare i innovationssystemet och hitta nya samarbetsmöjligheter för att gemensamt stötta framväxandet av ett effektivt innovationssystem. Arbetet lever nu vidare i ett nätverk för aktörerna inom innovationsstödsystemet i Kronoberg. T.ex. har de startat kontinuerliga gemensamma frukostmöten. De kommer även inkluderas och utgöra en viktig målgrupp inom projektet "Tillväxt och innovation södra Småland". Projektet drivs gemensamt av Länsstyrelsen, Regionförbundet, Landstinget, Linnéuniversitetet samt kommunerna i länet.

Affärsrelationer med Kina

Samverkan sker med Exportrådet med flera statliga exportfrämjande organ inom Swedish Sustainable Business China som syftar till att skapa affärsrelationer med Kina inom bland annat miljöteknikområdet. Länsstyrelsen stod som arrangör för partnermöte, dit även enskilda företagare var inbjudna. Fokus var hur man gör affärer i Kina och bland annat presenterade tre företagare sina erfarenheter av Kinamarknaden.

Samarbete med Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen är en vanlig samarbetspart både när det gäller arbetslöshets- och integrationsfrågor. Två frågor som är avgörande för tillväxten i länet. Under året har stora steg tagits i att engagera näringslivet i dessa frågor och det nära samarbetet mellan de statliga aktörerna har varit en förutsättning för detta. I ett projekt som drivs av Regionförbundet södra Småland, Länsstyrelsen och näringslivet gemensamt, kallat TvärdraG, har en plattform skapats, där Arbetsförmedlingen hittat nya vägar att stötta länets utveckling.

Familjen Kampradstiftelsen

Tillkommandet av Familjen Kamprad-stiftelsen, där såväl landshövdingen som Linnéuniversitetet är representerade i styrelsen, har inneburit ett allt starkare samarbete mellan parterna. Ett samarbete som i allra högsta grad gynnar länets utveckling. Grundbulten i stiftelsen är, att de satsningar som görs ska komma de många människorna till del.

Övrig samverkan

Vidare sker samverkan med statliga myndigheter i en rad andra sammanhang, i diverse forum, i särskilda projekt och i daglig konkret verksamhet. Länsstyrelsen deltar tillsammans med Arbetsförmedlingen och Linnéuniversitetet i Regionförbundets Kompetensforum södra Småland. Trafikverket deltar i Länsstyrelsens planberedningar. Inom IT-infrastrukturområdet sker samverkan med Post-och telestyrelsen samt inte minst med Lantmäteriet som har bidragit med råd och anvisningar till bredbandsföreningar på landsbygden. Länsstyrelsen driver ett projekt om lanthandel och turism som Tillväxtverket har beviljat medel till. Inom landsbygdsområdet deltar till exempel

Skogsstyrelsen, Almi och Coompanion i partnerskapet för Landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen deltar i av Jordbruksverket ledda grupper med uppgift att förenkla ärendehantering och förbereda för kommande programperiod för Landsbygdsprogrammet.

24. Länsstyrelserna ska redovisa varför aktuella prioriteringar gjorts vid beslut om medel inom ramen för ändamålen inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Nystart företagsstöd

Efter genomförd omfördelning av 1:1-anslaget mellan Länsstyrelsen och Regionförbundet bedömdes beslut och utbetalningar vara i sådan balans, att det skulle finnas ett visst utrymme för en ökning av beslutsvolymen 2012. Länsstyrelsen öppnade därför upp för att i begränsad omfattning återuppta företagsstöd inom ramen för förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling. Ett skäl till detta är också att viss medelsbrist har uppstått i Landsbygdsprogrammet när det gäller företagsstöd samtidigt som det innebär en förenkling för företagen att söka ur 1:1-anslaget. Mot bakgrund av de utmaningar som länet står inför, exempelvis när det gäller förnyelse av näringslivet och främjande av entreprenörskap, är det ändå motiverat att större delen av reserverade medel avsätts för projektverksamhet. Behoven är uppenbara för länets aktörer och underströks på ett påtagligt sätt vid den ekonomiska krisen 2008 och som ytterligare har tydliggjorts i den innevarande lågkonjunkturen.

Kommersiell service och bidrag till företagsutveckling

Länsstyrelsen valde att inte göra någon fördelning mellan stöd till kommersiell service och bidrag till företagsutveckling. Eventuella prioriteringar mellan dessa ändamål sker löpande. Av tradition har Länsstyrelsen emellertid haft ambitionen att svara upp med tillräckliga medel för att täcka de ansökningar om bidrag till kommersiell service som förväntas komma in. Åtgången håller sig ganska stabil över åren. Länsstyrelsen ser servicefrågan som oerhört viktig när det gäller att skapa tillväxt på landsbygden.

Projektmedel

När det gäller projektmedlen prioriterar Länsstyrelsen utifrån den nationella strategin för konkurrenskraft och sysselsättning samt utifrån det regionala utvecklingsprogrammet. Eftersom Landsbygdsprogrammet hanteras inom Länsstyrelsen, har det varit naturligt med en viss prioritering av medfinansiering för tillväxtorienterade landsbygdsprojekt, företrädesvis sådana med inriktning mot lokal matproduktion och distribution. Denna prioritering har då också skett utifrån en under hand överenskommen ansvarsfördelning mellan Regionförbundet södra Småland och Länsstyrelsen. I övrigt är projekt med inriktning mot förnyelse av näringslivet och projekt med syfte att hitta nya marknader för företag högt prioriterade.

30. Berörda länsstyrelser ska redovisa exempel på och kommentera inom vilka områden samverkan sker mellan länsstyrelsen och det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet samt hur denna samverkan utvecklats.

Fortsatt nära samverkan med Regionförbundet södra Småland

Länsstyrelsen och Regionförbundet södra Småland har alltsedan samverkansorganet bildades haft en nära samverkan som efterhand har utvecklats inom olika områden. Samverkan inom tillväxtområdet sker både på lednings- och handläggarnivå. Ledningarna har täta överläggningar om länet i strategiska frågor. Under året har samverkan på ledningsnivå utvidgats till att gälla även Regionförbundets presidium. Således sker samverkan även med den politiska nivån. Frukostmöten genomförs var tredje vecka. Vidare deltar Länsstyrelsen på de kontinuerliga kommunchefsdagarna och Regionförbundet är adjungerat i Länsstyrelsens insynsråd. Målsättningen är att som regionala aktörer ha en nära dialog för att på bästa sätt med gemensaamma resurser främja länets utveckling.

Ansökan om Vinnväxt planeringsbidrag

Utöver vad som redovisats under samarbetet med statliga myndigheter, där ofta också regionförbundet är en viktig part, bör särskilt nämnas uppstarten av ett nytt gemensamt projekt. Under året utsågs Kronoberg som en av två regioner som Tillväxtverket särskilt ville stötta med sin utlysning inom programmet för regionalt innovationsarbete och kluster. Syftet med projektet är att öka förutsättningarna för innovation och tillväxt i södra Småland, genom att lägga grunden för ett samlat innovationsarbete i regionen. Projektet ska arbeta för att skapa gemensamma målbilder, tydliggöra roller, utveckla modeller för arbetet och ta fram en handlingsplan för fortsatt arbete efter projektslut. I projektgruppen ingår representanter för Regionförbund, Länsstyrelse, Landsting, Linnéuniversitet och länets kommuner.

Projektet är delvis ett resultat av ett större möte på residenset i april månad. Under parollen Blickarna mot Småland samlades nästan 100 aktörer för att diskutera hur offentliga aktörer, näringslivet och akademien, med gemensamma resurser, kan göra verklig skillnad för den framtida utvecklingen i "vår del av världen". Samtalen varvades med inspel från såväl regionala som nationella aktörer.

Aprilmötet var också en grund för att rigga regionen att ansöka om Vinnväxt planeringsbidrag som utlystes av Vinnova under sommaren. Bakom ansökningarna står SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och glasforskningsinstitutet Glafo, näringslivet samt länsstyrelserna och regionförbunden i Småland. Två ansökningar från Småland beviljades planeringsbidrag, "Homes from Sweden – hållbara bostäder för fler" och "Transparent Intelligence".

Glasrikeuppdrag

Under 2012 har behovet av att stötta förnyelse av länets näringsliv blivit allt större, vilket även markerades med det särskilda regeringsuppdraget riktat gentemot Glasriket; såväl den industriella utvecklingen som besöksnäringen. Inom ramen för uppdraget har under året en stark samverkan vuxit fram mellan de fyra berörda kommunerna, de två länsstyrelserna samt de två regionförbunden. Delrapport lämnades till regeringen under tidig höst och arbete har därefter gått in i en mer verkställande del. Nära kopplat till Glasrikeuppdraget har arbetet, som beskrivits ovan, med att ansöka om Vinnovas planeringsbidrag inom Vinnväxt bedrivits. Länsstyrelsen agerade snabbt vid utlysningen och stöttade aktivt parterna som ville vara involverade.

Löpande avstämningar

På handläggarnivå sker löpande avstämningar av beslutsläget inom 1:1-anslaget och Landsbygdsprogrammet för optimalt utnyttjande av länets resurser. Handläggarna har dessutom kontakter när det gäller exempelvis finansiering av olika projekt. I vissa fall sker gemensam finansiering för att tydliggöra att båda organisationerna står bakom. I andra fall sker överenskommelse om vilken organisation som i första hand bör finansiera utifrån projektets art. Länsstyrelsen har till exempel företrädesvis tagit medfinansieringen av projekt i Landsbygdsprogrammet. Exempel på pågående samfinansierade projekt är Kinasatsning 2011-2014, TvärdräG 2014 och Innovationshelg 2012. Dessutom drivs länsöverskridande projekt som exempelvis Trästrategi 2012-2014, där både Regionförbundet och Länsstyrelsen är finansiärer.

Samfinansiering av statistik

Inom analysområdet samfinansieras viss statistik, som databasen MONA, Microdata online access. Samfinansiering sker också av nätbaserade Regionfakta som ger lätt åtkomlig statistik om länet.

31. Berörda länsstyrelser ska bistå det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet i dess uppdrag att, i enlighet med Tillväxtverkets riktlinjer, utarbeta och genomföra en handlingsplan för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2012–2014.

Länsstyrelsen har under året haft en nära samverkan med Regionförbundet södra Småland som är den organisation i länet som har uppdraget att ta fram handlingsplanen för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet. Länsstyrelsen har aktivt deltagit i styrgruppen för Resurscentrum södra Småland där arbetet med att ta fram handlingsplanen har gjorts. Länsstyrelsen har även varit delaktig och aktiv i diskussioner om innehållet i handlingsplanen samt kring urvalet av de prioriterade områden som lyfts fram. Handlingsplanen har även varit en del av det arbetet som länets jämställdhetsråd har gjort under året. Länsstyrelsens strategi "Jämställdhet som motor för tillväxt 2012-2014" är en viktig grund för handlingsplanen för jämställd regional tillväxt och strävan har varit att de båda dokumenten ska samverka i så stor utsträckning som möjligt istället för att vara två separata spår.

Den nära samverkan mellan Länsstyrelsen och Regionförbundet södra Småland har lett till att två olika styrdokument framtagna av två olika organisationer har kunnat sammanfogas. Samverkan har också underlättat det påbörjade förankringsarbetet.

32. För sin uppgift att verka för en god tillgång till kommersiell service för medborgare och företag ska berörda länsstyrelser redovisa och kommentera vilka insatser som genomförts, resultaten av dessa och vilka aktörer som deltagit samt på vilket sätt insatserna förhåller sig till övriga insatser för hållbar regional tillväxt i länet.

Redovisningarna ska relatera till mål och intentioner i länets regionala serviceprogram.

Insatser

Projekt lanthandeln som ökat turistmål

Länsstyrelsen driver 2011-2013 det av Tillväxtverket medfinansierade projektet Lanthandeln som ökat turistmål. Syftet är att landsbygdshandeln i länet ska bli bättre på att dra nytta av den potential som turismen innebär. Det handlar både om att butikerna ska kunna svara upp med den service som turisterna efterfrågar, men också att de ska utvecklas till att bli besöksmål i sig och på så sätt skapa förutsättningar för överlevnad och tillväxt på landsbygden. Åtta butiker fördelade över länet deltar. Utifrån handelns önskemål fokuseras på samordnad och ensad turistinformation samt lokal mat som turistattraktion. Målet är ett turismkoncept som helt eller delvis kan användas utifrån butikernas olika förutsättningar. Samarbete ska också ske med andra företag på respektive ort samt med lokala utvecklingsgrupper. Projektet drivs tillsammans med Regionförbundet, turismorganisationen Destination Småland, landsbygdsutvecklare och turismutvecklare i kommunerna, LRF och Länsbygderådet. Aktiviteten knyter an till det regionala serviceprogrammet, främst åtgärden "Samordna och utvidga service" men också åtgärden "Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte".

System för turistinformation

Under 2012 har den grupp som arbetar särskilt med turistinformation fortsatt sitt arbete med utformning av lämpliga system och lämplig nivå för information som kan utnyttjas av butiker med olika lokalmässiga förutsättningar. I gruppen ingår turistchefer från två kommuner. Två typer av hyllor har testats i praktiken under sommaren och testen har slagit väl ut.

Lokal mat och logistikfrågan

Gruppen som särskilt arbetar med lokal mat som attraktivitetshöjare har koncentrerat sig på logistikfrågan som av allt att döma är det svåraste problemet att lösa. Kontakt har etablerats med ett lokalt matkasseföretag med inriktning mot lokalproducerade och ekologiska produkter. Företaget har visat intresse för att på försök ta på sig rollen

som distributionscentral för de mindre landsbygdsbutikerna. Ett koncept presenterades vid möte med de i projektet ingående butikerna och intresse noterades framförallt från de butiker som inte är anslutna till de större matkedjorna.

Utveckling av turism för tillväxt

Tanken med projektet har från starten varit att skapa tillväxt. Projektet är också i linje med de ansträngningar som i övrigt görs av Regionförbundet södra Småland och Destination Småland för att utveckla turismen. Det är också i linje med Länsstyrelsens, LRFs med flera organisationers strävan att utveckla den lokala matkulturen för tillväxt på landsbygden.

Strategiskt samtal

För att ge en lägesrapport av projektet och få lite nya inspel till arbetet bjöd Länsstyrelsen in till ett strategiskt samtal. Deltagare var bland andra handlare, kommuner, matvaruproducenter, turistföretagare och Linnéuniversitetet. Bland annat diskuterades kopplingen mellan matproducenter och handlare samt vilken service det är rimligt och önskvärt att landsbygdshandeln ska stå till tjänst med. Som ett resultat av mötet bestämdes att Länsstyrelsen kallar till ett särskilt möte med handlare och de matproducenter som har ett uttalat intresse av att få ut sina produkter den vägen.

Akademiska spår

Som nämndes ovan deltog Linnéuniversitetet vid det strategiska samtalet och presenterade ett forskningsprojekt kring landsbygdsenkla varor och varför saker och ting verkar fungera på vissa mindre orter men inte på andra. Länsstyrelsen har ytterligare ett akademiskt spår inom kommersiell service. Vid en träff med Agunnaryds Lanthandelsfastighet ekonomisk förening och Ljungby kommun diskuterades konkreta möjligheter till kommunala lokala inköp för att öka överlevnadsmöjligheterna för ortens butik. Upphandlingsfrågan är en fråga som Länsstyrelsen har arbetat med även i övrigt och som har koppling till serviceprogrammet. Länsstyrelsen har också fångat upp ett önskemål om ett forskningsprojekt för belysa de samhällsekonomiska effekterna av om en butik försvinner. Detta skulle då utgöra faktaunderlag vid bland annat kommunala överväganden som får återverkningar för butikers förutsättningar. Länsstyrelsen har för Linnéuniversitetet presenterat uppslag lämpliga för studenter att skriva uppsatser utifrån och som skulle höja kunskapsnivån inom området.

Pilotkommun

Länsstyrelsen har informerat kommunerna om möjligheten att hos Tillväxtverket ansöka om att få bli pilotkommun och därmed erhålla ekonomiska medel för att arbeta strategiskt med servicefrågorna. Uppvidinge kommun tog fasta på detta erbjudande och blev också utsedd till pilotkommun av Tillväxtverket. Kommunen driver nu ett projekt kring service och attraktiva orter där Länsstyrelsen har en representant i styrgruppen. Tanken är bland annat att etablera ett sektorsövergripande arbetssätt vilket är i linje med serviceprogrammets åtgärd Sektorsövergripande arbete i kommunerna. Ett annat exempel på detta är Växjö kommuns arbete med att landsbygdssäkra kommunen, vilket innebär att alla förvaltningar i kommunen ska ha ett landsbygdsperspektiv på verksamheten.

Hemsändningsbidrag

I serviceprogrammet ingår att verka för att kommunerna ska ha en nivå på hemsändningsbidraget som innebär att handlarna får kostnadstäckning. Länsstyrelsen tar löpande upp frågan om hemsändningsbidraget med kommunerna och innevarande år har Älmhults kommun beslutat att höja bidraget till den nivå som övriga kommuner i länet tillämpar. Länsstyrelsen har i samband med att en butik i kommunen för fjärde gången ansökt om servicebidrag, ställt krav på att butiken måste ta upp en diskussion kring vilka åtgärder som kommunen kan vidta för att stärka butiken. Ett hemsändningsbidrag som ger kostnadstäckning för butikerna är då en del i detta.

Verktyslåda för att driva lanthandel

Länsstyrelsen diskuterar med Coompanion Kronoberg kring ett upplägg på ett projekt för att ta fram en verktyslåda för att driva dagligvaruhandel på landsbygden. Förebild är den av Coompanion Kronoberg framtagna Bredbandshandboken.

Finansiellt stöd

Drygt 3,2 Mkr har under året beviljats i finansiellt stöd för utveckling av kommersiell service på landsbygden. I detta belopp ingår 0,9 Mkr i beslut fattade mot de av regeringen avsatta extra medel för kommersiell service för perioden 2011-2014. Av totalt beslutade medel utgjorde investeringsbidragen knappt 2,4 miljoner kronor, servicebidragen 440 000 kronor och hemsändningsbidragen 415 000 kronor. Beviljade medel för såväl investeringar som för akut ekonomisk hjälp i form av servicebidrag har ökat i volym jämfört med föregående år. Länsstyrelsen kan i det sammanhanget peka på två större projekt, en nybyggnad av butik och ett mer omfattande samlokaliseringsprojekt. Statsbidraget för hemsändning låg på oförändrad nivå i förhållande till 2011.

Länsstyrelsen har 2012 inte noterat någon ansökan från drivmedelssektorn, vilket troligen är en följd av den extra satsning på just dessa företag som gjordes för ett par år sedan.

Resultat

Länsstyrelsens insatser under 2012 har bidragit till en nettoökning om en butik. En butik har tvingats upphöra med verksamheten medan två orter har återfått dagligvaruservice. I den ena orten har detta skett genom nybyggnation av butiksfastighet i Tingsryds kommuns regi. Därmed har tillgängligheten till dagligvaruservice på landsbygden ökat under 2012. Länsstyrelsen bedömer att nätet av butiker och bensinstationer i länet är tillfredsställande men sårbart och att ytterligare nedläggningar kommer att få betydande negativa konsekvenser för boende och näringsidkare.

Länsstyrelsen har genom investeringsmedel bidragit till att flera offensiva och tillväxtskapande åtgärder har kunnat genomföras. Särskilt kan nämnas inventarier och utrustning till den nybyggda butiksfastigheten i Linneryd liksom ombyggnad för samlokalisering av butik, café och bibliotek i Lidhult, ett projekt som har uppmärksamats nationellt. De av regeringen avsatta extra medlen för kommersiell service har här starkt bidragit till att Länsstyrelsen i dessa projekt har kunnat gå in med stöd som har haft påtaglig betydelse i sammanhanget.

Några butiker i länet har svårigheter med att få verksamheten att gå ihop ekonomiskt. I tre butiker blev läget akut under året och Länsstyrelsen ansåg det motiverat att gå in med servicebidrag för att trygga en fortsatt drift. I övervägandet om servicebidrag såg Länsstyrelsen kommunala åtgärder som tungt vägande skäl till positiva beslut.

Länsstyrelsen noterar med tillfredsställelse ett påtagligt ökat engagemang för servicefrågorna hos flera kommuner. Det gäller både servicesamverkan, översyn av kommunernas arbetssätt samt ekonomisk och annan stöttning.

Länsstyrelsen bedömer att de genomförda insatserna inom serviceområdet påtagligt bidrar till att upprätthålla en tillfredsställande servicenivå för befolkningen på landsbygden samtidigt som förutsättningarna för boende och företagande främjas med hållbar tillväxt som mål.

Tabell 3.2: Länsfakta inom EU-stöd

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
<i>varav</i> Artikel 33 (inom mål 1-området)	0	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	299 002	280 806	260 642
Landsbygdsprogrammet	166 691	150 854	133 850
<i>varav</i> Leader	11 584	9 822	3 106
<i>varav</i> miljöersättningar	70 523	72 075	73 906
<i>varav</i> kompensationsbidrag (LFA)	33 170	35 082	33 996
<i>varav</i> företagsstöd	28 997	17 112	13 825
<i>varav</i> projektstöd	13 391	10 803	3 721
<i>varav</i> miljöinvesteringar	4 894	2 263	955
Gårdsstöd	131 752	129 389	126 184

Källa: Jordbruksverkets sammanställning av utbetalt stöd.

Kommentarer Tabell 3.2:

För jordbrukarstöd (JBR) och landsbygdsstöd (LB) är Länsstyrelsen beslutande, medan Jordbruksverket är utbetalande myndighet. De siffror som presenteras i tabellen är samtliga utbetalningar som gjorts under året oavsett stödår (JBR) eller vilket år ansökan beviljades (LB). Till den totala summan bidrag som Länsstyrelsen har fattat beslut om, har utöver landsbygdsprogrammet och gårdsstödet även stöd för kvalitetscertifiering 559 tkr räknats in. I summan för projektstöd ingår även kompetensutvecklingsprojekt av olika slag. I landsbygdsprogrammet ingår även TA-medel i totalsumman.

Gårdsstödet har ökat jämfört med 2011, främst beroende på att handjursbidraget avvecklats 2012 och slagits ut på gårdsstödet. Den svaga euron har dock medverkat till något lägre direktstöd totalt sett till lantbrukarna. Utbetalningarna av miljöersättningar och kompensationsbidrag ligger på en något lägre nivå än föregående år, vilket kan bero på en viss mindre förskjutning mellan åren för utbetalningar.

Totalt sett har utbetalningarna ökat mycket inom alla typer av landsbygdsstöd, vilket är naturligt mot slutet av programperioden, där tidigare beslutade investeringar och projekt slutförts. Utbetalade belopp beräknas öka ytterligare allteftersom programperioden går mot sitt slut och mera resurser tillförs handläggningen.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

7. i sin verksamhet verka för att förenkla för företag

Förenkla för företag

I juni 2011 fick samtliga länsstyrelser i uppdrag att förenkla för företag. Samtidigt fick Länsstyrelsen i Kronoberg uppgiften att samordna arbetet. Under vintern 2011-2012 besöktes landets länsstyrelser i syfte att förankra uppdraget, se hur man påbörjat arbetet och samla in goda exempel. Turnén var lärarrik och gav oss en bild av hur uppdraget tagits emot och hur långt länen kommit. Turnén visade sammanfattningsvis att skillnaden var stor mellan länsstyrelserna.

På försommaren samlades uppdragets kontaktpersoner (14 av 21) i Växjö. Det visade sig nu att det pågår en hel del förenklingsarbeten runt om i landet. Men uppdraget kräver tid och engagemang, vilket på sina håll av olika anledningar är en bristvara. En anledning är att det redan pågår andra länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojekt som liksom detta syftar till att förenkla och förbättra vår verksamhet – internt och externt – och som kräver resurser. Exempel på andra projekt är P4, LISA och brukarundersökningen, vars arbete går hand i hand med många av de förenklingsförslag som framkommit. Istället för att arbeta parallellt med exempelvis e-tjänster, handläggningstider och synpunkter från brukarna är avsikten att istället föra in ett kund- och förenklingsperspektiv i dessa processer. Samarbetet är påbörjat och målet är att intensifiera detta under 2013.

Förenkla på nationell nivå

Lika svårt som att få en bild av länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete är det att få en bild av det nationella förenklingsarbetet. Flera myndigheter har fått förenklingsuppdrag. I februari bjöds näringsdepartementet och generaldirektörer med liknande uppdrag som länsstyrelserna in till Residenset i Växjö. Dialogen på nationell nivå är viktig för att undvika parallella processer och för att gynna samarbete. Detta arbete har fortsatt under året, bland annat genom referensgruppen, Tillväxtverkets förenklingsforum, Bolagsverkets dialogmöten och i dialog med Skogsstyrelsen. Projektet har också fått möjlighet att på Näringsdepartementets förenklingsdag och Jordbruksverkets dag för alla medarbetare sprida information om länsstyrelsernas arbete.

Företagare – ett självklart samarbete

Förenkla för företag handlar ju om att förenkla för dem vi är till för, så företag och branschorganisationer är en viktig samarbetspart. Inför den första delrapporten bjöds företagare in till ett förenklamingel för att få deras tankar om den valda inriktningen på projektet. Näringslivets Regelnämnd (NNR) har erbjudits möjligheten att lämna synpunkter på prioriteringarna. De har därefter bjudit in till sin företagargrupp för att ytterligare diskutera deras önskemål i förhållande till länsstyrelsernas uppdrag. Projektet har också deltagit i den sommarresa till företagare som LRF Sydost arrangerat.

Delrapport till Näringsdepartementet

Den 31 mars 2012 lämnades samordningsuppdragets första delrapport till Näringsdepartementet. Den nås på www.forenkla-pariktigt.se, under dokument. Nästa delrapport ska lämnas i mars 2013 och denna gång har alla länsstyrelser möjlighet att dela med sig av sitt regionala förenklingsarbete och goda exempel i rapporten. På så vis kan länsstyrelserna tillsammans visa bredden i arbetet.

Sammanfattningsvis har 2012 till stor del bestått i att samla in underlag, idéer och förslag från företag, länsstyrelser, myndigheter, kommuner och branschorganisationer. Bilden av vad som behöver förenklas har klarnat och för att lyckas och få ett hållbart resultat är ett bra samarbete med redan påbörjade utvecklingsarbeten – internt inom länsstyrelserna, men också nationellt – grundläggande. Vi kommer att fortsätta sprida goda exempel via www.forenkla-pariktigt.se, bjuda in till innovativa möten och testa olika förändringar genom pilotprojekt. Dessutom kommer samtliga länsstyrelser i början av 2013 att få ett mer konkret erbjudande som bland annat innehåller ett utbildningskoncept kring bemötande, service och attityder.

Infrastrukturplanering

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,36	0,26	0,38
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,15	0,17	0,11
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,36	0,33	0,35
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	587	449	444
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,48	0,42	0,42
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	35	51	72
Antal beslutade ärenden	40	49	78
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	1
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	316	460	0

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 34*

Väsentliga prestationer och resultat

Höjd ambitionsnivå när det gäller betaltjänster

En höjd ambitionsnivå när det gäller bevakningen av grundläggande betaltjänster innebar en ökning av nedlagda årsarbetskrafter. Vad den höjda ambitionsnivån bestod i kommenteras nedan. Inom IT-infrastrukturområdet var antalet inkomna ärenden 2012 i stort sett i nivå med 2011. En drastisk ökning av beslutsvolymen när det gäller kanalisationsstöd innebar en påtaglig minskning av ärendebalansen. En stor del av besluten i kanalisationsstödet var emellertid avslag till följd av att en mer fördelaktig finansiering kunde ske genom Landsbygdsprogrammet.

Söktryck för bredbandsinvesteringar

Länsstyrelsen har haft ett fortsatt högt söktryck när det gäller medel för bredbandsinvesteringar. I samband med att nya medel ställdes till förfogande 2012, fattade Länsstyrelsen beslut om att i första hand prioritera ansökningar från byalag. Inom såväl Landsbygdsprogrammet som kanalisationsstödet avslogs under året ett antal kommunala ansökningar till betydande belopp. Medelstilldelningen i kanalisationsstödet blev begränsad, varför endast något enstaka beslut har fattats under 2012. Inom Landsbygdsprogrammet har ett tiotal ansökningar beviljats. Trots detta finns 14 ansökningar i kö vid utgången av 2012 med ett sökt bidragsbelopp på 14 Mkr. Ytterligare ett antal ansökningar är på väg in som Länsstyrelsen har kännedom om och där det förs diskussioner med aktuella byalag kring upplägg. Länets andel av de ytterligare medel som regeringen har anvisat för bredband 2013-2014 kommer av allt att döma inte att räcka till ineliggande kö och de ansökningar som är på väg in.

Söktryck för bredbandsinvesteringar

Länsstyrelsen har bearbetat Post-och telestyrelsens bredbandskartläggning och kan konstatera att länet totalt sett ligger under riksgenomsnittet när det gäller täckning med högre hastighet. Däremot är det förhållandevis god täckning på den rena landsbygden, särskilt i vissa kommuner. Detta är ett resultat av den höga aktiviteten hos byalag och att Länsstyrelsen har varit framgångsrik med att snabbt fördela tillgängliga bidragsmedel.

Bredbandsstrategi

I slutet av 2011 togs inledande steg till att ta fram en bredbandsstrategi för länet och i början på 2012 arrangerade Länsstyrelsen, med medverkan från exempelvis Näringsdepartementet, Bredbandsforum och Länsstyrelsen i Örebro, ett strategiskt samtal på temat digital agenda och bredband. Inbjudna var i första hand kommunerna. Efter detta har Länsstyrelsen, Regionförbundet och Landstinget tagit ställning för att bli signatärer av den digitala agendan och därmed också tagit ställning för att arbeta fram en regional agenda. Avsikten är att denna även ska innehålla en strategi för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur.

Under året har Bredbandsforum genom arbetsgrupp VI arbetat för att stimulera kommunerna till att ta fram bredbandsstrategier. Bland annat har en bredbandsguide och ett bredbandsindex tagits fram. Länsstyrelsen i Kronobergs län har representerat länsstyrelserna i arbetsgruppen.

Länsstyrelsen har via Landsbygdsprogrammet varit med och finansierat framtagandet av en bredbandshandbok. Handboken, som har utarbetats av Coompanion Kronoberg, är en vägledning i hur man startar en ekonomisk förening och driver bredbandsprojekt.

Otillfredsställande mobiltäckning

Fortfarande är mobiltelefonföretäckningen otillfredsställande i vissa områden i länet, vilket är negativt både ur tillväxtpunkt och från krisberedskapssynpunkt. Länsstyrelsen har inlett diskussioner med kommunerna kring en samordnad mätning av den faktiska täckningen.

Bevakningsuppdraget avseende grundläggande betaltjänster

Inom bevakningsuppdraget när det gäller grundläggande betaltjänster har Länsstyrelsen genomfört en kartläggning av struktur, service och problem inom området. Kartläggningen utgör ett viktigt underlag när det gäller att bedöma behovet av insatser som krävs för att målet om samhällets behov skall vara uppfyllt. Länsstyrelsen konstaterar i kartläggningen att bankkontor läggs ned, kontant-service upphör och öppettider minskar. Trots detta bedömer Länsstyrelsen att betaltjänsterna geografiskt sett fortfarande har tillfredsställande täckning, varför det inte i dagsläget finns behov av akuta insatser. Dock finns vissa grupper av befolkningen som äldre, funktionsnedsatta och nyanlända till Sverige som drabbas särskilt av denna utveckling och får svårare att få tillgång till kontanter och att betala räkningar. Länsstyrelsen har fångat upp dessa problem genom kontakter med olika organisationer. Den samlade bilden har redovisats till Länsstyrelsen i Dalarna som på regeringens uppdrag samordnar bevakningsuppdraget. Länsstyrelsen i Kronobergs län ingår i den särskilda arbetsgrupp som Länsstyrelsen i Dalarna leder. Länsstyrelsen deltog också vid den muntliga redovisning av uppdraget som gjordes på Näringsdepartementet.

Projekt Betaltjänster, bredband och ny teknik

Länsstyrelsen har tillsammans med sex andra län deltagit i det särskilda projektet Betaltjänster bredband & ny teknik som under våren slutredovisades till Post- och telestyrelsen. Rapporten innehåller en genomgång av nya tekniker som är på gång inom betaltjänstområdet kopplat till krav på bredbandshastighet och vilken bredbandstäckning som råder i de aktuella länen.

Övrigt

Antalet väg- och järnvägsärenden som Länsstyrelsen hanterar är relativt konstant. Under 2012 har Länsstyrelsen ingått i en grupp med deltagare från Trafikverket och Växjö kommun för uppgradering av riksintresset för flygplatsen i Växjö.

Deltagande i arbetsgruppen för länstransportplanering (LTP) med representanter från länets kommuner, Trafikverket och Regionförbundet ingår som en del av Länsstyrelsens infrastrukturarbete.

Handläggning av ärenden för nybyggnad eller ändring av elledningar har under året legat på en ganska låg nivå. Här måste dock Länsstyrelsens arbete med Sydvestlänken som en av de största ledningsarbetena i landet särskilt nämnas.

Energi och klimat

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,71	0,44	0,15
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,66	0,60	0,08
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,97	0,79	0,17
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 817	1 233	299
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,47	1,16	0,28
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	11	9	6
Antal beslutade ärenden	11	6	7
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	1	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	310	135	0

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 42*

Väsentliga prestationer och resultat

Siffrorna i tabellen visar på ett bra sätt den utveckling som skett inom Länsstyrelsens klimat- och energiarbete. Under 2012 har den förstärkning av arbetet som skett fått fullt genomslag, vilket återspeglas i att både årsarbetskrafter och verksamhetskostnader har ökat. Antal ärende är på grund av arbetets natur få. Balansen mellan inkommande och beslutade ärenden är god. Bidragsutbetalningarna har ökat, vilket innebär att arbetet hos flera av länets klimataktörer har kunnat stärkas, vilket gynnar det regionala klimat- och energiarbetet i övrigt.

Efter en intensiv fysisk planering för vindkraft under åren 2010-2011 har vindkraftsfrågan stabiliserat sig och samtliga kommuner har nu utpekade områden för vindbruk i sina översiktsplaner. Inga ytterligare planer har tillkommit under året.

Länsstyrelsen har tillsammans med Länsstyrelsen i Blekinge under året anordnat ett endagars seminarium om "Planering som verktyg för ett energismart samhälle". I det fortsatta arbetet med uppdrag 45 har den planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare som gjordes under 2011 gått igenom ytterligare under 2012 utifrån att kommunerna klassat objekt olika i sin prioritering. Länsstyrelsen har även deltagit i nationella konferenser om prioritering av elanvändare samt identifierat behovet av vidare dialog med nätägarna om hur kommunernas prioriteringar står sig i förhållande till nätägarnas tekniska förutsättningar för avstängning.

Återrapportering regleringsbrev

40. Länsstyrelserna ska redovisa:

- insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,
- insatser för att utveckla och genomföra regionala åtgärdsplaner för det klimat- och energistrategiska arbetet i samverkan med berörda lokala och regionala aktörer i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi och ökad energihushållning,
- insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete,
- insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft, samt
- insatser för att bidra till och stödja Naturvårdsverkets arbete med Färdplan 2050.

-
- insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,

Under 2012 har Länsstyrelsen genom en rad olika åtgärder förstärkt sin roll inom det regionala klimat- och energiarbetet och tagit ett allt mer ledande roll samt ytterligare utvecklat den samordnande rollen som myndigheten har genom regleringsbrevets uppdrag.

Länsstyrelsen viktigaste verktyg för att leda och samordna det regionala arbetet är länsledningens stora engagemang och tydliga ledarskap inom klimatarbetet. Landshövdingen har personligen varit engagerad i ett flertal större seminarier, benämnda "Strategiska samtal" på residenset, se nedan för detaljer.

Landshövdingen är aktiv inom den satsning på klimatavtal som påbörjades 2011 och som har fortsatt under 2012, där företag och organisationer kan skriva frivilliga avsiktsförklaringar med Länsstyrelsen inom klimat- och energiområdet. Dessa frivilliga avsiktsförklaringar undertecknas av landshövdingen och företagets verkställande direktör eller motsvarande, vid särskilda möten på residenset. Under året har fem aktörer tillfrågats och detta har resulterat i att tre tackat ja till att underteckna klimatavtal. Dessa avtal kommer att undertecknas i början av 2013 och effekten av detta kommer

att bli att fler företag och organisationer blir medvetna om regeringens politik inom klimatområdet. De företag och organisationer som tecknar klimatavtal blir dessutom sporrade att öka sina ansträngningar och leva upp till att vara goda förebilder.

Klimatkommissionen

Landshövdingen har aktivt deltagit vid alla de möten som arrangerats för Klimatkommission Kronoberg och varit tongivande i diskussionerna. Landshövdingen deltar även i Klimatkommissionens arbetsutskott, en strategiskt viktig, rådgivande, funktion för Klimatkommissionens arbete.

Utöver detta deltar Länsstyrelsen också i klimatberedningen, som är Klimatkommissionens kansli, som en jämbördig part jämte Regionförbundet och Energikontor Sydost. Även vid de möten som hålls för Klimatkommissionens referensgrupp har Länsstyrelsen aktivt deltagit i planering och genomförande. Länsstyrelsen är dessutom en av de viktigare finansiärerna till. Detta gör att Länsstyrelsen aktivt kan påverka utformningen av Klimatkommissionens verksamhet, vilket förstärker Länsstyrelsens ledande roll. Resultatet av detta arbete är både positivt och flerbottnat. Ett exempel på denna positiva samverkan är den debattartikel som Landshövdingen och klimatkommissionens ordförande tog fram gemensamt om nettodebitering, som fick stort genomslag i media. Effekten av denna debattartikel är svår att uttyda och särskilja från andra liknande påtryckningar, men den motverkade i alla fall inte till att regeringen tillsatte en utredning kring nettodebitering.

Projektmedel

Ett annat betydande instrument för Länsstyrelsen i dess roll att leda och samordna det regionala arbetet är de projektmedel som fördelas till ett antal strategiskt viktiga aktörer, se nedanstående redovisning under strecksatsen om ökad andel biobränslen.

Samverkan

Under slutet av 2012 har Länsstyrelsen tagit initiativ till att stödja biogasutvecklingen i länet i samverkan med Biogas sydost. Fokus ligger på att stödja de lantbrukare som ansökt om en biogasanläggning i Alvesta och genom kontakter med främst Alvesta och Ljungby kommuner säkerställa att de får avsättning för den gas de ska producera. Resultatet av och effekten från detta arbete är ännu för tidigt att uttala sig om.

Länsstyrelsen har även tagit initiativ till diskussioner med ledningen för LRF Sydost, vilket utmynnade i en projektansökan från LRF till Länsstyrelserna i sydost.

Länsstyrelsen har också gett ekonomiskt stöd till Energiting Sydost 15 november, ett arrangemang som utförts i samarbete mellan Energikontor Sydost och länsstyrelserna i Kalmar, Bleking och Kronobergs län.

Länsstyrelsen har även deltagit vid rundabordssamtal inom ramen för Länsstyrelsen i Skåne läns pilotuppdrag, för att bl.a. utforma ökad samverkan mellan länsstyrelserna.

En aktiv dialog har förts med de länsstyrelser som ingår i den etablerade sydlänssamverkan, som initierats för att öka erfarenhetsutbytet och analysera behov av samverkan bl.a. inom olika projektansökningar.

Resultatet av denna samverkan är att klimat- och energiarbetet har stärkts. Effekterna är flera och mångtydiga, men främst kan nämnas att samverkan mellan ovanstående organisationer har utökats och fördjupats.

Internt arbete

Internt inom Länsstyrelsen bedrivs ett flertal verksamheter som har klimat- och energifokus. Allt ifrån samhällsplanering i stort till hantering av vindkraftsansökningar osv. Ett särskilt fokus har lagts på att utveckla indikatorer för myndighetens klimat- och energiarbete. Dessa indikatorer ska presenteras på Länsstyrelsens hemsida, för att visa vilken roll myndigheten har och vilken påverkan verksamheten har inom olika klimat-

och energiområden. Resultatet blir att klimat- och energiarbetet inom Länsstyrelsen lyfts fram och effekten blir en ökad medvetenhet kring detta hos de medborgare som besöker dessa sidor på hemsidan.

En speciell satsning har genomförts under 2012 inom landsbygdsenheten, med fokus på klimat- och energiinriktat arbete på landsbyden. En kompetensutvecklande utbildning har genomförts, med fokus på sparsam körning i lantbruket. Resultatet blev att medvetenheten och kunskaperna kring klimat- och energiaspekter inom lantbruket har höjts hos deltagarna i utbildningarna. Effekten är bl.a. att utsläppen från transporter från landsbygden minskar.

Kommunikationsinsatser

Under 2012 har Länsstyrelsen gett ut en klimattidning som spridits till majoriteten av hushållen i länet. Fokus var att visa upp Länsstyrelsen roll och verksamhet samt visa på goda exempel på aktörer i länet som vidtagit åtgärder.

Länsstyrelsen har också bidragit till den gemensamma insatsen vid Energiutblick 2013, som finansierades av alla länsstyrelser.

Under senare delen av 2012 har en större konferens förberetts, som hålls den 24 januari 2013, med fokus på bl.a. regionalt klimat- och energiarbete i syfte att lyfta fram goda exempel i länet.

Resultatet och effekten av ovanstående kommunikationsinsatser är en ökad medvetenhet om Länsstyrelsen ledande och samordnande roll och uppdrag inom klimat- och energiområdet. Det har även gett positiva effekter i form av att värdefulla kontakter har knutits och goda synpunkter från deltagare och mottagare av kommunikationsinsatserna.

Sammanfattningsvis har Länsstyrelsen genomfört ett antal olika åtgärder och aktiviteter i syfte att uppfylla uppdragets skrivningar om att inta en ledande och samordnande roll i alla de klimat- och energiforum som finns på regional nivå.

Utöver de direkta resultat som redovisas ovan är också resultatet att det regionala klimat- och energiarbetet har utvecklats och förstärkts. Effekterna av detta är inte lätta att kvantifiera eller särskilja, men det är klart att länet har gynnats av att klimatarbetet förstärkts, bl.a. genom att fler personer inom företag, kommuner och andra typer av organisationer har fått kännedom om regeringens politik inom klimat- och energiområdet.

- insatser för att utveckla och genomföra regionala åtgärdsplaner för det klimat- och energistrategiska arbetet i samverkan med berörda lokala och regionala aktörer i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi och ökad energihushållning,

Någon åtgärdsplan har inte utvecklats under 2012. Detta beror på att nödvändiga underlag i form av data och andra uppgifter saknas inom klimat- och energiområdet. Under året har därför arbetet med att utveckla en regional åtgärdsplan för klimat- och energiområdet inriktats på förberedelser. Flertalet av de projekt som tilldelats medel under 2012 har som uppdrag att lämna underlag till den åtgärdsplan som kommer att tas fram under 2013. De projekt som berörs är "Handlingsplan för bioenergi", "Strategi och handlingsplan för biogas", samt "Ekokulinärisk kommun". Det sistnämnda projektet syftar till att lämna underlag till åtgärdsprogrammet inom området klimatanpassade livsmedel. Resultatet av detta arbete är att det åtgärdsprogrammet kommer att ha ett väl underbyggt underlag. Effekten kommer att bli att åtgärdsprogrammet håller högre kvalitet.

Klimatavtal

Länsstyrelsen har under året arbetat aktivt för att stödja både näringslivet och kommunerna i deras klimat- och energiarbete. Det mest proaktiva arbetssättet är de klimatavtal, som nämnts ovan i redovisning.

Infrastruktur för fler elfordon i sydost

Direkt samverkan har skett med länsstyrelserna i Jönköping, Blekinge och Kalmar län inom ramen för en förstudie "Greencharge sydost", där Länsstyrelsen varit projektpartner och medlem i projektets styrgrupp. Avsikten har varit att utforska möjligheterna till ett fullskaligt projekt med syfte att bygga upp infrastruktur och öka antalet elfordon i sydostregionen. Kommuner och företag har varit huvudsaklig målgrupp i projektet. Inom ramen för förstudien har Länsstyrelsen varit aktivt pådrivande för att åstadkomma fullskaligt Greencharge-projekt. Den 11 september hölls en kick-off för ett affärsnätverk inom projektet Greencharge sydost. Syfte är att gynna näringslivets deltagande inom utbyggnaden av en infrastruktur för fler elbilar i sydostregionen. Resultatet från förstudien är att en ansökan om huvudprojektet nu är insänd. Om/när projektet inleds kommer effekten bl.a. att bli att samverkan inom affärsnätverket förstärks och att infrastrukturen för elfordon förstärks och att antalet elfordon i länet ökar.

Strategiska samtal

Länsstyrelsen har även tagit initiativ till två större seminarier, "Strategiska samtal" som arrangerats på Länsstyrelsens residens den 24 januari 2012. Det första strategiska samtalet "Energi ur jord och skog" fokuserade på de möjligheter som landsbygden har när det gäller att producera energitjänster och visade på goda exempel från sydöstra Sverige. Resultatet blev ett givande möte och intressanta diskussioner samt att nya kontakter knöts mellan aktörer inom länet. Effekten blev en ökad medvetenheten om olika typer av åtgärder hos deltagarna. Det andra samtalet "Färdplan 2050" hade som syfte att uppfylla uppdraget som beskrivs i den sista strecksatsen, mer information finns nedan.

Bidrag till Coompanion

Coompanion har tilldelats bidrag till ett projekt som syftar till att lyfta fram kooperativa sätt att producera förnybar energi i både ren företagsform och i andra kooperativa former. Projektet är inte avslutat.

Nätverksträffar för kommuner och Landsting

Det mer direkta stödet till kommunerna och Landstinget i länet har varit nätverksträffar inom ramen för stödet till energieffektiva kommuner och landsting. Möten har arrangerats i Tingsryd och i Lessebo. Syftet har varit att utöka erfarenhetsutbytet mellan kommunerna och visa på goda exempel. Dessa möten har resulterat i ett givande utbyte i form av diskussioner och förslag som Länsstyrelsen tagit till sig och kanaliserat vidare internt eller externt. Effekterna är att erfarenheter om olika arbetssätt, verktyg och metoder har spridits mellan mötesdeltagarna och sedan kommit arbetet till godo.

Upphandling med klimat- och energikrav

Länsstyrelsen har också haft ett tydligt fokus på upphandling med klimat- och energikrav och har tillsammans med övriga länsstyrelser i sydlänssamverkan försökt hitta vägar att uppmärksamma denna strategiskt viktiga fråga. Ett resultat av detta var det brev som skickades in gemensamt till Energimyndigheten. Brevet kommer även att kanaliseras inom den förstärkta samverkan som Länsstyrelsen har fått i uppdrag att utveckla. Länsstyrelsen har även deltagit i en projektansökning till "Intelligent Energy Europe Program". Syftet med projektet är att stödja kommunerna i arbetet med att

ställa energikrav vid upphandlingar. Besked om tilldelning av medel väntas i början av 2013.

Utbildning med Energimyndigheten

Under året har två utbildningar arrangerats i samverkan med Energimyndigheten och med länsstyrelserna i Kalmar och Blekinge län. Den första var en transportfokuserad utbildning. Den andra utbildningen fokuserade energiledningssystem. Resultatet blev två mycket uppskattade utbildningar. Båda har fått som effekt att deltagarnas kompetenser har ökat och har gynnat det arbete de utför inom ramen för stödet för energieffektiva kommuner och landsting.

Planering som verktyg för ett hållbart samhälle

I ett stort sydlänsövergripande projekt hölls en utbildning på ett flertal platser i södra Sverige, däribland Växjö med namnet "Planering som verktyg för ett hållbart samhälle". Projektet finansierades av Energimyndigheten. Syftet var att lyfta fram och ge konkreta förslag till metoder och verktyg hur kommunala och regionala tjänstemän kan jobba med de nya energikraven i PBL. Resultatet blev lyckat, men mer stöd efterfrågas av deltagarna. Effekterna blev att medvetenheten om de nya energikraven inom PBL har höjts hos deltagarna.

Energibalanser

För att direkt stödja kommunernas arbete har Länsstyrelsen finansierat energibalanser för vissa kommuner och även i samverkan med Regionförbund södra Småland och länsstyrelserna i Kalmar och Blekinge gemensamt upphandlat en energibalans för länet. Samarbetet har även resulterat i en metodbeskrivning för analys av energiproduktion av biobränsle inom länet. Resultatet av detta har blivit att den gemensamma upphandlingen pressade priset och höjde kvaliteten på den regionala energibalansen. Effekten är att kommunerna och även Länsstyrelsen nu har ett bättre underlag för att analysera energi-produktionen och – användningen i länet.

- insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft, samt

Ett av det mest avgörande sätt som Länsstyrelsen leder det regionala arbetet på är genom att ge projektbidrag till lokala och regionala aktörer. På så sätt kan strategiskt viktiga insatser initieras och underlag tas fram som leder klimatarbetet i rätt riktning. Följande projekt har under 2012 varit i drift eller startats upp.

Stöd till Klimatkommission Kronoberg

Detta projekt innehåller dels direkta marknadsföringsinsatser och dels en förstudie om möjlighet att genomföra läns-gemensamt klimat- och energiprojekt för att stödja lokalt klimat- och energiarbete. Projektet är ännu inte avslutat, men har resulterat i en mycket informativ hemsida och strategiskt viktigt marknadsföringsarbete. Effekten har blivit att Klimatkommissionen numera är mycket mer känd bland berörda aktörer än tidigare.

Energi i industri – Energikontor Sydost

Syftet med projektet är att mindre- och medelstora industriföretag i länet via samverkan i fyra olika kluster startar en process om att nå ett ökat arbete med energifrågor. Projektet är inte avslutat ännu.

Handlingsplan för bioenergi – Energikontor Sydost

Syftet med handlingsplanen är att beskriva nuläge och potential för bioenergi i regionen och baserat på denna analys ta fram mål och åtgärder inom området.

Lokal alternativ energiproduktion i kooperativ form - Coompanion

Syftet med projektet är att tydliggöra förutsättningar för kooperativa energianläggningar i Kronobergs län, visa på möjligheter och inspirera.

Handlingsplan för biogas - Energikontor Sydost

Syftet med projektet är att ta fram en regional strategi- och handlingsplan som ska leda till ökad produktion av biogas till fordon. Projektet ska även verka för att de initiativ som finns i regionen kommer igång. Projektet är inte avslutat ännu, men har resulterat i en analys av biogaspotentialen i länet och var s.k. hotspots finns.

Ekokulinarisk kommun och handlingsplan – Miljöresurs Linné

Projektet är uppdelat i två steg. Steg 1, Ekokulinarisk kommun-Älmhult är en förstudie som innebär att inom samtliga led i livsmedelskedjan göra en bedömning av i vilken utsträckning som åtgärder behövs för att nå en högre konsumtion av ekologiska livsmedel. Steg 2, Handlingsplan för Klimatkommission Kronoberg syftar till att komplettera befintlig handlingsplan med ett avsnitt om livsmedel med låga koldioxidutsläpp. Projektet är inte avslutat ännu.

- insatser för att bidra till och stödja Naturoårdsverkets arbete med Färdplan 2050

Den 24 januari 2012 hölls ett strategiskt samtal om "Färdplan 2050" på residenset i Växjö. Syftet var att uppfylla uppdraget i regleringsbrevet om Färdplan 2050, "Hur kan den regionala nivån bidra till visionen för Färdplan 2050". Resultatet blev ett 90-tal åtgärdsförslag som kan bidra till att uppfylla regeringens vision. Även ett 50-tal hinder identifierades. Utöver detta har Länsstyrelsen deltagit i arbetet med framtagning av syntesrapporten. Effekten av detta är att regeringen har fått ett bättre underlag till arbetet med Färdplan 2050.

Hållbar samhällsplanering och boende

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män 1)	3,68	3,20	3,16
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	3,69	3,46	3,77
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	5,21	5,06	5,06
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	8 713	7 060	7 351
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	7,07	6,64	6,91
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	306	474	609
Antal beslutade ärenden	327	319	126
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	1	3
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	75
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 402, Detaljplaner ⁵⁾	65		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 4032, Överklagande av beslut om lovärenden och förhandsbesked ⁷⁾	44		

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamheterna 40* och 41*

5) Nöjdindex för verksamhet 402 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 63.

7) Nöjdindex för verksamhet 4032 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 35.

Väsentliga prestationer och resultat

Utbildning och tillsynsvägledning

PBL, kvartalssamtal, byggforum

Under året har utbildningen inom PBL:s regelverk fortsatt med stöd av Boverkets webbaserade utbildningsaktiviteter. Länsstyrelsen i Kronoberg, har vid vissa tillfällen gemensamt med Länsstyrelsen i Blekinge, arrangerat regionala träffar där nya PBL och dess regelverk har presenterats och diskuterats utifrån webbseminarierna och länens förutsättningar.

De delar av utbildningen som avser byggprocesser har skett inom ramen för det regionala Byggforum med deltagande av de inom kommunerna som arbetar med byggfrågor.

De återkommande kvartalssamtalen har behandlat angelägna frågor som: hur regional utvecklingsplanering kan samordnas med kommunernas fysiska planering (samtal1), kulturmiljöfrågor som berör den fysiska planeringen (samtal2) samt en genomgång av SGU om geologiska planeringsunderlag, hemlöshetsuppdraget samt information om planeringsinsatser för landsbygdutveckling i strandnära lägen, PBL-utbildning och framtida tillsynsvägledning (samtal3). Det fjärde samtalet införlivades med ett av de regionala utbildningsmötena i PBL som handlade om kopplingen mellan den fysiska planeringen och bygglov- och byggprocess, "Från idé till byggnad" ett samarrangemang mellan Kronobergs och Blekinge för både planerare och bygglovshandläggare.

Gemensamma arbetsformer och riktlinjer för tillsynsvägledning av kommunernas hantering plan- respektive byggärenden har under året diskuterats gemensamt av länsstyrelserna inom regeringsuppdraget 44a. Det resultat som redovisats i uppdraget kommer att ligga till grund för Länsstyrelsens fortsatta tillsynsvägledning.

Hantering av löpande planprocesser

Detaljplaner

Trots att det totala antal ärenden 2012 endast minskat marginellt och att beslutade ärenden t.o.m. ökat har planeringsaktiviteten vad gäller detaljplaner minskat under de senaste åren från 142 ärenden 2010 till 122 ärenden 2012. Det är främst de mindre kommunernas detaljplanering som avtagit medan Växjö kommun ligger på en tämligen konstant nivå. För år 2012 visar statistiken att antalet inkommande detaljplaneärenden har minskat med hälften under andra halvåret jämfört med det första.

I den länsstyrelsegemensamma brukarundersökning som gjorts 2012 avseende detaljplaner så är det tre påståenden där Länsstyrelsen i Kronobergs län uppvisar högst betyg i jämförelse med snittet för samtliga länsstyrelser; Ger kunskap och vägledning, Nöjd med handläggningstiden och Hög kompetens.

Målsättningen innebär i praktiken att handläggningstiderna inte ska överstiga de tider kommunen anger för samråd eller granskning av detaljplaner.

Under 2012 har två detaljplaner tagits in av Länsstyrelsen för prövning med hänsyn till kraven på hälsa och säkerhetskraven. Av dessa två planer har den ena upphävts av Länsstyrelsen och ligger för närvarande hos regeringen för prövning. Bägge planerna har hanterats på detta sätt beroende på bullerproblem, som enligt Länsstyrelsen allt oftare blir en stötesten i planeringsprocessen.

Översiktsplaner

När det gäller översiktsplaner har antal ärenden under 2012 minskat något jämfört med 2010 och 2011 som innehöll ett antal tillägg till gällande översiktsplaner. Intresset är växande för att ta fram fördjupade översiktsplaner för mindre orter som ligger inom

pendlingsavstånd till städer och större orter särskilt när orterna ligger i anslutning till järnväg. Detta är intressant ur ett regionalt utvecklingsperspektiv.

Länsstyrelsen kan också konstatera att lagstiftningen om aktualitetsförklaringar har börjat tillämpas. Länsstyrelsen har fått in förfrågningar från tre av åtta kommuner (Tingsryd, Älmhult och Ljungby kommuner) om redovisning av statliga och nationella intressen inför en aktualitetsförklaring av översiktsplanen. Länsstyrelsen kommer troligen att få lägga mer resurser på aktualitetsförklaringar framöver. I samband med denna företeelse kommer även efterfrågan på adekvata och aktuella planeringsunderlag att öka. Av brukarundersökningen framgår det att värdet för tillhandahållandet av planeringsunderlag överlag var ganska lågt bland länsstyrelserna (lägst 16 och högst 67 med Kronoberg på 45). Detta är en viktig fråga för den framtida planeringen. Resurser satsas nu på GIS-samordningen som är en avgörande funktion för att få fram de digitala planeringsunderlag som bl.a. kommunerna efterfrågar.

LIS-områden

Utpekande av LIS-områden har varit och är en angelägen del av den strandskyddslagstiftning som ger förutsättningar för mark- och vattenanvändning. Begreppet "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen" är dock inte så enkelt att hantera vilket innebär att tillämpningen av regelverket riskerar att bli olika. Detta har visat sig under året när de kommuner som redan lagt ut sina LIS-områden i översiktsplanen, börjar få ansökningar om både dispenser och upphävande av strandskyddet med landsbygdsutveckling som särskilt skäl. Länsstyrelsen har därför tillsammans med länets kommuner ansökt om pengar hos Boverket för ett gemensamt projekt inom ramen för "stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen". Arbetet beräknas kunna påbörjas i början av 2013.

Regionala intressen

En annan aspekt som tillkommit med nya PBL är att kommunerna i sina översiktsplaner ska ta hänsyn till relevanta "regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen". Av dessa ligger det närmast till hands att beakta regionala utvecklingsprogram och länstransportplaner. I Kronobergs län är det Regionförbundet Södra Småland som hanterar dessa. Det är främst infrastrukturens tillgänglighet och möjligheten till pendling som tas upp som regionala intressen i översiktsplanerna medan förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och konkurrens sällan nämns. Detta beror i viss mån på att de regionala utvecklingsprogrammen inte ger någon konkret vägledning för den fysiska planeringen.

Det samarbete som Länsstyrelsen och Regionförbundet som påbörjade i början av år 2012 har tillfälligt avbrutits beroende på att Regionförbundet har haft en del personalvakanser under året.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen finner det svårt att motivera de mindre kommunerna att utarbeta bostadsförsörjningsprogram eftersom bostadsproblematiken är ganska förutsägbar i dessa kommuner med låg eller ingen efterfrågan på bostäder. I länet är det för närvarande endast Växjö och Ljungby kommuner som har regelrätta bostadsförsörjningsprogram och där Växjö har uppdaterat sitt program under året. En del andra kommuner i länet hänvisar till sina kommunomfattande översiktsplaner för beskrivning av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ser i förslaget om ändringar i bostadsförsörjningslagen en möjlighet att, åtminstone i de mindre kommunerna, i kombinationen med översiktsplanernas aktualitetsförklaringar, vitalisera bostadsförsörjningsprogrammen som ett underlag för en alternativ del av översiktsplanerna.

Förutom att vara behjälplig vid hanteringen av Bostadsmarknadsenkäten så gör Länsstyrelsen årligen en s.k. bostadsanalys. Länsstyrelsen ser bostadsanalysen som ett komplement till den Boverkets bostadsmarknadsenkät som kommunerna besvarar.

Länsstyrelsen inriktar sig därför på att genom tillgänglig statistik beskriva bostadsläget i länet och de trender som kan utläsas av statistiken både vad gäller demografi, arbetsmarknad och bostadsmarknad.

Återrapportering regleringsbrev

45. Länsstyrelser med kommuner som omfattas av det urbana utvecklingsarbetet ska samla relevanta aktörer för erfarenhets- och kunskapsutbyte kring urbant utvecklingsarbete. Arbetet ska inriktas mot de regionala utmaningar som finns när det gäller kommuners och andra aktörers arbete att bidra till en positiv utveckling i stadsdelar med utbrett utanförskap. Regeringen kommer senare att fatta beslut om vilka kommuner som kommer att omfattas av det urbana utvecklingsarbete. Uppdraget ska samordnas med Boverkets uppdrag avseende urbant utvecklingsarbete. Berörda länsstyrelser ska redovisa slutsatser av de erfarenhets- och kunskapsutbyten som genomförts samt vilka arbetsformer som använts. Uppdraget ska samordnas av Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Sammanfattning

Det urbana utvecklingsarbetet innefattar många politikområden och påverkas av beslut på olika styrnivåer. Under årets arbete har ett "glapp" mellan olika nivåer och sakområden uppmärksamats. Det som beslutas inom ett område på en nivå, motverkar ibland insatser som beslutats inom andra områden eller på andra nivåer. En annan erfarenhet är att den mellankommunala och regionala nivån är viktig men svårhanterad. Den problematik stadsdelarna brottas med kan inte lösas enbart i respektive stadsdel. Problematiken innefattar hela staden och hela regioner. För att nå framgång bör insatser på olika nivåer och inom olika sakområden dra åt samma håll. Förutom horisontell och vertikal samverkan behövs också långsiktiga satsningar. Under året har flera samverkansprocesser startats och drivits dels internt på respektive länsstyrelse men också nationellt framförallt mellan de fyra aktuella länsstyrelserna och Boverket. Samverkan har också initierats mellan nationella, regionala och lokala aktörer i respektive län.

Insatser på nationell nivå - arbetsformer och aktiviteter

Berörda länsstyrelser och Boverket bildade i mars en nationell arbetsgrupp. Tillsammans besökte Boverket samt aktuell länsstyrelse stadsdelarna under april - maj. I besöken deltog ansvariga kommunala politiker och tjänstemän inom olika verksamhetsområden. Besöken bestod av presentationer av kommunernas arbete, rundvandringar i aktuella stadsdelar samt diskussion kring utmaningar, möjligheter och behov av forskning.

Nästa steg på nationell nivå var anordnandet av en inspirationsdag med efterföljande workshop den 23 och 24 maj. På inspirationsdagen medverkade representanter från Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet, Malmö högskola, KTH, Linköpings universitet och Skolverket. De fokusområden som diskuterades på den efterföljande workshopen var: den regionala nivån, fysisk planering samt olika styrnivåer och "hela staden-perspektivet". Synpunkter som lyftes på workshopen handlade om vikten av att:

- hela staden och hela regionen kommer med i arbetet,
- insatser bör bedrivas som ordinarie verksamhet och inte i projektform,
- uppdrag på olika nivåer och inom olika områden bör synkroniseras,
- lyfta in de sociala aspekterna i översiktsplanering,
- lyfta fram det som fungerar bra,
- öka kunskapen om den designade miljöns påverkan och om flyttmönster,
- regionala aktörer formerar tvärkompetenta och tvärspektoriella nätverk i syfte att utarbeta underlag för politiken nationellt, regionalt och lokalt.

Den nationella samverkan har fungerat väl. Länsstyrelserna har mycket att lära av varandra men också av den kompetens som Boverket har. Länsstyrelserna har även samverkat med Skolverket och BRÅ, framför allt genom att dessa aktörer medverkat på ett antal av de aktiviteter som länsstyrelserna anordnat. SCB har bidragit med statistik.

Insatser på regional nivå - arbetsformer och aktiviteter

Det regionala arbetet i Kronobergs län har utgått från en dialog med representanter för Växjö kommun. Kommunens önskemål var att utmaningarna i det urbana utvecklingsarbetet lyfts i ett länsperspektiv samt att en tydligare koppling görs till forskningen. Länsstyrelsen har valt att lyfta frågorna kring urbant utvecklingsarbete inom ramen för de ordinarie regionala forum som redan finns i länet, bland annat jämställdhetsrådet, integrationsrådet och styrgrupp folkhälsa. Dessa forum har en bred representation från kommuner, näringsliv och intresseorganisationer på beslutande nivå. Tydligt blev att det urbana utvecklingsarbetet aldrig diskuterats i ett regionalt sammanhang tidigare. Frågan har ägts och drivits av Växjö kommun. Länsstyrelsen har också lyft det urbana utvecklingsarbetet i arbetet mot hemlöshet, i tillväxtarbetet, i dialogen med länets planerare och inom arbetet med skydd och beredskap, främst inom sociala risker. Länsstyrelsen deltar också numera i kommunens styrgrupp för urbant utvecklingsarbete, där myndigheten bidrar med sakkompetens och omvärldsbevakning utifrån ett nationellt och regionalt perspektiv samt fångar in behov och föra dem vidare till "rätt" nivå.

Länsstyrelsen i Skåne län träffade de aktuella kommunerna under våren tillsammans med Boverket samt under hösten och vintern tillsammans med Regeringens hemlöshetssamordnare för dialog kring hemlöshet och undanträngning från bostadsmarknaden. Länsstyrelsen har också löpande kontakt med de aktuella kommunerna inom sina övriga uppdrag och arbetar utifrån intentionen att samordna de uppdrag som berör det urbana utvecklingsarbetet. Bland annat lyfts sociala aspekter på översiktsplaneringen och sociala risker i arbetet med i risk- och sårbarhetsanalyser. Frågor kopplade till det urbana utvecklingsarbetet finns också med i ANDT-arbetet och vid beviljande av medel. För att bidra till en positiv utveckling i de aktuella stadsdelarna arbetar Länsstyrelsen med att involvera även andra kommuner i länet. Det råder brist på bostäder, främst hyresrätter, i Skåne och om segregationen ska motverkas, måste flera kommuner engageras. Länsstyrelsen avser därför att träffa samtliga kommuner i länet för en dialog om bostadsmarknaden med särskilt fokus på hemlöshet och flyktingmottagning under 2012 och 2013. Länsstyrelsen följer också Malmökommissionens arbete.

I Stockholms län har samverkansprocesser startats både internt på Länsstyrelsen och mellan de regionala aktörerna. Samverkan med Stockholms stad och Södertälje kommun, där de fyra utpekade stadsdelarna finns, har också utvecklats. Internt har Länsstyrelsen anordnat en hearing för att samla de sakfrågor som tangerar arbetet med urban utveckling. Framför allt framkom beröringspunkter med det som görs inom krisberedskap vad gäller "social oro" samt med uppdragen inom flyktingmottagande och mot hemlöshet. Parallellt med Länsstyrelsens uppdrag fick Stockholms läns landsting genom Tillväxt - miljö och regionplanering (TMR) i uppdrag att arbeta med regionala utmaningar som bidrar till en positiv utveckling i stadsdelar med utbrett utanförskap. Utgångspunkten är strategin "Stärk sammanhållningen" som är en av länets sex utpekade strategier i den regionala utvecklingsplanen (RUF 2010). TMR tog i somras initiativ till en förstudie om hållbar urban utveckling. SWECO Eurofutures AB leder förstudien i samarbete med TMR och Länsstyrelsen och resultatet kommer att presenteras i januari 2013. En central frågeställning i förstudien är hur regionala aktörer kan arbeta med urbant utvecklingsarbete. Som en del i förstudien har intervjuer och ett antal workshopar genomförts. Resultatet har sedan sammanställts och resulterat i ett antal förslag på åtgärder som delats in i: hinder, nya lösningar samt åtgärder som pågår och borde fortsätta. Åtgärdsförslagen har noterats på 200 åtgärdskort som en del i ett urbant spel. Syftet med det urbana spelet är att belysa vikten av samverkan mellan olika verksamhetsområden och styrnivåer i arbetet med urban utveckling. Personerna

som är med i spelet placerar ut sitt åtgärds kort i det sakområde och på den styrnivå där de anser att åtgärden hör hemma. Övriga personer i spelet får därefter ta ställning till hur respektive åtgärd påverkar andra sakområden och styrnivåer.

Även i Västra Götalands län har fokus varit intern samordning av Länsstyrelsens uppdrag samt samverkan på regional nivå och med aktuella kommuner. Internt har myndigheten sedan 2010 arbetat med fem strategiska områden, varav social hållbarhet är ett. I det tvärssektoriella strategiska arbetet samordnas uppdragen inom urban utveckling, sociala risker, hemlöshet, boendefrågor, social hållbarhet i samhällsplaneringen samt mänskliga rättigheter inklusive barns rättigheter och jämställdhet. Besök i de aktuella stadsdelarna genomfördes under våren tillsammans med Boverket och en regional workshop anordnades i oktober med representanter från de tre aktuella kommunerna samt Arbetsmarknadsdepartementet, Skolverket, BRÅ och Boverket. På workshopen tydliggjordes de "glapp" som finns mellan olika sakområden och de olika nivåerna, nationellt, regionalt, delregionalt, kommunalt och på stadsdelsnivå. Länsstyrelsen har också deltagit i planeringen av den forskningsinsats som ska genomföras i Göteborg med stöd av Boverket. Länsstyrelsen har tillsammans med Göteborgs Universitet, Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad startat projekt "KAİROS" (Kunskap och arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer). Projektet som löper mellan 2012 och 2015 har två syften som är nära relaterade till uppdraget inom urban utveckling:

- Att kartlägga och analysera hur globalisering, urbaniseringstakt och kraven på nya former för samhällsstyrning motverkar eller främjar politiska visioner som syftar till att minska klyftor och ojämlikheter och skapa en rättvis och socialt hållbar stadsutveckling.
- Att identifiera förhållningssätt och åtgärder som främjar en mer jämlik och rättvis socialt hållbar stadsutveckling.

Slutsatser av erfarenhets- och kunskapsutbyte

Under året har insikten djupnat om att frågor inom det urbana utvecklingsarbetet måste breddas och lyftas upp på mellankommunal nivå. Arbetet innefattar många politikområden och påverkas av beslut på nationell, regional, lokal och på stadsdelsnivå, men även internationell nivå. Utmaningen är att få aktörer och "sakexperter" att se hur de olika "stuprören" påverkar varandra så att insatser på olika nivåer och inom olika sakområden drar åt samma håll. Kunskapsutbyte och samverkan är viktigt.

Satsningar inom det urbana utvecklingsarbetet har historiskt ofta fokuserat på de enskilda stadsdelarna, vilket inte är ultimatum eftersom frågorna hänger samman med utvecklingen i övriga delar av kommunen och i närliggande kommuner. Ett ensidigt fokus på stadsdelarna kan också leda till ytterligare stigmatisering. Insatser görs också ofta på individnivå, vilket är bra ur en kompensatorisk aspekt. Men om syftet med det urbana utvecklingsarbetet är att minska regionala skillnader och utanförskap, behövs bredare strukturella åtgärder.

Att det mellankommunala och regionala perspektivet är viktigt har bekräftats under året. Länsstyrelsernas uppdrag under 2012 har bidragit till ökade möjligheter att uppmärksamma frågan regionalt. Med den regionala nivån är svårarbetad, den fungerar väl som en arena för samverkan och erfarenhetsutbyte. En utmaning är att hitta incitament och få beslutsmandat på mellankommunal och regional nivå. En annan utmaning är att se hur nationella och regionala mål kan appliceras på kommunal nivå och hur olika nationella mål kan vägas samman.

Uppdraget har visat sig passa väl ihop med Länsstyrelsens samordnande roll på regional nivå både som stöd till enskilda kommuner och genom att utgöra en regional plattform för samverkan och kunskapsspridning. Uppdraget passar också väl in med andra uppdrag Länsstyrelsen har, framför allt inom mänskliga rättigheter, nyanländas etablering, boende, samhällsplanering samt skydd och beredskap och sociala risker. En

utmaning är att uppdraget inte är kopplat till några medel. Det gör att Länsstyrelsens insatser riskerar att bli begränsade.

Under 2012 har många processer och samverkansgrupper startats både på nationell och regional nivå. Den samverkan som skett har varit värdefull. Att bygga upp nätverk för samverkan är en förutsättning för att utveckla kunskaps- och erfarenhetsutbytet, men det är processer som tar tid och kräver långsiktighet. Därför är den aviserade förlängningen av uppdraget positiv.

Tabell 4.1

Bidrag för vilka Länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2012	2011	2010
Boverket: Engångsbidrag ¹⁾	1 695	3 474	16 032
Boverket: Periodiska bidrag totalt ²⁾	589	4 368	11 190
Totalt	2 284	7 842	27 222
<i>varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag respektive år</i>	0	0	652

Källa: Boverkets statistikprogram Svanen.

Kommentarer Tabell 4.1:

1. Engångsbidragen har minskat då bidrag till solvärme avslutades 31 december 2011. Under 2012 betalades endast beviljade stöd 2011 ut.

Stöd som fanns kvar under 2012 för nybeviljade var radonbidrag, stöd till installation av solceller (energimyndigheten) samt investeringsstöd till äldre- och trygghetsbostäder. De senare kan generera relativt stora belopp. Dessa stöd finns även kvar för handläggning under 2013.

2. Stödet för ny- och ombyggnation fasades ut helt 1 januari 2012. Kvar för utbetalning finns endast ett fåtal ärenden som stoppats på grund av ägarbyten eller har utbetalningsperiod över årsskiftet 2011-2012.

Tabell 4.3

Beslut om stöd (antal första beslut)	2012	2011	2010
Reguljära stöd			
Radonbidrag egna hem	41	40	42
Tillfälliga stöd			
Konvertering från direktverkande elvärme ¹⁾	0	29	104
Bidrag till solvärme ²⁾	0	50	49
Investeringsstöd äldre bostäder	1	3	1
Övriga beslut			
Beslut om omprövning	7	12	5
Beslut om avslag/avskrivning ³⁾	5	28	31
Beslut om återkallande ³⁾	23	52	47
Beslut om utbetalning ³⁾	53	180	254
Beslut om omprövning efter utbetalning ⁴⁾	0	1	3

Källa: Boverkets statistikprogram Svanen.

Kommentarer Tabell 4.3:

Bidrag till solceller startade vid halvårsskiftet 2009. 2012 fattades preliminärt beslut i 10 projekt, 2011 i 4 projekt och 2010 i 8 projekt. Nya medel tillskötts 2012 vilket medfört ett ökat antal beviljanden.

1) Stödet upphörde vid årsskiftet 2010/11. Alla preliminära ansökningar färdigbehandlades under 2011.

2) Stödet upphörde 2011-12-31 vad gäller nya projekt. Handläggning av ansökningar om utbetalningar av preliminärt beviljade ärenden fortgår under 2012/13 (ingår nedan under Övriga beslut - Beslut om utbetalning)

3) Antalet Övriga beslut (avslag/avskrivningar, återkallanden samt utbetalningar) har minskat eftersom de tidigare konverteringsstöden (konvertering från direktverkande el samt olja) slutfördes 2010/11.

4) Avser överföring av periodiska bidrag (räntebidrag) till nya fastighetsägare. Bidraget nedtrappades/fasades ut 2011/12.

Naturvård samt miljö- och hälsoskydd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	14,61	14,03	14,93
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	20,80	20,76	21,51
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	25,02	26,42	26,56
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	42 659	37 585	38 208
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	34,62	35,36	35,92
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 641	1 313	1 718
Antal beslutade ärenden	1 641	1 493	1 620
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	45	60	59
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	21 244	24 603	21 087
Varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet, VÄS 555*			
Beslutade tillsynsärenden, (st)	172	237	257
Totala verksamhetskostnader inkl. OH vht 555*, (tkr)	952	1 188	1 097
Kostnad per tillsynsärende, (kr/st)	5 534	5 011	4 269
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 521, Tillstånd och dispenser avseende naturskydd ⁵⁾	64		

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 5*

5) Nöjdindex för verksamhet 521 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 66.

Väsentliga prestationer och resultat

Prestationer generellt

Antalet beslut per årsarbetskraft har ökat mellan 2009 och 2012 från 37 till 46. Detta motsvarar en ökning av arbetsprestationen per årsarbetskraft med totalt 25,6 % eller 8,5 % i snitt per år. En produktivitetsökning med 8,5 % per år ligger i paritet med vad som presteras inom de varuproducerande företagen och överstiger vad som åstadkoms inom privata tjänsteföretag enligt Ekonomifakta.

Länsstyrelsen låg 2011 på andra plats i landet vad gäller produktivitet. Det året nådde Kronoberg 42,9 beslut per handläggare medan Halland låg i topp på 43,6. För 2012 ökar Kronoberg till 46 beslut per handläggare. Snittet i länsstyrelsevärlden låg 2011 på 34 beslut per handläggare.

Enhetskostnaden per beslut ökar något. 2010 kostade ett beslut 23 565 kronor medan kostnaden 2012 ligger på 26 102 kronor. För 2011 presterade Länsstyrelsen i Kronoberg överlägset bäst med 25 174 kronor per beslut. Genomsnittet inom länsstyrelsevärlden var då 36 229 kronor per beslut.

Under 2012 har en satsning genomförts på att avgöra gamla ärenden och därmed har dessa kunnat minskas.

Förutom det som redovisas under de särskilda återrapporteringspunkterna har följande väsentliga resultat presterats inom området:

Skydd av områden

Arbetet med LONA pågår planenligt. Många projekt slutredovisas och Länsstyrelsen granskar, godkänner och betalar ut pengar. Alla gamla LONA-projekt beslutade 2010 och 2011 har registrerats i den nya LONA-databasen har slutförts. Ansökningar för 2013 års LONA-medel har tagits emot och registretas för handläggning 2013.

Översynen av det utvidgade strandskyddet har påbörjat genom att en intern arbetsgrupp bildats. En projektplan har fastställts. En praktikant har gjort en GIS-analys för länets sjöar utifrån befintligt planeringsunderlag. En skrivelse har gått ut till alla länets kommuner med en begäran om synpunkter om:

- vilka sjöar och vattendrag som kommunerna anser kan behöva ett utvidgat strandskydd
- var i kommunerna det finns viktiga strandnära friluftsanläggningar såsom badplatser, campingplatser, vandringsleder etc.

Arbetet med översynen drivs parallellt med Länsstyrelsens projekt om planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Överprövningen av kommunernas lämnade strandskyddsdispenser genomförs så att handläggningstiden som får vara max tre veckor hålls. Länsstyrelsen har under 2012 godkänt 94 % och upphävt 3 % av kommunernas lämnade strandskyddsdispenser. Återstående ärenden är ännu inte avgjorda.

Ärendemängden avseende samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om nedläggning av elkablar som stadigt varit hög sedan stormen Gudrun 2005 har delvis ersatts av samråd om nedläggning av bredbandskablar/fiberkablar. Hanteringen har i viss mån fått en annan karaktär eftersom motparten ofta är en ideell förening istället för ett stort företag. Hanteringen blir på så sätt mer arbetskrävande för Länsstyrelsen. Handläggningstiderna på max sex veckor kan dock hållas.

Länsstyrelsen har under året tillsammans med samtliga länsstyrelser deltagit i en brukarundersökning som berört ärenden inom området tillstånd och dispenser avseende naturskydd (VÅS 521). Motsvarande undersökning gjordes även 2010 för samma verksamhetsområde. Av resultatet framgår att Länsstyrelsen i Kronobergs län har ett nöjdindex på 64 %, vilket ligger på genomsnittet för hela landet. I 10 av 16 frågor har Kronoberg ett bättre eller mycket bättre utfall än genomsnittet för samtliga län. Särskilt positivt är omdömet om ökad kunskap genom kontakt, öppen för dialog, bemötande samt information för att fylla i ansökan. Undersökningen har publicerats på myndighetens webbplats. Länsstyrelsen bedömer att brukarundersökningar är ett viktigt verktyg för förenklings- och kvalitetsarbetet inom myndigheten. Även i tidigare års brukarundersökningar har personalens kompetens och bemötande uppmärksammats. Förbättringspotential finns främst när det gäller nåbarhet samt webbplatsen. Under 2012 har ett strategiska samtal hållits inför bildandet av nationalparken Åsnen. Syftet med det strategiska samtalet är att fortsätta arbetet med planeringen av naturvägledning inom planerad nationalpark d.v.s. hur besökare ska lockas dit, vad som kan visas upp och i vilken form. Mötet inleddes med information och inspiration. Därefter genomfördes workshops inom fyra olika teman. Resultatet blev en lång bruttolista med möjliga framtida aktiviteter inom olika delar av utredningsområdet. I det fortsatta arbetet ska det ske urval och vidareutveckling av dessa.

Skötsel av naturreservat

Länsstyrelsen övertog den 1 januari 2012 naturvårdsförvaltningen av skyddade områden från Skogsstyrelsen. Det innebar att en ny funktion, Sköselfunktionen, bildades. I funktionen ingår verksamheterna med skötsel av skyddad natur, åtgärdsprogram för hotade arter, arbetet med landskapsstrategier samt terrester miljöövervakning. Syftet med övertagandet är att Länsstyrelsen ska få ett helhetsgrepp om ekonomin och de olika verksamheterna som berör skyddade områden och som kan ge samordningsvinster med liknande verksamheter, t.ex. åtgärdsprogram för hotade arter. Skötselåtgärder i en biotop eller för en art kan nu samplaneras i ett landskap, både inom och utanför skyddade områden. Länsövergripande samarbetsprojekt inom skötsel och förvaltning samt inventeringar blir allt vanligare och kommer att underlättas.

Miljöskydd

Antalet beslutade tillsynsärenden har minskat under året. Det beror på att antalet egeninitierade ärenden varit lägre än vanligt samtidigt som konjunkturläget gör att ansökningar inte kommer in i lika stor omfattning som tidigare. Egeninitierade ärenden har minskat på grund av minskade resurser inom funktionen men också på att Kronobergs länsstyrelse haft kvar 14 ärenden för handläggning efter att MPD-prövningarna flyttades över till Kalmar. Dessa ärenden har prioriterats på bekostnad av övriga ärenden samtidigt som funktionen fått neddragningar av personalstyrkan.

Vattenvård

Det har under 2012 varit mycket fokus på dammar och vattenkraftverk som ofta saknar tillstånd till sin verksamhet. Länsstyrelsen arbetar med tillsynen genom regeringsuppdrag 5, genom egna initiativärenden, som innebär att tillsyn ska bedrivas mot utvalda dammar och vattenkraftverk i syfte att åstadkomma miljöförbättrande åtgärder samt genom Miljösamverkan Sverige.

I Örne å i Ljungby kommun har ett vattenkraftverk rivits ut och en ca 600 m lång strömsträcka har återställts. Projektet har tagit mer än tio år att genomföra och nu finns fria vandringsvägar för fisk mellan Bolmen och Unnen och mycket fina miljöer för bl.a. öring.

Eftersom Länsstyrelsen inte längre kan ta ut en avgift för provning i samband med en anmälan, har man under året slutat handlägga strandskyddsdispenser i samband med anmälan om vattenverksamhet.

För att möta nuvarande och kommande behov enligt dammsäkerhetsutredningen har kompetensen gällande dammsäkerhet i länet höjts genom att en av medarbetarna på Länsstyrelsen har genomfört en RIDAS-kurs (RIDAS - kraftföretagens riktlinjer för dammsäkerhet) för dammägare och länsstyrelsepersonal. Kursen har delfinansierats av Svenska Kraftnät inom deras arbete med tillsynsvägledning.

Inom vattenförvaltningen har ÅP30-planen (Länsstyrelsen i Kronobergs läns plan för arbetet med bättre vattenkvalitet 2012) tagits fram för att åskådliggöra hur arbetet med vattenförvaltning kan samordnas inom Länsstyrelsen, bland annat har delar av länets vattendrag karteras för flottledsrensning.

Länsstyrelsen har initierat ett gemensamt projekt för länen i södra Sverige som tagit fram en mall för hur underlagsdokumenten per huvudavrinningsnivå bör utformas. Länsstyrelsen i Kronobergs län är områdesansvarig för huvudavrinningsområdena inom Blekingekustens delområde och har tillsammans med Länsstyrelsen i Blekinge län tagit fram en strategi för hur underlagsdokument ska tas fram för Blekingekustens delområde. Projektet avslutades 2012.

Arbetet med en vattenförsörjningsplan för länet har avslutats under året. Vattenförsörjningsplanen är avsedd att vara ett stöd för kommunerna i deras planeringsarbete.

Inom kalkningsverksamheten har en utvärdering av kalkningen genomförts och med ledning av effektuppföljningen har planen för kalkning justerats i samråd med kommunerna. Vidare har effektuppföljningen anpassats till revideringen av kalkningsplanen. Länsstyrelsen har även genomfört extraprovtagning i mål- och referensvattendrag samt nätprovfisken i 15 sjöar och elprovfisken i 29 målvattendrag på 39 lokaler.

I förebyggande syfte anordnades ett strategiskt samtal om vatten, "Vatten – något vi vill ha lagom av", där olika regionala aktörer bjöds in för att diskutera vattenproblematik och lagstiftningen som berör vatten. Syftet var att öka förståelsen för vattenproblematiken samt om möjligt starta samverkansgrupper för att minska översvämningar inom länet. Ett uppföljningsmöte kommer att arrangeras under 2013.

Återrapportering regleringsbrev

46. Länsstyrelserna ska utveckla och genomföra regionala åtgärdsprogram i bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Arbetet med åtgärdsprogrammen ska översiktligt redovisas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa viktigare insatser inom de miljöpolitiskt prioriterade områdena: klimat, havsmiljö (i berörda län), biologisk mångfald samt giftfri miljö.

I Kronobergs län genomförs det åtgärdsinriktade miljömålsarbetet i form av tre strategier, som tillsammans täcker in de relevanta miljökvalitetsmålen. Arbetet bedrivs i bred samverkan med olika aktörer i länet som kommuner, Regionförbundet södra Småland, näringsliv och intresseföreningar. De tre strategierna är Klimat/Energistrategi, Strategi för det hållbara landskapet samt Hälsa i miljöarbetet.

Klimat- och energistrategin beslutades under 2010. Arbetet med att ta fram åtgärder för det hållbara landskapet startade 2011, och har fortsatt under 2012. I slutet av september har ytterligare förankring skett med länets Samrådsgrupp för naturvård, med syfte att prioritera bland föreslagna åtgärder som ska ingå i åtgärdsprogrammet.

Under 2012 har arbetet med åtgärdsprogrammet för Hälsa i miljöarbetet inletts. I åtgärdsstrategi Hälsa i miljöarbetet ligger fokus på Frisk luft, Giftfri miljö och God bebyggd miljö. I arbetets inledning bjöds berörda aktörer och intressenter in till ett strategiskt samtal som resulterade i ett stort antal förslag till åtgärder. Därefter har ytterligare dialog och förankring skett under Luftvårdsförbundets regionala luftdag i oktober för att prioritera och vidareutveckla åtgärdsförslagen.

Åtgärdsförslag och en beskrivning av arbetet har fortlöpande lagts ut på Länsstyrelsens webbplats, med möjlighet att lämna synpunkter. Åtgärdsprogrammen kommer att skickas ut på remiss för synpunkter från andra aktörer och kommer att färdigställas under 2013.

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa viktigare insatser inom de miljöpolitiskt prioriterade områdena: klimat, havsmiljö (i berörda län), biologisk mångfald samt giftfri miljö.

Klimat

De viktigare insatserna inom klimatområdet redovisas under uppdrag 40.

Biologisk mångfald

Vid sidan om det traditionella arbetet med skydd och vård av områden och arter, som redovisas nedan i uppdrag 50, kan arbetet med en regional landskapsstrategi nämnas.

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en regional landskapsstrategi "Östra Småland" tillsammans med de övriga två smålandslänen. Projektet är ett pilotprojekt som planeras att pågå 2011-2020 och förväntas leda till att andra liknande projekt påbörjas i andra delar av Sverige.

Syftet med landskapsstrategin är att:

- hitta nya arbetssätt där landskapsperspektivet står i fokus och ett antal aktörer såsom myndigheter, kommuner, organisationer, brukare och markägare tillsammans arbetar mot gemensamma mål. Metoderna för detta består i att
- genom skötsel och restaurering återskapa livsmiljöer och ett för arter mer funktionellt landskap med fungerande spridningsvägar och refuger (grön infrastruktur),
- ta fram ett samlat kunskapsunderlag för biologisk mångfald i projektområdet.

Under 2012 har mer än 16 mil kraftledningsgator inventerats på flora och naturmiljöer. Detta som ett led i att skapa ett kunskapsunderlag för kommande åtgärder för att gynna biologisk mångfald som kan användas av projektets samtliga aktörer.

Giftfri miljö

Genom Länsstyrelsens arbete med provning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter ställs krav på hantering och förvaring av drivmedel och övriga kemikalier, vilket minskar påverkan från de objekt som Länsstyrelsen ansvarar för. Länsstyrelsen har under året även arbetat med uppdatering av kontrollprogram för ett antal verksamheter.

Under året har en provning av VEAB:s verksamhet genomförts och kraven i denna provning innebär bland annat en minskad användning av fossilt bränsle och att verksamheten ska undersöka och sanera de markområden som tas i anspråk.

Provningsen av Keycast Ljungby AB ledde till en mycket kort tillståndstid med skärpta villkor vad gäller utsläpp av hälsoskadliga metaller.

Provningsen av Stena Aluminium ledde till att man under 2012 installerade en reningsanläggning som är väsentligt effektivare än den som användes tidigare. Detta bör innebära en betydande minskning av diffus spridning av föroreningar i omgivningen.

Inom arbetet med efterbehandling av förorenade områden har Länsstyrelsen under året handlat upp huvudstudier vid två objekt som drivs av Länsstyrelsen, beviljat bidrag till SGU att utföra en huvudstudie samt påbörjat en upphandling av översiktliga undersökningar vid sju objekt (fem glasbruk, en ytbehandlare och en träimpregnering). En huvudstudie vid ett sågverk (Tingträ) har avslutats.

Projektering och åtgärdsförberedande undersökningar har under året pågått vid Lessebo sågverk som är det objekt som ligger överst på länets 30-lista. Under slutet av 2012 sökte och fick Länsstyrelsen 7 miljoner kronor i bidrag för en delsanering vid Lessebo sågverk.

Projektering och åtgärdsförberedande undersökningar har även utförts för ytbehandlingsanläggningen i Dörarp.

Vad gäller privatfinansierade undersökningar och åtgärder (helt eller delvis) inom arbetet med efterbehandling har en översiktlig undersökning utförts och kompletterats vid ett objekt, en ansvarsutredning har tagits fram inför en kommande åtgärd vid en före detta ytbehandlare samt en sanering har utförts (Eneryda glasbruk).

Två högt prioriterade objekt i länet drivs tillsynsvägen, Södras f.d. sågverk med dopping i Lidhult och Hjortsberga. Under 2012 har åtgärdsförberedande undersökningar och projektering slutförts vid Hjortsberga sågverk och en upphandling av åtgärd påbörjats. Upphandlingen har överklagats och ligger hos Förvaltningsrätten. Under 2012 har ett avtal även tagits fram mellan Södra, Länsstyrelsen och SGU (huvudman) som ska reglera samarbete, ansvar, projektorganisation, kostnader, begreppet avsevärd fördyring etc.

I Lidhult har Länsstyrelsen, i avvaktan på åtgärd, beslutat att ändra den kontinuerliga provtagningen av en brunn i Lidhult, så att flera brunnar omfattas. Provtagningen ska utföras fram till dess att saneringen är utförd.

Alla dessa arbetsinsatser har det gemensamma syftet att leda fram till åtgärder i form av saneringar där man tar bort de förorenade massorna eller andra åtgärder som minskar påverkan från dessa förorenade områden och skapar förutsättningar för en giftfri miljö.

47. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden.

Detta arbete består i att Länsstyrelsen med utgångspunkt från MIFO-inventeringarna och riskklassningarna ställer krav på undersökningar och saneringar i de fall där det finns en ansvarig verksamhetsutövare.

Under 2012 har Länsstyrelsen deltagit och möjliggjort ett stort antal privatfinansierade undersökningar och åtgärder. Åtgärderna har varit helt eller delvis privatfinansierade och här är en redovisning av var och en av åtgärderna.

Pågående tillsynsärenden

En översiktlig undersökning har utförts och kompletterats vid Vida Urshult.

En ansvarsutredning har tagits fram inför en kommande åtgärd vid en före detta ytbehandlare. I ansvarsutredningen har flera nya faktorer belysts som t.ex. hur skäligheten påverkas av villkorsbrott.

En sanering har utförts (Eneryda glasbruk). Objektet hade delat ansvar, där 40 % bekostades av en ansvarig och 60 % av staten.

Två högt prioriterade objekt i länet drivs tillsynsvägen, Södras f.d. sågverk med dopping i Lidhult och Hjortsberga. Fördelningen av kostnadsansvaret har tidigare drivits upp i högsta instans (M 5664-09). I Hjortsberga ska Södra enligt domen stå för 40 % och staten för 60 % av kostnaden.

Under 2012 har åtgärdsförberedande undersökningar och projektering slutförts vid Hjortsberga sågverk och en upphandling av åtgärd påbörjats. Upphandlingen har överklagats och ligger hos Förvaltningsrätten. Huvudman är SGU.

Under året har även ett avtal tagits fram mellan Södra, Länsstyrelsen och SGU som ska reglera samarbete, ansvar, projektorganisation, kostnader, begreppet avsevärd förordring etc. Länsstyrelsen sitter med både i projektgruppen och i beredningsgruppen.

Effekt av tillsynen

För att få en överblick över vad den tillsyn som bedrivs på förorenade områden ger för utslag i privatfinansiering, har Länsstyrelsen gjort en uppskattning av tillförda medel i tillsyn kontra utfallet av investerade privata pengar som följd av vår tillsyn åren 2006-2011. Utfallet visar tydligt att tillsynen ger effekt på den privata finansieringen av undersökning och efterbehandling av förorenade områden. Utan tillsynen hade få, om ens några, av de undersökta projekten blivit utförda. I pengar visar det sig att varje satsad statlig krona ger 1,42 från de privata aktörerna. I denna uträkning har effekten av tillsynsvägledningen gentemot kommunerna och vad den haft för effekt på privatfinansieringen inte tagits med

48. Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljö kvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- *hur arbetet med effektivisering för att förbättra tillsyn och prövning samt underlag för prioriteringar av tillsynen utvecklas, t.ex. genom förändrade rutiner och arbetsmetoder,*
- *tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras, samt*
- *hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional Miljösamverkan i de län där sådana projekt finns/bedrivs.*

Hur arbetet med effektivisering för att förbättra tillsyn och prövning samt underlag för prioriteringar av tillsynen utvecklas, t.ex. genom förändrade rutiner och arbetsmetoder

Rent generellt har Länsstyrelsen tvingats prioritera ner egeninitierad tillsyn under en följd av år. Detta för att kunna hantera flödet av inkommande ärenden. Tillsyn sker dock regelmässigt efter t.ex. anmälningar eller som periodiska besiktningar.

Inom miljöfarlig verksamhet skulle enligt plan ett tillsynsprojekt med fokus på vattendirektiven ha genomförts 2012 med besök på ca 20 verksamheter. Endast hälften av besöken genomfördes under 2012, eftersom de personella resurserna måste fokuseras på att avsluta de återstående prövningarna av tillstånd till miljöfarlig verksamhet. Arbetet fortsätter därför under 2013. För att effektivisera tillsynsbesöken och det efterföljande arbetet, har gemensamt material och checklistor tagits fram.

Tillsynen inom vattenvårdsområdet har under flera år varit nedprioriterad för att kunna sätta resurserna på att hantera inkommande ärenden. Det gäller framförallt den egeninitierade tillsynen. Länsstyrelsen har tagit fram en behovsutredning samt upprättat en tillsynsplan. Prioriteringen har gjorts av ärenden som enskilda, allmänhet och företag är beroende av blir handlagda samt efter störst miljönytta för att bidra till att uppnå god ekologisk status samt de av Riksdag och Regering uppsatta miljökvalitetsmålen. Tillsynsplanen och behovsutredningen behöver revideras.

Aktiv tillsyn över föreskrifter i skyddade områden görs inom Åsnenområdets naturreservat och fågelskyddsområden genom den särskilda tillsynsverksamhet som bedrivs av Skogsstyrelsens tillsynsmän med finansiering från Länsstyrelsen, de tre Åsnenkommunerna samt Åsnens fiskevårdsområdesförening. Verksamheten inrymmer också en stor del kontakter med kanotister och campare i sjön samt med turismentreprenörer i området. Länsstyrelsen bedömer att dessa kontakter har en mycket god effekt på begränsningen av såväl oavsiktliga som medvetna överträdelser av tillträdesförbud inom fågelskyddsområden och förbud mot öppen eldning i terrängen. Under 2012 har fem anmälningar om överträdelser av de speciella ordningsföreskrifter från 1987 som finns inom strandskyddsområdet för Åsnen kommit in till Länsstyrelsen. Föreskrifterna innebär bl.a. förbud att ankra eller förtöja husbåtar eller motordrivna plattformar. Anmälningarna har lett till flera åtalsanmälningar samt prövning av dispenser från förbudet. Länsstyrelsen initierar nu en översyn av föreskrifterna som i dagsläget bedöms vara alltför svårtolkade.

Tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras

Den operativa tillsynen kan utvecklas och förbättras inom; planerad tillsyn på miljöfarliga verksamheter, Sevesotillsyn, planerad tillsyn av undersökning och bearbetning av torvfyndigheter samt tillsyn enligt LAV. Generellt behöver den operativa tillsynen inom hela miljöskyddet förbättras. Tillsynen har varit nedprioriterad under ett antal år, vilket medför att handläggarna behöver uppdatera sig inom de olika ämnesområdena. Insatser behöver också göras för att ta fram rutiner, checklistor och mallar. Dessutom behöver tillsynsmetodiken finslipas för att få till en så effektiv tillsyn som möjligt.

En väsentlig del i tillsynen är kunskapsuppbyggnaden hos handläggarna. Länsstyrelsen behöver kunna erbjuda handläggarna kontinuerlig fortbildning inom ämnesområdet för att kunna bedriva en effektiv och rättssäker tillsyn. Länsstyrelsen behöver även utveckla arbetsmetoder, rutiner och checklistor inom tillsyn av vattenverksamhet samt hur miljökvalitetsnormerna kan tillämpas i tillsynen.

Länsstyrelsen har genom att delta i seminarier, länsstyrelsegemensamma träffar samt genomgång av domar delvis stärkt kunskapen och effektiviteten i tillsynen och vid prövning.

För övriga tillsynsområden inom naturvård är det mycket svårt att upprätthålla en tillsyn ens med den låga ambitionsnivå som sattes i tillsynsplanen för 2012. Inom naturvårdsområdet måste tillsynsresurser i första hand läggas på hantering av klagomål-särenden och i viss mån hantering av anmälningspliktig verksamhet. Det finns således ett uttalat behov av att utveckla och förbättra tillsynen för de objekt inom naturvårdsområdet som kräver återkommande tillsyn (artskyddsobjekt, vilthägn bl.a.) samt efterlevandet av lämnade dispenser och tillstånd (biotopskydd, reservatsföreskrifter, markavvattnings bl.a.).

Tillsynsvägledning har främst skett genom löpande kontakter med kommunernas handläggare.

Hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional Miljösamverkan i de län där sådana projekt finns/bedrivs.

Utvecklingen i Miljösamverkan Sverige har följts och det som har producerats har anammats.

Länsstyrelsen har deltagit i Miljösamverkan Blekinge-Kronobergs planering av tillsynsvägledningen samt i en inspektörsträff, i styrgruppsmöten och årsmöten etc.

För en effektivare tillsyn väljs områden där tillsynen koncentrerats under året. Arbets-sättet gör det effektivt för handläggaren som då får nytta av nyvunnen kunskap som kan tillämpas i övriga ärenden.

Länsstyrelsen har i arbetet med RB57 tagit initiativ till ytterligare tillsynsärenden av mindre vattenkraftverk i syfte att få till stånd miljöförbättrande åtgärder. Totalt har nio kraftverk tillsynats. I detta arbete har kunskapen som erhållits genom ovanstående projekt inom Miljösamverkan Sverige tillämpats i tillsynen.

En handläggare har genomfört en tillsynsutbildning inom Miljösamverkan Sverige om tillsyn över vattenverksamhet.

Två handläggare har deltagit i ett projekt inom Miljösamverkan Sverige angående egenkontroll av mindre kraftverk. Inom projektet har det tagits fram informationsma-terial och instruktioner om vad egenkontrollen kan omfatta. Inom projektet anordna-des även en utbildningsdag för andra länsstyrelser i hur tillsyn av egenkontrollen kan genomföras samt vad den kan omfatta.

50. Länsstyrelserna ska i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård särskilt:

- *skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljökvalitetsmål samt åtagan-den inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog,*
- *fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftsliv-et, samt*
- *se till att naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer.*

- skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljökvalitetsmål samt åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog

Regional landskapsstrategi – länsövergripande samverkan för biologisk mångfald

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en regional landskapsstrategi "Östra Småland" tillsammans med de övriga två smålandslänen. Projektet är ett pilotprojekt som pla-neras att pågå 2011 – 2020 och förväntas leda till att andra liknande projekt påbörjas i andra delar av Sverige.

Syftet med landskapsstrategin är att:

- hitta nya arbetssätt där landskapsperspektivet står i fokus och ett antal aktörer så-som myndigheter, kommuner, organisationer, brukare och markägare tillsammans arbetar mot gemensamma mål,
- genom skötsel och restaurering återskapa livsmiljöer och ett för arter mer funktio-nellt landskap med fungerande spridningsvägar och refuger (grön infrastruktur),
- ta fram ett samlat kunskapsunderlag för biologisk mångfald i projektområdet.

Under 2012 har mer än 16 mil kraftledningsgator inventerats på flora och naturmil-jöer. Detta som ett led i att skapa ett kunskapsunderlag för kommande åtgärder för att gynna biologisk mångfald och som kan användas av projektets samtliga aktörer.

Skydd av områden

Arbetet med att bilda nationalpark Västra Åsnen bedrivs enligt tidsplanen där målet är att invigning ska kunna ske 2015. Projektet drivs genom styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp med representanter från Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, kommunerna och ideella föreningar. Under året har arbetet fokuserat på markägarförhandlingar, information och frågor kring naturvägledning. Markåtkomstarbetet är mycket arbetskrävande eftersom ca 50 fastigheter och 150 sakägare är berörda. Under året har mark- och vattenområden som tillhör 15 av de viktigaste fastigheterna inom utredningsområdet värderats. Förhandlingar pågår med dessa ägare, varav köp av mark och vatten från tre fastigheter har slutförts. Ytterligare kontakter med markägare och värderingar pågår löpande. Parallellt pågår arbetet med att samla ny och gammal kunskap om Åsnenområdet och komma vidare i frågorna kring hur natur och kultur kan visas upp för besökare, s.k. naturvägledning. I detta arbete deltar Centrum för naturvägledning vid SLU. Nationalpark Åsnen ska bli ett pilotfall för hur Sveriges nationalparker enligt det nya varumärket ska vara världsledande inom naturpedagogik. Referensgruppen deltar aktivt i detta arbete och har sammanträtt två gånger under året. Under året har 13 olika föreningar och myndigheter fått besök och information om projektet. Inslag i lokalradio och press har förekommit. En samlingsskrift med befintlig kunskap om sjön Åsnen har gjorts färdig.

Under året har Länsstyrelsen fattat beslut om tre nya reservat, Torne, Hackekvarn och Stocksmyr-Brännan, samt utökat skyddet i naturreservaten Visjön och Vithult. Tre beslut om nybildande eller utökning av naturreservat vann laga kraft, Årshultsmyn, Stenbrohult samt Flymossen. Samtliga områden berör helt eller delvis skogsmark.

Arbete med skydd av vattenrelaterade objekt fick under 2012 bortprioriteras helt till förmån för den löpande verksamheten. Till följd av personalförändringar och medeltilldelning prioriterade Länsstyrelsen att handlägga inkommande ärenden som företag, allmänhet och enskilda var berörda av. Även dessa n prioriterades efter störst miljönytta.

Ett nytt fågelskyddsområde med syfte att skydda fiskgjusen har bildats, Rörö i sjön Bolmen.

Arbetet med att genomföra myrskyddsplanen går framåt genom att kontakter med ett flertal markägare har tagits i några av de områden som ingår i planen för en diskussion om blivande skydd. I ett område, Stocksmyr/Brännan har under året beslut tagits om naturreservat. som ger ett skydd av myrskyddsplanobjektet på 2 200 ha.

Arbetet med skydd av Natura 2000-objekt har under 2012 berört 14 områden, helt eller delvis. Naturvårdsavtal har tecknats för Skäraskog och Bro. Torne, Stocksmyr och Hackekvarn har skyddats som naturreservat. I Vitthults urskog och Tängsjö fly kan nödvändiga skötselåtgärder nu genomföras efter det att beslut och skötselplaner reviderats.

Inom de två Ramsar-områden som finns i länet bedrivs aktivt skyddsarbete. Inom Åsnen-området har två nya naturreservat bildats, Torne bokskog och Hackekvarn. Dessutom pågår arbete med en nationalpark i västra delen av området, ett naturvårdsavtal nära Lidhemssjön och ett naturreservat vid Trässhults kanal. Även om vissa av områdena gäller skydd av enbart skog, betyder detta mycket för fågellivet i själva våtmarken. Inom Tönnersjöheden-Årshultsmyn har beslut som innebär utökning och stärkt skydd inom naturreservatet Årshultsmyn vunnit laga kraft och arbete pågår med naturreservatet Hunnsbergområdet.

Arbetet med att bevara och utveckla naturvärden i odlingslandskapets Natura 2000-områden har utgått från, att i dessa hävdberoende marker är oftast själva brukandet viktigare än det formella skyddet. Därför sker arbetet tillsammans med markägare och eventuell brukare för att hitta en lösning för fortsatt eller återupptagen hävd. Ofta är restaureringsåtgärder eller slåtter arbetsamt och kostsamt, varför markägaren upplåter detta åt Länsstyrelsen genom naturvårdsavtal. Inom länet finns

många Natura 2000-objekt, där ängs- och betesmarker hävdas otillfredställande eller är under igenväxning. För en del av dessa pågår dialogen och arbetet kring att återuppta hävden, medan andra måste påbörjas för att inte naturvärden ska gå förlorade.

Förvaltning av skyddade områden

I december 2011 återkallade Länsstyrelsen Skogsstyrelsens förordnande att vara naturvårdsförvaltare för länets naturreservat, samtliga naturminnen och djur- och växtskyddsområden. Under året har Länsstyrelsen påbörjat uppbyggnaden av en egen förvaltningsorganisation. Bakgrunden till beslutet är att Länsstyrelsen vill ha en helhetsyn på ekonomin och den verksamhet som berör skyddade områden. Berörda verksamheter är skötseln av Natura 2000-områden, uppföljning av biologisk mångfald i skyddade områden samt åtgärder för hotade arter. Länsöverskridande samarbetsprojekt blir allt vanligare och kommer också att underlättas när Länsstyrelsen har det samlade ansvaret.

Under 2012 har Länsstyrelsen anställt två förvaltare och påbörjat kunskapsuppbyggnaden om verksamheten. Länsstyrelsen har genomfört upphandlingar enligt LOU av skötselåtgärder såsom slåtter i odlingslandskapet och bränning av skog. Kontakter och information om förändringen har tagits med tillsynsmän, markägare och entreprenörer. Samtliga avtal med tillsynsmän och arrendatorer har tagits över. Länsstyrelsen har byggt upp kunskap om delar av verksamheten och om de skyddade områdena, bland annat genom kunskapsöverföring från Skogsstyrelsen. Ett samarbetsavtal skrevs för 2012 och samarbetet med kunskapsöverföring kommer att fortsätta under 2013. Fastighetsförvaltningen övergår 2013 till Länsstyrelsen.

Ett av målen under året har varit att inga biologiska värden ska gå förlorade på grund av övertagandet. Odlingslandskapets biotoper har därför prioriterats samt anordningar för friluftslivet i naturreservat som är tätortsnära eller som har många besökare. Detta i enlighet med de nationella miljö kvalitetsmålen preciseringar där friluftslivet särskilt lyfts fram.

Arbetet med det regionala programmet Värna Vårda Visa förankrades och diskuterades på ett möte med Samrådsgruppen för naturvård. Programmets viktigaste inriktning fram till 2015 är att på Länsstyrelsen bygga upp den nya organisationen för skötsel och förvaltning av skyddad natur, samtidigt som de biologiska värdena ska bibehållas.

Ett särskilt projekt påbörjades 2011 för att hindra vildsvinen från att böka upp de mest värdefulla ängarna i länet, samtliga Natura 2000-områden. Projektet har fortsatt under 2012. Bland annat genomförs anpassad stängsling samt dialog med markägarna och jaktlagen om jakten på vildsvin.

Särskilda insatser för friluftslivet har genomförts genom aspekten att göra besökarens vistelse säkrare i våra naturreservat. Skadade träd till följd av flera stormar har fällts utefter stigar och vägar. Funktionsanpassade stigar och rastplatser har underhållits kontinuerligt.

Två naturreservat som gränsar intill varandra invigdes vid samma tillfälle genom offentligt arrangemang och i samarbete med markägarna, hembygdsföreningen, naturskyddsföreningen och ornitologerna. Det är det utökade naturreservatet Marsholm och naturreservatet Vedåsa, båda Natura 2000-områden. Landshövding Kristina Alsér förrättade invigningen. Planeringen av invigningen har skett i nära samarbete med föreningarna och markägarna till naturreservaten. Markägarna var också aktiva under själva invigningsdagen. Biologiskt värdefulla naturtyper och arter enligt EU's naturvårdsdirektiv i skogsmiljöerna kunde upplevas genom guidade turer.

"Life to ad(d)mire"

Länsstyrelsen driver tillsammans med sex andra länsstyrelser LIFE+-projektet "Life to ad(d)mire". Syftet med projektet är att gynna förhållandena för fåglar och andra

våtmarksarter genom att återställa de naturliga grundvattennivåerna samt ta bort igenväxningsvegetation på fem myrar i länet. Projektet är en viktig del i arbetet med att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen; "Myllrande våtmarker" och "Ett rikt växt- och djurliv" samt Sveriges åtaganden inom EU:s habitatdirektiv. Projektet erhåller medel från EU och pågår till och med 2015.

Under 2012 har restaureringsarbetet fortsatt. Igenväxningsvegetation har framgångsrikt tagits bort från fyra myrar. Två diken har lagts igen på den fågelrika Taglamyren. Igenläggningen av diken har skett i samarbete med sakkunnig personal från finska Metsähallitus. Alla åtgärder är därmed utförda i Taglamyren. I samband med återställningsarbetet deltog ett trettiotal inbjudna entreprenörer och länsstyrelsetjänstemän för att ta del av det praktiska arbetet. Föreningar samt andra organisationer har hållits uppdaterade om projektet via referensgruppsmöte. Områdesvisa informationsfoldrar har också producerats.

Eldskäl – ett länsövergripande samarbete

Länsstyrelsen har sedan 2009 tillsammans med fyra andra länsstyrelser drivit projekt Eldskäl med stöd från Naturvårdsverket. Projektet har avslutats under 2012. Syftet var bland annat att höja kunskapsnivån om varför bränning av skog behövs som skötselmetod i skyddade områden och att beskriva vilka biologiska värden, t.ex. hotade arter, som gynnas av brand. Rutindokument och mallar har tagits fram samt och vilka skyddade områden som är lämpliga att bränna har pekats ut. Materialet kan användas av övriga länsstyrelser eller andra intressenter vid naturvårdsbränningar. För att höja kompetensen vid bränning har Länsstyrelsens personal deltagit i utbildningar anordnade av SLU. En kurs hölls i länet. Projektet övergår under 2013 till ett samarbete vid bränning mellan de olika länen.

– fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet,

Artbevarande

Av de Åtgärdsprogram vilka länet har nationellt ansvar för är nu samtliga fastställda eller inlämnade för fastställelse till Naturvårdsverket. Åtgärdsprogrammet för långhorningar i klen ek och hassel har fastställts. Åtgärdsprogrammen för skaftslamkrypa och orangefläckig brunbagge har skickats in för fastställelse.

Under 2012 har åtgärder för hotade arter utförts både i och utanför skyddade områden och i enlighet med Naturvårdsverkets prioriteringslista. Flera år av riktad skötsel i länets bästa lokaler för vityxne, mosippa och fältgentiana har lett till väsentliga populationsökningar eller till att en nedåtgående trend har hejdats. Arbetena är i enlighet med EU's art- och habitatdirektiv och bildar grund för en rapportering enligt artikel 17. Åtgärderna har skett i samråd med markägarna.

I samarbete med Trafikverket har åtgärder i form av grävningsarbeten utförts intill en banvall för att gynna hotade insekter.

Länsstyrelsen i Kronobergs län leder ett internationellt försök, ekveteranisering, i samarbete med Nordens Ark. Effekterna av fem olika sätt att aktivt skada ekar för att få unga ekar att "äldras snabbare" kommer att utvärderas. Naturliga skador som uppstår på äldre ekar, såsom grenbrott, hästgnag och bildande av håligheter, kommer att efterliknas och följas upp under en 25-årsperiod. Syftet med försöket är att ge naturvården kunskap om hur rödlistade arter (insekter, svampar, lavar, fåglar och fladdermöss) knutna till gamla ekar (>200 år) ska kunna räddas i områden med svår framtida brist på gamla ekar. På tolv lokaler i Sverige, en i Norge och tre i England skadades 35 ekar per område under hösten. I Kronobergs län ingår naturreservatet Toftaholm.

Projektet stöds av Naturvårdsverket. I projektet deltar Länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Jönköping, Östergötland, Västmanland och Uppsala, Statens Fastighetsverk, Nordens Ark, Jönköpings och Linköpings kommun, Direktoratet för

Naturförvaltning och NINA i Norge samt the City of London och the National trust i Storbritannien.

Rovdjur

Länsstyrelsen har under året arbetat med åtgärder för att förbereda länet på en ökande rovdjursstam. Bidragshanteringen för rovdjursstängsel har hanterats av Länsstyrelsens landsbygdsenhet. Länsstyrelsen har informerat om lämpliga rovdjursavisande åtgärder vid olika tillfällen då Länsstyrelsen träffat markägar- och jaktorganisationer i andra frågor.

Ett informationsmöte kring rovdjursförebyggande åtgärder riktat direkt till fårägare i det område som fått flest angrepp på tamdjursbesättningar har genomförts tillsammans med de av Länsstyrelsen förordnande besiktningsmännen, Länsstyrelsens landsbygdsenhet och Viltskadecenter. Länsstyrelsens förordnade besiktningsmän och kvalitetssäkrare har föreläst om rovdjursförebyggande åtgärder runt om i länet. Jens Carlsson, rovdjursexpert från Viltskadecenter har utbildat Viltförvaltningsdelegationen.

Bidrag har lämnats till Naturum Huseby för uppbyggnad av en informativ rovdjursutställning. Den sändarförsedda vargtiken som genom skyddsjakt sköts i nov 2011 kommer att finnas monterad på utställningen. Utställningen syftar till att sprida information om den svenska rovdjursförvaltningen och rovdjurspolitiken och utformas i samarbete med Rovdjurscentra i Järvsö och Viltskadecenter. Utställningen utformas så att kunskapen och förståelsen för våra stora rovdjur i Kronoberg ökar bland de som besöker utställningen.

Akutstängsel, elaggregat och lapptyg både för land och vatten har köps in så att Länsstyrelsen kan bli ännu bättre på att stötta tamdjursägarna direkt efter ett eventuellt rovdjursangrepp och förebygga ytterligare angrepp av rovdjur på de tamdjursbesättningar som redan angripits.

En lathund för hantering av situationen, då en varg slår sig ner i länet, har tagits fram av länsstyrelserna i Kronoberg och Östergötlands län på uppdrag av Samverkansrådet i det södra rovdjursförvaltningsområdet. Arbetet bygger på erfarenheterna från 2011 års vargetablering och genomförda skyddsjakter i de båda länen. Avsikten med lathunden är att skapa grunden för en knapptrycksfärdig organisation som kan aktiveras då varg etablerar sig i södra Sverige.

Länsstyrelsens egen rovdjurshandläggare har utbildats till besiktningsman för rovdjursangripna tamdjur på en kurs hållen av Viltskadecenter i Grimsö. Länsstyrelsen har varit värd för en utbildning av besiktningsmän och handläggare i hantering av den nya rovdjursdatabasen ROVBAS där alla rovdjursobservationer i landet läggs in och kvalitetssäkras.

Länsstyrelsens hemsida har löpande uppdaterats vad gäller förekomst av rovdjur, fokus har legat på att snabbt få ut information om kvalitetssäkrade spår, observationer och tamdjursangrepp av varg.

Friluftsliv

Länsstyrelsen har för andra året i rad tagit fram och genomfört ett naturutflyktsprogram i samverkan med regionala och lokala natur-, hembygds- och friluftsföreningar, tre kommuner, Sagomuseet, Kulturparken Småland, Naturum Kronoberg och Skogsstyrelsen. Programmet som helhet syftar till att sätta fokus på det av FN utlysta Biologiska mångfaldens decennium och Naturens år med tema hav och vatten. Ca 80 utflykter samt andra aktiviteter såsom, fototävling, ängsslåtter och invigningar av vandringsleder och naturreservat har genomförts och lockat flera hundra besökare. Vissa av utflykterna var särskilt lämpade för barn och/eller rörelsehindrade. Vissa utflykter vänder sig speciellt till invandrare. Utflykterna gynnar friluftslivet och håller hög kvalitet när det gäller folkbildning.

Kronobergs län är ett av landets fem försöksområden inom projektet "KOMET - Min naturvård", som bedrivs mellan 2010 och 2014. Totalt har ca 90 skogsområden anmälts för skydd i Kronobergs län, varav ca 20 % har inkommit till Länsstyrelsen. Intresseanmälningar tas emot kontinuerligt, och varje område besöks i fält. Två gånger per år samlar myndigheterna alla inkomna anmälningar och väljer gemensamt ut vilka områden som ska prioriteras för skyddsarbete. För att säkerställa uppfyllnaden av miljömålet "Levande skogar" görs områdesurvalet enligt de kriterier som listas i "Strategi för formellt skydd av skog i Kronobergs län" (ISSN 1103-8209, Länsstyrelsens meddelande nr 2007:35, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2006). Under 2012 har 22 områden prioriterats för skydd och processen med att finna en lämplig skyddsform har inletts. Då skyddsprocesserna är jämförelsevis långa, har Länsstyrelsen inte färdigställt några skydd inom Komet under 2012, men flera områden är på god väg att skyddas.

För att marknadsföra projektet har myndigheterna under 2012 anordnat fältdag för förtroendevalda inom markägareorganisationer, informerat på stormöten inom organisationerna och genom att dela ut material på Skogens dag som är ett evenemang som riktar sig till allmänheten. Mäklare som säljer skogsfastigheter har informerats om projektet på en särskild temadag. En ny folder med information om projektet har tagits fram och ett riktat informationsutskick till markägare i Ljungby kommun har planerats och genomförts under slutet av året. Länsstyrelsen har hittills haft huvudansvaret för att bedriva marknadsföring och uppföljning i projektet, eftersom Skogsstyrelsen inte tilldelas medel för detta.

Länsstyrelsens bedömning är att dialogen med intresseanmälda markägare och skogsbrukets företrädare är god, och att arbetssättet fungerar väl för vissa typer av objekt, men att säkerställandet blir kostsamt i förhållande till arealen skyddad mark, då de områden som anmälts är förhållandevis små. Det är svårt att dra några långsiktiga slutsatser av projektet efter så kort genomförandetid. Den stora satsningen på Komet innebär dock att arbetet med redan påbörjade reservatsärenden på enskild mark har fått stå tillbaka kraftigt, vilket kan leda till försämrat förtroende hos markägare och andra berörda.

Den regionala samrådsgruppen för naturvård har träffats en gång under året. De frågor som avhandlades var:

- Framtagandet av ett regionalat program för Värna Vårda Visa.
- Åtgärder för det hållbara landskapet – arbetet med vilka åtgärdsförslag som ska prioriteras och hur dessa kan utvecklas till regionala miljömålsåtgärder med fokus på skogen, odlingslandskapet och våtmarkerna.

Träffen var utformat som en workshop för att garantera att diskussionerna fördes i god dialog med alla olika deltagande organisationer.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

8. verka för att de av riksdagen fastställda miljö kvalitetsmålen uppnås, och svara för regionalt mål- och uppföljningsarbete, stödja kommunerna med underlag för deras miljömålsarbete, verka för att målen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Länsstyrelserna ska i fråga om sitt miljömålsarbete enligt första stycket 8 rapportera till det miljömålsråd som finns inom Naturvårdsverket och samråda med rådet om vilken rapportering som behövs. Förordning (2008:1346)

Länsstyrelsen stöttar kommunerna i deras miljömålsarbete på olika sätt. Länsstyrelsen driver bl.a. ett nätverk för kommunernas miljömålsarbete, Miljömålsnätet, som under året haft tre möten. Syftet med nätverket är att sprida erfarenheter, knyta kontakter och ge information till miljömålsansvariga i kommunerna. En ytterligare insats riktad till

kommunerna har genomförts inom Miljösamverkan Kronoberg-Blekinges handläggartärf för länets miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Där informerade Länsstyrelsen om nya beslutade preciseringar och etappmål och hade en dialog för att lyfta hur kommunerna ser på sin roll i miljömålsarbetet och vilka redskap som efterfrågas.

En informationsinsats som Länsstyrelsen utfört inom ramen för miljömålsarbetet under 2012 är att ta fram en klimatbilaga till Smålandsposten. Huvudtemat var regionalt åtgärdsarbete med koppling till miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, men övriga miljömål belystes också. Klimatbilagan skickades under mars månad ut till merparten av länets hushåll.

Regionala nyheter med miljömålskoppling har regelbundet lyfts fram i Länsstyrelsens digitala nyhetsbrev som kommer ut 10 gånger/år. Regionala miljömålsnyheter sprids även i sociala medier genom miljömålsfunktionens twitterkonto. Under året har merparten av arbetet med nya regionala miljömål genomförts, även om beslutet om nya regionala mål (till år 2020) fattades först den 8 januari 2013.

Uppföljning av hur miljömålsarbetet går i länet har genomförts och redovisats direkt på miljömålsportalen Miljömål.se i november 2012. Vid två tillfällen har även indikatorer på miljömålsportalen uppdaterats i enlighet med anvisningar från RUS (Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet).

Klimatanpassningsuppdraget genomförs genom dialog med berörda verksamheter, både internt på Länsstyrelsen och externt i länet. I november genomförde Länsstyrelsen ett möte för att diskutera det fortsatta klimatanpassningsuppdraget som fokuserar på fördjupade analyser av konsekvenser av klimatförändringar och klimatanpassningsåtgärder inom olika samhällssektorer. Varje månad skickas även Klimatanpassningsnytt ut till 172 mottagare. Klimatanpassningsuppdraget i Kronoberg har även en sida på Facebook och förmedlas via miljömålsfunktionens twitterflöde. Länsstyrelsen deltar även aktivt i länsstyrelsernas nationella nätverk för samordning av klimatanpassningsuppdraget, bland annat som sammankallande till en av nätverkets arbetsgrupper. Utöver det nationella nätverket sker även en bred samverkan med grannlänerna.

Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,02	2,72	2,73
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,62	3,02	3,31
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,28	4,36	4,40
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 752	6 900	7 426
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,48	6,49	6,98
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	98	117	99
Antal beslutade ärenden	85	111	64
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	10	7	4
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	197	195	58

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 45*

Väsentliga prestationer och resultat

Prioriterade områden

Under 2012 har Skydd och beredskap lagt mycket kraft på att starta upp och arbeta med Utvecklingsprocess för regional ledning och samordning tillsammans med polisen, räddningstjänsterna, kommunerna, landstinget, Försvarmakten och SOS Alarm.

Satsningen tar sin utgångspunkt i det metodkoncept för utveckling av ledning och samordning som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tagit fram, men har anpassats dels med hänsyn till det arbete som redan gjorts inom ramen för Krissamverkan Kronoberg och dels till att också omfatta en rejäl satsning på att utveckla samverkan på skadeplats (mellan polis, ambulans och räddningstjänst). Satsningen innehåller både utveckling av kompetens, genom anknytning till forskning, och dialoger och workshops för att arbeta fram gemensamma rutiner. Utvecklingsprocessen omfattar ca 50 personer i länet. Resultaten av arbetet sprids fortlöpande till allt en bredare krets genom nätverksmöten i Krissamverkan Kronoberg där frågan om former för ledning och samordning är central. Utvecklingsprocessen kommer att fortgå även under 2013.

Ett annat prioriterat område har varit kommunikation med allmänheten om risk, kris och egenansvar. Under året har bland annat en webbplats tagits fram under namnet Hesa Fredrik, med information om kris riktad till barn och unga. Samtidigt har en informationsfolder tagits fram riktad till unga vuxna och vuxna med information om vilket ansvar man själv har vid en kris och hur man bör förbereda sig. Projektet har bedrivits i samverkan Länsstyrelsen och länets kommuner, räddningstjänster, Landstinget och Polismyndigheten. Länsstyrelsen har också haft nära samarbete med MSB och Enheten för den enskildes säkerhet i dessa frågor.

Ett tredje prioriterat område under 2012 har varit kompetens i Länsstyrelsens krisledningsorganisation (som också utgör grundorganisation för samverkansstab i länet). Bland annat har kompetensen inom kärnenergiberedskap ökat. Kronobergs län har utsetts till pilotlän av MSB och deltagit i en analys av den regionala behovsbilden för teknik- och metodutveckling för att möjliggöra samverkan mellan olika aktörer avseende lägesbild, kommunikation och informationssamordning.

Återrapportering regleringsbrev

67. Länsstyrelsernas tillsyn av kommunerna inom området skydd mot olyckor syftar till att främja och bedöma kommunernas förmåga att leva upp till nationella mål, verksamhetsmål och särskilda skyldigheter enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Tillsynen ska inriktas så att den kan samordnas med länsstyrelsernas uppföljning av kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 redovisa en sammanfattande bedömning av resultatet av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor.

Liksom tidigare år har tillsynsunderlag från samtliga kommuner rörande lag om skydd mot olyckor (2003:778) LSO samlats in, kontrollerats och sammanställts i samverkan mellan länsstyrelserna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Inga särskilda separata tillsynsbesök har under 2012 gjorts hos någon räddningstjänstkom-mun i Kronobergs län. För ett räddningstjänstförbund har yttrande över förslag till nytt handlingsprogram lämnats.

Dialog om verksamheten i kommunerna förs därutöver löpande efter behov rörande aktuella sakfrågor inom området skydd mot olyckor enskilt med företrädare för olika kommuner, vid regelbundna räddningschefsträffar och aktiviteter som ordnas i olika arbetsgrupper samt vid nätverksträffar inom det regionala samverkansorganet Krissamverkan Kronoberg. Samordningen med tillämpningen av lagen om extraordinära händelser (2006:544) sker främst genom samverkan inom Krissamverkan Kronoberg.

Länsstyrelsens samlade bedömning av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor, är att kommunerna har en godtagbar grundläggande förmåga för räddningsinsatser, som löpande utvecklas i flera avseenden. Detsamma gäller i huvudsak för kommunernas tillsyn och övrigt förebyggande arbete inom området skydd mot

olyckor. Bedömningen är att kommunerna lever upp till de särskilda skyldigheter som preciseras i lagen.

Länsstyrelsen har tidigare redovisat bedömningen att kommunernas anpassning till den "nya" lagstiftningen (LSO) har gått långsamt, att arbetet med att anta nya handlingsprogram för mandatperioden har dragit ut på tiden samt att utvecklingen av programmen i förhållande till kommunens första handlingsprogram i flera fall har varit begränsad. Den bedömningen kvarstår i väsentlig omfattning. Arbetet i kommunerna med att fastställa handlingsprogram för ny mandatperiod tenderar att drar ut långt i tid vilket Länsstyrelsen ser som otillfredsställande.

Länsstyrelsen bedömer fortfarande att flera kommuner saknar tillräckligt underlag och/eller analys för en effektiv anpassning och målstyrning av verksamheten, utifrån lokala behov, till de nationella målen. Länsstyrelsen uppfattar ett generellt behov av att utveckla målstyrningen av verksamheten och kommunernas egenkontroll utifrån målen. Målformuleringarna i kommunernas handlingsprogram är i flera fall mycket allmänna och inte direkt uppföljningsbara.

Ambitionen för samverkan mellan kommuner och andra samverkansparter inom området skydd mot olyckor har varit och är fortfarande god, men samverkan kan fortsätta att utvecklas ytterligare. Gemensam utveckling av planering för mera omfattande regional samordning fungerar väl liksom samverkan vid normalt förekommande operativa insatser. Ett mera omfattande projekt för Utveckling av regional samordning och ledning av operativa insatser pågår för närvarande i länet.

68. För uppföljningen av samhällets krisberedskap ska länsstyrelserna göra en översiktlig regional sammanställning med analys och värdering av de risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner som kommuner och landsting sammanställer enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Uppföljningen ska inriktas så att den kan samordnas med uppföljningen av kommunernas användning av utbetalade medel enligt avtal mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem. Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 dels redovisa den översiktliga regionala sammanställningen, dels redovisa hur stor andel av länets kommuner och landsting som hittills under mandatperioden har lämnat en risk- och sårbarhetsanalys, varvid länsstyrelserna ska värdera kvalitén på kommunernas analyser. En bedömning ska göras av i vilken utsträckning som enskilda kommuner och landsting analyserat och dokumenterat möjliga extraordinära händelser i fredstid, uppskattat deras konsekvenser för verksamheten och värderat sin förmåga att verka vid en sådan händelse.

Under 2011 presenterade länets kommuner och landstinget sina risk- och sårbarhetsanalyser för mandatperioden 2011-2014. Länsstyrelsens sammanvägda bedömning och analys av dessa är att både kommunerna och Landstinget har en god bild av, och kunskap om, de risker och sårbarheter som finns inom det egna verksamhetsområdet. Under september 2012 har länets kommuner presenterat uppföljningarna av de risk- och sårbarhetsanalyser som de lämnade in 2011. Landstingets uppföljning presenterades först i november. Länsstyrelsen gör bedömningen att uppföljningarna håller god kvalitet men att det finns vissa förbättringsområden som bör åtgärdas inför redovisningen i september 2013. Länsstyrelsen anser t.ex. att kopplingen mellan identifierade brister och de åtgärder kommunen vidtar under året bör bli tydligare. Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att också krishanteringsförmågan är god hos såväl kommunerna som Landstinget, med några mindre undantag. Förmågan i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar som God med viss brist. För en synnerligen svår påfrestning som störningar i dricksvattenförsörjningen bedöms förmågan dock som god med viss brist när det gäller krishanteringsförmågan och bristfällig när det gäller förmågan i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar.

Flera kommuner har presenterat sin Plan för hantering av extraordinära händelser för pågående mandatperiod. Länsstyrelsen gör bedömningen att aktörerna har förmåga att hantera extraordinära händelser med stöd av befintliga planer från föregående man-

datperiod samt genom sin medverkan i det länsgemensamma arbetet för att utveckla rutiner och samordning inom ramen för Krissamverkan Kronoberg. Under våren 2013 kommer Länsstyrelsen att följa upp kommunernas arbete med uppgifterna enligt LEH genom kommunvisa uppföljningsbesök.

Kulturmiljö

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,98	1,74	2,14
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,29	3,10	2,49
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	4,43	3,67	3,39
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	10 284	8 754	8 355
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	8,35	8,24	7,85
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	635	620	653
Antal beslutade ärenden	727	573	634
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	11	26	35
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 43*

Väsentliga prestationer och resultat

Primära myndighetsuppgifter

Länsstyrelsens vision är att vara ett föredöme. Kulturmiljöarbetet syftar till att främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Länets Kulturmiljöstrategi 2011-2015, som togs fram i bred samverkan med länets kommuner, Kulturparken Småland AB och Regionförbundet södra Småland, är en gemensam utgångspunkt för samordning av resurser och stöd till dem som genomför det praktiska arbetet i länet.

Länsstyrelsen har prioriterat och arbetat med tillståndsärenden enligt kulturminneslagen och bidrag enligt förordningen till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer liksom tvärsektoriell samverkan kring statliga intressen i samrådsärenden såsom områdeskydd, ledningsdragningar, vindkraft, naturreservat och planärenden enligt Miljöbalken och PBL. Kvalitetssäkringsarbetet "Få mer gjort! Och må bra" har bedrivits sedan 2010 med syfte att stötta medarbetarna med verktyg att skapa rutiner och förbättra arbetsplanering. Arbetet har resulterat i att rimliga handläggningstider kunnat upprätthållas, trots begränsade resurser. I det interna tvärsektoriella utvecklingsarbetet har samrådsrutiner med naturvården prioriterats på grund av målkonflikter i trädvårdsfrågor på kyrkogårdar och i alléer, där både kulturminneslagen och biotopskyddsförordningen berörs. Länsstyrelsen har också fått möjlighet att lämna synpunkter på den nationella vägledningen med riktlinjer för länsstyrelsernas arbete om träd i offentliga miljöer, som tas fram av Naturvårdsverket i samverkan med Riksantikvarieämbetet.

I fornminneshantering har arkeologisk undersökning genomförts i ca 20 ärenden, varav sju för- och slutundersökningar genomförts inför anläggandet av sydvästlänken (kostnadsberäkning till ca 2,8 miljoner). Upphandling av slutundersökningen inför exploatering av ett bostadsområde i Hovshaga i Växjö (kostnadsberäknat till ca 2,6 miljoner) har genomförts med hjälp av kompetens från Skåne län.

I arbetet med att upprätthålla goda relationer med Svenska kyrkan har tidiga kontakter i tillståndprocessen underlättat. En ny vägledning med ansökningsblanketter är framtagen med anledning av de nya föreskrifter som Riksantikvarieämbetet tagit fram för de kyrkliga kulturminnena. Samråd hålls regelbundet med Växjö stift och med läns-

styrelserna i sydlänssamarbetet, i syfte att ensa hanteringen kring den kyrkoantikvariska ersättningen. Frågeställningar av större dignitet som aktualiserats är problem med fuktskador i form av röta och mögel i större nyklassicistiska kyrkor som föranlett diskussioner om kyrkobyggnadernas konstruktion, användning och framtid i exempelvis Öja kyrka, som erhållit en ny golvkonstruktion och Bergs kyrka som stängts av arbetsmiljösäl.

Vård, information och tillgängliggörande

En ny fördelningsmodell för bidrag i treårsplaner är framtagen av Riksantikvarieämbetet och i samverkan med länen, som bl.a. syftar till en mer långsiktig planering av bidragshanteringen för länsstyrelserna och mer rationell administrativ hantering för Riksantikvarieämbetet. I samverkan med Kulturparken Småland AB, Regionförbundet södra Småland och Kronobergs läns hembygdsförbund har Länsstyrelsen tagit fram länets treårsplan och en kulturmiljöprofil. En ny vägledning för ansökan om byggnadsvårdsbidrag har tagits fram för att underlätta för dem som söker bidrag.

Inom länets enda Kulturresevat komminsterbostället Råshult har skötselplanen reviderats och avtalen för skötseln av trädgårdar och landskap omförhandlats under hösten 2012 med målsättningen att lämna ett årligt skötselbidrag fr.o.m. 2013. Skötselbidragets utformning har dock inte kunnat slutföras mot bakgrund av att Riksantikvarieämbetet varit tveksamma till ett bidragsbeslut.

Länsstyrelsen har prioriterat vårdsinsatser inom fornvården med 370 vårdlokaler och inom kulturlandskapsvården med ängsfruktodlingsavtal. I denna strävan ingår att med ett mångfaldsperspektiv lyfta fram kulturhistoriska objekt som är intressanta och representativa för länet och som inte enbart tillhör de traditionella fornvårdsobjekten. I vården av bebyggelse har några få fastighetsägare har erhållit merparten av bidragsmedlen genom årens lopp. Ambitionen har varit att öka spridningen till fler fastighetsägare med vårdbehov genom att prioritera vård- och underhållsplaner och informationsskrifter om länets skyddade anläggningar framför vårdinsatser. Genom informationsinsatser om kulturmiljöer skapas förutsättningar för nyfikenhet och att fler kan ta del av vårt kulturarv samtidigt som kunskapen om kulturmiljöer blir känd och därigenom kan beaktas i användandet och i en hållbar samhällsplanering.

Länsstyrelsen har medverkat i kampanjen kring Tysta kulturarv inom ramen för Kalejdoskop. Kampanjen har förmedlats via Länsstyrelsens hemsida. Ett fåtal bidragsansökningar inkom. Länsstyrelsen deltar med en artikel i den gemensamma boken inom ramen för projektet och planerar framöver att arbeta vidare med att få in mångfaldsfrågorna i den ordinarie verksamheten.

I den nya bidragsförordningen finns numer möjlighet att stötta och uppmuntra tillgänglighetsåtgärder för att främja användandet av kulturarvet. Genom exempelvis en tillgänglighetsanpassning av Ryssby garveri, Ljungby kommun, har en kulturhistorisk byggnad, som tidigare haft begränsad användning, öppnats upp för allmänheten samtidigt som de kulturhistoriska värdena och spåren från garverirörelsens tid beaktats.

Strategiska samtal på Residenset

Kulturmiljö har i strategiska samtal hos landshövdingen samlat länets aktörer med företag, kommuner och organisationer i aktuella frågeställningar för att diskutera kulturmiljön som en resurs i samhällsutvecklingen. Vid varje tillfälle har 50-80 personer medverkat.

I samtalet kring Förenkla för företag var syftet att informera om såväl Länsstyrelsens nationella samordningsuppdrag som det regionala förenklaprojektet och ge företagen möjligheter att påverka och att säkerställa företagarperspektivet i den fortsatta processen. Kulturmiljö deltar aktivt med förenklingsåtgärder med målsättningen att upprätthålla rimliga handläggningstider inom fornminneshanteringen. I maj lanserades Kronobergs läns reviderade och digitala kulturmiljöprogram. Det nya informations-

landskapet innebär utmaningar och Länsstyrelsens prototyp till en mobilapp presenterades, som en möjlighet att sprida kulturmiljöinformation på ett nytt sätt för att nå fler målgrupper. Riksantikvarieämbetet medverkade med information om landskapskonventionen och dess möjlighet att aktivera landskapets innehåll. I september samlades länet aktörer kring möjligheterna med landsbygdens kulturmiljöer av riksintresse, som inspiration och grundstomme till företagande inom besöks- och turismnäringen. Arbetet med serienomineringen av uppkomsten av vetenskapen systematisk biologi som världsarv fortgår. Den japanske ambassadören besökte Råshult under våren. Ett strategiskt samtal hölls i juni. Med anledningen av att de övriga ländernas medverkan har försenats har huvudmännen för projektet godkänt en reviderad projektplan och nomineringen beräknas bli antagen som världsarv av UNESCO tidigast 2015.

Återrapportering regleringsbrev

69. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur man verkar för att förnya och utveckla kulturmiljöarbetet. Länsstyrelsen ska också redovisa exempel på och kommentera hur samverkan, t.ex. med statliga myndigheter och kommuner, sker inom kulturmiljöarbetet samt hur samverkan har utvecklats.

Utvecklad samverkan mellan länsstyrelserna och med Riksantikvarieämbetet
Länsstyrelsen har deltagit i det samarbete om kulturmiljöarbetet som skett inom länsgrupp Syd. Detta har inneburit gemensamma insatser inom områdena tillsyn och riksintressen samt samverkan kring satsningar i treårsplaner för bidrag. Fyra nya arbetsgrupper är tillsatta under 2012 med syfte att ensa hanteringen av skogsbruksärenden, arkeologiskt handlingsprogram, vindkraftsfrågor och kyrkoantikvarisk ersättning.

Ett pilotprojekt kring tillsyn har genomförts under 2012. Det omfattar tillsyn enligt kulturminneslagen av fornlämningar i skogsmark i samband med skogsbruksärenden (10 ärenden/län) och kyrkliga inventarier (5 kyrkor/län). Ett seminarium om erfarenheterna av tillsynsinsatserna har hållits i Växjö. Resultatet visar bland annat att skillnader i ärendehantering mellan länen påverkar efterlevnaden av beslut och skadefrekvensen på fornlämningar. Kyrkliga inventarier vårdas och förvaras överlag väl. Tillsynen av skogsbruksärenden har i allmänhet genomförts utan närvaro av markägare, medan närvaron av och dialogen med företrädare för Svenska kyrkan varit av stor betydelse. Den har också gjort avtryck i församlingens eller pastoratets hantering i övriga kyrkor. Tillsynsinsatserna har haft positiva effekter, och internt har en modell för tillsyn tagits fram som är tillämpbar i hela landet. En landsomfattande tillsynsinsats planeras därför i samverkan med övriga län under år 2013. Flera län överväger även att genomföra tillsyn under en tillsynsvecka tillsammans med övriga verksamhetsområden inom Länsstyrelsen, vilket Skåne län gjort under år 2012. Effekten externt har varit en samlad bild utåt av Länsstyrelsens uppdrag och medial uppmärksamhet.

Beträffande revidering och fördjupning av länens riksintressen har länen arbetat med olika metoder. Ett gemensamt tvådagarsseminarium har hållits i Växjö den 9-10 maj i samverkan med Riksantikvarieämbetet. Vid seminariet deltog även planerare från kommunerna. Syftet med seminariet var att lyfta frågan om tillämpningen av riksintressesystemet där flera aktuella exempel med exploateringstryck presenterades från länen.

Länsstyrelserna inom länsgrupp Syd konstaterar gemensamt att samarbetet har inneburit betydande utvecklingsinsatser inom bland annat tillsynsarbetet, vilket på sikt kommer att bidra till en ensad ärendehantering. För ensade ärendeprocesser är det avgörande att funktionerna för diarieföring, tidredovisning, rapportering och uppföljning är genomtänkta och koordinerade. Det IT-projekt som bedrivs inom den nationella länsstyrelsesamverkan har stor betydelse för hur dessa funktioner kan utvecklas. Länsstyrelserna i länsgrupp Syd har sett det som prioriterat att med utgångspunkt i sakansvaret medverka både i detta projekt och i andra insatser som hanterar dessa frågor (P4, LISA, utveckling av VÄS-koder, brukarundersökningen, förenkla för företag).

Länsstyrelsen har via länsgruppssamordnaren varit företräd i det för Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna gemensamma programrådet. Rådet har under året koncentrerat sina utvecklingsinsatser till riksintressen, tillsyn, IT och Kulturarvslöft.

Utvecklad samverkan med regionala aktörer och förnyelse av kulturmiljöarbetet

Utöver samverkan inom länsgruppen har Länsstyrelsen genomfört olika andra insatser för att förnya och utveckla kulturmiljöarbetet.

Länsstyrelsen har under året medverkat i det länsstyrelsegemensamma arbetet med kunskapsuppbyggnad kring kulturmiljöer vid vattendrag inför åtgärder inom ramen för vattenförvaltningsarbetet. Länsstyrelsen har nyttjat medel för kunskapsunderlag och genomfört en inventering av virkesflottningens lämningar. Kronobergs län har ett förhållandevis gott kunskapsunderlag om kulturmiljöer vid vattendrag, men tidigare års kunskapssammanställningar har visat på en kunskapslucka för just lämningar efter flottningen. Resultatet är tillgängligt via Länsstyrelsens hemsida. Inventeringsmodellen är även tillämpbar i andra län. Projektet har genomförts i samverkan med Länsstyrelserna i Västerhavets och Södra Östersjöns vattendistrikt med bl.a. ett gemensamt seminarium i länet kring flottningsslämningar under hösten. Länsstyrelsen har även deltagit vid seminarier i Västerås, Eksjö och Alvesta.

Medel till kunskapsunderlag har även nyttjats till revideringen och digitaliseringen av länets kulturmiljöprogram liksom utvärdering och fortsatt översyn av länets kulturmiljöer av riksintresse, i bred samverkan med länet kommuner, Kulturparken Småland AB och Regionförbundet södra Småland. Revideringen av kulturmiljöprogrammet har resulterat i en uppdaterad version av de 143 utpekade områden med delvis ny utformning men framförallt ökad tillgänglighet via Länsstyrelsens hemsida. Varje kommun har besökts för förankring och dialog hos tjänstemän och kommunstyrelsernas arbetsutskott. Mottagandet har varit genomgående positivt och den pedagogiska kraften i besöken har varit uppenbar. Effekten är att länet erhållit ett aktualiserat länstäckande och lättillgängligt kunskapsmaterial, som därmed möjliggör att kulturmiljövärden kan tas tillvara i samhällsplaneringen. Riksintressearbetet har bedrivits enligt en vidareutvecklad dialogmetod, som Länsstyrelsen tog fram år 2008. I metoden ligger fokus på att tydliggöra riksintressets värden, att utforma riktlinjer för framtida hantering och kommunicera med respektive kommuns politiker och tjänstemän. Prioriteringsordningen har tagits fram efter intervjuundersökningar med planerare hos respektive kommunen. I kommundialogerna har förutom länsantikvarierna även länsråd och länsarkitekt deltagit. Diskussioner, möten och seminarier har gett ett mycket gott resultat även i kommuner där inga fördjupningar har gjorts. Effekterna är att dialogmetoden tillsammans med framtagna fördjupade beskrivningar bedöms ha tydliggjort värdena och stärkt dialogen med kommunerna.

Skogens kulturarv – fokus på fossil åker ingår i den kampanj om fossil åker som Länsstyrelsen initierat och bedriver, där framtagande av informationsbroschyr, genomförande av vetenskapligt seminarium och kunskapsuppbyggnad samt kursverksamhet och informationsspridning ingår. Länets vanligaste fornlämning är fossil åker, som ofta är omfattande i storlek och därför upplevs som ett hinder i skogsbruket. Kunskapsnivån kring fossil åker är begränsad hos både skogsägare och de som utför skogliga åtgärder. En informationsskrift om fossil åkermark har därför inledningsvis tagits fram i samarbete med Länsstyrelsen i Jönköpings län och med Skogsstyrelsen. Den är distribuerad till samtliga markägare i de båda länen och delas ut vid kurstillfällen till yrkesverksamma i skogsbruket. Under 2012 har Länsstyrelsen beviljats Leaderstöd för att genomföra ett informationsprojekt i samverkan med Länsstyrelsen i Jönköpings län, Skogsstyrelsen och skogsnäringen, där deltagande organisationer är Sveaskog, Sydved, Södra, LRF och VIDA. En effekt är bättre samverkan mellan myndigheter och skogsnäring. Ett led i projektet är också att arbeta för en bättre samsyn mellan länsstyrelserna kring hanteringen av fornlämningar i skogsbruket, där även Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen deltagit. Målsättningen är att öka kunskapen om fossil åker och

hur skogligt arbete kan bedrivas praktiskt samtidigt som kulturmiljövården tillvaratas. Projektet omfattar både entreprenörer, skogliga tjänstemän, skogsägare och handläggare på myndigheter som hanterar frågorna. Ambitionen är att genom kontakter över yrkesgränserna öka förståelsen mellan alla inblandade parter. Projektet pågår till och med april 2013 men arbetet inriktas mot att i samverkan med övriga aktörer hitta en permanent plattform för kompetensutveckling. Förväntade effekter är att skador på kulturmiljöer i skogsbruket minskar.

Försöksprojektet FURA startades under år 2009 i samarbete mellan Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och länsstyrelserna i Kronoberg, Jämtland och Västra Götaland. Projektet avslutades under 2012. Syftet har varit att förenkla processen kring tillståndsgivning när förnygringsavverkningar berör fasta fornlämningar. I projektet har prövats att ersätta Länsstyrelsens beslut med rådgivning från Skogsstyrelsen, vilket inneburit att sökanden endast behövt ha kontakt med en myndighet. Detta har även förenklat delar av Länsstyrelsens handläggning av skogsärenden. Projektet har omfattat den västra delen av Kronoberg, d v s Markaryds, Älmhult, Ljungby och Alvesta kommuner. Under år 2012 handlade Länsstyrelsen 68 ärenden enligt FURA-modellen och 153 ärenden med ordinära beslut. Under år 2013 kommer projektet att utvärderas i form av en mindre intervjuundersökning. En utvärderingsrapport är planerad till hösten 2013 och Länsstyrelsen får därefter tillsammans med övriga inom projektet ta ställning till om metoderna i FURA-projektet ska införas i den ordinarie verksamheten.

Våren 2012 erhöll landshövdingarna i Kalmar och Kronobergs län ett gemensamt uppdrag, att för regeringens räkning i samverkan med lokala och nationella aktörer genomföra insatser för industriell utveckling och stärkt besöksnäring i Glasriket. Länsstyrelsen i Kronoberg utsågs till samordnare för uppdraget. Arbetet ska vila på tre ben - industrin, besöksnäringen och kulturarvet. Glasriket är en betydande besöksdestination med ca 1,5 miljoner besökare varje år inom Emmaboda, Nybro, Lessebo och Uppvidinge kommuner. Glasindustrin i regionen har på senare år drabbats av ett antal varsel med uppsägningar som följd. Glastillverkningen är en förutsättning för besöksnäringen i Glasriket och insatser för att stärka den industriella utvecklingen liksom att arbeta med fortsatt destinationsutveckling är viktiga delar för den lokala och regionala tillväxten i berörda kommuner och län. Kulturmiljö har bjudits in som partner och aktivt deltagit i framtagandet av en förstudie, som syftar till att skapa en gemensam grund med åtgärdsförslag för det fortsatta arbetet. Genom kulturmiljös medverkan bygger inriktningen i det fortsatta arbetet även på bevarande, vård och utveckling av kulturmiljöer. I samarbete med Kalmar län planeras därav en satsning på Glasrikets kulturmiljöer under åren 2013-2015. Effekten av samverkan är att Glasrikets kulturmiljöer ses som en resurs och möjlighet i bygdens utveckling.

Tabell 5.1

Länsfakta kulturmiljö	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	34 536	34 418	33 170
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	36	35	35
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	91	91	91
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	34	34	34
<i>yta (ha)</i>	161 650	161 650	161 650
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	46,4	46,4	46,4
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	87,5	87,5	87,5

Källa: RAÄ:s databaser FMIS och bebyggelseregistret.

Kommentarer Tabell 5.1:

Antalet registrerade fornlämningar har enligt FMIS (Riksantikvarieämbetets forminnesinformationssystem) ökat med 118 poster i Kronobergs län. Orsaken till ökningen är främst arkeologiska utredningar enligt 2 kap 11 § KML samt arkeologiska inventeringar som genomförts i samband med vindkraftsetableringar.

Länsstyrelsen har under 2012 förklarat en ny anläggning som byggnadsminne enligt 3 kap KML. Ambitionen är att förklara minst en byggnad om året som byggnadsminne.

I länets åtta kommuner finns ingen kommunantikvarie anställd. Läns museet Kulturparken Småland AB erbjuder kommunerna kulturmiljökompetens i viss omfattning. Det regionala kulturmiljöprogrammet från 1981, som omfattar 143 utpekade bevarandehöjningsområden, har under åren 2011-2012 reviderats och digitaliserats av Länsstyrelsen samtidigt som ett urval av länets riksintressen fördjupats. Arbetet har bedrivits i samarbete med länets kommuner, Kulturparken Småland AB och Regionförbundet södra Småland. Kunskapsläget har avsevärt förbättrats och ger goda förutsättningar för att kommunerna ska kunna aktualisera och revidera sina bevarandeprogram och att kulturmiljövärdena tas till vara i den kommunala planeringen.

Tabell 5.2

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	7 174	8 677	7 310

Källa: Bidragsbeslut från RAÄ och RAÄ:s databas KÄLLA samt internt underlag.

Kommentarer Tabell 5.2

Kulturmiljöanslagets storlek har minskat. Minskningen beror bl.a. på att Länsstyrelsen tilldelades mindre medel från Riksantikvarieämbetet till att ta fram kunskapsunderlag. Två projekt genomfördes trots detta det under året – riksintresset fördjupning och flodtätninginventering.

Folkhälsa

VOLYMER OCH PRESTATIONER	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,28	0,90	0,82
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,25	1,10	2,12
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,79	1,52	2,14
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	3 656	3 135	3 576
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,97	2,95	3,36
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	48	40	48
Antal beslutade ärenden	33	41	36
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	2	13
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	8 001	8 022	1 725

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 70*

Väsentliga prestationer och resultat

Strategiskt folkhälsoarbete

Länsgemensam folkhälsopolicy

Inom Länsstyrelsens verksamhet sker en rad insatser som har betydelse för folkhälsans utveckling. Arbetet med en länsgemensam folkhälsopolicy har fortsatt under 2012.

I april slutförde projektledningsgruppen sitt arbete och överlämnade ett förslag till styrgruppen. Under sommaren skickades förslaget ut på remiss till samtliga berörda aktörer i länet (Landstinget Kronoberg, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Regionförbundet södra Småland och länets 8 kommuner). Efter en mindre revidering gick förslaget ut för beslut i september månad och i december hade samtliga aktörer antagit policyn. En första presentation gjordes vid Regionförbundets evenemang Mötesplats södra

Småland den 12 december. Under våren 2013 kommer policyn att formges och därefter lanseras bredare. En arbetsordning för det fortsatta länsgemensamma folkhälsoarbetet har tagits fram. De nya grupperingarna formuleras och arbetet med en länsgemensam handlingsplan för målområdet "barn och unga" kommer att startas upp under våren 2013. Livsstil Kronobergs handlingsplan inom ANDT ingår som en del i folkhälsopolicyn, som prioriterar två av folkhälsans målområden; målområde 3 "barn och unga" samt målområde 11 "alkohol, narkotika, dopning, tobak".

Livsstil Kronoberg och ANDT-arbetet

Under året har också arbetet inom ramen för Livsstil Kronoberg, ett regionalt nätverk med inriktning på ANDT- och brottsförebyggande frågor, intensifierats. Livsstil Kronoberg har som organisation nu existerat i 30 år, vilket visar på en tyngd i nätverket men också frågornas betydelse i länet. Samverkan inom det regionala ANDT-arbetet sker inom ramen för Livsstil Kronoberg, där länspolismästaren, landstingsdirektören, landshövdingen och regiondirektören fungerar som ledningsgrupp. Under 2012 har arbetet inom Livsstil Kronoberg fördjupats allt mer. Detta tack vare den regionala handlingsplanen ANDT som nu är färdigställd. Handlingsplanen anger konkreta regionala samverkansinsatser, som gemensamt har prioriterats av kommuner, regionala aktörer och intresseorganisationer i länet. Aktiviteterna har utgått från målformuleringen i den nationella ANDT-strategin men också från det årliga åtgärdsprogrammet ANDT. Inom ramen för Livsstil Kronoberg har nätverksträffar med kommunala ANDT-samordnare/folkhälsosamordnare och kontaktpersoner hållits. Samordnarna har främst arbetat med att ta fram en regional handlingsplan för ANDT samt folkhälsopolicyn.

Mångfaldscertifiering av Länsstyrelsen

Svårigheter för ekonomiskt svaga grupper att få en lämplig bostad är exempel på ett område med betydelse för folkhälsan som Länsstyrelsen under året lyft i olika sammanhang. Däribland inom integrationsarbetet. I detta innefattas också en särskild redovisning av hemlöshetsuppdraget och uppdraget urbant utvecklingsarbete.

I Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter och i strävan att bli mångfaldscertifierade ingår folkhälsoperspektivet på olika sätt. Länsstyrelsen har under året arbetat inom ramen för ett ESF-projekt "mångfaldscertifiering", där utvecklingsområdena berör det externa och det interna arbetet. (se redovisning länsstyrelseinstruktion 5 § mänskliga rättigheter)

Psykisk ohälsa - suicidprevention

Samverkan inom psykisk ohälsa sker till stora delar tillsammans med Landstinget Kronoberg, men främst inom Livsstil Kronoberg och i folkhälsopolicyn. Under året har suicidprevention lyfts som främsta utvecklingsområdet. I detta arbete ingår Kris-samverkan Kronoberg, som är ett regionalt nätverk inom verksamheten Skydd och beredskap. Under året har arbetet resulterat i att identifiera behov av utbildning och förutsättningar för att uppfylla behoven i länet. Arbetet inom området suicidprevention kommer att utvecklas under 2013, med gemensamma utbildningsinsatser främst gentemot hälso- och sjukvårdspersonal, räddningstjänsten, polisen, socialtjänstens personal, skolpersonal, m.fl. En debattartikel, underskriven av bland andra landshövdingen skickades in på World Suicide Prevention Day, och publicerades i Kronobergs läns största dagstidning.

Alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT)

Handlingsplan för ANDT

Arbetet kring ANDT-samordning redovisas separat till Statens Folkhälsoinstitut (FHI). Samordningsfunktionen har under året främst varit inriktad på att slutföra arbetet med den regionala handlingsplanen för ANDT, som ska gälla till och med år 2015. Handlingsplanen utgår från den nationella strategin och den folkhälsopolicy som arbetas

fram i länet. Handlingsplanen anger konkreta mål, insatser, indikatorer samt ansvarsfördelning. Planen har arbetats fram i samverkan med regionala myndigheter, kommunerna i länet samt intresseorganisationer och kommer under 2013 att implementeras i kommunerna.

Småkommunsatsning

Elva mindre kommuner i Kronoberg och Kalmar län deltar i småkommunsatsningen som syftar till att stärka de mindre kommunernas preventiva arbete med ANDT frågor. Arbetet utgår från regeringens samlade ANDT strategi. Linneuniversitetet har kartlagt kommunernas arbete både vad gäller uppföljningsindikatorer och deras förutsättningar inför framtida satsningar (Community readiness). Under 2012 har Länsstyrelsen genomfört en Kick off för arbetet (30 augusti), en alkoholhandläggartutbildning samt en utbildningsdag för politiker och tjänstemän på kommunerna i alkohollagen.

Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT)

Under året har Länsstyrelsen i Kronobergs län deltagit i en nationell hearing angående SMADIT. Kronoberg fick presentera sitt arbete, som ses som ett föredöme bland en rad aktörer. Länsstyrelsen är samordningsansvarig för SMADIT och kallar till träffar med den regionala arbetsgruppen tre gånger per år. Länsstyrelsen ser också till att statistik följs efter den nationellt framtagna mallen, som polisen, socialtjänsten och Navet (Landstingets öppenvårdsmottagning) fyller i.

100 % Ren Träning Kronoberg 2012

Besök och kontakt med träningsanläggningar

100 % Ren Träning Kronoberg deltar i det nationella utvecklingsarbetet inom PRODIS (PreventiOn av Dopning I Sverige), som syftar till att ta fram ett metodstöd till dopningsförebyggande arbete på träningsanläggningar/gym. (www.prodis.se). 100 % Ren Träning inledde sitt arbete 2012 med att ta kontakt med gym/träningsanläggningar och samla dem för att informera om det dopingförebyggande arbete som bedrivs och i ska i framtiden fortsätta att bedrivas i Kronobergs län. Projektet har anordnat två träffar där träningsanläggningar, Polis, Smålandsidrott och Landsting varit inbjudna. Dessa möten har fungerat som informationsspridning samt utveckling av det pågående arbetet inom 100 % Ren Träning Kronoberg. Projektledaren har även stöttat gym i deras process att ta fram egna policy- och handlingsplaner för det dopingförebyggande arbetet.

Dopingutbildning för träningspersonal

Två gånger under 2012 har 100 % Ren Träning Kronoberg erbjudit träningsanläggningarna i Kronobergs län möjlighet att delta på dopingutbildning för träningspersonal. Första tillfället i Kalmar den 19 juni och andra tillfället 1 respektive 6 oktober (fördelad på två dagar) i Växjö. Till Kalmar kom 9 deltagare från Kronoberg och vid den senare utbildningen i Växjö deltog 16 personer från länet. Utbildningen består av följande block:

- Information om 100 % Ren Träning Kronoberg
- Anabola, androgena steroider
- Vad säger lagen?
- Policy och handlingsplan
- Kost & Kosttillskott
- Motiverande samtal

Under året har projektet deltagit i olika aktiviteter med anknytning till dopingförebyggande arbete. Här kan särskilt nämnas:

- Karl-Oskardagarna, stadsfest, samarrangemang med Smålandsidrotten
- Temakvällar på Linnéuniversitetets träningsanläggningar

- Konferens Drogfokus i Norrköping
- Föreläsningar i länet om doping med Tommy Morberg
- Utbildning av ordningsvakter
- Dopingutbildning för personal vid träningsanläggningar

Strategiskt samtal om nätdroger

Under hösten 2011 samverkade Navet, Polisen, Länsstyrelsen och kommunerna i Kronobergs län kring en föreläsning och workshop om ungdomar och droger. Totalt tog 268 personer i länet del av utbildningsmaterialet. För att säkerställa interaktion och dialog fick deltagarna möjlighet att under föreläsningens gång, gruppvis samtala om aktuella frågeställningar beträffande ungdomar och droger. Den 29 februari 2012 bjöd landshövding Kristina Alsér in till ett strategiskt samtal på Residenset i Växjö i syfte att återge resultatet från höstens workshops, men också för att engagera länets professionella aktörer i den fortsatta processen. Det strategiska samtalet syftade till att lägga grunden för det fortsatta arbetet i länet, som också naturligt kopplas till den regionala handlingsplanen ANDT.

Samverkan med länsstyrelserna i sydlänen samt nationellt

Inom ANDT-samordningen fortgår samarbetet mellan Kronoberg, Kalmar, Halland, Jönköping och Östergötlands län. Träffar har genomförts vid tre tillfällen under året och syftar till erfarenhetsutbyte och samordning av gemensamma insatser.

Länsstyrelserna har gemensamt deltagit med en utställningsmonter under konferensen Drogfokus i Norrköping. Under året har också ett utvecklingsprojekt initierats, som samtliga länsstyrelser deltar i. Projektet syftar till att kvalitetssäkra ANDT-samordningsfunktionen. Innehållet i samordningsfunktionens uppdrag kommer bl.a. att kartläggas. Utvecklingsprojektet finansieras av länsstyrelserna gemensamt och har initierats av Chefsforum social hållbarhet.

Nationella nätverksträffar FHI

Ett samarbete fortgår mellan ANDT samordningen i landets samtliga län. Träffar har genomförts vid fyra tillfällen under året och syftar till kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte och samordning av gemensamma insatser. Under våren 2013 kommer en gemensam grundutbildning för kommunala samordnare att genomföras.

Tänk Om - andra mediainsatser

Under året har en rad opinionsbildande insatser genomförts. Framförallt har Länsstyrelsen fokuserat på att delta i den nationella satsningen Tänk Om (se separat redovisning till Statens Folkhälsoinstitut) samt kampanjen Varannan vatten.

AND-rådet Linnéstudenterna

I Kronobergs län finns ett väletablerat nätverk, "AND-rådet", som drivs av Linnéstudenterna (Linnéuniversitetet, LNU). Syftet är att lyfta alkohol- och drogfrågor utifrån studenters perspektiv. I nätverket deltar LNU, Campushälsan, Polismyndigheten Kronoberg, Växjö kommun, studentföreningar, studentpubar samt Länsstyrelsens ANDT-samordnare. Under 2012 har revideringen av Linnéstudenternas AND-policy varit prioriterad.

Det goda föräldraskapet lever vidare

Projektet "Det goda föräldraskapet" genomfördes i länet under 2010 och 2011. Projektet beviljades 8,5 mkr från FIH och drevs i bred samverkan med många aktörer i länet och med Örebro universitet. En styrgrupp har sedan projektet avslutades säkrat att arbetet fortsätter och Länsstyrelsens ANDT samordnare deltar i arbetet.

Kunskap till praktik

Kunskap till praktik arbetar sedan år 2008 med att stödja kommuner och landsting att utveckla den svenska missbruks- och beroendevården. Målsättningen är att skapa långsiktigt stabila förutsättningar för en evidensbaserad praktik. Regionförbundet samordnar regelbundna möten för att utveckla arbetet. Länsstyrelsens ANDT-samordnare deltar i arbetet.

Tobaksförebyggande arbete

En extra satsning på tillsynen över skolgårdar har gjorts under året. Länsstyrelsen har tillsammans med kommunernas tobakshandläggare genomfört en kartläggning över förekomsten av rökning på skolgårdarna. Resultatet har presenterats i en rapport, som finns på Länsstyrelsens hemsida. Parallellt har ett arbete för rökfria skolor startat där också Landstinget Kronoberg deltar som en viktig part. En välbesökt konferens genomfördes i november och två uppföljningsträffar är planerade till april.

Ansvarsfull alkoholservering (AAS)

Sedan 2011 har ansvaret för metoden AAS förts över till kommunerna. Under 2011 och 2012 har sju kommuner var för sig eller tillsammans anordnat utbildningar. Under 2012 genomfördes fyra utbildningar i länet.

Länsstyrelsens uppgift inom AAS är att:

- hålla en hemsida uppdaterad där kommunerna kan hämta material för utbildningen, t.ex. powerpointpresentationer, litteraturtips, checklistor och diplom. Hemsidan har uppdaterats under året.
- vid behov föreläsa, t.ex. i AL. Genomfördes vid två utbildningar 2012.,
- anordna uppföljningsträffar för de personer som varit delaktiga som utbildare eller arrangörer av utbildningarna. En uppföljningsträff genomfördes i december.

Genomförd tillsyn enligt AL och TL

I början av året framställdes en tillsynsplan (inklusive råd och stöd) gällande alkohol- och tobaksområdet. Tillsynsplanens mål var att beskriva det tillsynsarbete som Länsstyrelsen Kronoberg planerade att genomföra under året.

Tillsyn enligt alkohollagen

De kommuner som fick tillsyn enligt AL var under år 2012 Markaryd, Växjö, Uppvidinge och Lessebo. Kommunerna har fått ett beslut i form av en rapport från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har valt att vara återhållsam med kritik till kommunerna under detta första år av förstärkt tillsyn. Däremot har vid varje tillsynsbesök ett antal förbättringsområden identifierats. Dessa har nedtecknats i punktform i underlaget till beslutet och kommer att ligga som grund vid kommande tillsyner. Tillsynsrapporterna har också skickats till FHI.

Den löpande granskningen, som har som syfte att fånga in systematiska fel i kommunernas handläggning i ett tidigt skede, startade i januari. Samtliga kommuner har under året skickat in beslut, underlag och tillståndsbrev om stadigvarande serveringstillstånd och tillfälliga tillstånd till allmänheten. En sammanfattning gjordes vid halvårsskiftet där samtliga kommuner fick Länsstyrelsens feedback om det insända material. Sammanställningarna skickades också till FHI. En sammanställning för andra halvåret kommer att göras under januari och sändas till respektive kommun.

Länsstyrelsen har deltagit i s.k. samordnad yttre tillsyn vid tre tillfällen under året. Det har skett med kommunens alkoholhandläggare, men också vid ett tillfälle med polismyndigheten och räddningstjänsten. Dessa tillsyner har skett en lördagskväll i Växjö centrum, vid Ljungbydagarna och vid Olsmässan i Åseda.

Tillsyn enligt tobakslagen

När det gäller ambitionsnivån i Kronobergs län gällande tillsyn enligt TL och AL är den att alla åtta kommunerna skulle besökas för tillsyn varje år, hälften gällande alkoholtillsyn och hälften gällande tobakstillsyn. Målet nåddes under år 2012. Den del av det metodmaterial som länsstyrelserna gemensamt framställde under år 2011 användes vid tillsynbesöken.

De kommuner som fick tillsyn enligt TL var under år 2012 Ljungby, Alvesta, Tingsryd och Älmhult. Kommunerna har erhållit ett beslut i form av en rapport från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har valt att vara återhållsam med kritik till kommunerna under det första året av förstärkt tillsyn. Kritik har dock riktats, t.ex. då ingen tillsyn alls har bedrivits inom tobaksområdet i kommunen. Vid varje tillsynsbesök har ett antal förbättringsområden identifierats. Dessa har nedtecknats i punktform i beslutet och kommer att ligga som grund vid kommande tillsyner i respektive kommun. Tillsynsrapporterna har också skickats till FHI.

En extra satsning på tillsynen över skolgårdar har gjorts under året. Länsstyrelsen har tillsammans med kommunernas tobakshandläggare genomfört en kartläggning över förekomsten av rökning på skolgårdarna. Resultatet har presenterats i en rapport, som kan läsas på Länsstyrelsens hemsida. Parallellt har ett arbete för rökfria skolor startat där också Landstinget deltar som en viktig part. En välbesökt konferens genomfördes i november och två uppföljningsträffar är planerade till april.

Bedömning

Enligt Förordningen SFS 2012:606, 6 § ska länsstyrelserna redovisa en bedömning av kommunernas tillsyn inom det område som anges i första stycket. Med stöd av de dialogbesök som genomförts i kommunerna, de tillsyner som gjorts, den löpande granskningen som pågått under året och övriga kontakter som hållits med kommunerna har Länsstyrelsen gjort en bedömning av kommunernas tillsyn. Bedömningen gäller olika områden inom tillsynen gällande AL och TL. Bedömningskriterierna är följande omdömen; mycket goda insatser, goda insatser, bristfälliga insatser och mycket bristfälliga insatser.

Övrigt

Under året har Länsstyrelsen varit utsedd som remissinstans över förslaget "Kontrollköp – ålderskontroll vid försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel (S2012/2767/FST)." Länsstyrelsen lämnade sitt yttrande 2012-06-27.

Personligt ombud

Länsstyrelsen har fördelat medel till den länsgemensamma verksamheten PO-Kronoberg. Verksamheten organiseras via samverkansavtal mellan länets åtta kommuner. Länsstyrelsen bjuds in och deltar vid styrgruppsträffar för att förmedla information från Socialstyrelsen samt för att föra en dialog med styrgruppens ledamöter vid eventuell förändring av verksamheten.

Vidare har länsstyrelsen deltagit då PO-Kronoberg haft verksamhetsutveckling samt bjudit in ombud till utbildningar och konferenser inom angränsande områden. Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör har även arrangerat en basutbildning inom jämställdhet med de personliga ombuden under en utvecklingsdag.

Effekter

En folkhälsopolicy har tidigare inte funnits i Kronobergs län, vilket har skapat ett behov av rollförttydliganden, målsättning och viljeriktning. En gemensam folkhälsopolicy har klargjort myndigheternas olika roller och ansvarsfördelning. En effekt kommer troligtvis att bli ökad tydlighet gentemot dem vi är till för, medborgarna, men också en

tydlighet gentemot verksamheterna i länet. Folkhälsopolicyn är också en vägledning för den handlingsplan för alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) som Länsstyrelsen har arbetat med under året. Handlingsplan ANDT sker i bred länsövergripande samverkan med Landstinget Kronoberg, Regionförbundet södra Småland och Polismyndigheten Kronoberg. Den utgår från den nationella strategin för ANDT och kommer att förtydliga roller och ansvar i det drogförebyggande och brottsförebyggande arbetet i Kronoberg. Folkhälsopolicyn har i praktiken också medfört en ny ledningsorganisation, där chefstjänstemän i kommuner, Landsting, Regionförbundet södra Småland och Länsstyrelsen har valt att prioritera sitt deltagande i en regional styrgrupp. Detta ger mandat för frågorna och underlättar också samordning av insatser och en mer långsiktig, strategisk samverkan.

Beskrivna insatser ovan syftar alla till att förtydliga roller, fördela ansvar och att hitta samverkansvinster. Kronobergs län är ett litet län med endast åtta kommuner. Mycket av arbetet kan därför göras i samverkan mellan kommunerna, de regionala aktörerna och ibland också i samverkan med intresseorganisationer. Inom folkhälsoområdet har fokus under året varit att ta förankra en policy för länet samt en handlingsplan inom ANDT. Både policyn och handlingsplanen kommer att fungera som ett riktmärke för det fortsatta arbetet, där samverkan och samarbete prioriteras.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 6.1 Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter

Kostnader och årsarbetskrafter för Folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH)	2 860,5	2,53
varav Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)	1 917,1	1,30
varav Fördelning av statsbidrag (704)	120,8	0,15
varav Alkohol- och tobaksärenden (705)	821,5	1,08
varav alkoholärenden (7051 – 7053)	0,4	0,00
varav tobaksärenden (7054)	0,0	0,00
Totala kostnader (inkl. OH)	3 656,3	

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell 6.1

Under året har en omfattande förstärkning genomförts inom verksamheten alkohol- och tobaksärenden (705). Detta med hjälp av medel från Statens Folkhälsoinstitut, förstärkt tillsyn. Även inom övergripande folkhälsa har det skett en förstärkning med rekrytering av en ny länssamordnare.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

6. verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak.

Inom Länsstyrelsen har flera verksamheters arbete på olika sätt bäring på folkhälsan.

Folkhälsa inom integration

Hälsa utgör en viktig faktor för nyanlända flyktingars lärande, etablering och delaktighet i samhället och på arbetsmarknaden. Länsstyrelserna påpekade i sin nationella Samhällsorienteringsrapport i februari att förordningen om samhällsorientering endast i mycket begränsad omfattning tar hänsyn till migrationsrelaterade hälsoaspekter när det gäller individens rätt till kunskap och istället hänvisar till landstingens generella ansvar.

Forskning visar att socioekonomiska ofta är orsak till ohälsa. Nyanlända flyktingar är en särskilt utsatt grupp som oftast inte nås av reguljära insatser. Barn till utlandsfödda uppvisar också större risk för ohälsa. Orsakssambanden till ohälsa är komplexa och hänger ihop med såväl faktorer i ursprungslandet, samhällsstrukturer som generella förklaringar. Sammantaget är slutsatsen att olika former av ohälsa hindrar delaktighet i samhällslivet och etablering på arbetsmarknaden.

För att uppmärksamma hälsans betydelse bildade länsstyrelserna under år 2012 en intern fokusgrupp, där Länsstyrelsen i Kronobergs län representerat länsstyrelserna i Region Syd. Fokusgruppens syfte är att bidra till ökad kunskap och samsyn inom området. Fokusgruppen har träffats fem gånger på Länsstyrelsen i Stockholm, varav halva dagen gemensamt med fokusgrupp för Samhällsorientering och vid ett par tillfällen samt en halvdag med den myndighetsöverskridande arbetsgruppen Samverkan/hälsa/socialt stöd. Fokusgrupp för Hälsa anordnade i november en intern utbildningsdag med syftet att diskutera hälsans betydelse inom etablering. Länsstyrelsen har under året också samverkat med Landstinget vid såväl kommunbesök som länsdialoger om etablering och ensamkommande barn. Dessutom har Länsstyrelserna i Kronoberg och Skåne träffat Landstinget Kronoberg och Landstinget i Region Skåne för att finna former för samverkan mellan parterna vad gäller integration och migrationshälsa samt folkhälsa.

Folkhälsa inom skydd och beredskap

I sårbarhetsanalyser beaktas hur olika grupper i samhället eventuellt drabbas olika av olika kriser/scenarier liksom om behoven vid en kris kan tänkas se olika ut för olika grupper (ex barn, äldre, kvinnor). Arbetet med Medborgarprojektet (för kriskommunikation mot allmänheten) syftar till att utveckla myndighetens förmåga att nå ut till olika grupper i samhället via olika kanaler. Detta genom att fler kommunikationskanaler används och genom att både anpassa informationen och hur den förmedlas. Vi tillgängliggör information i traditionellt tryck, webb med information att läsa, lyssna och se på samt personliga möten vid t.ex. mässor (arbetsmarknadsdag, Demokrati-jakten). Information om risker och kriser ska förmedlas på ett sådant sätt att den är förståelig för så många som möjligt och målet är att ge alla som bor eller vistas i Kronoberg samma möjlighet/tillgång till information. Konceptet Vilda Hilda, Redo och Lilla Ångslan har tagits fram som ett särskilt informationsmaterial för barn.

I arbetet med Medborgarprojektet har ett informationsmaterial och illustrationer till både webb och tryckt information tagits fram av bland annat olika kriskaraktärer/krispersonligheter. Såväl texter som illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds som jämställdhetsperspektiv, med expertis från MSB och genom Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör.

Krissamverkan Kronoberg har också deltagit i ett samverkansprojekt för suicidprevention.

Folkhälsa inom miljöområdet

Ett av syftena med bildandet av naturreservaten är att erbjuda ett rörligt friluftsliv. Fritidsfisket som ger rekreation stöttas också. Miljöskyddsarbetet har som uppgift att skydda befolkningen mot effekterna av mänsklig verksamhet. Miljömålsarbetet syftar till att skydda framtida generationers hälsa.

Folkhälsa inom landsbygdsområdet

Arbetet med de tre dimensionerna i hållbar utveckling (ekonomiskt, ekologiskt och socialt) bör ge effekt på folkhälsan. Arbetet med olika miljöersättningar, attraktiv landsbygd, rådgivning och stödgivning för lokalproducerad och ekologisk mat är ett annat sätt att främja livsmiljön och folkhälsan. I olika sammanhang stöds också hälsobefrämjande verksamhet genom företagsstöd och projekt.

Hela kedjan från jord till bord ska säkra livsmedel från både vegetabilier och från friska djur:

- Behörighetskurser för säker användning av växtskyddsmedel.
- Kontroller av djurmärkning, journalföring och CDB-rapportering av lantbrukets djur för att kunna förhindra smittoutbrott.
- Djurskyddskontroller av lantbrukets djur.
- Djurhälsoproblem övervakas och förebyggs bl.a. genom rådgivning.
- Revisioner avseende kommunal livsmedelskontroll genomförs.
- Läkemedel till djur används säkert och begränsat inom länet.
- Veterinärväsendet inom länet fungerar väl.
- Animaliska biprodukter hanteras på ett godtagbart sätt.
- Fodret och livsmedel inom primärproduktionen är säkert.
- Rådgivning inom vattenkvalité via Greppa Näringen.

Folkhälsa och våld i nära relationer

Insatser som syftar till att motverka våld i nära relationer har stor betydelse för folkhälsan. Detta gäller såväl för vuxna brottsoffer som förövare, men också för barn som utsätts för eller bevittnar våld. Under 2011 beslutades att den länsgemensamma verksamheten Familjefrid Kronoberg skulle bli permanent och bekostas av medlemskommunerna. Familjefrid Kronobergs arbete sker i samverkan med Landstinget Kronoberg och är en verksamhet som bildades efter en kartläggning av länets behov och resurser. Kartläggningen och det första verksamhetsåret genomfördes i projektform och bekostades med statsbidrag.

Under 2011/2012 har nätverket Kvinnofrid Kronoberg via Länsstyrelsen intensifierat sitt arbete och fått med fler myndighetsaktörer. Nätverket har också breddat sitt handlingsområde till att gälla framförallt frågor inom vålds- och det hedersförebyggande området. Vidare har Landstinget Kronoberg valt att tillsätta en barnrättsstrateg som skall företräda Landstingets utvecklingsarbete i nätverket. Länsstyrelsen sammankallar även ett spetskompetensnätverk när det gäller människohandel och prostitution.

Under 2012 upparbetades en samverkansgrupp (SALUT - Samordning av länsövergripande utbildning kring barn och unga) med syfte att praktiskt koordinera utbildningsinsatser inom Landstinget Kronoberg, Länsstyrelsen i Kronobergs län samt Regionförbundet södra Småland. Det finns vinster i det påbörjade arbetet med samverkansgruppen SALUT - Samordning av länsövergripande utbildning kring barn och unga. Möjligheter finns att koordinera utbildningsinsatser med de yrkesverksammas behov i fokus. Tanken är att undvika likartade konferenser, hitta synergieffekter med utbildningar och praktiskt planera utbildningstillfällen.

Länsstyrelsen har anställt en person med specialkompetens inom våld i nära relationer, för att utbilda personal inom ideella föreningar och yrkesverksamma inom myndigheter.

En kartläggning genomfördes av det kommunala jämställdhetsarbetet där vi lyfte in frågor om behov och nuläge inom området våld. Vidare arrangerade Växjö kommun och Länsstyrelsen i en sydlänssamverkan en tvådagarskonferens med den kanadensiske terapeuten Allan Wade om bemötandefrågor i mötet med våldsutsatta. Konferensens deltagare hade en god geografisk spridning och många yrkesområden representerade.

Jämställdhet

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,21	0,13	0,03
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,90	0,93	0,69
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,78	0,81	0,52
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 495	1 172	733
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,21	1,10	0,69
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	15	18	11
Antal beslutade ärenden	11	12	7
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	192	31	177

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 80*

Väsentliga prestationer och resultat

Strategiskt jämställdhetsarbete

Under 2012 har länsstyrelsen fortsatt satsningen på att stärka jämställdhetsarbetet i länet, både internt och externt.

Länsstyrelsen har under 2012 tagit fram en likavillkorsplan där det interna och externa jämställdhetsarbetet kommer att vävas in. Detta arbete kommer att vara en del av uppdrag 84 i 2013 års regleringsbrev. Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör deltar i likavillkorsrådet. Det finns också en nära samverkan mellan jämställdhetsområdet och andra verksamheter inom Länsstyrelsen.

Internt jämställdhetsarbete

Integration: Länsstyrelsens sakkunniga samverkar kring olika ärenden samt deltar om möjligt i varandras utbildningar, konferenser samt i vissa nätverk. Frågan om kopplingen mellan jämställdhet och integration, inklusive arbetet med ensamkommande flyktingbarn, är ständigt aktuell.

Folkhälsa: här sker samverkan främst inom områdena urbant utvecklingsarbete och hemlöshetsuppdraget.

Tillväxt och landsbygd: det tvärssektoriella arbetet handlar bland annat om att följa de stimulansmedel som Länsstyrelsen fördelar i länet. Representanter från båda funktionerna deltar i länets samverkansformer med externa aktörer t.ex. Regionförbundet södra Småland och Winnet Kronoberg. I projekt och företagsstöd strävar landsbygdsenheten efter en jämnare könsfördelning i stödformerna och rådgivningen. Jämställdhet är integrerat i beslutsprocessen för landsbygdsstöden och stöden inom regional tillväxt. Enhetens rekryterande chefer har genomgått utbildning i kompetensbaserad rekrytering, vilket skapar förutsättningar för att rekrytering sker efter bästa tillgängliga kompetens.

Miljövårdsenheten: har som regel att alltid tillskriva båda fastighetsägarna i alla ärenden även om bara den ena skrivit till Länsstyrelsen. Vid möten med fastighetsägare efterfrågas alltid båda ägarnas närvaro vid mötet och båda ägarnas uppfattning efterfrågas. Vid konferenser har vi ambitionen att en jämn könsfördelning bland föreläsarna ska finnas.

Samhällsskydd och beredskap: under 2012 har arbetet med medborgarprojektet intensifierats och samverkan har skett kring det informationsmaterial som har tagits fram inom projektet. Samverkan har skett kring ämnet mäns våld mot kvinnor, då nätverket

Krissamverkan Kronoberg var en part i anordnandet av en utbildning med den kanadensiska forskaren Allan Wade. Det finns också ett tvärspektoriellt arbete kring risker av social karaktär.

Kommunikation: sakkunnig inom jämställdhet har under 2012 använt sociala medier, blogg och twitter, med stöd av Länsstyrelsens kommunikationsfunktion. Satsningen har fått god respons och kommer att fortsätta under 2013.

Djurskydd: en konferens kring koppling mellan mäns våld mot kvinnor och djurskyddsfrågor har planerats i nära samverkan. Konferensen kommer att hållas 23-24 januari 2013 och är startskottet för ett utökat arbete under 2013.

Rätts: en tvärspektoriell samverkan finns när det gäller frågor om mänskliga rättigheter, diskriminering samt frågor om olika former av tillsyn.

Länsledning: Länsstyrelsens ledning har jämställdhetsfrågorna ständigt aktuella och är engagerade både i länets jämställdhetsråd, som leds av landshövdingen samt vid anordnandet av strategiska samtal kring jämställdhet.

Externt jämställdhetsarbete har till stor del bestått av kommunbesök i sju av länets åtta kommuner. Vid dessa besök har ett samtal förts kring kommunens jämställdhetsarbete och det eventuella stöd som efterfrågats förts. Strategin "Jämställdhet som motor för tillväxt 2012-2014" har presenterats vid besöken. Besöket i den åttonde kommunen kommer att ske under våren 2013 men slutsatser kring behov av framtida stöd kan redan dras.

Länsstyrelsen har under 2012 suttit med i styrgruppen för det resurscentra som drivs genom Regionförbundet södra Småland samt deltagit i ett partnerskap kring det resurscentrum som drivs av Winnet Kronoberg.

Länets jämställdhetsråd har haft tre möten under året. Ett av dessa förlades i samband med en konferens anordnad av länens resurscentrum där länsstyrelsen medverkade som föreläsare.

Det har även hållits ett strategiskt samtal på temat "Jämställdhet och hållbarhet" 2012 med över 50 deltagare från olika organisationer och företag i länet. Jämställdhetsperspektivet har också lyfts på strategiska samtal kring ungdomar och doger samt digital agenda.

Länsstyrelsen har hållit utbildningar i jämställdhetsintegrering för bland annat PO (Personliga ombud) Kronoberg, Handikapprörelsens Idé och Kunskapscentrum, Allbo lärcenter, kommunstyrelsen i Lessebo kommun samt för länsstyrelsernas chefsnätverk inom social hållbarhet.

Under Almedalsveckan 2012 var länsstyrelserna i Kronobergs och Gotlands län huvudansvariga för anordnandet av ett seminarium på temat "Vad kan landsbygden vinna på jämställdhet" som lockade ett 50-tal besökare.

Länsstyrelsen har anordnat ett antal konferenser och utbildningar under 2012. I februari hölls en utbildning kring hedersrelaterat våld med över 100 deltagare och som fick stor uppmärksamhet i media. I oktober hölls en två dagar lång utbildning kring "Response based practice" med Allan Wade. Utbildningen anordnades i samverkan med sydlänen, Växjö kommun, Familjefrid Kronoberg samt Krissamverkan Kronoberg och lockade 230 deltagare.

Länsstyrelsen har även hållit en basutbildning kring människohandel för personal på ett boende för ensamkommande flyktingbarn.

Sakkunnig har själv deltagit i ett stort antal konferenser och utbildningar under året. Bland annat de nationella nätverk som finns kring sakkunniga, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld samt människohandel och prostitution. Sakkunnig har även deltagit i de utbildningar som hållits av Socialstyrelsen kring bland annat "Handboken Våld" och "Sällan sedda" samt "Skylla sig själv?".

Länsstyrelsen har under året sammankallat nätverket Kvinnofrid Kronoberg vid tre tillfällen. Länets spetsgrupp kring människohandel och prostitution har träffats vid tre tillfällen. Två utbildningsomgångar har också genomförts i länet kring människohandel och prostitution/sex mot ersättning. Utbildningarna har letts av personal från två av länets kommuner och delvis finansierats av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har också vara nära involverade i upplägget av utbildningarna.

Effekter

Det tvärspektoriella arbetet inom jämställdhetsområdet har stärkts på Länsstyrelsen under 2012. Både vad gäller formaliserat arbete men även när det handlar om spontana förfrågningar och diskussioner kring den egna verksamhetens förutsättningar att arbeta med jämställdhet. Speciellt samverkan med tillväxt och landsbygd har utvecklats och ger stora vinster kring frågor som rör medelsfördelning samt det arbete som görs i samverkan med länets resurscentran för tillväxt.

Likavillkorsplanen lägger grunden för en förstärkning av det interna arbetet framöver likväl som uppdrag 84 i 2013 års regleringsbrev. Stöd från länsledningen är en avgörande faktor för ett framgångsrikt arbete.

Kommunbesöken under 2012 har gett en bra grundkännedom om läget i länets kommuner. Denna grundkunskap kommer att vara mycket värdefull när arbetet med att ta fram en strategi för jämställdhetsintegrering i Kronobergs län påbörjas. Närheten till kommunerna har ökat och minst två av länets kommuner har sedan Länsstyrelsens besök tagit fram eller påbörjat arbetet med att ta fram en egen jämställdhetsplan.

Samverkan med länsens resurscentran har varit en framgångsfaktor. Som medlem i styrgruppen för Resurscentra södra Småland har Länsstyrelsen varit en aktiv aktör men nära dialog kring verksamhetens inriktning.

Det strategiska samtalet kring jämställdhet och hållbarhet samlade viktiga aktörer i länet och lyfte dels kopplingen mellan jämställdhet och hållbarhet men skapade även dialog och förståelse för vikten av att den högsta ledningen är engagerad i jämställdhetsarbetet.

De basutbildningar som har hållits har haft varierande effekt. Utbildningen för länsstyrelsernas chefsgrupp inom social hållbarhet samt för kommunstyrelsen i Lessebo kommun bedöms som strategiskt viktiga för det framtida arbetet. Även ovan nämnda kommunbesök kan räknas in i detta arbete. Utbildningarna för personal inom olika verksamheter i länet har också en stor strategisk påverkan eftersom vi då når chefer och personal som sedan kan använda sina kunskaper i arbetet med sina klienter. Minst påverkan har de basutbildningar som riktar sig direkt till en målgrupp, t.ex. deltagare i ett projekt för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Seminariet under Almedalsveckan synliggjorde länsstyrelsernas jämställdhetsarbete i stort och lyfte samtidigt den viktiga frågan om bland annat utflyttning och generationsskiftet inom jordbruks- och skogsnäringen. Seminariet filmades och har spridits bland alla landets länsstyrelser så materialet kan användas även i andra sammanhang. Trots hård konkurrens av andra evenemang lockade seminariet många deltagare. Lärdomar har dragits av arrangemanget och det kommer att vara till nytta inför kommande års deltagande under Almedalsvecka.

När det gäller de utbildningar som Länsstyrelsen har anordnat inom målområde fyra, mäns våld mot kvinnor bedömer Länsstyrelsen att de har haft stor positiv effekt. Ett synbart resultat är att antalet förfrågningar till länsstyrelsen som rör hedersrelaterat våld har ökat. Intresset för mer kunskap om och att arbeta med "Response based practice" är också något som har efterfrågats i länet. Länsstyrelsen anpassar i stor utsträckning de utbildningsinsatser som vi anordnar efter de behov som framkommer i länet, främst genom diskussioner inom nätverket Kvinnofrid Kronoberg.

ESF-jämt

Arbetet med att utbilda och stötta Socialfondsprojekt att integrera jämställdhetsperspektivet i projektverksamhet har pågått sedan 2009. De jämställdhetspolitiska målen är utgångspunkten för projekt ESF Jämt. Projektet förväntas bidra till att dessa i viss mån uppnås genom att konkretisera dem på verksamhetsnivå i bl.a. utbildningsmaterial och vid rådgivningstillfällen.

Resultat 2012

Regionala aktiviteter

Under hela projektperioden 2009-2012 har fler än 750 utbildningstillfällen och 2 000 rådgivningstillfällen genomförts. Innan året är slut har man nått ut till 8 000 kvinnor respektive 3 600 män som är nyckelpersoner (projektägare, styrgrupp, projektledare) i projekten, sedan ESF Jämt startade.

Under 2012 har fler än 189 utbildningar genomförts, 675 rådgivningar och 1 640 kvinnor samt 1 042 män deltagit på våra regionala aktiviteter.

Redovisning sker varje månad till Svenska ESF-rådet i Västsverige.

Genomförda utbildningar och rådgivningar totalt i hela landet 2009-2011, 2012.

Regionala aktiviteter	Mål totalt i projektet 2009-2011	Mål totalt i projektet 2012	Utfall sept. 2012	Utfall jan.-sept. 2012	Utfall totalt 1/5 -09 – 31 sept 2012
Basutbildning och workshop i jämställdhetsintegrering	240	56	21	189	753
Enskild rådgivning till projekt (tot) (telefonstöd, e-post, personliga möten)	1 200	200	68	675	2 049
Antal deltagande uppdelat på kvinnor, män, "annan"	2 000	----	187 99	1 640 1 042	8 244 kvinnor 3 642 män 1 annan
Nöjd kund index (enligt utvärderingar)	95 %	95 %			

Första projekttiden löpte mellan 2009-2011, år 2012 sattes nya mål upp i samband med förlängning av projektet.

Ökad kvalitet i 40 utvalda projekt

I början på 2012 valdes ett antal strategiska Socialfondsprojekt ut i varje region och idag finns totalt 40 utvalda projekt inom både programområde 1 och 2 utspridda runt om i landet. Just nu pågår denna fördjupningsprocess där projektägare med kontinuerligt stöd från projektstödarna, steg för steg utvecklar sin verksamhet utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Under 2013 kommer samma projekt få fortsatt stöd och erfarenheter och resultatet kommer vara användbart inför nästa programperiod.

Nationella aktiviteter

- Två spjutspetsseminarier riktat till socialfondsprojekt inom området "Genus och Unga" genomfördes våren 2012, den 18 april i Umeå (42 kvinnor, 14 män) och den 25 april i Stockholm (40 kvinnor, 15 män).
- Almedalen 2012. "Praktiskt jämställdhetsarbete för ökad tillväxt i Sverige och EU. Som ett led i spridning av resultat och erfarenheter arrangerade ESF Jämt ett seminarium på Almedalen i under ESF-rådets samordning i Donnerska husets trädgård den 4 juli. Ett 30-tal deltagare varav majoriteten kvinnor, kom till seminariet (ingen föranmälan).
- Två lärseminarium med ESF-rådet har genomförts på två orter, Halmstad den 14 november, Stockholm den 5 december. Syftet är att överföra kunskap och erfaren-

heter från ESF Jämt till ESF-rådet samt föra en dialog kring förbättringar inför kommande programperiod.

- Fördjupningsturné, åtta orter. Under hösten anordnade ESF Jämt en fördjupnings-turné vars mål var att erbjuda fördjupade kunskaper i ett antal temaområden inom jämställdhet. Målgruppen var primärt de strategiska 40 projekt som har valts ut av ESF-rådet i samarbetet med regionala projektstödare i början av 2012. Totalt deltog 227 kvinnor och 73 män.
- Länsstyrelsens nationella konferens 30trettio 26-27 november. ESF Jämt genomförde ett eget morgonseminarium på denna konferens och ett 20-tal personer varav majoriteten var kvinnor deltog (ingen föransmälning). Rubriken var "1 strategi – 40 sätt att jämställdhetsintegrera". Syftet var att sprida resultat och erfarenheter från ESF Jämt.

I Kronobergs län har följande genomförts:

Antal basutbildning och/eller workshops: 16

Antal rådgivningar: 59

Totalt antal kvinnor som deltagit: 148

Totalt antal män som deltagit: 107

4 projekt har fått fortsatt fördjupat stöd.

De kvantitativa regionala målen har uppnåtts och fler aktiviteter har därtill gjorts. Fler antalet kvinnor än män har tagit del av insatserna.

Projekt som under 2012 har fått rådgivning och eller utbildning i Kronobergs län

GFF:s regionala socialfondsprojekt

Event- och evenemangsarrangörer

Kompetensutveckling av besöksnäringen i södra Småland

Kultur, strategi och framtid

SYV i förändring

Framtid Kronoberg

VISA

Kostkompetens i fem kommuner

Framtid Kronoberg

Åtterrapporering regleringsbrev

Tabell 7.1

Kostnader/intäkter för Jämställdhet	2012	2011	2010
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) ¹⁾	1 495,0	1 171,5	732,9
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	988,5	853,1	557,5
varav övrig finansiering (tkr)	490,4	316,8	172,2
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	1,11	0,99	0,62
Verksamhetsintäkter	432,5	244,0	134,7

1) Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Källa: Agresso.

Kommentarer Tabell 7.1:

De ökade verksamhetskostnaderna inom jämställdhetsområdet beror på ett nytt uppdrag från 2012 inom våld i nära relationer. Uppdraget avser kompetensstöd och metodutveckling kring våld i nära relationer. Länsstyrelsen har anställt en utvecklingsledare för uppdraget. För verksamhetsbeskrivning, se redovisningen i avsnittet om prestationer.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

1. integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor

Uppdraget i instruktionen redovisas i avsnittet om väsentliga prestationer och resultat under verksamhet Jämställdhet.

2. genomgående analyser och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta

Länsstyrelsen har under 2012 i samverkan med Resurscentrum södra Småland tagit fram statistiksammanställningen "På tal om kvinnor och män i Kronobergs län". Häftet har skickats ut till alla länets politiker. Sammanställningen har också spridits till Linné-universitetet, företagsfrämjare i länet, inom Länsstyrelsen samt till länets jämställdhetsråd. Sammanställningen ligger också på länsstyrelsernas gemensamma interna webb för att möjliggöra jämförelser mellan länen och kommunerna i landet.

Sammanställningen har mottagits väl i länet och ett flertal personer har lyft fram fördelarna med att få statistik sammanställd över länets kommuner. Det möjliggör jämförelser men är också ett bra underlag vid planering och genomförande av olika insatser. Ett resultat är också att statistiksammanställningen ligger som grund för en insändare i Smålandsposten "Vi måste fortsätta att diskutera jämställdheten som skrevs av ett av länets kommunalråd.

På Länsstyrelsens hemsida finns Regionfakta för länet med könsupdelad statistik inom flera områden. Statistiken är lättillgänglig och samfinansieras med Regionförbundet. Därmed tillhandahåller de regionala organisationerna omfattande statistik som kan användas för att belysa jämställdhetsområdet.

Internt disponerar Länsstyrelsen också SCBs individdatabas MONA, Microdata On Line Access, genom vilken det är möjligt att göra avancerade analyser på individnivå. Länsstyrelsens egen produktion av individbaserad statistik är i övrigt begränsad. Inom integrationsområdet sprids bland annat av centrala organ framtagna könsupdelad statistik över flyktingmottagandet. Inom Fiskeriområdet förs statistik över yrkesfiskare och fisketillsynsmän. När det gäller projektstöd och företagsstöd inom ramen för de regionala tillväxtmedlen tas uppgifter regelmässigt in över deltagare i projekt och anställda i företag fördelat på kvinnor och män. Någon regelrätt utvärdering i detta avseende har emellertid inte gjorts de senaste åren. Länsstyrelsen har på grund av begränsad medelstillsdelning endast i mycket begränsad omfattning erbjudit företagsstöd under senare år.

3. vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa

Mångfaldscertifiering på Länsstyrelsen

Under året har Länsstyrelsen ingått i ett samverkansprojekt, Evolve Mångfaldscertifiering som arbetar med att certifiera arbetsplatser. Certifieringen syftar till att höja befintlig kompetens och bidra med konkreta verktyg och metoder för att arbeta mer effektivt med att inkludera ett mångfaldsperspektiv i organisationen. I mångfaldscertifieringen ingår det att arbeta med samtliga sju diskrimineringsgrunderna som finns i svensk lagstiftning: kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Arbetet utgår från en kartläggning av arbetsplatsen via enkät och dokumentgranskning, därefter analys av kartläggningen som slutligen presenteras i en rapport. Utifrån analysen har Länsstyrelsen erbjudits skräddarsydda utbildningar och också fått processtöd för att utveckla

det nya arbetssättet. Länsstyrelsen har försökt att samordna mångfaldscertifieringsarbetet med de interna medarbetardagarna, som är ett forum en gång per månad där alla medarbetare samlas för gemensam kompetensutveckling. Barnperspektivet är en del i arbetet med mänskliga rättigheter och mångfaldscertifieringen. Länsstyrelsen vill som projektets samverkanspart vara ett föredöme och mångfaldscertifiera arbetsplatsen. Certifieringen och vägen till certifiering går också hand i hand med Länsstyrelsens uppdrag rörande mänskliga rättigheter och diskriminering.

Under året har utbildningsinsatser inom mångfaldsperspektivet genomförts för samtliga medarbetare vid Länsstyrelsen men också speciellt för medarbetare med ledningsansvar. Vid dessa tillfällen har man fått arbeta med att utifrån sin egen verksamhet analysera på vilket sätt det går att arbeta med mänskliga rättigheter, mångfald och därmed också barnperspektivet. Länsstyrelsen har också inlett ett samarbete med Landstinget Kronobergs barnrättsstrateg. Förhoppningsvis kommer detta samarbete att stödja arbetet med att ta fram interna rutiner utifrån ett barnperspektiv.

Inom Social hållbarhet är barnperspektivet ofta aktuellt. Uppdraget, att främja lika villkor för medborgarna i länet är ett arbete som aldrig blir färdigt. Nya generationer barn, ungdomar, vuxna, föräldrar ska kunna leva ett så gott liv som möjligt. Barnperspektivet beaktas och analyseras i samband med integrationsarbetet, jämställdhetsarbetet, folkhälsoarbetet m.m. Kronobergs län har under året tagit fram en folkhälsopolicy. Länsstyrelsen har varit en drivande aktör i denna process tillsammans med övriga regionala myndigheter och länets kommuner. I policyn har två av folkhälsans elva målområden prioriterats; alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTs) samt barn och unga. Barnperspektivet på så sätt prioriterat. Under 2013 kommer en länsövergripande handlingsplan kring barn och unga att arbetas fram. Länsstyrelsen har under året också färdigställt den regionala handlingsplanen för ANDT, där barn och ungdomar samt unga vuxna är en prioriterad målgrupp. Länsstyrelsen har också under året i stor utsträckning arbetat inom ramen för Livsstil Kronoberg, ett länsnätverk med Polismyndigheten, Länsstyrelsen, Regionförbundet södra Småland samt Landstinget Kronoberg i ledningen. Frågor kring barnperspektivet och barnenes speciella förutsättningar och behov har varit en prioriterad fråga inom Livsstil Kronoberg. Polismyndigheten har under 2012 tagit ett beslut att stärka arbetet kring barn och unga, genom att återskapa "ungdomsgruppen". Arbetet kring ANDT har också uppmärksammats i länets medier, genom dels insatser som redovisas inom uppdrag "folkhälsa" men också mediakampanjer med syftet att stoppa langning till ungdomar.

SALUT - samerkan kring social hållbarhet

Frågorna kring social hållbarhet drivs också inom länssamverkansgruppen "SALUT", som är en myndighetsgemensam arbetsgrupp med tanke att underlätta för insatser riktade till barn och unga. Likaså inom den länsgemensamma arbetsgruppen DGF (Det goda föräldraskapet, www.detgodaforaldraskapet.se), som syftar till föräldrar i Kronobergs län ska erbjudas ett gott föräldrastöd. Under året har Länsstyrelsen också arrangerat en konferens kring "Rökfria skolgårdar" samt gjort en kartläggning tillsammans med kommunerna av länets skolors arbete rörande rök-/tobaksfria skolor. Kartläggningen visade att det finns utvecklingsmöjligheter inom kommunernas arbete rörande rökfria skolgårdar. Kartläggningen kommer att ligga till grund för kommande års arbete.

Skolklass besökte residenset

Landshövdingen har vid ett tillfälle bjudit in en klass från åk 5 till residenset, för att uppmärksamma deras arbete med jämställdhet och ha en gemensam dialog med dem om jämställdhet ur barnperspektivet. Klassen har flitigt arbetat med publicering av insändare i länets tidningar, vilket har fått stort medialt genomslag.

Hänsyn i fält

Inom djurskyddsarbetet försöker man undvika att barn deltar i samband med känsliga kontroller. Vid behov tar man kontakt med socialtjänsten. Vid viss kurser/studieresor som anses lämpliga finns en ambition att göra det möjligt att ta med barnen. I den mån det är möjligt stödjer djurskyddsfunktionen investeringar för säkerhet i lantbruket och för en bra livsmiljö på landsbygden, t.ex. när det gäller bredbandsutbyggnad.

Barns känslighet är en avgörande faktor vid all miljöprövning och tillsyn. Vid marksanering avgörs saneringskraven helt av barns känslighet. Anordningar som byggs i naturreservat anpassas till barn så att de kan uppleva naturen och att de inte riskerar att skada sig. Detta rör bl.a. spång och räcken. I ett av länets naturreservat har information anpassats för barn genom illustrationer istället för text. Språket i informationskrifter som publiceras om naturreservat och miljömål anpassa så att de kan förstås av en trettonåring. Vid den årligt återkommande "Fiskets Dag" anordnas särskilda barnguidningar i naturen samt fiske för barn.

Medborgarprojektet

Inom skydd och beredskap har man aktivt arbetat med ett så kallat Medborgarprojekt. Arbetet med Medborgarprojektet (för kriskommunikation mot allmänheten) syftar till att utveckla myndighetens förmåga att nå ut till olika grupper i samhället via olika kanaler. Detta genom att fler kommunikationskanaler används och genom att både anpassa informationen och hur den förmedlas. Vi tillgängliggör information i traditionellt tryck, webb med information att läsa, lyssna och se på samt personliga möten vid t.ex. mässor (arbetsmarknadsdag, Demokratijakten). Information om risker och kriser ska förmedlas på ett sådant sätt att den är förståelig för så många som möjligt och målet är att ge alla som bor eller vistas i Kronoberg samma möjlighet/tillgång till information. Konceptet Vilda Hilda, Redo och Lilla Ängslan har tagits fram som ett särskilt informationsmaterial för barn.

I arbetet med Medborgarprojektet har ett informationsmaterial och illustrationer till både webb och tryckt information tagits fram av bland annat olika kriskaraktärer/krispersonligheter. Både texter och illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds- som jämställdhetsperspektiv, med expertis från MSB och av Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör.

Integration

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,04	0,07	0,98
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,97	1,77	1,14
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,43	1,40	1,55
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 348	2 132	2 289
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,91	2,01	2,15
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	40	29	19
Antal beslutade ärenden	37	16	16
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	1
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	42 900	60 098	1 548

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhetskod 85*

Prioriterade arbetsuppgifter

Länsstyrelsen i Kronobergs ska enligt länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2012 samordna de 21 länsstyrelsernas arbete och insatser inom sakområde Integration, inklusive utbetalning av ersättning enligt § 37 förordningen (2010:1122). Hur det nationella arbetet inom sakområdet har koordinerats och vilka resultat som uppnåtts framgår av bilagan till denna årsredovisning.

Mottagande och etablering av nyanlända invandrare är ett uppdrag som bygger på samarbete och samverkan. För att nå framgång i samarbetet och i insatserna, och för att berörda nyanlända kronobergare ska inkluderas i både planering och genomförande, har Länsstyrelsen tillsammans med länets kommuner, berörda myndigheter och övriga parter, som organisationer, föreningar, samfund m.fl. under året utvecklat en modell för integration i länet. Modellen, som länet valt att benämna Integration Kronoberg, bygger på samarbete och samsyn – med tydlig struktur på ledningsnivå och med tematiska arbetsgrupper för utvecklingsarbetet. Övrigt fokus inom sakområde Integration har under år 2012 bland annat varit följande:

- Möten på Residenset för dialoger inom integration, mottagandet av nyanlända och ersättningar till kommuner/landsting för flyktingmottagandet – på såväl lokal, regional, interregional som nationell nivå, och med önskemål om medverkan från såväl statsråd, departement som ansvariga vid berörda myndigheter och parter.
- Strategiska samtal, länsdialoger och möten med kommunledningar, berörda myndigheter, länets riksdagsledamöter, organisationer, samfund och föreningar med flera om länets mottagande av nyanlända och statsbidrag inom flyktingmottagandet.
- Kommunvisa dialoger om mottagandet av och insatser för nyanlända och om behovet av överenskommelser, inklusive om ensamkommande barn – tillsammans med övriga berörda myndigheter, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket respektive Landstinget Kronoberg.
- Fortsatt processkartläggning av etableringskedjan, där länets samtliga kommuner och berörda parter deltar.
- Utifrån initiativ i övriga delar av landet inom den så kallade gröna integrationen fördjupa kunskapen om denna verksamhet samt inspirera till och stödja motsvarande insatser i länet.
- Vidareutveckla de regionala nätverken om ensamkommande barn/ungdomar respektive om samhällsorientering.
- Intervjua ensamkommande ungdomar vid kommunernas boenden, motivera dem till att delta i ett utvecklingsarbete och starta en referensgrupp med dessa ungdomar.

Kommentarer till tabellen

År 2011 fick länsstyrelserna i uppdrag att ansvara för att förhandla om mottagandet av ensamkommande barn, under ledning av Migrationsverket. Insatser avseende detta uppdrag, med nya respektive med tillfälliga överenskommelser, tillsammans med ett flertal skrivelser till kommunerna om mottagandet av nyanlända och nya överenskommelser, har bidragit till att antalet ärenden inom sakområde Integration dubblats sedan år 2011.

Genom att Länsstyrelsen i Kronobergs län samordnar de 21 länsstyrelsernas arbete och insatser inom sakområdet, där Länsstyrelsen även är nationellt sammanhållande och utbetalande myndighet inom § 37 (SFS 2010:1122), har sedan år 2011 samtliga ersättningar enligt nämnda förordning utbetalats från länet, för genomförande av ett stort antal olika projekt i samtliga 21 län. Respektive projekt och insats som beviljats ersättning kommer nog att följas upp av berörd beslutande länsstyrelse.

Återrapportering regleringsbrev

72. Länsstyrelserna ska inom ramen för uppdraget rörande mottagandet av nyanlända invandrare prioritera genomförandet av reformen för etablering av vissa nyanlända invandrare. Länsstyrelsen ska redovisa:

- en bedömning av behovet av insatser från länsstyrelserna,
- genomförda insatser,
- en bedömning av det egna resultatet, samt
- kvarstående utvecklingsbehov.

Länsstyrelserna ska särskilt redogöra för insatser m.m. som rör sfi. Anvisningar för redovisningarna ska lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

- en bedömning av behovet av insatser

Hur når vi parter tillsammans målen för integrationspolitiken och hur bidrar vi, genom samarbete och olika insatser, till mångfald, tillväxt och ett gott liv i Kronobergs län? Detta var enligt Länsstyrelsen årets största utmaning för länets olika parter och för Integrationsråd Kronoberg. Länsstyrelsens bedömning blev att behovet av utveckling och insatser bör koncentreras till samarbetet mellan berörda parter, Integrationsrådet, dess organisation och uppdrag. En bedömning som även övriga berörda myndigheter delade. Genom att samarbetet utvecklas underlättas arbetet på både regional, interkommunal och lokal nivå. Det gäller inte minst insatser och samarbete inom etableringen av nyanlända och genomförandet av de lokala överenskommelserna, som Arbetsförmedlingen har ett stort ansvar för.

Länsgemensamma initiativ och nätverk har pågått under ett flertal år för att bland annat utveckla undervisningen i svenska för invandrare respektive samhällsorienteringen. Verksamheterna har också fått finansiellt stöd av Migrationsverket genom de tidigare så kallade § 26-medlen. För att bygga vidare på samverkansinitiativen beviljade Länsstyrelsen under år 2011 § 37-medel till den länsgemensamma projektinsatsen Integrationssamverkan södra Småland. Genom projektet ska länets parter gemensamt nå hållbara metoder för en väl utvecklad sfi, yrkesinriktad svenska för nyanlända invandrare som omfattas av flyktingmottagandet och en samverkan inom samhällsorienteringen. Insatsen har pågått sedan november 2011 och beräknas vara avslutad våren 2013. Med detta projekt som utgångspunkt bedömde Länsstyrelsen att det under år 2012 fanns goda möjligheter för sfi:n i länet att utvecklas.

För att samtliga parter och tjänstemän som berörs av mottagandet av nyanlända i länet ska kunna bidra aktivt till mångfald, tillväxt och ett gott liv i länet bör uppföljning ske årligen. Dessutom bör berörda regelbundet få information om frågor som är aktuella. Länsstyrelsen bedömde därför att det för år 2012 fanns behov av att särskilt studera och följa utvecklingen av mottagandet av ensamkommande barn i länet samt att fortsätta med regelbundna informationer inom såväl etablering av nyanlända invandrare som mottagandet av ensamkommande barn.

- genomförda insatser

Integration Kronoberg

Under ledning av landshövdingen och medarbetare på Länsstyrelsen, i nära samarbete med berörda parter i länet, har en modell initierats för en utvecklad integration i länet, Integration Kronoberg. Genom Integrationsråd Kronoberg, som under året förstärktes med länets samtliga kommunledningar, har parterna gemensamt haft ett antal olika forum på Residenset för dialog och möten, där även involverade parter deltagit från föreningar, organisationer, samfund till näringslivet och kooperativ.

I januari 2012 hölls ett strategiskt samtal om integration på Residenset, grunden till en ny modell för integrationsfrågorna för länet utvecklades. Vid tre olika sammanträden inom Integrationsråd Kronoberg och vid ett särskilt strategiskt samtal på Residenset

har frågor lyfts om och utvecklingen av etableringen för nyanlända och integrationen av nya länsbor. Mötena, kompletterades med dialoger och bidrog även till att samtliga parter i november kunde samlas för ett fördjupat strategiskt samtal om Integration Kronoberg, följt av en workshop.

På tjänstemannanivå har processkartläggningen av etableringskedjan varit central. Under våren 2012 underlättade processkartläggningen på ett väsentligt sätt parternas gemensamma insatser för varje nyanländ kronobergare. Det fortsatta utvecklingsarbetet med länets processkartläggning ingår i projektet Integrationssamverkan södra Småland, med stöd av de så kallade § 37-medlen.

Dialog, information och samarbete för etableringen av nyanlända och mottagandet av ensamkommande barn/ungdomar

Regelbundna möten med berörda på regional nivå har varit en förutsättning för ett framgångsrikt samarbete. Tillsammans med Arbetsförmedlingen har länsstyrelsen under året arrangerat två länsdialoger inom mottagning, etablering och integration, där de ca 90 deltagarna vid varje länsdialog representerade såväl parter som målgruppen nyanlända.

För att på bästa sätt förbereda för mottagandet av anhöriga från Somalia, och för att underlätta samarbetet mellan parterna, har en av länsdialogerna haft mottagandet av nyanlända från Somalia som särskilt tema.

Länsstyrelsen har dessutom under året genomfört två länsdialoger om samhällsorientering, riktade till ansvariga för denna verksamhet i länets kommuner. Arbetsförmedlingen i länet och Landstinget Kronoberg samt Regionförbundet Södra Småland har medverkat. Länsdialogerna inom samhällsorientering har genomförts för att utveckla innehållet och hälsokommunikationen samt för att finna former för ökad samordning mellan samhällsorientering och övriga etableringsåtgärder.

Under året har samarbetet med länets olika föreningar fördjupats, bland annat länets somaliska föreningar. Detta för att bland annat förbereda och möjliggöra ett bra mottagande av anhöriga från Somalia, där ett antal av länets kommuner – i förhållande till sin befolkningens mängd – beräknar att de kommer ta emot ett stort antal anhöriga från just Somalia. Något som bland annat visade sig i den uppföljning av det prognostiserade mottagandet som länsstyrelsen genomförde i samtliga länets kommuner i februari. Med den uppföljningen som grund intensifierade Länsstyrelsen samarbetet med länets berörda kommuner men också med de berörda somaliska föreningarna.

I arbetet med att förbereda mottagandet i länet av anhöriga från Somalia har även Växjö's olika Rotaryklubbar varit involverade och efter samråd med Länsstyrelsen anordnat cykelskola och starthjälp vid inflyttning med mera. Länsstyrelsen har under året även medverkat vid frukostmöten och andra sammankomster som Rotary arrangerat, för att informera och samtala om nyanlända i länet. Dessa insatser planerades och genomfördes tillsammans med en praktikant på Länsstyrelsen, med ursprung i Somalia. Länsstyrelsen har även aktivt bidragit till att initiera ett samarbete mellan kommuner och parter i Kronobergs län och i Skåne län vid mottagandet av anhöriga från Somalia. Länsstyrelsen har bland annat bjudit in till en gemensam arbetsdag för de olika parterna, med fokus på informationsutbyte och samverkan samt medverkat vid interregionala och nationella konferenser om mottagandet av anhöriga från Somalia, för att sprida erfarenheterna i länet vidare till andra intressenter. Länsstyrelsen har fått besök av representanter för Somaliska Riksförbundet i Sverige, Somaliska regionala förbundet i Gävleborg samt några lokala somaliska föreningar i Kronobergs län, och berättat om utvecklingsarbetet i länet. Fördjupad kunskap om somalier har bland annat inhämtats via studiebesök hos företagare med somaliskt ursprung i England och motsvarande besök i länet av dem samt via dialog med professor Benny Carlson, Lunds universitet, om aktuell forskning och hur arbetet i länet med och för somalier kan utvecklas.

Länsstyrelsen informerar ett par gånger i månaden via mejl om aktuellt inom sakområdet Integration till ett 100-tal berörda adressater i länet. Dessutom har Länsstyrelsen ett regelbundet och aktivt samarbete med föreningar och samfund för att underlätta mottagandet av nyanlända, bland annat som referensgrupp till Röda Korset och Växjö kommuns projektinsats Mentor till mentor, nätverket Flysam (Flyktingmottagning i samverkan) och genom det nätverk och den dialog som biskopen i Växjö stift initierat under året, nätverket Under regelverket, där Länsstyrelsen är en part. Syftet är att förbättra relationen mellan parter som arbetar med nyanländas etablering och integration och att utveckla former och metoder för att idéburna organisationer bättre ska kunna medverka i detta arbete, med stöd av regeringsöverenskommelsen från 2010.

Överenskommelser om, bosättning av och bostäder till nyanlända

Inflyttningen av nyanlända till länet har under året sammantaget drygt motsvarat nivån på de överenskommelser om mottagande som samtliga kommuner tecknat, om 485 platser. Mottagandet är koncentrerat till vissa kommuner. Framför allt till de kommuner där Migrationsverket har en mottagningsenhet för asylsökande.

505 nyanlända personer välkomnades till länet. Var tredje nyanländ som i föl flyttade till länet har sitt ursprung i Afghanistan, var fjärde nyanländ har sitt ursprung i Somalia och var tionde i Ryssland alternativt är statslös. 41 procent av länets nyanlända var flickor eller kvinnor. Av de nyanlända som bosatte sig i länet var 52 procent barn eller ungdomar mellan 0-19 år, och knappt två procent av dem hade fyllt 65 år. Länets nyanlända har med andra ord en låg medelålder.

Länsstyrelsen har samarbetat med Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Landstinget Kronoberg inför och vid förhandlingar om mottagandet av nyanlända. Detta har underlättat för kommunerna att ta emot det antal nyanlända som framgår av respektive överenskommelse. Samtliga parter har deltagit aktivt vid kommunbesök och förhandlingar. Arbetsförmedlingens ansvariga för bosättningsfrågor har även medverkat vid Integrationsrådets möte i juni. Förmedlingens bosättningshandläggare har medverkat såväl vid en länsdialog för samtliga parter som vid en särskild dialogdag om bosättning med kommunernas boendeansvariga och integrationsrådets arbetsgruppsdeltagare. Syftet har varit att stödja nyanländas inflyttning till länet. Detta oavsett om individen flyttar till länet på egen hand eller om personen fått ett bostadserbjudande i en kommun och anvisats från Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket.

En dialogdag om bosättning av nyanlända invandrare planerades till början av år 2013. Syftet var att bidra till en intensifierad dialog mellan ansvariga parter i länet om bostäder till nyanlända. Målet var att olika bostadsföretag och ansvariga i länet som arbetar med nyanländas etablering skulle utveckla vägar till snabbare mottagande och bosättning. Dialogdagen förbereddes under ledning av länsrådet, och med medverkan av bland annat länets bostadsdirektör, länsarkitekt, integrationsdirektör samt representanter från nationella parter vid Boverket, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Länsstyrelsernas gemensamma seminarier och konferenser om nyanländas etablering

Länsstyrelsen har under året ansvarat för, genomfört samt medverkat i olika nationella konferenser inom mottagande, bosättning och etablering av nyanlända. Under Almedalsveckan stod länsstyrelserna gemensamt som värd för seminariet Mission Possible – Nyanlända invandras etablering, under ledning av länsrådet och projektledare från Länsstyrelsen i Kronobergs län. Seminariet lockade drygt 100 deltagare. Medverkade gjorde statssekreterare vid Arbetsmarknadsdepartementet, landshövdingen i Västra Götaland, Arbetsförmedlingens generaldirektör samt representanter för två regionala inspel – om arbetsmarknadsutbildning och sfi i Gävleborg samt om projektet Öppna gränser i Borlänge, ett lokalt skogsvårdsprojekt. Genom seminariet gavs deltagarna inblick i hur samarbete och samverkan gör uppdraget om etablering genomförbart, ett Mission Possible.

Länsstyrelsen har även varit värd för samt deltagit i förberedelserna för en av fyra nationella och av länsstyrelserna gemensamt arrangerade informations- och dialogdagar om samhällsorientering, under våren 2012.

Insatser för att utveckla undervisningen i svenska för invandrare

I länet har flera insatser genomförts under året för att utveckla undervisningen i svenska för invandrare, sfi. Förutom genom det forum som skapats i det länsgemensamma projektet Integrationssamverkan södra Småland, finns även ett nätverk för kompetensutveckling som Linnéuniversitetet initierat. I detta nätverk är Länsstyrelsen en part tillsammans med Arbetsförmedlingen, Landstinget Kronoberg och Regionförbundet södra Småland via projektledaren för nämnda insats. I nätverket deltar dessutom motsvarande parter i Kalmar län, för att utveckla det interregionala samarbetet med bland annat kompetensfrågor. I dessa båda forum och nätverk finns goda möjligheter för sfi att utvecklas, både vad gäller samarbetet mellan parter som rent innehållsmässigt. Insatserna har nära beröring med regionalt Kompetensforum södra Småland, där alla ovan nämnda parter är representerade tillsammans med länets kommuner, näringslivet, fackliga organisationer med flera. Kompetensforum södra Småland tog under slutet av året beslut om att fokusera de fortsatta insatserna på integrationsområdet.

Under år 2012 har Länsstyrelsen aktivt deltagit i de aktiviteter som projektet Integrationssamverkan södra Småland genomfört för att utveckla undervisningen i sfi, bland annat i olika seminarier. Projektet har även tagit initiativ till möten med rektorsnätverket i länet för sfi, för att bredda diskussionen och för att sprida sfi-undervisning på webben (sfi-online) vidare till samtliga kommuner och berörda sfi-lärare i länet, och motivera dem att aktivt använda verktyget i undervisningen.

Grön integration samt mångfald och tillväxt

För att utveckla insatser i länet inom den så kallade gröna integrationen har Länsstyrelsen tillsammans med kooperativet Macken under året haft kontakt med samt besökt skogsvårdsprojektet Öppna gränser i Borlänge. Besöket inspirerade Macken att ansöka om och Länsstyrelsen att bevilja stöd från regionala utvecklingsmedel för ett motsvarande skogsvårdsprojekt.

Mångfald och tillväxt skapas i länet bland annat genom samarbete och gemensamma insatser, och är en stor del av insatserna inom Integration Kronoberg. Projektet Öppna dörrar från Länsstyrelsen i Gävleborg har under året besökt Kronobergs län för att inspirera länets parter till motsvarande insats. Dels har projektet Öppna dörrar medverkat vid ett strategiskt samtal om integration på Residenset, dels vid en dialog med länsstyrelsens medarbetare om behoven i länet och hur vi gemensamt, interregionalt, kan utveckla frågor om mångfald och tillväxt. Planeringsarbetet fortgick under senare delen av året, och kommer att resultera i länsgemensamma insatser under 2013.

Insatser avseende ensamkommande barn

Länsstyrelsen i Kronobergs län har, i likhet med övriga länsstyrelser i landet, lämnat en rapport som underlag till länsstyrelsernas nationella redovisning av uppdrag 78. Länsstyrelsen vill dock här kort belysa ett par länsspecifika händelser/ insatser i länet under året.

Samtliga kommuner i länet hade vid 2012 års början såväl överenskommelser om som ett aktivt mottagande av ensamkommande barn. Länets största kommun sade under året upp sin överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn. Dialog och förhandling med kommunen genomfördes av Länsstyrelsen och Migrationsverket tillsammans, vilket resulterade i en ny överenskommelse, med två färre asylplatser. Ytterligare en kommun omförhandlade under året sin överenskommelse, och även där reducerades antalet asylplatser. De nya överenskommelserna resulterade dock i ett utökat antal så kallade PUT-platser, för ungdomar med uppehållstillstånd. Båda kommunerna har därmed ett fortsatt relativt sett högt mottagande. Detta gäller även för

länet som helhet, där antalet överenskomna mottagna ensamkommande barn är och har varit relativt högt i förhållande till länets andel av landets befolkning.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har under året besökt samtliga boenden i länet för ensamkommande barn och genomfört intervjuer med personal och ungdomar. Besök och intervjuer genomfördes för att identifiera vilka insatser som görs samt vilka ytterligare insatser som behövs för verksamhetsutveckling. Ett annat mål med besöken var att skapa en referensgrupp av ensamkommande barn knuten till Länsstyrelsen.

Intervjuerna med personalen vid kommunernas boenden i länet visar bland annat följande:

- Alla boenden arbetar utifrån ett hälsobefrämjande förhållningssätt
- Det är stora skillnader i de gode männens kunskaper och engagemang, vilket i vissa fall innebär att ungdomen inte får det stöd som han eller hon behöver
- Boendepersonalen ser behov av en bättre kommunikation med de gode männen, gärna i form av trepartssamtal
- Samverkan mellan boende och skola fungerar bättre i kommuner med nystartade boenden
- Ett gemensamt utvecklingsområde för nyare boenden är att hitta former för utslussningen till eget boende

Intervjuerna med ungdomarna visar att ungdomarna till stora delar är nöjda med såväl boendet som kontakterna med gode män och med skolan. Men det finns utvecklingsområden, och bland annat lyfter ungdomarna följande:

- Former och rutiner behövs för utslussningen till eget boende
- Mer individualiserade studieplaner behövs
- Behov av rollförttydligande för gode män samt mellan boendepersonal och gode män
- Behov av bättre kontakt med omvärlden och med svenskar utanför boendet

Länsstyrelsen kan konstatera att några av de utvecklingsområden som ungdomarna lyfter även nämndes vid intervjuerna av boendepersonalen. Ett annat resultat av intervjuerna med ungdomarna är att minst en ungdom från varje boende anmält intresse för att delta i en referensgrupp för ensamkommande barn, som Länsstyrelsen startar i januari 2013.

I övrigt hänvisas till redovisningen av regleringsbrev 78.

En bedömning av det egna resultatet

Med de möten och dialoger som genomförts under året, och med den konsensus som råder i länet om behov av samarbete och olika insatser, finns goda möjligheter att inleda år 2013 med en tydlig organisation av samarbetet inom integrationsområdet i länet med tydliga uppdrag.

Genom samarbetet i länet, och via möten i Integrationsråd Kronoberg, finns önskemål om att bilda Styrgrupp integration, ett politiskt diskussionsforum under ledning av landshövdingen, som arbetar med strategisk inriktning och prioriteringar. Till detta kommer Integrationsråd Kronoberg, ett icke-politiskt diskussions- och handlingsforum på ledningsnivå, som ska initiera, samordna, driva och följa upp operativa insatser, allt under ledning av länsrådet. På uppdrag av Integrationsråd Kronoberg ska ett antal tematiska arbetsgrupper tillsättas för olika, tidsbegränsade uppdrag – med målet att utveckla samverkan. I länet bedömer Länsstyrelsen att denna handling – Integration Kronoberg – för tillfället är det viktigaste inom området. Istället för att fokusera på att förnya den partsgemensamma överenskommelsen inom integrationsområdet i länet, har länets parter koncentrerat sig på att utveckla samarbetet. Länsstyrelsens insatser har bland annat bidragit till att länet vid årsskiftet 2012/13 har en vision, en stra-

tegi och en handlingsplan inom integrationsområdet. I insatserna sker från årsskiftet 2012/13 "verkstaden" i olika tematiska arbetsgrupper och genom tematiskt utvecklingsarbete, och samordnas i vad vi från och med nu benämner Integration Kronoberg.

En direkt bedömning av de egna resultaten inom mottagande och etablering av nyanlända och ensamkommande barn har länsstyrelsen även fått genom den enkät som under hösten gick ut till landets alla kommuner, och besvarades av länets samtliga kommuner. De frågor som rör samarbete med eller nytta av Länsstyrelsens arbete, visar i denna enkät följande:

- En majoritet av länets kommuner har en positiv erfarenhet av samverkan med andra parter kring mottagande och etablering av nyanlända, och samtliga kommuner svarar detta avseende Länsstyrelsen (Sverige 96 %).
- En majoritet av länets kommuner har en positiv erfarenhet av samverkan med andra parter kring mottagandet av ensamkommande barn, och samtliga kommuner svarar detta avseende Länsstyrelsen (Sverige 97 %).
- Upplever då kommunerna att de har nytta av Länsstyrelsens arbete inom området? 88 procent av länets kommuner menar att Länsstyrelsen bidragit att kommunen fått fler kontakter med andra aktörer (Sverige 75 %) respektive ökad kunskap inom integrationsområdet (Sverige 84 %).
- 76 procent av kommunerna i länet anger att Länsstyrelsens arbete bidragit till en bättre helhetssyn på invandring (Sverige 69 %), ökad kännedom om verksamheter i andra delar av landet (Sverige 73 %), ökad kunskap om andra aktörers verksamhet (Sverige 81 %) respektive ökat erfarenhetsutbyte (Sverige 89 %).

I enkäten ställdes även frågor om sfi, svenska för invandrare. Denna utbildningsform har under flera år ingått i kommunernas utvecklingsarbete i länet, på senare år under samordning av projektet Integrationssamverkan södra Småland, via Regionförbundet södra Småland, och med ekonomiskt stöd av § 37-medel. I enkäten framkommer bland annat följande om sfi i länet:

- Samtliga kommuner i länet erbjuder ordinarie sfi (Sverige 98 %).
- 88 procent av kommunerna i länet erbjuder undervisning för analfabeter (Sverige 71 %) och 75 % erbjuder undervisning för korttidsutbildade (Sverige 43 %).
- 38 % av kommunerna i länet erbjuder sfi med språkpraktik (Sverige 59 %) och 25 % erbjuder undervisningsstöd för elever med särskilda behov (Sverige 44 %) samt för akademiker (Sverige 28 %).
- Ingen kommun i länet erbjuder följande sfi: med yrkesinriktning efter yrkesbakgrund (Sverige 23 %), med yrkesutbildning (Sverige 28 %), förlagd till arbetsplats (Sverige 11 %) respektive med rehabilitering/anpassad till funktionshinder (Sverige 13 %).

Väntetiden för att börja sfi-undervisningen är kort i länet. Hälften av kvinnorna och männen väntar mindre än en månad (Sverige 60 % respektive 61 %), och övriga 50 % väntar mindre än två månader (Sverige 27 % för både kvinnor och män). Främsta orsakerna till väntetider inom sfi i länet beror på kö till barnomsorgen, vilket gäller 25 % av både kvinnor och män (Sverige 67 % respektive 29 %) samt nyanländas föräldraledighet (Kronoberg 25 % bland kvinnorna/Sverige 41 %).

- kvarstående utvecklingsbehov

Regionalt finns det givetvis fortfarande utvecklingsbehov inom etableringen av nyanlända, där samverkan genom Integration Kronoberg har alla förutsättningar att nå framgång.

Ett ökat interkommunalt samarbete måste till inom samhällsorienteringen och inom undervisningen i svenska, sfi. Kopplingen mellan sfi och arbetslivet bör också förstär-

kas och förtydligas, vilket förväntas ske i det pågående utvecklingsprojektet, finansierat av § 37-medel, Integrationssamverkan södra Småland.

Andra utvecklingsbehov som kvarstår rör praktiska frågor kring etableringsreformen, och behovet av snabba nationella förändringar för att möjliggöra en bättre genomförd etablering för varje nyanländ. Efter dialoger med parter i länet under året, bland annat de fem kommuner som har anläggningsboenden, önskar Länsstyrelsen lyfta följande punkter som särskilt angelägna, där utvecklingsbehov finns.

- Bostadsbristen är svår i stora delar av landet, bland annat i Kronobergs län. Inom integration konkurrerar olika parter om de få lediga bostäder som finns. En möjlighet för att minska bostadsbristen och konkurrensen inom integration är att tillfälliga moduler snarast byggs upp och disponeras av Migrationsverket för asylboenden. Dessa moduler skulle kunna ersätta vissa av de befintliga anläggningarna. På så sätt kan lägenheter i det ordinarie bostadsbeståndet frigöras.
- Ett ökat antal nyanlända med uppehållstillstånd vistas på Migrationsverkets anläggningsboenden i väntan på att anvisas en bostad. Åtgärder bör genomföras för att motivera och öka andelen nyanlända som tackar ja till erbjuden anvisning om bosättning. Incitament bör dessutom skapas för nyanlända som flyttar till anvisad bostadsort, exempelvis genom viss avskrivning av hemutrustningslånet vid accepterad bosättningsanvisning efter att den nyanlände bott viss tid i berörd kommun.
- En konsekvens av den långa väntetiden på anvisning av en bostad är att en nyanländ som bor på ett anläggningsboende inte får del av alla insatser inom etableringsplanen. Framför allt gäller detta samhällsorientering och sfi. Här bör anläggningskommunerna få full ekonomisk kompensation för att erbjuda dessa insatser.
- De nyanländas behov av etablering ska alltid vara i fokus, så att samtliga nyanlända – oavsett boendeform efter beviljat uppehållstillstånd – erbjuds att delta i en aktiv etablering utifrån den egna etableringsplanen, på heltid och i upp till 24 månader. Den aktiva etableringen måste genomföras även om bosättningen dröjer, och personen bor kvar på en anläggning. En lösning för att bättre än hittills använda de upp till 24 månadernas etablering för varje nyanländ är att etableringsplanen och etableringsperioden startar "på riktigt" först efter kommunmottagning.

73. Länsstyrelserna ska redovisa till vilka typer av insatser som ersättning enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar lämnats till kommuner och kommunförbund. Av redovisningen ska särskilt framgå insatser för att underlätta kommunal samverkan rörande sfi och samhällsorientering. Ersättningarna finansieras från det under utgiftsområde 13 uppförda anslaget 1:2 Kommunersättning vid flyktmottagande. Anvisningar för redovisningarna lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Sökande	Sökt insats	Sökt belopp, tkr	Beviljat belopp, tkr
Regionförbundet södra Småland	Sfi – Utveckling – Kronoberg	1 182,7	0
Växjö kommun (länssamverkan)	Kartläggning av nyanländas kunskaper från tidig skolgång	200,0	180,0
Regionförbundet södra Småland	Språksatelliter för minoritetsspråk	392,164	0
Alvesta kommun	Att utveckla bosättning och mottagande av somalier i kommunen, inkl. skapa modell för bosättning som kan bli generaliserbar för olika kommuner och för mottagande av nyanlända med olika behov	1 160,0	1 160,0

Regionförbundet södra Småland	Integrationssamverkan södra Småland II, fortsättning på och utveckling av pågående insats	1 200,0	0
	Summa:	4 134,864	1 340,0

Modell för bosättning

Tillgången till boende är i flera av länets kommuner begränsad. Bland de nyanlända finns en särskild utmaning i att ett lämpligt boende erbjuds hela familjen vid en återförening. För att utveckla frågor om bosättning och mottagandet av anhöriga från Somalia, och för att skapa en modell för bosättning som kan bli användbar för andra kommuner och för nyanlända med olika behov har Alvesta kommun under år 2012 beviljats ersättning inom § 37 (SFS 2010:1122) med 1 160 000 kronor för projektet SomA-Lia i ALvesta.

Kartläggning av nyanländas kunskaper

Många av de nyanlända barnen och ungdomarna som flyttar till länet kommer till Sverige och länet med en ofullständig tidigare skolgång. Det är därför av stor vikt att en modell kan skapas för att kartlägga barnens och ungdomarnas kunskaper och tidigare skolerfarenheter, och att detta görs på barnets modersmål. Länets åtta kommuner har i ett gemensamt projekt via Växjö kommun därför under år 2012 beviljats 180 000 kronor i ersättning inom § 37 för projektet Kartläggning av nyanländas kunskaper, en verksamhet som samordnas av nätverket för modersmålsansvariga i Kronobergs län.

Övriga insatser

Under år 2012 har ytterligare två olika § 37-insatser pågått, projekt som Länsstyrelsen beviljade § 37-medel för år 2011. Dessa båda projektinsatser fokuserar dels på länsamordning av grundläggande utbildning i samhälls- och naturorienterade ämnen på modersmålet för korttidsutbildade vuxna nyanlända, dels på länsamordning av kommungemensamma insatser, från en samordnad och förstärkt mottagningskapacitet till en samordnad sfi och samhällsorientering. Projektet, Integrationssamverkan södra Småland, har som mål att bl.a. nå hållbara metoder för en väl utvecklad samhällsorientering och sfi samt yrkesinriktad svenska för nyanlända invandrare som omfattas av flyktingmottagandet. Insatsen pågår även under delar av 2013. Genom Integrations-samverkan södra Småland underlättas kommunal samverkan avseende sfi och samhällsorientering. Projektet ger även stöd till effektivare och mer flexibel sfi-undervisning.

85. Länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtagande om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5§ punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta. Redogörelsen ska innehålla information om bl.a. hur länsstyrelserna samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor.

- Åtgärder som har vidtagits för att genomföra länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010–2012, samt resultatet av dessa, ska särskilt redovisas.

Redovisning icke-diskriminering och mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen i Kronobergs län hänvisar till Länsstyrelsen i Dalarnas läns redovisning av uppdrag 85. Utöver de gemensamma insatser som beskrivs i den redovisningen har Länsstyrelsen genomfört följande insatser:

Att arbeta för en socialt hållbar samhällsutveckling är ett av Länsstyrelsens verksamhetsmål och en av aspekterna i hållbar utveckling. Fler av myndighetens uppdrag syftar till att uppnå en socialt hållbar samhällsutveckling och flera av de uppdragen genomförs på funktionen social hållbarhet.

Mångfaldscertifiering på Länsstyrelsen

Under året har Länsstyrelsen ingått i ett samverkansprojekt, Evolve Mångfaldscertifiering som arbetar med att certifiera arbetsplatser. Certifieringen syftar till att höja befintlig kompetens och bidrar med konkreta verktyg och metoder för att arbeta mer effektivt med att inkludera ett mångfaldsperspektiv. Mångfaldscertifieringen ingår att arbeta med alla sju diskrimineringsgrunderna som finns i svensk lagstiftning: kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Arbetet utgår från en kartläggning av arbetsplatsen via enkät och dokumentgranskning, därefter en analys av kartläggningen som presenteras i en rapport. Utifrån analysen har Länsstyrelsen erbjudits skräddarsydda utbildningar efter de behov som kartläggningen visat och också fått processtöd för att utveckla det nya arbetssättet. Länsstyrelsen har försökt att samordna mångfaldscertifieringsarbetet med våra interna medarbetardagarna, som hålls under en halv dag en gång per månad och där alla medarbetare samlas för gemensam kompetensutveckling, medarbetarutveckling, om myndighetens värdegrund m.m. Barnperspektivet är en del i arbetet med mänskliga rättigheter och mångfaldscertifieringen. Länsstyrelsen ska som en av projektets samverkansparter vara ett föredöme och mångfaldscertifiera arbetsplatsen. Certifieringen och vägen till certifiering går hand i hand med Länsstyrelsens uppdrag rörande Mänskliga rättigheter och diskriminering.

Värdegrund och mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen har under 2012 fortsatt sitt värdegrundsarbete som bland annat innehåller frågor om mänskliga rättigheter och jämställdhet. Likabehandlingsplanen har reviderats och i denna lyfts och struktureras Länsstyrelsens interna arbete inför framtiden. Länsstyrelsen har också bildat ett likavillkorsråd som består av strategiskt utvalda personer inom organisationen.

Länsstyrelsen har även deltagit i de nationella nätverk kring mänskliga rättigheter som har funnits inom ramen för länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan.

Medborgarprojektet

Arbetet med Medborgarprojektet (för kriskommunikation mot allmänheten) syftar till att utveckla myndighetens förmåga att nå ut till olika grupper i samhället via olika kanaler. Detta genom att fler kommunikationskanaler används och genom att både anpassa informationen och hur den förmedlas. Vi tillgängliggör information i traditionellt tryck, webb med information att läsa, lyssna och se på samt personliga möten vid t.ex. mässor (arbetsmarknadsdag, Demokratijakten). Information om risker och kriser ska förmedlas på ett sådant sätt att den är förståelig för så många som möjligt och målet är att ge alla som bor eller vistas i Kronoberg samma möjlighet/tillgång till information. Konceptet Vilda Hilda, Redo och Lilla Ängslan har tagits fram som ett särskilt informationsmaterial för barn.

I arbetet med Medborgarprojektet har ett informationsmaterial och illustrationer till både webb och tryckt information tagits fram av bland annat olika kriskaraktärer/krispersonligheter. Både texter och illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds- som jämställdhetsperspektiv, med expertis från MSB och av Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

4. vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Mångfaldscertifiering och genomgång av lokalerna

Arbetet inom Evolves mångfaldscertifiering (se redovisning uppdrag 85) utgår från antidiskrimineringsgrunderna. Här ingår även tillgänglighetsperspektivet. Medarbetare vid Länsstyrelsen har bl.a. fått utbildning i mångfald och bemötande. Medarbetare

med chefsansvar har fått fördjupade utbildningar. Processen för att bli mångfaldscertifierade har också innehållit en tillgänglighetsvandring. En genomgång av alla Länsstyrelsens lokaler och utrymmen har gjorts, med hjälp av konsultstöd från Handikappörelsens idé- och kunskapsCentrum. En rad åtgärder har identifierats, som kommer att tas om hand genom Länsstyrelsens likavillkorsplan.

Skriva och tala tydligt

Länsstyrelsen arbetar också med att vara extra tydlig i informationen gentemot personer med läs och skrivsvårigheter. I viss mån kommuniceras beslut muntligen med personer som har läs- och skrivsvårigheter eller liknande funktionsnedsättning. I ökad utsträckning förs också en muntlig dialog med personer inför beslutsfattande.

Bredband på landsbygden

Bidrag till kommersiell service (ex. tillgänglighet i butik och hemsändningsbidrag) och utbyggd IT infrastruktur främjar tillgängligheten för alla. Uppdraget om betaltjänster bevakar också denna tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Lokalval för allmänna möten

Tillgänglighetsperspektivet beaktas vid val av anpassade lokaler både ur ett geografiskt perspektiv och med tanke på personer med funktionsnedsättning, vid informationsträffar, utbildningar m.m.

Anpassning i naturreservat

Vid bildandet av naturreservat undersöks alltid möjligheterna att anpassa någon stig för rörelsehindrade. Rastmöbler anpassas alltid till funktionshindrades förutsättningar och behov. Det årligen återkommande arrangemanget Fiskets Dag och naturguidningar och andra möten förläggs till platser anpassade även för personer med funktionsnedsättning.

5. integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering

Flera av Länsstyrelsens uppdrag syftar till att uppnå en socialt hållbar samhällsutveckling.

Mångfaldscertifiering på Länsstyrelsen

Under året har Länsstyrelsen ingått i ett samverkansprojekt, Evolve Mångfaldscertifiering som arbetar med att certifiera arbetsplatser. Certifieringen syftar till att höja befintlig kompetens och bidrar med konkreta verktyg och metoder för att arbeta mer effektivt med att inkludera ett mångfaldsperspektiv. Mångfaldscertifieringen ingår att arbeta med alla sju diskrimineringsgrunderna som finns i svensk lagstiftning: kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Arbetet utgår från en kartläggning av arbetsplatsen via enkät och dokumentgranskning, därefter en analys av kartläggningen som presenteras i en rapport. Utifrån analysen har Länsstyrelsen erbjudits skräddarsydda utbildningar efter de behov som kartläggningen visat och också fått processtöd för att utveckla det nya arbetssättet. Länsstyrelsen har försökt att samordna mångfaldscertifieringsarbetet med våra interna medarbetardagarna, som hålls under en halv dag en gång per månad och där alla medarbetare samlas för gemensam kompetensutveckling, medarbetarutveckling, om myndighetens värdegrund m.m. Barnperspektivet är en del i arbetet med mänskliga rättigheter och mångfaldscertifieringen. Länsstyrelsen ska som en av projektets samverkansparter vara ett föredöme och mångfaldscertifiera arbetsplatsen. Certifieringen och vägen till certifiering går hand i hand med Länsstyrelsens uppdrag rörande Mänskliga rättigheter och diskriminering.

Vi har under året vid ett flertal tillfällen genomfört utbildningsinsatser inom mångfaldsperspektivet för dels medarbetare vid länsstyrelsen, dels medarbetare med ledningsansvar. Vid de tillfällena har verksamheterna själva fått arbeta med att utifrån sin verksamhet analysera på vilket sätt verksamheten kan arbeta med mänskliga rättigheter, mångfalds och jämställdhetsperspektivet.

Länsstyrelsens värdegrund

Länsstyrelsen har under 2012 fortsatt sitt värdegrundsarbete som bland annat innehåller frågor om mänskliga rättigheter och jämställdhet. Vår likabehandlingsplan har reviderats och Länsstyrelsens interna arbete lyfts och struktureras inför framtiden. Länsstyrelsen har också bildat ett likavillkorsråd som består av strategiskt utvalda personer inom organisationen.

Länsstyrelsen har även deltagit i de nationella nätverk kring mänskliga rättigheter som har funnits inom ramen för länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan.

Medborgarprojektet

Arbetet med Medborgarprojektet (för kriskommunikation mot allmänheten) syftar till att utveckla myndighetens förmåga att nå ut till olika grupper i samhället via olika kanaler. Detta genom att fler kommunikationskanaler används och genom att både anpassa informationen och hur den förmedlas. Vi tillgängliggör information i traditionellt tryck, webb med information att läsa, lyssna och se på samt personliga möten vid t.ex. mässor (arbetsmarknadsdag, Demokratijakten). Information om risker och kriser ska förmedlas på ett sådant sätt att den är förståelig för så många som möjligt och målet är att ge alla som bor eller vistas i Kronoberg samma möjlighet/tillgång till information. Konceptet Vilda Hilda, Redo och Lilla Ängslan har tagits fram som ett särskilt informationsmaterial för barn.

I arbetet med Medborgarprojektet har ett informationsmaterial och illustrationer till både webb och tryckt information tagits fram av bland annat olika kriskaraktärer/krispersonligheter. Både texter och illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds- som jämställdhetsperspektiv, med expertis från MSB och av Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör.

Övrig verksamhet

Övrig förvaltning

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,33	0,37	0,79
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	5,17	3,74	3,27
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,88	3,12	2,96
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	7 162	4 661	4 651
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,81	4,39	4,37
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	555	742	685
Antal beslutade ärenden	636	650	621
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	7	2
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	24 918	35 721	40 887

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 20* och 21*

För att nå en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser samt säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet har 13 verksamheter under området övrig förvaltning fr.o.m. den 1 juli 2012 koncentrerats till sju länsstyrelser.

Väsentliga prestationer och resultat

Inom ärendegrupperna 20-21 har det skett en markant ökning av nedlagda resurser sedan tidigare år vilket beror på att den tid som lagts ner på projektet Förenkla på riktigt sedan 2012 redovisas inom Näringsrättsliga frågor (205).

Under året har handläggningen av vissa ärendegrupper inom 20-21 koncentrerats till Skåne. Koncentrationen motsvarar ca en årsarbetskraft varav de största ärendegrupperna resursmässigt var lönegaranti, bitillsyn och överförmyndare.

De stora ärendegrupperna som nu finns kvar inom 20-21 är kamera, delgivningar och deponerade medel. Även allmänna val finns inom ärendegruppen och arbetet med detta kommer att öka successivt under 2013.

Intresse för kameraövervakning har under året varit fortsatt stort trots att antalet inkommande ärenden gått ner något. Det är en ärendegrupp med många kontakter med företag och enskilda och där massmedia ofta har intresse av att bevaka. Intresset för kameraövervakning med koppling till naturen har också varit stort såsom kartläggning av vildsvin och andra vilda djur. Under året har vi deltagit i den nationella tillsynen som i år omfattade skolor och restauranger.

Arbetet inför 2014 med val både till Europaparlamentet och riksdag, landsting och kommun har inletts.

Lämnade bidrag avser bl.a. lönegarantiersättning. Under året har denna verksamhet överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län.

Jakt

Älgjakt

En ny älgjaksadministration trädde i kraft den 1 januari 2012. Arbetet med att dela in länet i Älgförvaltningsområden (ÄFO) har skett i dialog med berörda parter och resulterat i att alla är överens. Älgförvaltningsgrupper (ÄFG) har tillsatts i alla ÄFO. Utbildningar har genomförts för såväl viltförvaltningsdelegationen (VFD) som för ÄFG. En regional älgförvaltningsplan har tagits fram. VFD har skickat ut förslaget på remiss till berörda parter. Älgförvaltningsplaner för respektive ÄFO inlämnades före årsskiftet.

Alla B- och E-licensområden har avregistrerats i enlighet med den nya älgförvaltningen, ca 450 st. Av A-licensområdena har drygt 130 avregistrerats därför att de valt att ansluta sig till älgskötselområden (ÄSO). Av länets registrerade älgjaksareal består 95 % av ÄSO, övrig areal utgörs av licensområden. Den stora ÄSO-anslutningen är bland de högsta i landet. Ett omfattande digitaliseringsarbete har gjorts av alla ÄSO för att effektivisera arbetet med registreringar och kunna bistå vid inventeringar av älgstammen m.m.

Registreringssystemet JAS har uppdaterats för att uppfylla kraven för den nya älgförvaltningen. Ett helt nytt rapporteringssystem www.algdata.se har trätt i kraft för att underlätta den framtida förvaltningen.

Flera utbildningar har under året arrangerats. En kombinerad utbildning för VFD och ÄFG upphandlades och genomfördes tidigt på året för att stödja den nya älgförvaltningens införande. Under hösten har ÄFG fått utbildning inför framtagandet av älgförvaltningsplanerna

Vildsvin

Vildsvinsstammen har under 2012 ökat och viltolyckorna har ökat markant. Djurens bökande har ställt till stora problem för jordbruket, villaägare samt parker och idrottsanläggningar med gräsplaner. Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till regional vildsvinsförvaltningsplan. Viltförvaltningsdelegationen (VFD) har godkänt och skickat ut förslaget på remiss till berörda parter.

En samrådsgrupp i viltsvinsförvaltningsfrågor har bildats. Den består av representer för Länsstyrelsen, olika markägar- och jägarorganisationer. Samrådsgruppen försöker skapa samsyn i frågorna för att snabbare kunna hitta åtgärder för att komma till rätta med problemen.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

1. De allmänna valen

Under året har beslut fattats löpande om efterträdarval i kommun och landsting. Inför valet 2014 har arbete tillsammans med Valmyndigheten påbörjats rörande bland annat behov av resurser och utbildning. Diskussioner om anvarsfördelning mellan kommuner och Länsstyrelse har förekommit. Vidare har frågor besvarat från allmänhet och förtroendevalda.

Organisationsstyrning

93. Länsstyrelserna ska kunna använda och samverka med det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Länsstyrelserna ska var och en betala 120 000 kr till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som abonnemangsavgift för detta system. Beloppet ska betalas efter fakturering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap..

Länsstyrelsen har för närvarande 10 Rakelmobiler i drift, som är programmerade för att användas för samverkan. Rakel har använts för nationell samverkan och sedan 2009 även för regional samverkan i länet med polis, räddningstjänst, landsting och kommuner. Rakel används hos Länsstyrelsen som kommunikationsväg till Tjänsteman i beredskap, med ständig passning.

Personaluppgifter

Enligt kraven i FÅB 3 kap. 3 § ska myndigheter redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (Förordning 2008:747)

Återrapportering

Åtgärder för kompetensförsörjning

Behovet av en mer flexibel och förändringsbenägen organisation med en breddad kompetens bland medarbetarna har under senare år blivit påtagligt. Detta har fått återverkan i både rekryteringar och kompetensutvecklingsinsatser. Vid rekryteringar efterfrågas inte bara nödvändig sakkompetens för befattningen, utan även mer generell kompetens med helhetsperspektiv på Länsstyrelsens verksamhet.

Genom att aktivt arbeta med strategisk kompetensförsörjning har Länsstyrelsen som mål att uppnå en ökad intern rörlighet för att kunna ta tillvara medarbetarens kompetens på bästa sätt.

För att utveckla och effektivisera verksamheten på Länsstyrelsen utgår kompetensförsörjningsarbetet ifrån målet att säkerställa att rätt kompetens finns för att nå verksamhetens mål och för att tillgodose dess kompetensbehov på kort och lång sikt.

Under 2013 kommer en inventering göras av personalens kompetenser och en kompetensförsörjningsplan kommer att tas fram.

Länsstyrelsen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna behålla och utveckla befintliga medarbetare men också för att attrahera nya medarbetare. Under året har förändringar i arbetsmarknadsläget märkts främst genom att det inom vissa verksamheter har blivit svårare att rekrytera rätt kompetens. Samtidigt har personalomsättningen ökat markant.

Det är den externa rörligheten som har ökat. Antalet föräldraledigheter har också ökat och har inte varit så omfattande som nu på flera år.

Att rekrytera rätt kompetens till varje arbetsuppgift är viktigt för att kunna bedriva verksamheten på ett effektivt och bra sätt.

Länsstyrelsen har fortsatt att utbilda chefer och fackliga representanter i kompetensbaserad rekrytering. Denna metod säkerställer att den kompetens som eftersökts vid rekrytering stämmer med de arbetsuppgifter och de mål som finns i verksamheten. Metoden har börjat användas inom Länsstyrelsen och fler chefer ska utbildas. Genom att arbeta med kompetensbaserad rekrytering så kvalitetssäkrar man rekryteringen genom väl genomtänkta kravprofiler, objektiva urval och intervjuer. Metoden har inneburit att det i samband med rekryteringar görs en grundlig genomgång av kravprofilen och att urvalsprocessen kvalitetssäkras.

För att motverka en alltför hög personalomsättning och säkerställa den långsiktiga kompetensen, har översynen av olika anställningsformer påbörjats. Vid varje rekrytering vägs tillsvidareanställning mot tidsbegränsade anställningar för att långsiktigt säkerställa hög kompetens i organisationen.

För att behålla viktig kompetens måste faktorer som för medarbetaren utgör skäl för att stanna beaktas. Dessa faktorer är bland annat god arbetsmiljö, låg sjukfrånvaro, mångfald, rätt lön, bra ledarskap, möjlighet till utveckling, samverkan och delaktighet. Samverkan och delaktighet är nyckelord för en attraktiv arbetsgivare.

Länsstyrelsen har under året fortsatt med värdegrunds- och visionsarbetet samt utvecklingen av ledarskap och medarbetarskap. Medarbetardagar genomfördes under året 1 gång per månad om ca 3 timmar vid varje tillfälle. Fokus under året har varit förenklingsprocesser, bemötande och vilka är vi är till för.

Under 2012 har Länsstyrelsen genomfört ledardagar en heldag i månaden för samtliga ledare på Länsstyrelsen. Syftet är att stärka ledarna i sin roll som ledare utifrån vår vision, värdegrund och strategier. Därigenom kan ledarna driva värdegrund- och visionsarbetet framåt i sina verksamheter. Samtliga enhetschefer, funktionsledare samt ledning har deltagit i dessa dagar. Ledar- och medarbetardagar ska fortsätta under 2013.

Tabell över sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3 § FÅB

Kön	Ålder	2012			2011		
		Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dgr och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dgr och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	- 29	7	0,6	0,0	4	0,1	0,0
	30 - 49	31	1,7	12,8	29	1,7	0,0

	50 -	19	3,7	53,3	24	0,4	0,0
	Alla	57	2,1	66,1	57	1,1	0,0
Kvinnor	- 29	25	1,8	0,0	16	1,2	0,0
	30 - 49	71	3,3	25,1	69	3,0	21,6
	50 -	36	4,1	18,7	39	2,7	6,4
	Alla	132	3,3	43,8	124	2,7	28,0
Samtliga	- 29	32	1,6	0,0	20	1,0	0,0
	30 - 49	102	2,9	22,1	98	2,6	22,1
	50 -	55	3,9	27,2	63	1,9	27,2
	Alla	189	3,0	49,3	181	2,2	23,5

Uppgifterna hittas i Agresso:

Sökväg: Egen meny/T Örebro län/lönerapporter/redovisning av sjukfrånvaro (PRS31)

Sökväg: Egen meny/T Örebro län/PA-Rapporter/Personalrapport (PERS)

Källa: Agresso.

Kommentar:

Sjukfrånvaron 2012 har ökat både bland kvinnor och män. Den totala sjukfrånvaron i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid har ökat från 2,2 % till 3,0 %. Sjukfrånvaron för män har ökat i alla åldersgrupperna, förutom i åldersgruppen 30-49. Den totala sjukfrånvaron för män har ökat från 1,1 % till 2,1 %. I åldersgruppen 50 - har det ökat mest, från 0,4 % till 3,7 %.

Sjukfrånvaron för kvinnor har också ökat mot föregående år och ökningen är inom alla åldersgrupperna. Från 2,7 % till 3,3 %. Störst ökning är det i åldersgruppen 50 - från 2,7 % till 4,1 %.

Antalet långtidssjukskrivna har ökat mot föregående år. Från 23,5% till 49,3%. Även inom gruppen långtidssjukskrivna är den största ökningen både hos män och kvinnor i åldersgruppen 50 -.

Trots att den totala sjukfrånvaron har ökat inom Länsstyrelsen så är 3 % en låg siffra om man jämför med andra offentliga verksamheter och organisationer i samhället.

För de som upplever stress och ohälsa görs tidiga insatser genom kontakt med företagshälsovården Previa. Länsstyrelsen erbjuder alla medarbetare massage på arbetstid och till ett subventionerat pris. Friskvårdstimme och friskvårdspeng är andra återgårdar som erbjuds till alla medarbetare.

Under de regelbundna återkommande medarbetardagarna har arbetet fortsatt med att hitta former för att kunna effektivisera det dagliga arbetet mer och hitta tidstjuvar, helt enkelt arbeta smartare och mer effektivt.

Året i siffror

Tabell A - Verksamhetskostnader 2010 - 2012

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2012 Tkr	2011 Tkr	2010 Tkr
20-21	Övrig förvaltning	5 277,8	3 237,4	3 105,4
25	Trafikföreskrifter m.m.	178,6	189,6	702,8
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 822,6	4 036,2	4 229,9
30	Regional tillväxt	1 762,2	1 051,7	871,5
34	Infrastrukturplanering	423,4	296,0	286,0
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 167,2	4 492,0	4 383,6
41	Stöd till boende	177,1	281,6	520,8
42	Energi och klimat	1 405,6	887,4	229,9
43	Kulturmiljö	8 486,6	7 143,4	6 647,2
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	5 308,2	4 966,5	5 419,2
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6 294,6	7 261,3	7 262,8
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	14 475,5	7 093,8	7 429,3

52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 552,8	1 160,9	1 045,0
53	Vattenverksamhet	2 817,9	2 679,2	2 427,9
54	Mineral- och torvfyndigheter	113,5	54,3	116,2
55	Miljöfarlig verksamhet	2 754,4	2 922,8	3 085,9
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	174,3	81,3	108,1
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 396,1	3 478,8	3 355,6
58	Restaurering	2 004,8	1 886,1	1 785,3
60	Lantbruk	19 570,2	16 699,4	15 610,8
62	Fiske	557,8	514,3	539,7
70	Folkhälsa	2 860,5	2 371,9	2 557,6
80	Jämställdhet	1 109,6	811,5	496,1
81	Nationella minoriteter	0,0		
82	Mänskliga rättigheter	4,9		
83	Barnperspektivet	0,0		
85	Integration	1 647,1	1 418,6	1 530,4
	SUMMA PRODUKTION	92 343,3	75 016,1	73 747,2
10	Myndighetsövergripande verksamhet	10 097,6	11 135,4	11 709,2
11	Administration och intern service	24 354,1	24 309,9	25 164,9
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL. RESURSSAMVERKAN	126 795,0	110 461,4	110 621,3
	Resurssamverkan ¹⁾	7 998,5	7 940,6	7 981,0
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTAT RÄKNINGEN ²⁾	134 793,5	118 402,0	118 602,3

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod

2. Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar

Källa: Agresso.

Kommentarer Tabell A:

20-21 Övrig förvaltning

Inom området har det skett en markant ökning av nedlagda resurser jämfört med tidigare år. En förklaring till detta är projektet Förenkla på riktigt som sedan 2012 redovisas inom Näringsrättsliga frågor (205).

30 Regional tillväxt

Ökningen av nedlagda resurser inom regional tillväxt hänger i första hand samman med en expansion av verksamheten främst i form av konkreta engagemang i olika samarbetsprojekt som exempelvis, Glasriket, Vinnväxtprojekt, Trästrategi, Kinasamarbete och Innovationshelg.

42 Energi och klimat

Under 2012 har antalet årsarbetskrafter ökat, eftersom antalet projektansökningar ökat, samverkan med regionala och lokala aktörer ökat samt att Länsstyrelsens ledande roll har förstärkts.

43 Kulturmiljö

Verksamhetskostnaderna har ökat beroende på att flera större projekt genomförts för framtagande av kunskapsunderlag t.ex. revidering och digitalisering av länets kulturmiljöprogram och riksintresseförklaringar. Andelen inkomna och beslutade ärenden har ökat och vid vakanser, vikariat num har full bemanning varit nödvändig för att klara ärendehantering. Länsstyrelsen har under våren köpt tjänst från Skåne län för handläggning och kunskapsåterföring av arkeologisk upphandling.

45 Skydd mot olyckor

Verksamhetskostnaderna för Skydd och beredskap varierar framför allt utifrån två variabler; föräldraledighet och hur mycket medel som beviljats för olika projekt från anslag 2:4 Krisberedskap. Kostnaderna var lägre 2011 till följd av föräldraledigheter, och har ökat under 2012 som ett resultat av större anslag från 2:4 Krisberedskap samt mindre föräldraledighet.

51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden

Ökningen av verksamhetskostnaderna området och arter beror på att delar av reservatsskötseln tagits över från Skogsstyrelsen.

55 Miljöfarlig verksamhet

Kostnaderna inom området försätter minska eftersom tillstånd för miljöfarlig verksamhet förts över till Länsstyrelsen i Kalmar från 1 januari 2012.

57 Förorenade områden, efterbehandling

Kostnaderna inom förorenade områden har under 2012 varit lägre eftersom arbetsinsatsen inom inventering och tillsyn varit lägre.

60 Lantbruk

Ökningen av kostnaderna inom området beror på höjd kontrollfrekvens för arealkontroller i kombination med ökade insatser för retroaktiva återkrav inom jordbrukarstöden.

80 Jämställdhet

Länsstyrelsen har gjort en förstärkning inom området våld i nära relationer.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2012

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl. OH		OH kostnader		Kostnader inkl. OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20-21	Övrig förvaltning	5 277,8	4,16	1 883,7	6,10	7 161,5	5,81
25	Trafikföreskrifter m.m.	178,6	0,14	86,0	0,28	264,5	0,21
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 822,6	3,80	2 156,3	6,98	6 978,9	5,66
30	Regional tillväxt	1 762,2	1,39	416,6	1,35	2 178,8	1,77
34	Infrastrukturplanering	423,4	0,33	163,6	0,53	587,1	0,48
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 167,2	4,86	2 290,0	7,42	8 457,2	6,86
41	Stöd till boende	177,1	0,14	79,1	0,26	256,2	0,21
42	Energi och klimat	1 405,6	1,11	411,2	1,33	1 816,8	1,47
43	Kulturmiljö	8 486,6	6,69	1 797,7	5,82	10 284,4	8,35
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	5 308,2	4,19	1 443,7	4,67	6 751,9	5,48
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6 294,6	4,96	2 713,1	8,79	9 007,7	7,31
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	14 475,5	11,42	2 548,5	8,25	17 024,1	13,82
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 552,8	1,22	733,0	2,37	2 285,8	1,85
53	Vattenverksamhet	2 817,9	2,22	1 154,1	3,74	3 972,0	3,22
54	Mineral- och torvfyndigheter	113,5	0,09	51,2	0,17	164,7	0,13
55	Miljöfarlig verksamhet	2 754,4	2,17	1 296,0	4,20	4 050,3	3,29
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	174,3	0,14	82,4	0,27	256,7	0,21
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 396,1	1,89	808,2	2,62	3 204,3	2,60
58	Restaurering	2 004,8	1,58	688,2	2,23	2 693,1	2,19
60	Lantbruk	19 570,2	15,43	7 954,5	25,76	27 524,7	22,34
62	Fiske	557,8	0,44	240,8	0,78	798,6	0,65
70	Folkhälsa	2 860,5	2,26	795,8	2,58	3 656,3	2,97
80	Jämställdhet	1 109,6	0,88	385,4	1,25	1 495,0	1,21
81	Nationella minoriteter	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
82	Mänskliga rättigheter	4,9	0,00	1,7	0,01	6,6	0,01
83	Barnperspektivet	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
85	Integration	1 647,1	1,30	700,4	2,27	2 347,5	1,91
	SUMMA PRODUKTION	92 343,3	72,83	30 881,2	100,00	123 224,5	100,00

10	Myndighetsövergripande verksamhet	10 097,6	7,96				
11	Administration och intern service	24 354,1	19,21				
	SUMMA VERKSAMHETS-KOSTNADER EXKL. RESURSSAMVERKAN	126 795,0	100,00			123 224,5	100,00
	Resurssamverkan ¹⁾	7 998,5		3 570,5		11 569,0	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	134 793,5				134 793,5	
	Myndighetsövergripande, administrativ och intern service uppdelat på: ³⁾						
	Nivå 1 (113-115)	18 547,2	28,93				
	Nivå 2 (110-112, 116-119)	5 806,9	9,06				
	Nivå 3 (100-109)	10 097,6	15,75				
	Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	64 111,9					

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

2. Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3. Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kkl 4).

Källa: Agresso.

Definition av resurssamverkan:

Med offentlig resurssamordning menas att en myndighet har rätt att mot avgift helt eller delvis samordna sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan myndighet, kommun eller landsting (s.k. sambruk). Skriftliga avtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Kommentarer Tabell B:

20-21 Övrig förvaltning

Inom området har det skett en markant ökning av nedlagda resurser jämfört med tidigare år. En förklaring till detta är projektet Förenkla på riktigt som sedan 2012 redovisas inom Näringsrättsliga frågor (205).

30 Regional tillväxt

Nedlagda resurser inom regional tillväxt har ökat påtagligt genom främst konkret engagemang i olika samarbetsprojekt som exempelvis, Glasriket, Vinnväxtprojekt, Trästrategi, Kinasamarbete och Innovationshelg. Dessa kommenteras nedan och under särskilda återrapporteringar. Vidare valde Länsstyrelsen att återuppta möjligheten för företag att söka investeringsbidrag inom ramen för förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling.

42 Energi och klimat

Under 2012 har antalet årsarbetskrafter ökat, eftersom antalet projektansökningar ökat, samverkan med regionala och lokala aktörer ökat samt att Länsstyrelsens ledande roll har förstärkts.

43 Kulturmiljö

Verksamhetskostnaderna har ökat beroende på att flera större projekt genomförts för framtagande av kunskapsunderlag t.ex. revidering och digitalisering av länets kulturmiljöprogram och riksintressfördjupningar. Andelen inkomna och beslutade ärenden har ökat och vid vakanser, vikariat mm har full bemanning varit nödvändig för att klara ärendehantering. Länsstyrelsen har under våren köpt tjänst från Skåne län för handläggning och kunskapsåterföring av arkeologisk upphandling.

45 Skydd mot olyckor

Verksamhetskostnaderna för Skydd och beredskap varierar framför allt utifrån två variabler; föräldraledighet och hur mycket medel som beviljats för olika projekt från anslag 2:4 Krisberedskap. Kostnaderna var lägre 2011 till följd av föräldraledigheter, och har ökat under 2012 som ett resultat av större anslag från 2:4 Krisberedskap samt mindre föräldraledighet.

51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden

Ökningen av verksamhetskostnaderna området och arter beror på att delar av reservatsskötseln tagits över från Skogsstyrelsen.

55 Miljöfarlig verksamhet

Kostnaderna inom området försätter minska eftersom tillstånd för miljöfarlig verksamhet förts över till Länsstyrelsen i Kalmar från 1 januari 2012.

57 Föreningade områden, efterbehandling

Kostnaderna inom föreningade områden har under 2012 varit lägre eftersom arbetsinsatsen inom inventering och tillsyn varit lägre.

60 Lantbruk

Ökningen av kostnaderna inom området beror på höjd kontrollfrekvens för arealkontroller i kombination med ökade insatser för retroaktiva återkrav inom jordbrukarstöden.

80 Jämställdhet

Länsstyrelsen har gjort en förstärkning inom området våld i nära relationer.

Tabell C - Årsarbetskrafter 2010 - 2012 ¹⁾

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2012	2012	2012	2012	2011	2010
		totalt timmar	totalt	varav kvinnor	varav män	totalt	totalt
20-21	Övrig förvaltning	9 672	5,50	5,17	0,33	4,11	4,06
25	Trafikföreskrifter m.m.	509	0,29	0,29	0,00	0,37	0,83
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	11 900	6,76	4,26	2,51	6,00	6,78
30	Regional tillväxt	2 318	1,32	0,46	0,86	0,98	0,90
34	Infrastrukturplanering	892	0,51	0,15	0,36	0,43	0,48
40	Hållbar samhällsplanering och boende	12 560	7,14	3,68	3,45	6,21	6,10
41	Stöd till boende	419	0,24	0,01	0,23	0,45	0,84
42	Energi och klimat	2 416	1,37	0,66	0,71	1,04	0,23
43	Kulturmiljö	11 039	6,27	4,29	1,98	4,84	4,63
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	8 165	4,64	2,62	2,02	5,74	6,04
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	15 783	8,97	5,75	3,22	10,52	11,01
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	16 352	9,29	4,33	4,96	7,11	8,28
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 403	2,50	2,07	0,43	2,12	1,84
53	Vattenverksamhet	7 261	4,13	2,97	1,16	3,97	3,62
54	Mineral- och torvfyndigheter	332	0,19	0,15	0,04	0,10	0,20
55	Miljöfarlig verksamhet	7 958	4,52	3,02	1,51	4,85	5,44
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	462	0,26	0,02	0,24	0,13	0,20
57	Föreningade områden, efterbehandling	4 925	2,80	1,74	1,06	3,25	3,38
58	Restaurering	4 849	2,76	0,75	2,00	2,74	2,46
60	Lantbruk	53 682	30,50	21,70	8,81	27,81	28,64
62	Fiske	1 112	0,63	0,05	0,58	0,66	0,77
70	Folkhälsa	4 457	2,53	1,25	1,28	2,00	2,93
80	Jämställdhet	1 953	1,11	0,90	0,21	1,07	0,71
81	Nationella minoriteter	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
82	Mänskliga rättigheter	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
83	Barnperspektivet	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
85	Integration	3 554	2,02	1,97	0,04	1,84	2,12
	SUMMA PRODUKTION	186 975	106,24	68,26	37,97	98,33	102,51
10	Myndighetsövergripande verksamhet	17 205	9,78	7,44	2,33	11,23	12,04

11	Administration och intern service	19 184	10,90	7,43	3,47	9,83	9,92
	SUMMA ÅRSARBETS- KRAFTER EXKL. RESURS- SAMVERKAN	223 364	126,91	83,14	43,77	119,39	124,47
	Resurssamverkan ²⁾	25 738	14,62	12,88	1,74	12,31	12,70
	TOTALT ANTAL ÅRS- ARBETSKRAFTER	249 102	141,54	96,02	45,51	131,70	137,17

1) 1 årsarbetskraft = 1 760 timmar

2) Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffrignivå

Källa: Agresso.

Kommentarer Tabell C:

20-21 Övrig förvaltning

Inom området har det skett en markant ökning av nedlagda resurser jämfört med tidigare år. En förklaring till detta är projektet Förenkla på riktigt som sedan 2012 redovisas inom Näringsrättsliga frågor (205).

30 Regional tillväxt

Nedlagda resurser inom regional tillväxt ökade från 1, 0 till 1,3 årsarbetskrafter. Ökningen hänger samman med en expansion av verksamheten främst i form av konkret engagemang i olika samarbetsprojekt som exempelvis, Glasriktet, Vinnväxtprojekt, Trästrategi, Kinasamarbete och Innovationshelg. Dessa kommenteras nedan och under särskilda återrapporteringar. Vidare valde Länsstyrelsen att återuppta möjligheten för företag att söka investeringsbidrag inom ramen för förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling.

42 Energi och klimat

Under 2012 har antalet årsarbetskrafter ökat, eftersom antalet projektansökningar ökat, samverkan med regionala och lokala aktörer ökat samt att Länsstyrelsens ledande roll har förstärkts.

Verksamhetskostnaderna har ökat beroende på att flera större projekt genomförts för framtagande av kunskapsunderlag t.ex. revidering och digitalisering av länets kulturmiljöprogram och riksintresseförklaringar. Andelen inkomna och beslutade ärenden har ökat och vid vakanser, vikariat mm har full bemanning varit nödvändig för att klara ärendehantering. Länsstyrelsen har under våren köpt tjänst från Skåne län för handläggning och kunskapsåterföring av arkeologisk upphandling.

45. Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

Antalet årsarbetskrafter har sjunkit sedan 2011, främst pga att beredskapsdirektören har övergått till förtroendetid och därför inte redovisar arbetad tid, samt pga av tidsglapp mellan pensionsavgång och nyrekrytering.

51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden

Ökningen av verksamhetskostnaderna området och arter beror på att delar av reservatsskötseln tagits över från Skogsstyrelsen.

55 Miljöfarlig verksamhet

Kostnaderna inom området försätter minska eftersom tillstånd för miljöfarlig verksamhet förts över till Länsstyrelsen i Kalmar från 1 januari 2012.

57 Förorenade områden, efterbehandling

60 Lantbruk

Ökningen av kostnaderna inom området beror på höjd kontrollfrekvens för arealkontroller i kombination med ökade insatser för retroaktiva återkrav inom jordbrukarstöden.

80 Jämställdhet

Länsstyrelsen har gjort en förstärkning inom området våld i nära relationer.

Tabell D - Representation

Kostnader för representation	2012	2012	2011	2011	2010	2010
	Totalt tkr	per åa kronor	Totalt tkr	per åa kronor	Totalt tkr	per åa kronor
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	168	1 184,11	98	745,14	56	408,99
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	369	2 603,93	488	3 705,52	361	2 630,70

Källa: Agresso.

Kommentarer Tabell D:

Under 2012 har personalvårdsaktiviteterna utifrån medarbetarprocessen och vårt världgrundsarbete ökat jämfört med 2011. Under 2011 och 2012 anordnades en innovationshelg i syfte att visa upp regionens fördelar. Under 2012 var arrangemanget något mindre än 2011.

Tabell E - Lokaler

Lokalkostnader	2012	2011	2010
<i>Residens</i>			
Lokalkostnader (tkr) 103	1 155	1 015	972
Lokalyta (m ²)	983	983	983
Lokalkostnad per m ²	1 175	1 033	989
<i>Lokaler ¹⁾</i>			
Lokalkostnader (tkr) 113	7 450	7 363	7 489
Lokalyta (m ²)	5 035	5 035	5 035
Lokalkostnad per m ²	1 480	1 462	1 487
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr)	53	56	55
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	36	38	37
<i>Kontorslokaler ²⁾</i>			
Kontorslokalyta (m ²)	4 397	4 397	4 397
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	31	33	32
SUMMA LOKALKOSTNADER	8 606	8 378	8 461

1) Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom Residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m.

2) Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Agresso.

Kommentarer Tabell E:

Lokalvården upphandlades 2010 och bedrivs på entreprenad. Ombyggnationen av lokalerna är i stort sett klar. Återstår enbart vissa anpassningar till förändringar i verksamhetens behov.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2012

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. initiativärenden)	Antal initiativärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	35	89	128	181	71	3
Övrig förvaltning (20-21)	122	507	48	636	41	2
<i>varav</i> stiftelser (206)						
<i>varav</i> allmän kameraövervakning (211)	14	49	2	57	8	0
<i>varav</i> bevakningsföretag m.m. (212)	14	82	4	100	0	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	17	80	1	64	34	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	110	776	398	1 189	95	1

<i>varav</i> Livsmedelskontroll (281)	2	9	7	17	1	0
<i>varav</i> Djurskydd (282)	97	679	383	1 069	90	1
<i>varav</i> Smittskydd (283)	5	9	2	16	0	0
<i>varav</i> Allmänna veterinära frågor (284)	2	17	4	20	3	0
Regional tillväxt (30)	17	54	6	58	19	0
Infrastrukturplanering (34)	16	32	3	40	11	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	59	301	5	327	38	1
Stöd till boende (41)	26	54	0	57	23	0
Energi och klimat (42)	3	8	3	11	3	0
Kulturmiljö (43)	226	505	130	727	134	11
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	36	75	23	85	49	10
<i>varav</i> tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	1	2	0	2	1	1
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	52	126	11	141	48	5
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	99	163	98	219	141	25
<i>varav</i> tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	24	0	20	4	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	81	523	10	574	40	0
Vattenverksamhet (53)	54	197	22	213	60	5
<i>varav</i> tillsyn av vattenverksamheten (535)	34	139	21	156	38	1
Mineral- och torvfyndigheter (54)	13	26	3	27	15	2
Miljöfarlig verksamhet (55)	116	268	24	333	75	5
<i>varav</i> tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	64	136	23	172	51	5
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	13	96	1	76	34	2
Förorenade områden, efterbehandling (57)	10	22	6	16	22	1
<i>varav</i> tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	5	6	1	7	5	1
Restaurering (58)	10	35	10	42	13	0
Lantbruk (60) ¹⁾	1 107	10 967	3 382	14 468	988	10
<i>varav</i> stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	859	10 247	3 362	13 632	836	9
Fiske (62)	15	198	2	209	6	0
Folkhälsa (70)	10	30	18	33	25	0
Jämställdhet (80)	2	8	7	11	6	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0	0	0	0
Barnperspektivet (83)	0	0	0	0	0	0
Integration (85)	4	13	27	37	7	0
Summa	2 253	15 153	4 366	19 774	1 998	78

varav Vattenmyndighetens ärenden						
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	35	10	0	45	0	0

1) Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Källa: Databaserna Platina och Diabas, perioden 7-11 januari 2013, och uppgifterna hämtade från den automatiska rapporten i Platina. Databaserna Bofinc och från Jordbruksverket.

Kommentarer Tabell F:

Generellt gäller att det i vissa fall finns en skillnad mellan den utgående balansen i 2011 års redovisning, jämfört med den ingående balansen för 2012. Förklaringen är bland annat att ärenden i vissa fall avförs i ärendesystemen mot ett gammalt datum och att korrigeringar görs för tidigare felförda ärenden. I övrigt lämnas följande kommentarer.

Övrig förvaltning (20-21)

Antalet inkommande ärenden inom ärendegruppen 20-21 har minskat sedan föregående år. Den största anledningen är att handläggningen av ett antal ärendegrupper inom området den 1 juli 2012 överförts till Skåne. Antalet beslut har dock legat på en fortsatt hög nivå, vilket gjort att balanserna minskat. De två ärenden som är äldre än två år är jaktärenden. När det gäller allmän kameraövervakning har ärendetillströmningen minskat något sedan föregående år. En god beslutstakt har dock hållits uppe och balanserna har därför minskat. Under året har vi sett en ökning av intresset för kameraövervakning med koppling till naturen. Det har främst rört frågor kring kartläggning av vissa djurarter, övervakning av åtlar och samt plundring av fågelbon. Beträffande bevakningsföretag har ansvaret för handläggning av ärendegruppen överförts till Skåne den 1 juli 2012.

Trafikföreskrifter (25)

Ärendetillströmningen rörande trafikföreskrifter har ökat något sedan föregående år. Ökningen består till största delen av ärenden om trafikföreskrifter som uppkommer till följd av vägbyggen och översyner som Trafikverket genomför. De återkommande ärendena om rallyn och tillfälliga lokala trafikföreskrifter har dock legat relativt konstant. Även om antalet beslut har ökat något sedan föregående år, har detta inte skett i samma takt som den ökade ärendetillströmningen, varför balansen ökat något.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)

Ärendebalansen inom området har totalt sett förbättrats. Veterinärkompetensen har under året förstärkts med ytterligare en veterinär och även antalet djurskyddshandläggare har ökat mot slutet av året. Antalet beslutade djurskyddsärenden har ökat något jämfört med i fjol. Fler normalkontroller har genomförts än statistiken visar. När ett ärende om normalkontroll inom djurskyddet startas upp som initiativ i djurskyddskontrollregistret (DSK), så diarieförs det i Platina som ett inkommande ärende. Felet ligger i diariesystemet Platina. Det verkliga antalet initiativärenden är därför betydligt större än det som anges i tabellen. Ett ärende äldre än två år handlar om en kontroll vid ett slakteri, där förnyad kontroll planeras.

Regional tillväxt (30)

Inom regional tillväxt kan en viss ökning av antalet inkomna ärenden noteras samtidigt som något färre beslut fattas. Detta innebar en mindre ökning av ärendebalansen. En förklaring till det ökade antalet inkomna ärenden är att Länsstyrelsen under 2012 i begränsad utsträckning har återupptagit möjligheten att söka företagsstöd enligt förordningen om regionalt bidrag till företagsutveckling. Bristande tillgång till regionala utvecklingsmedel i slutet av 2012 innebar att ett antal beslut om stöd till kommersiell service fick skjutas till 2013, vilket påverkade ärendebalansen negativt.

Infrastrukturplanering (34)

Inom IT-infrastrukturområdet var antalet inkomna ärenden 2012 i stort sett i nivå med året innan. En drastisk ökning av beslutsvolymen när det gäller kanalisationsstöd innebar en påtaglig minskning av ärendebalansen. En stor del av besluten i kanalisationsstödet var emellertid avslag till följd av att en mer fördelaktig finansiering kunde ske genom landsbygdsprogrammet.

Energi och klimat (42)

Inom energi och klimat är antalet ärenden blygsamt och balansen hålls.

Kulturmiljö (43)

Kulturmiljö har en fortsatt hög arbetsbelastning. Inkomna ärenden har ökat något. Enbart veterinärfrågor och jordbrukarstödet har fler inkommande och beslutade ärenden än kulturmiljö. Utöver inkomna ärenden har även 250 samrådsyttranden handlagts avseende statliga intressen enligt miljöbalken och plan- och bygglagen såsom områdesskydd, ledningsdragningar, vindkraft, biotopskydd, vattenfrågor och planärenden.

Andelen beslutade ärenden har ökat markant. Kulturmiljö har lyckats upprätthålla rimliga handläggningstider. Förklaringen ligger framförallt i ett fortsatt kvalitetsäkringsarbete, vilket bland annat innebär förbättrade rutiner, prioritering, veckovis ärendeuppföljning och riktat handläggarsvar för planering av den egna handläggningen. Arbetet har resulterat i att fler ärenden har kunnat avslutas. Kulturmiljö har även haft full bemanning, trots viss personalomsättning med vikariat med mera och resurskrävande bidragshantering (434, 435, 439), vilket bidragit till att kontinuitet i handläggningen kunnat hållas uppe. Merparten av de ärenden som handlagts är drygt 420 ärenden som rör tillstånd till ingrepp i fast fornlämnning (431). Inkommande ärenden har här ökat med 57 ärenden, vilket bland annat kan hänföras till ärenden gällande åtgärder i samband med förnygringsavverkning och tillståndsärenden rörande markarbeten för nya avlopps- eller uppvärmningsanläggningar. Av forminnesärendena består ca hälften av tillståndsärenden inför åtgärder i samband med förnygringsavverkning och ca en fjärdedel ärenden gäller tillståndsbeslut för mindre ingrepp i fornlämnningar, som kan ske utan arkeologiska undersökningar. Bland resterande ärenden märks samrådsärenden och tillståndsärenden som är villkorade med krav på arkeologiska undersökningar.

Antalet öppna ärenden äldre än två år har mer än halverats. Merparten av dessa ärenden är byggnadsminnen (432) och kyrkliga kulturminnen (433). Flera äldre och komplexa kyrkoärenden (433) har kunnat avslutas. Ändring av byggnadsminnen har prioriterats framför byggnadsminnesförklaringar.

Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)

Skydd och beredskap har tio ärenden öppna som är äldre än två år, vilket är några fler än vid föregående årsredovisning. Ärendena är handlagda men inte avslutade i diariet på grund av hög arbetsbelastning. Inte i något fall drabbar det allmänheten eller någon samverkanspart, att ärendet inte är avslutat.

Naturvård och miljöskydd (50-58)

Inom övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd har antalet ärenden ökat något men balansen hålls.

Från den 1 januari 2012 övergick naturvårdsförvaltningen av skyddad natur från Skogsstyrelsen till Länsstyrelsen.

Detta har gjort att antalet ärenden inom skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden har ökat. De nytillkomna ärendena handlar bland annat om avtal med arrendatorer och tillsynsmän.

Antalet inkomna ärenden inom tillsyn på vattenskyddsområdet har ökat kraftigt. Detta beror bland annat på att Länsstyrelsen genom kontakt med Skogsstyrelsen har tagit fram en rutin för anmälningar vid avverkning inom vattenskyddsområden. Länsstyrelsen utövar förebyggande tillsyn på dessa anmälningar. Antalet fattade beslut har även ökat, vilket gör att ärendebalansen hålls. Även inom vattenverksamhet och tillsyn av vattenverksamhet har antalet ärenden ökat. Likaså har antalet beslut ökat och ärendebalansen i huvudsak kan hållas. Inom miljöfarlig verksamhet och tillsyn av miljöfarlig verksamhet minskar mängden inkommande och initierade ärenden. Detta beror till stor del på att miljöprövningsdelegationsärendena flyttats till länsstyrelsen i Kalmar.

Lantbruk och Landsbygd (60)

Ärendegruppen består främst av jordbrukarstöd (601) och landsbygdstöd (602) som journalförs i Jordbruksverkets ärendesystem. I övrigt består ärendegruppen mest av förvärvstillstånd enligt jordförvärvslagen och remisser samt överklaganden inom jordbrukarstöden. Länsstyrelserna har samordnat sig avseende uttaget från Jordbruksverkets system för ärendegrupperna (601, 602). Detta gäller antal inkomna ärenden, initiativärenden samt beslutade ärenden. Då ingående balans fortfarande bygger på tidigare års grövre siffermaterial, finns det fortfarande en osäkerhet i årets utgående balans. Den stora mängden initiativärenden beror främst på återkravsprojektet inom jordbrukarstöden.

Antalet ärenden äldre än två år tycks ha ökat något. Det beror på att utdrag ur Jordbruksverkets system tidigare inte varit möjligt att göra.

Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2012

A	B	C	D
Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade ärenden ¹⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ²⁾	varav antal ändrade ³⁾
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	2	2	0
Övrig förvaltning (20-21)	20	21	5
varav stiftelser (206)	0	0	0
varav allmän kameraövervakning (211)	5	10	3
varav bevakningsföretag m.m (212)	0	0	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	6	6	2
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	32	33	4
varav Livsmedelskontroll (281)	0	0	0
varav Djurskydd (282)	32	33	4
varav Smittskydd (283)	0	0	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	0	0	0
Regional tillväxt (30)	0	0	0
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	39	40	10
Stöd till boende (41)	1	2	0
Energi och klimat (42)	0	0	0
Kulturmiljö (43)	5	2	1
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	2	2	0

<i>varav</i> tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	0	0	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	28	23	2
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	1	2	0
<i>varav</i> tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	11	4	2
Vattenverksamhet (53)	6	8	1
<i>varav</i> tillsyn av vattenverksamheten (535)	6	8	1
Mineral- och torvfyndigheter (54)	1	1	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	16	27	20
<i>varav</i> tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	0	0	0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	0	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	0	0
<i>varav</i> tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	0	0	0
Restaurering (58)	0	0	0
Lantbruk (60) ⁴⁾	88	44	14
<i>varav</i> stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	82	42	14
Fiske (62)	0	0	0
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Integration (85)	0	0	0
Summa	258	217	61
<i>varav</i> Vattenmyndighetens ärenden			
<i>varav</i> Miljöprövningsdelegationens ärenden	6	5	2

1) Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

2) Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2012.

3) Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

4) Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Källa: Databaserna Platina och Diabas, perioden 7-11 januari 2013, och uppgifterna hämtade från den automatiska rapporten i Platina. Databaserna Bofinc och från Jordbruksverket.

Kommentarer Tabell G:

Övrig förvaltning (20-21)

Antalet överklaganden inom ärendegruppen har nästan fördubblats under året. Det är svårt att uttala sig säkert om vad detta kan bero på. Men en anledning kan vara att det finns en större benägenhet hos allmänheten att överklaga myndigheters beslut. En annan kan vara att Länsstyrelsen har meddelat fler överklagningsbara beslut. När det gäller allmän kameraövervakning ligger antalet överklagade ärenden på samma nivå som 2011.

Trafikföreskrifter (25)

Antalet överklaganden har fördubblats och fler ärenden har avgjorts i högre instans. Det totala antalet är dock så lågt att det inte går att dra några slutsatser om vad ökningen kan bero på.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)

Inom djurskydd uppges 32 ärenden överklagats och fyra ärenden har ändrats i högre instans. Endast ett av dessa ärenden har egentligen ändrats i högre instans, för övriga tre har inhibition beviljats, men sakfrågan har inte avgjorts än. Slutsatsen är att få beslut ändras sedan Länsstyrelsen fått ansvaret för djurskyddet.

Kulturmiljö (43)

Fem ärenden har överklagats. Två ärenden har avgjorts i högre instans, ett kyrkoärende (433) och ett bidragsärende som rört upphandling av skriftmanus till informationsskrift (434). Av de överklagade ärenden som avgjorts i högre instans har utgången av ett kyrkoärende (433) ändrats. Ärendet avser montering av filmduk i koret i Öja kyrka, som genomgått en omfattande interiör renovering.

Miljöskydd (55)

Enligt tabellen har under året 27 överklagade ärenden avgjorts i högre instans. Av dessa har högre instans ändrat Länsstyrelsens beslut i 20 fall. Egentligen handlar det dock om tre länsstyrelsebeslut som har blivit ändrade. Varje enskild överklagan har registrerats som ett nytt ärende och varje dom i de tre fallen har lagts som ett beslut från överinstans.

Detta gör att det ser ut som att det varit flera överklagningar och ändrade beslut. I två av fallen har Mark- och miljööverdomstolen ändrat tillbaka Mark- och miljödomstolens beslut till det ursprungliga beslutet.

Lantbruk och landsbygd (60)

Inom jordbrukarstöden har antalet överklaganden ökat till 82 ärenden, främst som en följd av överklaganden av Länsstyrelsens återkravsbeslut efter Jordbruksverkets inventering. 14 ärenden har ändrats i högre instans, nästan samtliga av dessa har Jordbruksverket ändrat efter att de gjort nya bedömningar av jordbruksblocken. Inom landsbygdsstöden har sex ärenden överklagats, inget ärende har ändrats i högre instans.

Tabell H - Handläggningstider

VÄS-KOD	Beskrivning	Ärendeslag	Mål 2012 median dagar	Utfall 2012 median dagar	Utfall 2011 median dagar
Ärendegrupper med tresiffrig VÄS-kod					
202	Medborgarskap	Alla	14	7	8
204	Begravningsfrågor	Ansökan om att sprida aska	30	9	13
211	Allmän kameraövervakning	Anmälan	7	13	13
211	Allmän kameraövervakning	Ansökan	60	104	94
212	Bevakningsföretag m.m.	Anmälan, e-tjänster	1	1	1
212	Bevakningsföretag m.m.	Ansökan om godkännande av personal hos auktoriserat bevakningsföretag, e-tjänster	10	0	19
218	Jakt och viltvård	Tillstånd för skydds jakt	40	9	7
282	Djurskydd	Förprovning av djurstall	70	80	85
282	Djurskydd	16 § (Tillståndsplikt för yrkesmässig djurhållning av sällskapsdjur)	Lagstadgad max 3 mån.	36	176
402, 404	Detaljplan, områdesbest, fastighetsplan	Prövning av antagen plan, detaljplaner m.m.	4	7	5
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om detaljplaner	190	77	70
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om lovärenden samt förhandsbesked	190	125	150
431	Fornminnen	Avverkningsärenden	90	14	61
505	Överklagande av kommuns beslut enligt miljöbalken m.fl. författningar	Överklagande av kommuns beslut	190	98	105
521	Tillstånd och dispenser avseende naturskydd	Strandskyddsdispenser	60	40	47
525	Samråd enl. 12 kap 6 § miljöbalken	Alla	40	19	41
551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Samråd o beslut om betydande miljöpåverkan	40	102	54
551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Prövning vid miljöprövningsdelegationen	300	321	477

555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Anmälningssärenden	40	39	35
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Miljörapporter	120	90	70
562	Prövning av avfall- och producentansvar	Alla	40	71	51
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om företagsstöd landsbygdsutveckling	120 ¹⁾	39	6
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av företagsstöd landsbygdsutveckling	90 ¹⁾	54	15
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om projektstöd exkl. miljöinvesteringar	120 ¹⁾	15	39
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av projektstöd exkl. miljöinvesteringar	90 ¹⁾	56	30

Orsaker till eventuella större avvikelser från målsättningarna ska redovisas i kommentarer i respektive läns årsredovisning.

1) För ärenden inom stöd till landsbygdsutveckling gäller mål som överenskommits mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna. Målet är att minst 90 % av ärendena ska avgöras inom uppsatt tid.

Källa: Utdrag ur Platina och Diabas. För 602 har Jordbruksverkets databas DAWA använts.

Kommentarer Tabell H:

211

Ansaret för ärendegrupperna som markerats med * flyttades den 1 juli 2012 över till Skåne och kommenteras därför inte.

Handläggningstiden för kameraärenden har ökat något sedan förra året. En förklaring till detta är byte av handläggare. Kamreaärendena behöver ofta kompletteras och målen för handläggningstider är därför svåra att nå. Inför 2014 kommer målen för handläggningstiderna att justeras till 14 respektive 90 dagar.

282 Tillståndsplikt för yrkesmässig djurhållning av sällskapsdjur 16§

Länsstyrelsen prioriterade under 2012 inkomna ansökningar, vilket ledde till fler avslutade ärenden och en förbättrad handläggningstid.

282 Förprovning djurstall.

Medianen har minskat jämfört med 2011 men når inte målet fullt ut. Det beror på att ärendebelastningen var hög under första halvåret 2012. Under andra halvåret sjönk antalet ansökningar. I medianen räknas även ärenden in som ej varit kompletta.

403

Handläggningstiden för överklagade lov har minskat och de uppsatta målen nås med god marginal. Även när det gäller överklagade detalplaner nås de uppsatta målen, men handläggningstiderna har ökat. Att handläggningstiden ökat beror på att balanser arbetats ner under 2012 och därmed har ärenden som legat kvar sedan 2011 avgjorts. Inför 2013 har regeringen beslutat om nya kortare inriktningsmål för handläggningen av såväl överklagande lov som detaljplaner.

551 Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB

För att kunna slutföra de provningar som redan påbörjats har samråden fått ta lite längre tid. I gengäld har våra provningstider kortats ned från året innan med 154 dagar, från 477 dagar till 321 dagar. Sammanlagt har samråds- och provningsprocessen minskat från 531 dagar 2011 till 423 dagar 2012.

431

Kulturmiljö har prioriterat handläggningen av äldre ärenden. Handläggningstiderna har minskat märkbart och är nu endast några veckor. Målen för handläggningstider i denna ärendegrupp kommer att revideras till maximalt sex veckor för avverkningsanmälningar för 2013, vilket även är Skogsstyrelsens svarstid för anmälningar om avverkning.

505

Handläggningstiden för överklagade ärenden enligt miljöbalken (505) har minskat och målen nås med god marginal. Inför 2013 kommer målet att sänkas för dessa ärenden.

555 Tillsyn

Handläggningstiden för anmälningssärenden och miljörapporter har ökat något, men ligger fortfarande inom uppsatta mål.

562 Prövning av avfall och producentansvar

På grund av en vakant tjänst som inte ersatts har dessa ärenden inte handlagts under hösten 2012

Länsstyrelserna har ensats om sättet att redovisa. För utbetalningar är Jordbruksverkets handläggningstid inkluderad. Målet är satt ur kundperspektiv och oberoende av hur kompletta ärendena är när de kommer in. Målet är att minst 90 % av ärendena ska nå de uppsatta målen på 120 dagar för ansökan och 90 dagar för utbetalning. Handläggningstiden har förbättrats mellan åren och en större andel av ansökningarna når målet 2012.

Nedan följer en sammanställning av för Länsstyrelsen väsentliga nyckeltal som återfinns i andra tabeller i årsredovisningen.

Tabell I - Nyckeltal	2012	2011	2010
Antal inkomna och initiativärenden	19 519	22 158	17 111
Antal beslutade ärenden	19 774	22 211	16 349
Totalt antal beslutade ärenden/totalt antal inkomna och initiativärenden	1,01	1,00	0,96
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	78	116	152
Utgående ärendebalans	1 998	2 428	2 757
Årsarbetskrafter (åa)	141,54	131,70	137,17
– varav kvinnor	96,02	88,79	89,40
– varav män	45,51	42,91	47,78
Lokalkostnad per årsarbetskraft	52,64	55,90	54,60
Intern representation (tkr)	168	98	56
Extern representation (tkr)	369	488	361
Total sjukfrånvaro %	3	2	2
– sjukfrånvaro kvinnor %	3	3	2
– sjukfrånvaro män %	2	1	1
Personalomsättning nyanställda, tillsvidareanställda	10	7	3
Personalomsättning avgångna, tillsvidareanställda	7	19	11
Andel OH-kostnad av total kostnad %	25,56	29,94	31,09
Andel förvaltningsanslag av totala intäkter %	55,40	61,61	56,53

Tabell Avgiftsbelagd verksamhet

Verksamhet	2012 in-täkter	2012 kostnader	2012 netto-utfall	2012 netto-budget	ackumulerat utfall t.o.m. 2012	2011 in-täkter	2011 kostnader	2011 netto-utfall	ackumulerat utfall t.o.m. 2010
Offentligrättslig verksamhet									
Registreringsavgift för jaktområden	731	942	-211	0	-211	488	488	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	214	205	9	12	-97	236	354	-118	12
Delgivning									
Övrig offentligrättslig verksamhet	50	53	-3	10	-15	33	39	-6	-6
Uppdragsverksamhet									
Resurssamordning	7 442	8 394	-952	175	-560	7 864	8 070	-206	598
Övrig uppdragsverksamhet	3 026	3 026	0	0	0	3 829	3 829	0	0

Summa totalt	11 463	12 620	-1 157	197	-883	12 450	12 780	-330	604
fördelat på									
Summa offentlig- rättsligt	995	1 200	-205	22	-323	757	881	-124	6
Summa uppdrags- verksamhet	10 468	11 420	-952	175	-560	11 693	11 899	-206	598

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återsrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Kommentar:

Under året har en ny förordning tagits för jaktadministrationen, vilket lett till både ökade kostnader och intäkter. Uppstarten av en länsgemensam telefonistverksamhet har lett till något minde intäkter och ökade kostnader för resurssamverkan. En viss minskning övrig resurssamverkan har skett för t.ex. blockdatabasen m.m.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr			2012	2011	2010	2009	2008
		Låneram i Riksgälden					
		Beviljad	7 000	8 000	8 000	8 000	8 000
		Utnyttjad	3 141	3 338	4 600	6 037	4 965
		Räntekontokredit i Riksgälden					
		Beviljad	6 100	5 900	6 100	6 056	5 928
		Utnyttjad	0	0	3 393	0	0
		Räntekonto					
		Ränteintäkter	415	378	29	101	816
		Räntekostnader	47	74	56	35	198
		Avgiftsintäkter som disponeras					
		Budget	10 120	8 550	4 400	4 200	2 600
		Utfall	14 052	13 364	12 863	12 518	6 547
		Avgiftsintäkter som inte disponeras					
		Budget	3 800	3 930	4 110	4 215	4 015
		Utfall	3 527	3 774	3 857	3 967	5 537
		Anslagskredit					
		<i>Utgiftsområde 01 - Rikets styrelse</i>					
		Beviljad	2 920	2 894	2 707	3 704	3 600
1751101	Länsstyrelserna m.m.	Utnyttjad	124	0	0	1 325	1 221
		<i>Utgiftsområde 13 - Integration och jämställdhet</i>					
		Beviljad	0	0	0	0	0
1741129	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	Utnyttjad	0	0	0	0	0
		<i>Utgiftsområde 19 - Regional tillväxt</i>					
		Beviljad	519	519	519	779	865
1741121	Regionala tillväxtåtgärder	Utnyttjad	177	213	140	102	269
		Beviljad	0	0	0	0	0
17411262	IT-infrastruktur, stöd till kommuner	Utnyttjad	0	0	0	0	0

		Anslagssparande						
			Utgiftsområde 01 - Rikets styrelse					
			Beviljad	2 169	2 196	2 094	2 244	2 160
1751101	Länsstyrelserna m.m.		Utnyttjad	0	1 574	933	0	0
			Utgiftsområde 13 - Integration och jämställdhet					
			Beviljad	0	0	0	0	0
1741129	Kommunersättningar vid flyktingmottagande		Utnyttjad	0	27	0	0	0
			Utgiftsområde 19 - Regional tillväxt					
			Beviljad	0	0	155	233	259
1741121	Regionala tillväxtåtgärder		Utnyttjad	0	0	0	0	0
			- Därav in-teck-nade åtaganden med stöd av an-slagssparande	0	1 574	934	0	0
			Bemyndiganden					
			Tilldelat	12 000	12 000	15 000	13 000	15 000
			Åtaganden	9 668	8 183	7 845	8 362	9 105
			Personal					
			Antal årsarbets-krafter ¹⁾	157	152	148	162	158
			Medeltal an-ställda	169	166	169	166	158
			Driftkostnad per årsarbets-kraft	858	778	801	706	767
			Kapitalförändring					
			Årets kapital-förändring	-274	-2 364	-2 401	249	-102
			Balanserad ka-pitalförändring	1 152	-598	37	-211	-8 022

Finansiella delen

Länsstyrelsen i Kronobergs län - 2012

Resultaträkning, belopp i tkr

	Not	Utfall	Utfall
		2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	69 217	67 211
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	14 052	13 364
Intäkter av bidrag	3	49 946	36 870
Finansiella intäkter	4	427	380
Summa		133 642	117 825
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5,30	-83 334	-76 089
Kostnader för lokaler		-8 778	-8 621
Övriga driftkostnader		-41 244	-31 879
Finansiella kostnader	6	-119	-242
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 319	-1 571
Summa		-134 794	-118 402
Verksamhetsutfall		-1 152	-577
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	7	3 526	3 745
Intäkter av uppbörd	7	2	14
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-3 528	-3 759
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	8	49 518	69 755
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	50 724	68 311
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	5 964	3 768
Finansiella intäkter		9	8
Avsättning till och upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	11	-317	-184
Lämnade bidrag	12	-105 898	-140 483
Saldo		0	1 175
Årets kapitalförändring	13	1 152	597

Balansräkning, belopp i tkr

	Not	Utfall	Utfall
		2012	2011
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	249	5
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	2 892	3 501
Fordringar			
Kundfordringar		532	112
Fordringar hos andra myndigheter	15	5 334	7 247
Övriga fordringar		44	2 843
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	2 356	2 219
Upplupna bidragsintäkter	16	4 525	5 130
Övriga upplupna intäkter	16	0	8
Avräkning med statsverket	17	44 229	51 648
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	18	24 873	24 181
Övriga tillgodohavande i Riksgäldskontoret	18	310	841
Bank Vattenregleringsfond - bygdemedel		638	549
Summa tillgångar		85 980	98 284
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	19	275	2 364
Årets kapitalförändring	13	-1 152	598
Fonder			
Länets älgvårdsfond	20	1 548	1 315
Vattenregleringsfond - bygdemedel	21	732	649
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	22	601	895
Övriga avsättningar	22	853	686
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	3 141	3 338
Skulder till andra myndigheter	24	3 576	5 361
Leverantörsskulder	25	7 655	3 645
Övriga skulder	26	1 361	2 077
Depositioner		310	792

Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	6 220	5 778
Oförbrukade bidrag	28	60 728	70 655
Övriga förutbetalda intäkter	29	131	131
Summa kapital och skulder		85 980	98 284
Ansvarsförbindelser i Länsstyrelsens förvar		2012	2011
Säkerheter för grustäkter		46 183	37 304
Säkerheter för torvtäkter		825	1 554
Panter och säkerheter		43 364	46 532

Anslagsredovisning Redovisning mot anslag, belopp i tkr

Anslag	Villkor	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjande av medgivet överskridande	Indragning	Totalt Disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
01 05:001 006 Länsstyrelsen (ram)	1	1 574	73 364	-1 031			73 907	74 031	-124
19 01:001 006 Allmänna regionalpolitiska åtgärder (ram)	2	-213	5 190				4 977	5 154	-177
13 01:002 004 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (ram)	3	27	40 000			-27	40 000	40 000	0
SUMMA		1 388	118 554	-1 031	0	-27	118 884	119 185	-301

Kommentar till anslagsutfallet, not 29.

Finansiella villkor för anslag och bemyndigande

Villkor 1: 01 05:001 006 Länsstyrelsens ramanslag

Länsstyrelsen disponerar ett räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret. Kreditutrymmet på räntekontot är 6 100 tkr. Till räntekontot överförs varje månad en tolfedel av tilldelat anslag. Länsstyrelsen får utöver tilldelat anslag disponera en anslagskredit på 2 920 tkr. Anslagskrediten har utnyttjats med 124 tkr. Länsstyrelsen disponerar en låneram på 7 000 tkr hos Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar. Låneramen har utnyttjats med 3 140 tkr.

Länsstyrelsen ska med 2 081 tkr finansiera förvaltningskostnader hos samverkansorganet i Kronobergs län, Regionförbunder södra Småland. Medlen betalas ut med en tolfedel per månad. I anslaget ingår 3 000 tkr för finansiering av samordning och koordination av länsstyrelsernas arbete med beredskap och kapacitet, regional samordning, överenskommelse om mottagandet av nyanlända respektive ensamkommande barn och nyanländas etablering samt det arbete som bedrivs gemensamt av länsstyrelserna, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Av tilldelade medel har 2 900 tkr fördelats vidare till andra länsstyrelser.

Medel som deponeras hos Länsstyrelsen sätts in på ett särskilt konto i Riksgäldskontoret.

Villkor 2: 19 01:001 006 Allmänna regionalpolitiska åtgärder

Länsstyrelsen kan med stöd av bemyndigande under år 2012 göra ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag på 12 000 tkr under åren 2013-2020. Utbetalningarna under 2013 och 2014 är maximerade till 5 190 tkr per år. I beloppet ingår åtagande som gjorts med stöd av tilldelat bemyndigande, delbeslut för respektive år. Länsstyrelsen disponerar för 2012 en anslagskredit på 519 tkr, varav 177 tkr har utnyttjats.

Av tilldelat anslag kan Länsstyrelsen utöver ordinarie ramanslag för förvaltningsändamål använda 400 tkr för att säkerställa uppföljningssystem m.m. i samband med bemyndigandesystemet på anslaget, uppföljning av enskilda företagsstödsärenden och projekt samt viss utvärdering av den egna stödverksamheten. Av tilldelad post har 358 tkr använts.

Villkor 3: 13 01:002 004 Kommunersättningar vid flyktingmottagning

Anslagsposten avser ersättning enligt 37 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar. Länsstyrelsen i Kronobergs får ge anvisningar om ansökningsförfarande m.m. för anvisade medel. Insatser som avser stöd till effektivare och mer flexibel sfi-undervisning genom samverkan skall särskilt prioriteras. Länsstyrelsen får efter samråd med övriga länsstyrelser besluta om hur stor del av anvisade medel som ska fördelas för disposition av respektive länsstyrelse.

Redovisning mot inkomsttitel, belopp i tkr

	Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster 2012	2011
2511:012	Expeditions- och ansökningsavgift	700	683	692
2537:112	Miljöskyddsavgifter	2 800	2 788	2 839
2552:310	Avgifter enligt avfallsförordningen	60	67	58
2714:110	Sanktionsavgift m.m.	0	0	-25
2714:615	Avgifter enligt plan- och bygglagen	0	-22	0
2811:200	Övriga inkomster av statens verksamhet	180	10	181
6412	Bidrag från EG:s socialfond perioden 2000-2006	15	0	0
9455:120	Lotteriavgifter	0	2	14
	Summa	3 755	3 528	3 759
Beräknat belopp för inkomsttitel 6412 avser sannolikt Lotteriavgifter. Länsstyrelsen har inte under varken innevarande eller tidigare år haft denna typ av inkomster.				

Redovisning av bemyndigande, belopp i tkr

Anslag	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtagande	Utestående åtagande per 31 december 2011	
19 33:1 006	12 000	8 183	9 668	Not 29

Utestående åtagande, 121231, fördelning per år			
År 2013	År 2014	År 2015	2017-2020
4 986	3 876	806	0

Kapitalbehovet för utestående åtagande specificeras i not 29.

Tilläggsupplysningar och noter

Information av väsentlig betydelse

Från och med årsskiftet 2009 har länsstyrelserna en gemensam databas för det ekonomisk-administrativa arbetet, ett gemensamt lönekontor samt en gemensam IT-organisation. Förvaltningen av dessa leds av Länsstyrelsen i Örebro län, Kronobergs län samt Västra Götalands län. Utöver detta har det under 2011 beslutats om en gemensam lösning av telefontekniken som Länsstyrelsen i Västra Götaland skall ansvara för samt ett gemensamt telefonistfunktion som skall ledas av Länsstyrelsen i Kronobergs län. Anslutningen till telefonistfunktionen är frivillig och 11 län har anmält intresse för att ansluta sig till den gemensamma telefonistorganisationen. Under året har sex län anslutits till den gemensamma telefonistorganisationen.

Under året har regeringen beslutat (S2012/2025/SFÖ) om centralisering av vissa ärendegrupper från och med den 1 juli 2012. Till Länsstyrelsen i Skåne län har ärendegrupperna medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn överförts. Från den 1 juni har ansvaret för miljöprövningsdelegationen flyttas över till Länsstyrelsen i Kalmar.

Avgiftsbelagd verksamhet där Länsstyrelsen disponerar inkomsten skall inte redovisas mot anslag utan ska i enlighet med ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ingå i årets kapitalförändring. Intäkterna ska redovisas i not i årsredovisningen och i de fall de överstiger 100 000 kronor särredovisas. Målet för avgifterna är enligt 5 § avgiftsförordningen (1192:191) att de skall finansiera kostnaderna. Under året har redovisningen av intäkter och avgifter ändrats, så att inkomster av de länsstyrelsegemensamma uppdragen m.m. redovisas lika på de olika länen enligt 4 § avgiftsförordningen.

Länsstyrelsen har ett anslag för kommunersättning vid flyktingmottagande på totalt 40 mkr. Samtliga av dessa medel har fördelats ut som ersättning till kommunerna eller till samverkansprojekt. Arbetet med dessa ersättningar har gjorts länsöverskridande av en samverkansgrupp som letts av Länsstyrelsen i Kronobergs län. I förvaltningsanslaget har det ingått 3 mkr som skall användas för samordning av länsstyrelsernas gemensamma arbete med kommunersättningar vid flyktingmottagande.

Redovisningsprinciper

Vid redovisning av länsstyrelsernas uppgifter som avses i 2 § första-tredje styckena förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion ska myndigheten inte tillämpa 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats vad gäller volym och kostnader.

Vad gäller fördelningen av verksamhetens totala intäkter och kostnader i resultatredovisningen enligt 3 kap. 2 § jämfört med 3 kap. 1 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas, vilket innebär ett undantag från kravet att redovisa intäkter, i en för länsstyrelserna enhetlig struktur och enligt anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.

Årsredovisningen har upprättats utifrån Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 4 januari 2013.

Periodiseringsprinciper

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter. Vid periodisering av mindre belopp i resultaträkningen beaktas dessa som en fordran eller skuld och inkluderar kostnader eller inkomster för helårsperioder.

Värderingsprinciper

Övriga fordringar har tagits upp med belopp motsvarande vad som beräknas erhållas.

Anläggningstillgångars ekonomiska livslängd bestäms utifrån teknisk utveckling och den belastning objektet utsätts för som medför slitage. Årliga avskrivningar sker med belopp som svarar mot avskrivningsplan och låneskuldens löptid. Bildandet av den gemensamma ekonomiadministrationen innebär att en övergång skett till de avskrivningstider som EA-uppdraget tagit fram.

Följande avskrivningstider har EA-uppdraget tagit fram:

Förbättringsutgift på annans fastighet - 7 år

Maskiner - 4 år

Datorer, kringutrustning - 3 år

Transportfordon - 7 år

Övriga inventarier - 5 år

Noter

Not 1 Intäkter av anslag		
	2012	2011
18 32:1, Länsstyrelsen, ramanslag	68 600	66 797
19 33:1, Allmänna regionalpolitiska åtgärder	617	414
	69 217	67 211

Skillnaden i belopp på ramanslaget beror på den justering som görs av anslag för kostnads-höjningen i samhället.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkterna fördelar sig inom följande verksamheter:	2012	2011
Offentligrättslig verksamhet		
Tillsyn pantbanker	6	4
Älgvårdsadministration	731	488
Animaliska biprodukter	29	28
Djurskyddskontroll	214	235
Kontroll djurtransporter	6	
Offentlig förevisning av djur	6	
Intäkter av 15 § avgifter, kopior m.m.	3	2
Summa offentligrättslig verksamhet	995	757
Övriga intäkter av avgifter m.m. 4 §		
Rådgivning och konsultation	196	123
Uthyrning av lokaler	985	954
Utbildningar och konferenser	414	317
Resurssamverkan, uppdrag - Samordnad telefoni	357	415
Resurssamverkan, uppdrag - Samordnad löneservice	7 085	7 450
Resurssamverkan, uppdrag - Övriga	1 368	2 000
Inkomster för försäljning materiel m.m.	64	435
Övriga inkomster	2 588	913
Summa övriga intäkter av avgifter m.m.	13 057	12 607
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	14 052	13 364

Under året har redovisningen av intäkter och avgifter ändrats, så att redovisningen ger en bättre jämförelse mellan länsstyrelserna. Jämförelsevärdet för kopior redovisades tidigare som övrig intäkt och inte som en offentligrättslig avgift. Övriga inkomster har minskats med 2 tkr 2011. En ny förordning kring älgvårdsadministrationen, där ersättningar för jaktområdes-ändringar ökat och medel från älgvårdsfonden får användas för administrationskostnaderna, har lett till ökade administrationskostnader som täcks av fonden. Offentlig förevisning av djur och kontroll av djurtransporter är ny avgiftsfinansierad verksamhet inom djurskyddet. Skillnaden mellan åren för försäljning, materiel m.m. avser inkomster inom landsbygdsprogrammet. Skillnaden mellan åren för övriga intäkter avser bl.a. ersättning för efterbehandling av mark, avverkningsersättningar i naturreservat samt ersättning för Innovationshelgen.

Not 3 Intäkter av bidrag		
	2012	2011
Myndigheten för skydd och beredskap, MSB	2 398	1 355
Statens Jordbruksverk, SJV	9 950	7 431
Havs- och vattenmyndigheten	7 012	955
Naturvårdsverket, NV	12 000	13 866
Olika länsstyrelser	4 326	3 187
Fiskeriverket	11	18
Socialstyrelsen	237	154
Statens folkhälsoinstitut	2 289	1 612
Riksantikvarieämbetet, RAÄ	5 069	4 818
Boverket	151	162
Regeringskansliets förvaltningskontor	330	58
Kammarkollegiet	3189	1520
Bidrag från kommuner	0	50
Övriga	2 984	1 684
	49 946	36 870

Bildandet av Havs- och vattenmyndigheten under 2011 innebär att flera verksamheter inom vattenområdet har bytt finansiär från Naturvårdsverket till Havs- och vattenmyndigheten. Ökningen av Intäkter av bidrag beror bland annat på att Länsstyrelsen från och med 2012 bedriver skötsel av naturreservat i egen regi istället för som 2011 genom bidrag till Skogsstyrelsen (se även not 9). Vidare har myndigheten erhållit en ökning av bidrag från Kammarkollegiet för utförandet av Förenklaprojektet.

Not 4 Finansiella intäkter		
	2012	2011
Räntor från Riksgäldskontoret; kapitalräntor	416	378
Övriga finansiella intäkter	11	2
	427	380

Not 5 Kostnader för personal

Av kostnaden särredovisas den del för vilken arbetsgivaravgift utgår (lönekostnader exkl. arbetsgivaravgift, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal som redovisas på S-kod 4111 och 4119).

	2012	2011
Löner m.m. exkl. arbetsgivaravgift	-55 904	-50 980
Upplupna löner	0	229
	-55 904	-50 751

Löneökningen beror dels på ett större antal årsarbetskrafter och dels på genomförda löne-revisioner.

Not 6 Finansiella kostnader		
	2012	2011
Räntor till Riksgäldskontoret; låneräntor	-47	-74
Övriga finansiella kostnader	-72	-168
	-119	-242

Minskningen av Övriga finansiella kostnader beror till större delen på en minskning under 2012 av ersättningskrav för granbarkborreskador. Räntor till riksgälden för lån har sjunkit mellan åren genom en minskning av investeringarna och att en större delen av investeringarna under 2012 gjordes under sista halvåret.

Not 7 Uppbördsverksamhet		
	2012	2011
Miljöskyddsavgifter	2 788	2 839
Ansökningsavgifter	683	693
Övriga avgifter och inkomster	57	227
	3 528	3 759

Jämförelsevärdet för täktavgifter 2011 är ihopräknat med miljöskyddsavgifter, då man 2012 redovisar dessa på samma inkomsttitel. Noten har ändrats så att lotteravgifter inte särredovisas som föregående år på grund av de ringa värdena 2 tkr 2012 och 14 tkr 2011, utan dessa har lagts samman till övriga avgifter och inkomster.

Not 8 Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		
	2012	2011
Fördelning på följande ändamål:		
Regional samverkan, anslag 01 5:1	4 981	4 933
Medfinansiering av EU:s strukturfondsprogram, anslag 19 1:1	1470	624
Regional projektverksamhet, anslag 19 1:1	725	2 348
Landsbygdsbidrag, stöd till kommersiell service, anslag 19 1:1	2 342	1 877
Kommunersättningar, anslag 13 1:2	40 000	59 973
	49 518	69 755

Anslaget för kommunersättningar har minskat under 2012 till 40 mkr jämfört med 60 mkr under 2011.

Not 9 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	2012	2011
Kammarkollegiet (lönegaranti)	19 007	33 282
Naturvårdsverket, NV	8 229	19 657
Socialstyrelsen, SOS	8 001	8 010
Regeringskansliets förvaltningskontor	72	125
Havs- och vattenmyndigheten	13 346	4 966
Övriga inkl. periodiseringar	2 069	2 271
	50 724	68 311

Skillnaden mellan beloppen beror bland annat på att Lönegarantiverksamheten under 2012 överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne. Minskningen av medel från Naturvårdsverket beror dels på att skötseln av naturreservat under 2012 bedrivits i egen regi och inte, som 2011, av Skogsstyrelsen finansierad av bidrag och överföring av verksamhet till Havs- och Vattenmyndigheten 2011 och en ökning mellan åren för biologisk återställning m.m.

Not 10 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	2012	2011
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	5 964	3 768
	5 964	3 768

Skillnaden i beloppet avser till större delen erhållen utdelning i konkurser.

Not 11 Avsättning till fonder		
	2012	2011
Intäkter Älgvårdsfond	-1038	-899
Kostnader Älgvårdsfond	805	635
	-233	-264
Intäkter Vattenregleringsfond - bygdemedel	-103	-100
Kostnader Vattenregleringsfond - bygdemedel	20	180
	-83	80

En ny förordning kring älgvårdsadministrationen, där ersättningar för jaktområdesändringar ökat och medel från älgvårdsfonden får användas för administrationskostnaderna, har lett till ökade administrationskostnader som täcks av fonden. Under 2012 har något mindre bidrag lämnats från Vattenregleringsfond - bygdemedel.

Not 12 Lämnade bidrag		
	2012	2011
Lönegarantiersättning	-24 763	-35 444
Lämnade bidrag till kommuner	-56 114	-73 767
Lämnade bidrag till enskilda företag, organisationer och föreningar	-7 567	-5 591
Skogsstyrelsen (skötsel av naturreservat)	0	-6 440
Länsstyrelser	-3 336	-3 383
Övriga myndigheter	-391	-1 250
Kammarkollegiet (Viltskadefonden)	-154	-150
Övriga ersättningar	-13 573	-14 458
	-105 898	-140 483

Lönegarantiverksamheten har under 2012 överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län. Skillnaden i lämnade bidrag till kommuner beror till större delen på ett lägre anslag för kommunersättning vid flyktingmottagande. Skötsel av naturreservat bedrivs sedan 2012 av Länsstyrelsen i egen regi. Skillnaden mellan åren för bidrag till enskilda företag m.m. avser bland annat ersättning för biologisk återställning och kanalisationsstöd för bredbandsinvesteringar.

Not 13 Årets kapitalförändring		
	2012	2011
Offentligrättslig verksamhet		
Tillsyn pantbanker	0	-4
Animaliska biprodukter	-2	-3
Djurskyddskontroller	17	-119
Älgvårdsfond, jaktområden	-212	0
Kontroll djurtransporter	-5	0

Offentlig förevisning av djur	3	0
Summa Offentlighetsrättslig verksamhet	-199	-126
Övrigt kapitalposter		
Lönegaranti	0	1 174
Telefonadministration	-355	-362
Löneadministration	-598	157
Övriga periodiseringsdifferenser (återföring kapitalfel)	0	-246
Summa övriga kapitalposter	-953	723
Summa Årets kapitalförändring	-1 152	597

Under året har lönegarantiärendena överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län, vilket gör att redovisningsposterna överförs till mottagande län. Redovisningen av jaktområdesavgifterna har ändrats genom förändringen av regelverket för älgvårdsfonden. Intäkter och kostnader förknippat med detta skall redovisas som en kapitalförändring. Under 2012 sänktes priset per lönespecifikation för den länsstyrelsegemensamma löneadministrationen och antalet lönespecar var mindre 2012 jämfört med 2011.

Not 14 Materiella anläggningstillgångar			
	Maskiner, inventarier m.m.	Förbättringsutgifter på annans fastighet	Totalt
Anskaffningsvärde	13 969	146	14 115
Ackumulerad avskrivning	-10 468	-141	-10 609
Utgående värde 101231	3 501	5	3 506
Årets anskaffning	680	274	954
Utrangering ackumulerad anskaffning	0	0	0
Utrangering ackumulerad avskrivning	0		
Årets avskrivningar	-1 289	-30	-1 319
Utgående värde 121231	2 892	249	3 141

Förbättringsutgifter avser bland annat anpassning av lokalerna för den Samordnade telefonistorganisationen.

Not 15 Fordringar hos andra myndigheter		
	2012	2011
Kammarkollegiet (Lönegarantifonden)	0	2 871
Skatteverket (avräkning moms)	1 986	1 440
Länsstyrelser	2 636	2 429
Övriga myndigheter	712	507
	5 334	7 247

Lönegarantiverksamheten har under 2012 överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län.

Not 16 Periodavgränsningsposter		
	2012	2011
Förutbetalad kostnad, hyra	2 020	2 015
Övriga förutbetalda kostnader	335	204
Upplupna bidragsintäkter, SJV	1 657	1 607
Upplupna bidragsintäkter, RAÄ	275	1 527
Upplupna bidragsintäkter, Länsstyrelser	2 426	1 353
Övriga upplupna bidragsintäkter	167	643
Upplupna räntor	0	8
	6 880	7 357

*Skillnaden i upplupna bidragsintäkter för Riksantikvarieämbetet avser bidrag till kulturrese-
rvaten. Nytt beslut har fattats kring ersättning till kulturresevat från och med 2013. Skillna-
den mellan övriga bidragsintäkter avser Eco-Region. Upplupna räntor 2011 avser bygdemedel.
Under 2012 har bankbyte skett, vilket leder till att räntan erhålls på rätt år.*

Not 17 Avräkning med statsverket		
	2012	2011
Uppbörd		
Ingående balans	0	-26
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-3 528	-3 758
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	3 528	3 784
Medel från räntekontot som tillförts inkomsttitel (+)	0	0
Skuld avseende uppbördsmedel	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	80	85
Redovisat mot anslag (+)	45 153	65 236
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-45 153	-65 241
Fordringar/skuld avseende anslag i icke ränte- bärande flöde	80	80
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 574	-934
Redovisat mot anslag (+)	74 032	72 591
Anslagsmedel som tillförts räntekontot (-)	-72 333	-73 231
Återbetalning av anslagsmedel (+)		0
Fordringar/Skuld avseende anslagsmedel i ränte- bärande flöde	125	-1 574
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	3 318	4 179
Redovisat mot anslag under året enligt undantags- regeln	-450	-861
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 868	3 318

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	49 824	56 869
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	76 326	72 602
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-126 619	-141 103
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	41 625	61 456
Saldo	41 156	49 824
Summa avräkning statsverket	44 229	51 648

Posten påverkas av att lönegarantiverksamheten har avslutats och under året överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne. Samt att myndigheten hade 60 Mkr i anslag för kommunersättning vid flyktmottagande jämfört med 40 mkr under 2012.

Not 18 Behållning räntekonton i Riksgäldskontoret		
Behållningen vid årets slut fördelar sig enligt följande:	2012	2011
Behållning på räntekontot riksgäldskontoret	24 873	24 180
Behållning konto deponerade medel riksgäldskontoret	310	841
	25 183	25 021
Av behållning på räntkonto i riksgäldskontoret avser:		
- Varav oförbrukade bidrag från statliga myndigheter	15 880	18 052
- Varav oförbrukade bidrag från övriga	-19	322
- Varav Älgvårdsfonden	1 548	1 314
Delar av deponerade medel har överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne.		
varav kortsiktigt likviditetsbehov (30 dagar)	6 000	6 000

Not 19 Balanserad kapitalförändring		
	2012	2011
Offentligrättslig verksamhet		
Animaliska biprodukter	-12	-10
Djurskyddskontroll	-106	13
Pantbanker	0	4
Summa offentligrättslig verksamhet	-118	7
Övriga kapitalposter		
Övrig verksamhet (kapitalförändringsdifferens)	0	246
Värdereglering lönegaranti	0	1 512
Telefoniadministration	-120	242
Löneadministration	513	357
Summa övriga kapitalposter	393	2 357

Under året har lönegarantiverksamheten övergått till Länsstyrelsen i Skåne län. Övrig verksamhet avser kapitaldifferens som utretts under 2011.

Summa balanserad kapitalförändring	275	2 364
---	------------	--------------

Not 20 Länets Älgvårdsfond		
	2012	2011
Ingående behållning	1 315	1 051
Inbetalningar	1 038	899
Utbetalningar	-805	-635
	1 548	1 315

En ny förordning kring älgvårdsadministrationen har lett till ökade kostnader för fonden avseende bland annat utbildningstjänster, resor, kurser, arvoden m.m.

Not 21 Vattenregleringsfond - bygdemedel		
	2012	2011
Ingående behållning	649	729
Inbetalningar	103	100
Utbetalningar	-20	-180
	732	649

Under 2012 har lämnade bidrag minskat i förhållande till 2011.

Not 22 Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	2012	2011
Ingående avsättning	895	1 023
Årets pensionsavsättning	156	490
Årets pensionsutbetalning	-450	-618
	601	895
Övriga avsättningar	853	686

Totalt har myndigheten sex personer enligt avtal som trädde i kraft den 1 januari 2003 och under 2011 var det 11 personer. Posten övriga avsättningar avser kompetensutvecklingsskulan enligt avtal mellan parterna i PA 03.

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret		
Länsstyrelsen disponerar år 2010, för investeringar i anläggningstillgångar, en låneram på 8 000 tkr i Riksgäldskontoret	2012	2011
Ingående låneskuld	3 338	4 600
Nyupptagna lån	1 121	380
Amorteringar	-1 319	-1 642
Utnyttjad låneram	3 140	3 338

Not 24 Skulder till andra myndigheter		
	2012	2011
Skatteverket	1 629	2 038
Statens pensionsverk	377	354
Länsstyrelser	1034	1460
Statens Jordbruksverk	4	53
Kammarkollegiet	1	131
Skogsstyrelsen	0	821
Övriga	531	504
	3 576	5 361

Skillnader i skulder till Skogsvårdsstyrelsen 2011 avser kostnader hänförliga till bland annat reservatsförvaltningen. Minskningen av skulder till Skatteverket beror på att lönegaranti-ersättningen överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län.

Not 25 Leverantörsskulder		
	2012	2011
Leverantörsskulder	7 655	3 645
	7 655	3 645

Skillnader i leverantörsskulder mellan 2011 och 2012 avser bland annat hälsoundersökning för anställda, genomförd skyddsförarutbildning, ledarskapsutveckling, kriskommunikationstjänster och att verksamheten varit mer intensiv i slutet på 2012 jämfört med 2011.

Not 26 Övriga skulder		
	2012	2011
Skatteverket	1 335	1 887
Övrigt	26	190
	1 361	2 077

Minskningen av skulder till Skatteverket beror på att lönegarantiersättningen överlämnats till Länsstyrelsen i Skåne län.

Not 27 Upplupna kostnader		
	2012	2011
Löner	0	0
Semesterlöner	5 930	5 678
Riksrevisionen	100	100
Länsstyrelsernas IT-organisation	190	0
	6 220	5 778

Länsstyrelsernas IT-organisation avser ej debiterade kostnader för tilläggstjänster och skrivarkostnader.

Not 28 Oförbrukade bidrag andra myndigheter		
	2012	2011
Inomstatliga bidrag		
Naturvårdsverket	34 657	44 111
Havs- och vattenmyndigheten	3 299	4 057
Socialstyrelsen	4 443	8 708

Boverket	181	312
Riksantikvarieämbetet	358	1 805
Myndigheten för skydd och beredskap	1152	1 291
Tillväxtverket	356	363
Länsstyrelser	2 225	1 279
Kammarkollegiet	3 919	2 917
Post och telestyrelsen	8 244	2 355
Övriga	2 241	3 112
	61 075	70 310

Skillnaden i belopp hänförs till Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Under 2011 flyttades en del av Naturvårdsverkets verksamhet till Havs- och Vattenmyndigheten. Oförbrukade bidrag som avser förorenad mark har minskat mellan åren.

Utomstatliga bidrag	2012	2011
Rakel	78	0
Katastrofsamverkan (kommuner, Landsting etc.)	172	195
Robust samhälle (kommuner, Landsting)	127	127
Förstudie Glasriktet	-535	0
Tillsyn vattenverksamhet RB 57	168	0
Alla gör motsånd	50	0
Intäkter Regional samverkanskurs	26	23
Ecoregion	-234	0
Skogens kulturarv	-199	0
	-347	345

Not 29 Förutbetalade intäkter	2012	2011
Trafikverket hyra m.m.	131	131
	131	131

Not 30 Kapitalbehov för bemyndigande	2012	2011
Anslag 19 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder		
Utestående åtagande per 31 december	9 668	8 183
Utgående anslagsbehållning	177	213
	9 845	8 396

Utfallet för de anslag som myndigheten disponerar avviker inte väsentligt från tilldelade medel. Överskridandet av anslag för Länsstyrelsens egen verksamhet och anslaget för regionalpolitiska medel ligger inom ramen för tilldelat anslagsöverskridande.

Not 31 Kostnader för personal

I enlighet med 7 kap. 2 § i Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner (i tusentals kronor) som betalats ut under kalenderåret 2012 till ledande befattningshavare vid Länsstyrelsen

Landshövding Kristina Alsér	1 210	Ordförande i Kulturkvarteret Astrid Lindgrens Näs AB Ledamot i Familjen Kampradstiftelsen Utredare i regeringens bredbandsstrategi Ledamot i styrelsen för Vinnova Samordnare Glasrikeuppdraget
Länsråd Lennart Johansson	852	Styrelseledamot Smålands museum Vice ordförande i stiftelsen Marcussen
Ledamöter Thomas Carlzon	6	Ordförande Almi Invest Småland och öarna Styrelseledamot i Linnéuniversitets styrelse Preses Linnéakademin för vetenskap och näringsliv Ordförande IKEA Vårdshus
Katarina Brännström	5	Ledamot Länspolisstyrelsen i Kronoberg Ledamot styrelsen Kulturparken AB Ersättare styrelsen Smålands museum
Lars-Ove Johansson	6	Ordförande i LRF Sydost Ordförande förtroenderådet Ljungby skogsbruksområde Ledamot i Förvaltningsrådet Södra skogsägarna Förtroendeuppdrag i Ljungby kommun Ledamot i Lagans Vattenråd Ledamot i Smålands Ölands Gastronomiska Akademi
Carina Adolfsson Elgestam	6	ISP inspektionen strategiska produkter VIDA VISION
Inga-Britt Andersson	-	Vice ordförande Dackebygdens Skogsbruksområde Ledamot i Länsförsäkringar Kronobergs valberedning Ledamot i Länsförsäkringar Kronobergs fullmäktige
Stephen Hwang	5	-
Magnus Holm	6	-
Maria Benulic	5	Styrelseledamot LAG Leader Linné

Länsstyrelsernas koordinering

Uppdrag och organisering

Sedan den 1 juli 2007 har samtliga länsstyrelser uppgifter inom integration. Uppdragsbeskrivningen fokuserar på den första tiden i Sverige, och preciserades av regeringen tidigt kring fyra huvudområden: (1) beredskap och kapacitet hos kommunerna, (2) förhandlingar med kommuner om mottagande, (3) regional samverkan samt (4) systemuppföljning.

Uppdraget tar sin utgångspunkt i länsstyrelseinstruktionen, men återfinns för närvarande på olika håll:

- medverka till att det ska finnas beredskap och kapacitet hos kommunerna att ta emot nyanlända resp. ensamkommande barn (länsstyrelseinstruktionen § 62 resp. RB 2013 uppdrag 79)
- teckna överenskommelser med kommuner om mottagande av nyanlända (bosättningsförordningen 2010:408, §§ 4-5)
- förhandla med kommuner, m.fl. om mottagande av ensamkommande barn (RB 2013, uppdrag 79)
- verka för att öka regional samverkan mellan kommuner, myndigheter, organisationer och företag som anordnar aktiviteter för nyanlända (etableringslagen 2010:197 § 4 samt länsstyrelseinstruktionen § 62)
- främja och stödja samarbete mellan kommuner om samhällsorienteringen samt följa upp verksamheten (förordning om samhällsorientering 2010:1138, §§ 11-12)
- stödja kommuner i samordningen av kommunal verksamhet såsom svenskundervisning (sfi) (prop. 2009/10:60, s. 57)
- följa upp organisering och genomförande av insatser för nyanlända på regional och lokal nivå (länsstyrelseinstruktionen § 63)
- lämna ersättning till kommuner och kommunalförbund för insatser för beredskap och tillräcklig mottagningskapacitet samt för att utveckla samverkan (ersättningsförordningen 2010:1122, § 37)

Samverkansdelegation

Utiifrån de uppdrag som överfördes till länsstyrelserna och Migrationsverket, i samband med Integrationsverkets nedläggning halvårsskiftet 2007 samt dåvarande Arbetsmarknadsverkets då utökade ansvar i samband med flyktingmottagandet, var myndigheterna överens om att länsstyrelserna behövde uppträda samlat i sitt samarbete med Migrationsverket och Arbetsmarknadsverket. Därför bildades en Samverkansdelegation mellan Migrationsverket, länsstyrelserna och Arbetsmarknadsverket med Migrationsverket som sammankallande. Sveriges kommuner och landsting (SKL) är adjungerade.

Från den 1 december 2010 leds Samverkansdelegationen av Arbetsförmedlingen, och i delegationen ingår numera även Försäkringskassan. Arbetsformer m.m. i delegationen har nyligen förändrats.

Länsstyrelsegruppen

För sin interna samordning organiserade sig länsstyrelserna i fyra regioner – Syd, Väst, Öst och Nord. Företrädare för de fyra regionerna¹ bildar tillsammans ett samordningsråd, i dagligt tal kallat Länsstyrelsegruppen. Länsstyrelsegruppen leds av länsrådet i Kronobergs län, Lennart Johansson, som inom länsrådsregionen har ansvar för integrationsfrågor. I gruppen ingår även Länsstyrelsen i Jönköping med ansvar för gemensamma informationsfrågor.

I kretsen av landshövdingar har landshövding Lars Bäckström, Västra Götalands län utsetts att företräda länsstyrelserna.

För det inre och yttre samordningsarbetet inrättades – med stöd av särskilda medel (se nedan, avsnitt *Samordningsmedel*) – år 2009 en tjänst (ca 50 %) för övergripande samordning och administration, med för närvarande placering vid Länsstyrelsen i Västerbotten. Under 2011 förstärktes den med en samordnande funktion (ca 50 %) vid Länsstyrelsen i Västra Götaland i arbetet med ensamkommande barn.

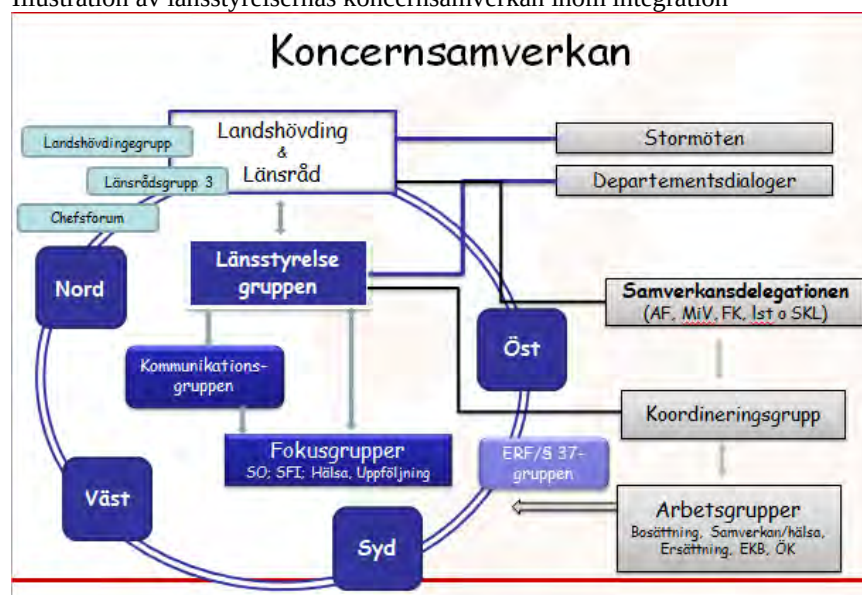
Länsöverskridande samverkan

Den indelning i ”vädersträcksregioner” som gjordes mellan länsstyrelserna år 2007 har kommit att spela en allt viktigare roll. Aktivitetsnivå och arbetsformer växlar både inom och mellan regionerna, men regionerna utgör för närvarande grundläggande struktur i nästan all samverkan mellan länsstyrelserna. Dit hör t.ex.

- rekrytering av företrädare i olika arbetsgrupper
- spridning av underhandsinformation
- regelbundna erfarenhetsutbyten och rådslag
- organisering av ”stand by” vid ledigheter
- bas för spridningskonferenser, etc.

Fig. 1

Illustration av länsstyrelsernas koncernsamverkan inom integration

¹ Varje region företräds av en länsstyrelse: Länsstyrelsen i Skåne län företräder region Syd, Länsstyrelsen i Västra Götalands län företräder region Väst, Länsstyrelsen i Stockholms län företräder region Öst och Länsstyrelsen i Västerbottens län företräder region Nord.

Fokusgrupper

För gemensam verksamhetsutveckling bildades med början i september 2010 fyra fokusgrupper: Samhällsorientering, Sfi, Uppföljning respektive Sociala insatser. Insattiden begränsades till i första hand ett halvt år. Fokusgrupperna Samhällsorientering och Sfi är fortfarande aktiva, särskilt fokusgrupp Samhällsorientering (se nedan). Under 2012 inrättades två nya fokusgrupper med inriktning mot Uppföljning resp. Hälsa.

Länsstyrelsernas integrationsnätverk (LIN)

LIN tillkom i Linköping år 2006, och motsvarar de yrkesföreningar som finns inom flertalet politikerområden inom länsstyrelserna. Inom nätverket arrangeras gemensamma överläggningar/konferenser; två till tre gånger per år. Det successivt utbyggda samarbetet mellan länsstyrelserna under ledning av Länsstyrelsen i Kronobergs län har i stor utsträckning smält samman med LIN-nätverket.

Chefsforum för social hållbarhet

Inom flertalet länsstyrelser är sakområdet integration organisatoriskt knutet till social hållbarhet. Under 2012 har insatser gjorts för att också på koncernnivå stärka samordningen mellan integration och social hållbarhet.

Arbetet under 2012

Länsstyrelsernas koncernsamverkan har under 2012 dominerats av i huvudsak fyra insatsområden:

- etableringsreformens fortsatta implementering
- uppdraget rörande ensamkommande barn
- fortsatt gemensamt utvecklingsarbete rörande bosättning och lokal samverkan/hälsa, med tillhörande samordnade rapporteringar enligt regleringsbrev 2012
- hantering av växande flyktingsströmmar, inkl. ökad samordning med Migrationsverket i sökandet efter asylboenden

Det koncerngemensamma arbetet kräver engagemang på många olika håll, och på många olika nivåer. Länsstyrelserna har under 2012 varit samlade till två gemensamma, interna rådslag: (1) i april i Gävle, med fokus på internt erfarenhetsutbyte och dialog, och (2) i oktober i Stockholm, med fokus på budgetpropositionen och på intern organisering och kommunikation. Under senvintern genomfördes en uppskattad utbildning i förhandlingsteknik/positiv förhandling. Strategidagar rörande ensamkommande barn-uppdraget genomfördes i februari respektive oktober.

Arbetsförmedlingen inbjöd i oktober till dialogdag kring nyanländas bosättning. I centrum för överläggningarna med Arbetsförmedlingen har under 2012 främst stått bosättning med tillhörande frågor, metodutveckling och beslut om nya länstal samt reformarbetet på lokal och regional nivå. Huvuddelen av arbetet har skett inom ramen för gemensamma arbetsgrupper för bosättning, samverkan/hälsa resp. ersättning. Gemensamma rapporteringar har skett i enlighet med uppdragen 76 och 77 i RB 12.

Dialogen med Migrationsverket har dominerats av strategier för att öka kommunernas beredskap och kapacitet att ta emot asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn som har beviljats uppehållstillstånd. Ett gemensamt forum för överväganden och gemensamma ställningstaganden inrättades under 2011, och leds av ansvarigt länsråd. Ett gemensamt målbildsdokument undertecknades i mars 2012 av generaldirektören

Christina Werner och landshövding Lars Bäckström. Under hösten 2012 har stort utrymme getts åt Migrationsverket och länsstyrelserna gemensam riksanalys.

I september 2012 lades vid en gemensam överläggning i Stockholm mellan Migrationsverket och länsstyrelserna, grunden för samordnad kommundialog kring anskaffandet av asylboenden. I överläggningen deltog även företrädare för Arbetsförmedlingen och SKL.

Samordningsmedel

I anslagsposten för länsstyrelserna ingick för Länsstyrelsen i Kronobergs län under 2012, 3 miljoner kronor för finansiering av samordning och koordinering av länsstyrelsernas arbete med beredskap och kapacitet, regional samordning, överenskommelser om mottagandet av nyanlända respektive ensamkommande barn och nyanländas etablering samt av det arbete som bedrivs gemensamt av länsstyrelserna, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Under budgetåret 2012 nyttjades medlen i huvudsak enligt följande:

- för gemensam koordinering och administration (ca 0,5 årsarbeten)
- koordinering av uppdraget rörande ensamkommande barn (ca 0,5 årsarbeten),
- samordning av arbetsgrupper för bosättning respektive samverkan/hälsa (ca 0,2 + 0,2 års-arbeten)
- omkostnader för samverkansdelegationens och länsstyrelsegruppens verksamheter samt gemensam information,
- medverkan i beredning av inkomna ansökningar till Europeiska flyktingfonden och Integrationsfonden, samt gemensam administration av § 37-ärenden.
- framtagande av gemensam webbpresentation av överenskommelser med kommuner om mottagande av nyanlända